VLAD MUȘATESCU

DE-A V-AȚI ASCUNSELEA

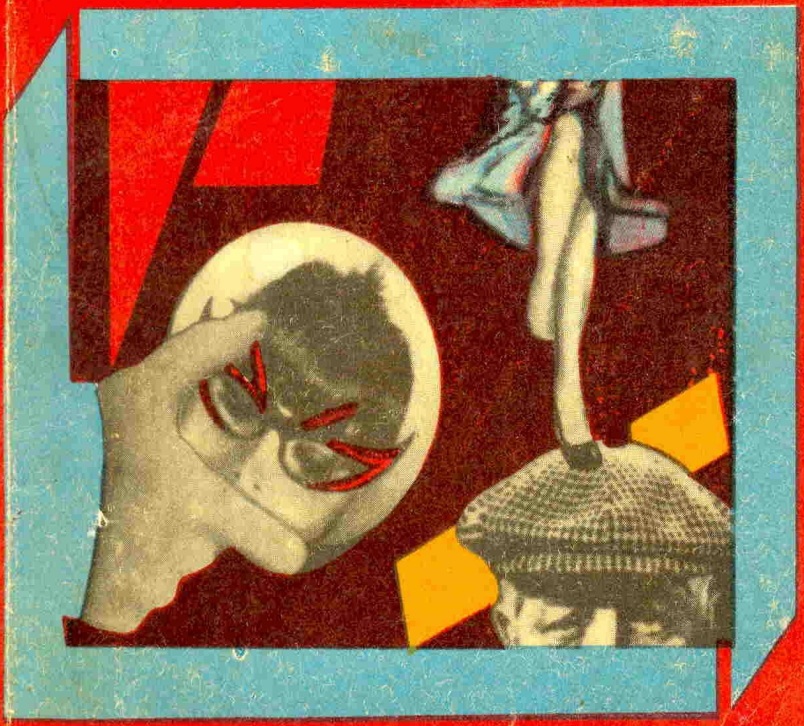

VLAD MUŞATESCU

DE-A V-AŢI ASCUNSELEA

(jocurile detectivului Conan)

ROMAN

EDITURA DACIA

CLUJ 1974

Coperta colecţiei de L. BARDOCZ

1. INEVITABILUL PROLOG

Tanti Raliţa mă prelucrează, boscor odindu-mă la cap:

— Asta-i situaţia, Al, băiatule! După cele petrecute şi păţite la Posada, ca să n u mai pomenesc nopţile de groază de la C olţiilupchii, ce mare brîn- ză ai făcut? Nic i măcar de-aia de 16,30! Unde-s ro-manel e? N-ai zmîngălit o singură pagină. Dar ai păpat două concedii de creaţie. Crezi că t e mai ţin în slujbă oamenii ăia de la r evistă? Îndoi-m-aş şi n-am cui! Mai bine m-apucam eu să-ţi scriu aventurile, aşa c um le-a scris doctorul Watson pe cele ale tovarăşului Sherlok Holmes, şi tot ieşeam la un liman. Ce ai de gînd, domnule? Văz că te-ai mai şi întremat. Pe puţin două oc ale! Unde ai să ajungi?... Nu-i uman, băia tule, ce se-ntîmplă!...

În afară de faptul că băiatul, adică sub semnatul, a sărit oleacă de cincizeci de

anişori, restul cores-punde realităţii. Dar mătuşă-mea, spre norocul meu, pune stav ilă gurii, pentru a-şi înşuruba în ea o „ mă-răşească”. Este a şasea pe care o apri nde. Asta nu-mai de cînd a venit şi s-a ins talat la biroul meu, evacuîndu-mă din uni cul fotoliu al casei. Soarbe din cafea, — c red că-i a patra, — pregătindu-se să-şi co ntinue şi să-şi ducă la bun sfîrşit perman enta ei criză de logoree cronică şi incura bilă.

Înţeleg să profit de ocazie, pentru a-mi slobozi nervii.

— Uite ce-i, tanti Raliţo, dacă voi fi lăs at în pace, dacă mi se vor organiza con diţii de creaţie mi-nimale: linişte, hrană, l umină şi zile fără vizitatori sau telefoane, dacă se va desfiinţa tramvaiul de pe Cale a Moşilor, dacă nu te vei mai apuca să-mi meştereşti „Bombiţa” (e vorba despre „Fi atul” meu 600 D), ar exista toate şansele s-ajung foarte de-parte… Adică să-mi ter min romanul, să-l predau la editură, ş i mă bucur de binefacerile unui me- rit at succes!…

D-ar n-apuc să exprim, la nivelul dorit, toată durerea ce mă consumă, căci este cineva, afară, care încearcă să demolez e faţada clădirii, bubuind în uşă cu amîn doi pumnii, plus (eventual) şi-un picior. Î n acelaşi timp se dezlănţuie şi soneria te-

lefonului, de intră în vibraţie geamurile o dăii.

Sar ca ars de pe scaun, de parcă mi s-a r fi insta- lat un reşou electric dedesubt, răstorn cafeaua, fără mari pierderi (dacă nu punem la socoteală panta-lonii pătaţi) şi răcnesc la tanti Raliţa:

— Răspunde, întreabă cine este, şi spu ne că nu-s acasă!... E bine?

— O fi, dar nu-i uman ce se-ntîmplă, Al, băia-tule!

De la ultima noastră întrevedere, voca bularul mătuşă-mi pare să fi sporit simţit or. De unde o fi în-văţat şi chestia asta cu „uman”?

Dar n-am vreme de pierdut, fug la uşă, pentru a opri operaţiunile de distrugere. Deschid. În faţă- mi, proţăpită în prag, t ortura mea cotidiană: ma- dam Anuţa. P lînsă, duhnind vapori uşor identifi-cabili, rage în cheia de fa:

— Domnu detectifu, dă fuguţa pîn-la no i... că mă omoară Gheorghe!...

— Normal! Parcă ieri s-a-ntors de la cu ra de de-zintoxicare... Iar s-a-mbătat?

Madam Anuţa smiorcăie, scîncind ca u n cîine gu-tunărit:

— D-apăi cum să nu! Tocmai d-aia. Zic ea că l-au făcut bine! Nu i-am dat decît o juma de palincă... de la noi... adusă de s or-mea... Şi-i gata! Mort! Nu le-a ieşit t ratamentul!...

Vecina noastră, spălătoreasă în clipele libere, cînd nu se îngrijeşte de readucere a la realitate a beţiva-nului de bărbatu-să u, este de undeva, de prin Ar-deal, dintr-o localitate pe unde rachiurile nu co-boa ră niciodată sub 60 de grade (Celsius, în nici un caz!).

După un sfert de ceas, pot să declar lin iştit c-am lămurit lucrurile. Gheorghe doa rme împăcat cu sine, dizolvînd în palinca absorbită anterior şase tablete de „extra veral". Madam Anuţa a aţipit şi dînsa, lîn gă bărbatu-său, nu mai înainte de-a lichid a res- tul de palincă. Tot o jumătate de li tru.

Întors în biroul meu (proprietate perso nală) ob-serv că tanti Raliţa trage zdravă n din „mărăşeasca" ei, pesemne alta, păzi nd receptorul aşezat cu grijă în farfurio ara plină cu zaţ de cafea.

— Cine-i la telefon? N-ai spus că-s plec at?

— Sigur că nu! E unul pe care-l interes ează ac-celeratele şi rapidele de Constanţ a. I-am spus să aibă răbdare, pînă vii tu, că eu nu le ştiu, că am „Trabant" şi nu u mblu cu trenul…

Iau receptorul şi urlu disperat:

— Domnule, nu-i uman ce se-ntîmplă! Primul rapid pleacă la zece treizeci… ur mătorul la două-sprezece şi cinci… şi mai e unul pe seară, la nouă-sprezece şi trei, cu locuri rezervate…

Cetăţeanul, destul de calm după atîta aşteptare, întreabă alene:

— Buuun! Astea-s rapide… ceva accele rate n-aveţi?…

— Sigur că nu! Le-am suspendat!…

Nu-i bine ce se petrece. Am început să vorbesc şi eu ca tanti Raliţa.

Telefonul tace. Individul a închis fără să mulţu-mească.

Şterg demoralizat zaţul. Şi de pe recep tor, şi de pe urechea mea proprie. După c are mă adresez mă-tuşă-mi:

— Ce-ar fi să studiezi şi matale un mer s al tre-nurilor? Ţi-ajung atîtea manuale p ractice, de depa-nare auto. Cred că le-ai î nvăţat pe dinafară, din moment ce nu ma i merg ca lumea nici „Trabantul” dumital e, nici „Fiat”-ul meu…

Tanti Raliţa primeşte din voleu, apoi re turnează:

— Hăţ, că te făcuşi spiritual! Dacă nu e ram eu, rămîneai cu „Bombiţa” în şoprul găinilor de la Co-marnic. Cine ţi-a pus-o l a punct, cînd ai fugit din Colţiilupchii, de-ai venit pînă la Ploieşti numai în trei roat e? Nu tanti Raliţa?

Decît să-mi reamintească performanţel e ei de me-canic auto, prefer să bat în ret ragere şi să las totul baltă. Să tac!

Pe undeva, dar nu prin sectoarele ese nţiale, s-ar părea că tanti Raliţa se află în posesia unei oare- cari doze de adevăr. Ş i anume, atunci cînd citează creşterea în greutate a personalităţii mele. Vor ră-mîn e o enigmă, nu numai pentru mine, ci şi p entru amicii mei Doru-doctoru şi Sandu-b abandu, emi-nenţi dieteticieni, neaşteptat ele succese actuale ob-ţinute în materie d e hiperponderabilitate. Mai ales dacă apr eciem terifiantele evenimente, trăite la P o-sada şi Colţiilupchii, la justa lor valoar e.

Dacă în timpuri normale cîntăresc în ju r de o sută (şi ceva) kilograme, după nef ericitele expediţii de la Posada şi Colţ iilupchii indicatorul torturan-tului aparat de măsură s-a dereglat complet. Nici nu-mi convine să deconspirez cît arată. Esti marea lui tanti Raliţa, aproximînd la două ocale sporul înregistrat, este mai mult de cît aleatorie.

Al Conan Doi, adică eu, detectiv amato r de ex-cepţie (în timpul liber şi concedi i), iar în cadrul orelor de serviciu talentat şi apreciat ziarist, se află într-o veche ş i nerezolvată dispută cu specia-liştii de la

Institutul de Endocrinologie. Dînşii, drag ii de ei, luînd în consideraţie parametrii mei (1,68 m pe înalt, 0,77 m pe lat) susţi n cu încăpăţî-nare că ar fi cazul să mă pla sez pe o orbită care să graviteze în ju rul a (maximum) 70 kilograme.

În orice fel aş suci-o şi învîrti-o, prete nţia dîn-şilor mi se pare de domeniul ocul tismului sau, în cel mai bun caz, al „scie nce-fiction”-ului. Cunoscîn-du-mi mai apr ofundat posibilităţile, susţin că-i bine şi aşa, cum m-a proiectat maica-natură.

Ameninţîndu-mă şi somîndu-mă să slăb esc cît mai repede, c-altminteri „intru în dificultate”, s-a încheiat şi perfectat între noi un soi de ***gentlemen's agreement***, c onform căruia urmează să ţin o dietă sev eră (în limitele omeneştilor mele slăbiciu ni), iar dînşii să mai lase ceva la cîntar (î n aceleaşi limite). Din clipa semnării acor dului, într-un cadru solemn (la „Capsa”), ţineam regim de trei ori pe zi, dimi-neaţa, la prînz şi seara, înainte de fiecare masă. Spre surprinderea tuturor cîntarul rămăs ese sta-ţionar. Puţin traficat, arăta chiar cu vreo patru sute de grame mai jos. Toa tă lumea era mulţumită. Cu excepţia nev esti-mi. Bulgăroaica de Penke, de gardă lî ngă manualul de dietetică (ediţia 1972), î mi expu-nea, la fiecare abatere, cantitate

a de calorii depă- şită. Şi le ştia pe dinafa ră...

Sînt două săptămîni de cînd m-am înto rs de la Colţiilupchii. Complet „defenestr at", cum se pro-nunţă un prieten de-al m eu, de la Sinaia-Cumpătu. Acum s-ar zice că-s într-un fel de convalescenţă, de resta urare a întregului organism (inclusiv sist emul nervos) puternic zdruncinat de fant asticele experi-mente ale domnului Gulliv er Naiba, magul localităţii respective.

La Posada, stresat de rocamboleştile e venimente petrecute la pensiunea doamn ei Mariţa Nachtigal, nu reuşisem să scriu nici măcar un rînd. Romanul mult visat s e dusese pe apa-sîmbetei.

A doua tentativă, cea de la Colţiilupchi i, s-a sol-dat c-un rezultat absolut asemă nător. Faliment ge-neral. Pe toate liniile f rontului creaţiei literare.

Redactorul-şef al revistei ce-mi utilizea ză talen-tele, băiat subţire şi mare lector de romane poli- ţiste, aflînd dezastruoase le mele experienţe, — în căutarea unei oa ze de linişte, unde să-mi pot ter-mina rom anul proiectat, — mi-a acordat o nouă pr e-lungire a concediului de creaţie. Acum nu mi-a rămas decît s-aştept. Prietenii, n eamurile, tanti Ra- liţa şi mulţi alţi binev oitori investighează de zor. Se caută o

oază de linişte. Cu înfrigurare. Trebuie să existe şi aşa ceva. Că ţara-i mare!

Deocamdată zac în birou, o ascult pe t anti Raliţa, posesoarea celei mai formida bile biblioteci de ro-mane de aventuri din capitală, precum şi-a unui autoturism, — dacă „Trabant”-ul se poate numi astfel, — mă perpelesc de necaz, că nu mi-au re uşit expediţiile, ard de nerăbdare să plec undeva la lu-cru, aştept ca pe ace să vină nevastă-mea, Penke bulgăroaica, să mi-o ia de pe cap pe tanti Raliţa, s-o ducă l a vreun cinema, să vadă un western sau, Filiera franceză”, ca nu cumva să rămînă la mi- cul ecran, fiind moartă după seri ale de tip „Sfîn- tul”, „El fugitivo”, „Răzb unătorii”, „Incoruptibilii”, „Invadatorii” s au „Mannix”.

Fie vorba între noi, m-am preocupat pe rsonal de extragerea siguranţelor televiz orului. Nu sînt sigur că asta-i denumirea corectă a minusculilor cilindri de sticlă p e care i-am adăpostit în buzunarul de la p antaloni, dar am constatat o perfectă star e de pa-ralizie a „Temp”-ului.

Şi totuşi, asta nu-nseamnă prea mare l ucru. Tanti Raliţa, aflată într-un stadiu a vansat al dez-lănţuirii cunoştinţelor ei teh nice, — în ciuda celor 70 de ani ai domni ei sale, plus mărunţişul pe care nu-l divul

gă, — ar fi capabilă să le înlocuiască pe f uriş, chiar cu ace de păr. N-ar fi pentru p rima oară. Tot aşa mi-a reparat şi fierul de călcat elec- tric. Înlocuindu-i nichelina cu sîrmă de 0,1 mm. Dacă nu săreau auto matele transformatorului de pe Calea Moşilor, lăsînd fără lumină tot cartierul, ardeam integral, ca nişte şobolani.

Tanti Raliţa începe să se foiască în foto liu. Pesemne că-i lipseşte ceva. Dar n-o ra bdă inima prea multă vreme, deoarece o aud glăsuind:

— Al, băiatule, văz că Penke întîrzie. D au o fugă pînă la bucătărie, să mai fierb niscaiva cafea. Bei şi tu una?

— Nu mă ispiti, Satano! Mi-ajung cele patru de pînă acum. Dacă pompez în min e atîta cafea, pre- cis intru în trepidaţie. N-ai impresia că abuzezi cu cafelele?

— La vîrsta mea nu mai contează. Îţi fa c şi ţie o ceaşcă, să fie şase cu cele din ainte. Poate te mai trezeşti din starea ast a de alergie...

— Vrei să spui apatie!...

— Nu mă-nvăţa tu pe mine! Alergie sau apatie, la tine tot aia-i. Oricît ai fi de dez umflat, din pri- cina celor păţite, nu se ob servă nimic pe chipul tău. Ba dimpotri vă...

Nu mai dovedesc să-i răspund percuta nt, defi-nitiv şi maliţios, aşa cum procede z cînd mă calcă cineva pe coadă. Scumpa de tanti Raliţa a şi dis-părut din peisajul ambiant, gonind într-un cross dementţial s pre atelierul alimentar al locuinţei.

După cîteva clipe, din sectorul respecti v parvin zgomote neliniştitoare. Vigoarea explozivă a mătu-şă-mi nu se dezminte.

Cîtă vreme tanti Raliţa se îndeletniceşt e cu recuperarea veselei (dacă o mai fi ră mas ceva) por-nesc şi eu să edific un bila nţ sumar, pentru uz pro-priu, al activităţii mele din ogorul literaturii.

Din cea mai fragedă vîrstă, de cînd am ascultat înfiorat primele basme folclorice de aventuri, — şi sînt cîţiva ani de atun ci, — am fost şi continui să fiu un păti maş îndrăgostit de proze poliţiste. Pentru mine, şi astăzi, Făt-Frumos era un detec-tiv amator de excepţie. Un Mannix popul ar. Şi, pe măsură ce înfulecam biblioteci î ntregi de romane aventuroase, aprovizio nîdu-mă copios din stocul supranormativ al mătuşă-mi Raliţa, am simţit năs-cîndu-se în mine necesitatea de a scrie literatu ră poliţistă.

Iar în ultimul timp, de vreo patru ani în coace, mă chinui să impun editurilor no

astre o creaţie din cele mai valoroase. E vorba de cele şase romane scrise de min e. Scrise, rescrise şi transcrise. În cîte şa se exemplare.

Datorită însă unei inexplicabile opaci tăţi a re-dactorilor, nici unul din ele n-a văzut lumina ti-parului. Fapt care nu i-a r eţinut să corespondeze la infinit cu mine, cerîndu-mi mereu modificări, care de car e mai constructive.

Acuma, mulţumită preţiosului ajutor pr imit din partea editurilor bucureştene (şi din provincie), după ce-am operat multipl e combinaţii, schimbări şi suduri, tăieturi şi adăugiri, pot afirma că-s posesorul une i opere literare perfect puse la punct. Dar tot nepublicată.

Neamurile, directe şi colaterale, finii şi cumetrii, prietenii şi colegii din presă au citit-o cu sufletul la gură. După apreciere a lor, bineînţeles de cea mai înaltă calific are, toate cele şase romane sînt excep-ţio nale, geniale.

Şi-atunci mă-ntorc şi-ntreb: de ce să-mi subapre-ciez literatura, de ce să cad în ac elaşi păcat ca şi redactorii editurilor? De ce să-mi consider romanele ca aparţinînd unui gen minor, numai pentru faptul că-s (aşa-zis) poliţiste? Oare domnul Balzac n u s-a aplecat şi dînsul asupra acestui palp itant domeniu? Sau Fiodor Mihailovici. D a, chiar Dostoievski!

Nu mă vor ei? Nu-i nimic. Îi vreau eu. Nu le plac primele mele şase romane? Bu n! Să fie sănătoşi. Scriu altele. Am idei să umplu o întreagă bibliotecă.

Şi m-am aşternut îndrăcit pe lucru. Am ticluit un subiect formidabil. Cînd i l-am p ovestit redactoru- lui meu şef, expunîndu- i un rezumat de tip sinop- sis, a rămas lit eralmente cu gura căscată. Drept care, d upă ce şi-a revenit, mi-a acordat pe loc u n substan-ţial concediu de creaţie. Din pă cate, fără plata sa-lariului.

Cele de mai sus s-au întîmplat acum cît eva luni. De atunci şi pînă în momentul d e faţă, într-un ter-men record, am ratat d ouă concedii de creaţie. Pri-mul la Posad a. Al doilea la Colţiilupchii.

Cu toată bunăvoinţa manifestată de re dactorul-şef, deocamdată nu pot benefici a de prelungirea ce-lui de al doilea conce diu de creaţie. După cum aţi observat, ai ci, în locuinţa de pe Calea Moşilor, n-am l inişte. Mi-e imposibil să mă concentrez. Nu pot fructifica înlesnirile furnizate de a cest om de gust, de rară calitate artisti că, care-i şi un redactor-şef de excepţie. Dacă nu s-ar comporta ca atare, i-aş sista accesul la bibliotecile noastre reunite, a mea şi-a mătuşă-mi Raliţa. Fără colecţiile de aventuri, acu-mulate acolo decenii de- a rîndul, ar suferi crunt, privat astfel de u nicul tranchilizant, sedativ şi som-nifer e

ficient, atît de necesar insomniilor sale re bele.

Mă trezeşte din reverie (hai să-i zic aş a, că sună mai literar) un vuiet fantastic, un uruit de groază, prevestind cataclism e. Nefiind pentru prima oară victima unui sinistru, aştept calm desfăşurarea eve-ni mentelor. Care evenimente, nu se lasă m ult aştep-tate.

Tanti Raliţa, parcă lansată la Houston de-o ra-chetă Saturn, aterizează în birou. Pe brînci. Şi nu de una singură. Pentru că, — abia acum realizez sursa neobişnui tului zgomot, — este însoţită de tava pe care, probabil, fuseseră ceştile de cafea, ter-mosul, linguriţele şi zaharniţa. Tava, mare cît o tin-gire, răsună în continuare c a un gong, izbită succe-siv de obiectele m ai sus menţionate, care, deşi sînt destinat e uzului casnic, sosesc şi ele, pe rînd, gli sînd pe parchetul ca oglinda.

Mătuşă-mea, fără să fie cîtuşi de puţin stresată de cele petrecute, se aşază com od pe încăpătorul ei fund, îşi trage suflet ul, priveşte amuzată la termosul scăpat i ntact, după care suspină uşurată:

— Slavă Domnului! Mi-era teamă că tr ebuie să fierb altă cafea; dar să ştii că nu -i uman ce se-n-tîmplă! Cine vă pune să l ustruiţi în halul ăsta par-chetul? Dacă-mi

spărgeam capul?

— Bine că n-ai spart termosul şi ceştil e!

Tanti Raliţa, adunîndu-se lejer de pe jo s, înşfacă tava şi dispune pe ea vesela risi pită. Apoi, după ce-o lasă pe colţul biroul ui, dispare iarăşi din peisaj, por-nind lent spre bucătărie. De data asta nu se mai g răbeşte. Din mers, mă anunţă răcnind, to cmai din fundul coridorului:

— Aşterne şi tu un ziar pe birou, c-adu c cevaşi-lea de mîncare. Să ne venim în fi re. Cafeaua o bem pe urmă.

Întoarcerea mătuşă-mi nu mai are acu ma nimic senzaţional. Trăgînd concluziile de rigoare, se răz-bună, păşind desculţă pe parchetul asasin. Cînd i-o vedea Penke amprentele picioarelor (măsura 46, pe p uţin), precis că va trebui să stau vreo do uă zile prin curte. Nu suport duhoarea c erii de parchet. Şi mai sînt unii care o fol osesc ca unguent antireuma-tismal!

„Cevaşilea de mîncare”, ca să utilizez f ormularea mătuşă-mi, se dovedeşte a fi d evastarea stocului din frigider. „Frigero-Lux”, de 240 l.

Nemaiavînd la îndemînă o tavă coresp unzătoare, a îngrămădit totul în paporniţ a cu care căram pe vre-muri lemnele de f oc. Deşi întinsesem pe birou un ziar de 8

pagini, ediţia de miercuri, a fost nevoie să mai adaug şi-un „Magazin”.

— Acum trecem la cafele! — hotărăşte Raliţa. — Sau mai vrei o bucăţică de fript ură?

Cînd apreciez din ochi ceea ce mai ră măsese din spata de porc, preparată la c uptor şi pusă la rece, s-o avem pentru duminică, cînd vor veni finii la masă, mă cuprinde o milă nespusă şi-i spun mătu-şă-mi:

— Să ştergem orice urmă a crimei! Dă-o şi pe-asta! Şi să nu mai pomeneşti de fa ptul c-am cres- cut în greutate…

— N-ar fi fost nimic dacă te-ai fi mulţu mit nu-mai cu friptura. Doară nu îngraşă. Aşa ţi-au spus şi doftorii ăia, ai tăi. Nu uit a c-ai ras şi şunca, şi brîn-za, telemeaua de baltă, de la Coşereni, şi roşiile, şi-o ju ma de pachet de unt, şi…

— Opreşte-te, tanti Raliţo! Am fost forţ at! Dum-neata m-ai împins!

— Foarte puţin! Pentru c-apoi ai alune cat singur pe panta lăcomiei. Şi să mă ma i slăbeşti cu glan-dele! Te-ngraşi din crăp elniţă, nu din pricina hipo-fizei. Nu-i cazu l să fii părintele medicinii, Escalop ăla, sa u cum dracu îl mai chema, ca să-ţi dai se ama.

— Bine, dar şi matale ai mîncat laolaltă

cu mi-ne!…

— O fi, nu zic nu, am ciugulit şi eu, de i ci, de colo…

O sfîntă indignare mă cuprinde, aprinzî ndu-mi în vine un cumplit dor de răzbuna re. Abia mă abţin, din răsputeri, să n-o ji gnesc pe tanti Raliţa, atunci cînd îi declar ritos:

— Atunci să ştii că nu-i uman ce se pet rece, ca să-ţi iau vorba! Brînza eu am top it-o? Şi caşul, şi urda? Dar costiţa afuma tă? Barem eu, unul, nici nu m-am atins de ea, m-am rezumat la friptură. Şi cine a ra s un kil întreg de roşii, de expoziţie? Hai, că-i prea de tot, zău aşa!

Tanti Raliţa nu se pierde cu firea:

— Să zicem c-ar fi aşa! Ce, îţi pare ră u? N-am primit de la străini, am fost ospă tată de nepotu-meu! Şi, la urma urmei, ce vrei de la sufletul meu?

Oftez din adîncul rărunchilor, să-mi tre acă accesul de furie, apoi îi spun mai blaj in:

— Cafea! O cană de-a’ mare! Asta vrea u, şi nimic mai mult!

Mi-o fi dînsa rudă de sînge, însă nu mă bucură de-loc faptul că-i moştenesc, încă de pe acum, felul de-a vorbi. Chiar obser v, cu îngrijorare, supraveghin- du-mi lim bajul, folosirea unui bagaj de cuvinte cu t

otul străin. Şi nu-i bine! Pentru că tanti R aliţa, cu fiece zi pe care-o smulge vieţii, î ntreprinde noi şi uluitoare achiziţii lexica le. Atît de îmbelşugate şi surprinzătoare, încît mă tem serios pentru puritatea limb ii romanelor mele.

În timp ce adîncesc reflecţiile de mai s us, tanti Raliţa îmi ghiceşte în cafea. În o rice caz, fiind cafea rîşnită de 8,30 lei, nu din cea superioară, nu sînt dis-pus să dau crezare tuturor bazaconiilor îndrugate de mătuşă-mea, mai ales cînd mi-amintesc că s-a apu-cat să ghicească în cafea abia î n ultimul timp, în-văţînd de la croitoreasa dînsei, de pe Vergului.

— Şi-uite-aşa, Al, băieţelule! Avem, adi că ai aici un drum lung. Apoi citesc în zaţ ul ăsta nenorocit, că-i măcinat prea mar e, şi-o veste bună. Pentru tine, bineînţele s. C-o fi azi, sau mîine, sau peste o săptă-mînă, poate şi-o lună, asta nu mai contea ză. Bună să fie! Ai o ceaşcă formidabilă! Numai bucurii citesc în ea!

— Pînă una alta, aş vrea să-mi citeşti r omanul tipărit, nu zaţul de pe fundul ceşt ii.

Tanti Raliţa, nici dînsa prea credulă, so cotind că-i mai norocos CEC-ul, fiindcă d oar aşa s-a pomenit cu „Trabant”-ul, aba ndonează brusc ghicitul. Se uită lung la mine, apoi porneşte să debiteze cu 80 pe oră:

— Ascultă, măi băiete! Sînt femeie trec ută de-o anumită vîrstă. Am trăit multe, a m văzut multe. Şi-o să mai trăiesc, şi-o să mai văd. Eu una, dac-ar fi după mine, n-aş mai arde gazul de pomană. N-aş aşte pta să-mi vină plocon oaza aia de linişte, pe care o tot pîndeşti. Aş porni singură în căutarea ei. De ce cauţi la alţii izbăvire, cînd mai curînd ţi-o poţi aduce singur? Z bate-te. Caută. Imposibil să nu gă-seşti u n loc unde să-ţi isprăveşti romanul. De ce nu tu urci în teleguţa aia a ta, că mai mer ge încă, şi să-i dai drumul în lumea mar e? Evadează, domnule, eva-dează! N-ai să faci nimic, zăcînd închis în birou.

Norocul îmi vine într-ajutor, silind-o pe tanti Ra-liţa să tacă. Sună telefonul. E Pe nke, nevastă-mea. Îmi comunică vestea c ea bună, prezisă în cafea de mătuşă-mea. Se află la fini. Din motive tehnice, nu mai pot veni să prînzească la noi. Duminică pleacă la părinţii fetei. Or să mănînce acolo. Slavă Dom-nului! Poate că nu şi-au lichidat încă, precum am reuşit eu (ajutat de tanti Raliţa) rezervele alimen-tare. În schimb, va trebui să-mi pregătesc singur ci-na. Nevastă-mea rămîne să doarmă la fini, urmînd să-i însoţească la Gogolia. Poate găseşte ceva pros-pături. Asta nu-i atît de încîntător. Dar tot biata tanti

Raliţa mă salvează. Trăgînd cu urechea la con-vorbirea noastră, îşi dă seama de momentele dificile ce mă aşteaptă, şi-mi face semn să-i spun nevesti- mi că mă va hrăni dînsa. Zis şi făcut. Deşi, după ton, n-aş afirma că Penke-i chiar atît de bucuroasă. O ştie pe tanti Raliţa ca pe-o eminentă gurmandă şi autentică maestră a culmilor artei culinare.

Cu toate că nici n-am pornit să digerăm gustărica de acum cîteva clipe, mătuşă-mea începe să-şi fră-mînte mintea pentru proiectarea unei cine cît de uşoare, dar şi hrănitoare în acelaşi timp. Peste cinci secunde o aud:

— Cît ai să stai aici să cloceşti propunerea mea, care nu-i de lepădat, eu dau o fugă pînă la piaţa Gemeni, să caut ceva de-ale mîncării. Şi, ca să nu mă bîrfeşti, umplînd tîrgul cu zvonuri, cum că ţi-am secat frigiderul, află, domnule Al, eşti invitatul meu. Fac cinste!…

— Adică, dragă tanti Raliţo, astă-seară dansăm în familie? Ţinem regim?…

Iniţiativa mătuşă-mi, drept să spun, nu mă entuziasmează. Pentru masa de seară aş fi preferat un muşchi de vacă, la madam Candrea. Dar acum, întrucît sînt incapabil să imaginez o soluţie rapidă pentru lichidarea mătuşă-mi, mă supun soartei. Să încerc totuşi a mă gîndi la propunerea expusă de Raliţa. Nu-i o idee

chiar rea. Să mă iau în mîini. Asta ar fi esenţa. Să fug. Să caut singur fericirea. Eterna mea oază de linişte.

Orele 00,08h! Adică opt minute după miezul-nopţii. Cu chiu cu vai am dat gata cina încropită (ad-hoc) de tanti Raliţa. Mai mult am pălăvrăgit, vrute şi nevrute, decît am mîncat. Dealtfel nici nu se putea. După îndelungi căutări, găsise nişte brînză de vacă (dietetică) gata acrită. Oricît se străduise s-o „înmoaie”, scăldînd-o într-o baie de lapte bătut, reuşise doar s-o înăcrească şi mai mult. Ridichile, iuţi de parcă ar fi fost injectate cu un savant amestec de hrean şi muştar, mă ambiţionaseră să beau peste o vadră de apă. Vîrtos cloraminată, ce-i drept. Face bine la stomac. În orice caz, această cină de groază izbutise o performanţă cu totul ieşită din comun. Şi anume, să mă determine a gîndi serios la propune-rea mătuşă-mi.

Aşa că la 00,19 h hotărîrea mea era luată. Mîine o-ntind. Evadez.

La unu şi jumătate noaptea, împingeam la „Tra-bant”-ul mătuşă-mi. După vreo opt sute de metri a binevoit să pornească şi motorul, poluînd bulevardul

pe toată întinderea, de la Calea Moşilor la Mătăsarii Noi.

Camuflat în norii emanaţi de eşapamentul infer-nalei maşini, n-am observat echipa miliţiei. Era pro-babil de la circulaţie. O somau pe tanti Raliţa să oprească, probabil pentru a da informaţiile cores-punzătoare pentru revizia tehnică. Mătuşă-mea, du-pă cum îmi dădeam seama, nu reuşea să taie contac-tul. Motorul vuia ca un disperat, acoperind cu nori de fum întreg cartierul. Speriat, neînţelegînd prea bine semnele miliţienilor, am luat-o la goană, spe-rînd să scap neasfixiat. Dînşii după mine. Dar, din păcate, nu din aceleaşi motive.

Abia la circa de miliţie s-au lămurit lucrurile. Mai ales că n-aveam actele de identitate la mine. Ieşi- sem din casă în cămaşă, aşa cum era normal într-o fierbinte noapte de vară, şi numai în pantaloni de pijama. Echipa fusese convinsă că eram complicele persoanei din „Trabant”, cunoscută hoaţă de aparta-mente. Aceasta reuşise să fugă, învăluită în norii toxici de fum. În schimb, rămas de căruţă, n-avuse-sem acelaşi noroc. Acum vroiau să afle de la mine adresa automobilistei. Le-am dat-o bucuros. Din toa-tă inima.

Adusă pe sus, în maşina miliţiei, mult mai puţin generatoare de fum, tanti

Raliţa a furnizat explica-ţiile de rigoare. Nu era hoaţa pe care o căutau. Nu fugise. Nici gînd de aşa ceva. Nu fusese în stare să oprească motorul. Atîta tot şi nimic mai mult. Iar eu nu eram complicele ei, ci scriitorul Al Conan Doi, celebrul detectiv amator. Cînd am adus actele de-acasă, unde mă expediaseră însoţit de doi tova-răşi buni, de încredere, altă dănănaie. Buletinul de populaţie purta alt nume. Alexandru Coman. Nu-mele meu adevărat. Pseudonimele literare nu se trec în actele oficiale. Iar au luat-o la întrebări pe

tanti Raliţa. Iar a trebuit să dau explicaţii comple-mentare.

Am avut o şansă neaşteptată, c-am dat peste un maior, mare cititor de romane poliţiste, dar şi prie-ten cu redactorul meu şef. Aşa că, pe la trei de di-mineaţă, liber şi independent, mă culcam ca un dul-ce copil în patul meu. Iar peste zece secunde, ador-meam buştean. Un somn binemeritat.

2. TENTATIVA DE EVADARE

M-am hotărît. Gata. Fug. Nu pot lucra în ase-menea condiţii nenorocite. Îmi vine greu să evadez astfel, dar n-am altă ieşire. O să-mi fie urît fără Penke, fără bibliotecă, fără discurile mele.

De trei zile clocesc în minte evadarea. De trei nopţi mă frămînt, umblînd ca năuc prin odaie, in-capabil să-mi găsesc somnul, chibzuind cum să-mi pregătesc mai bine plecarea. Ce să-i spun nevesti-mi? E-n stare să creadă, prăpăstioasă cum e ea, c-am păţit ceva grav, vreun accident cu maşina, sau că m-a călcat tramvaiul 13 pe stradă.

Fie ce-o fi, decizia e luată. Plec.

Mai întîi la „Katanga”.

Acolo mă aşteaptă băieţii (amîndoi săriţi de 40 de ani), bunii mei prieteni Alecu Tilea şi Ţuţu Dancu. Mi-au făgăduit să-mi vină în ajutor. Au văzut şi şi-au dat seama cît mă chinuiesc. Fiindcă, ţin să vă informez oficial, sînt şi ei scriitori, şi ştiu ce-nseam-nă să n-ai „condiţii”. De cînd am intrat în concediul de creaţie, le-am telefonat în fiecare zi (dimineaţa, la prînz şi seara, cîte-un apel), implorîndu-i să-mi facă rost de-o oază de linişte, unde să capăt posibilitatea de a-mi termina romanul. Aseară m-au sunat şi mi-au dat întîlnire la „Katanga”, să stăm la o „cafea de vorbă”. Şi ce cafele fac acolo! Scurte,

de te ridică de pe scaun.

Au telefonat la momentul oportun. Penke-i pleca-tă iarăşi la ţară, la cumetri, după ouă proaspete de casă, cu gălbenuş autentic, nedecolorat, şi după ceva orătănii hrănite pe cale naturală.

Îmi găsiseră oaza mult visată.

M-am sculat de la cinci de dimineaţă. Mi-am îm-pachetat pe îndelete boarfele şi ustensilele ce aveau să mă însoţească în marea evadare. Cîteva cămăşi antijeg, una maşină de scris („Erika”, preferata mea), maiouri, stiloul, batiste, cafea (800 gr), indigo, să-pun, hîrtie, două cartuşe de „B.T.”, o panglică de re-zervă, sticla cu rom („Baccardi”), o perie de dinţi, un flacon de sare fără sodiu (să mai slăbesc), o trusă de „carioce”, pentru corecturi. Mă rog, destule lucruri (utile şi inutile) pentru a burduşi un geamantan de tipul „cufăr”.

Le-am cărat, cu sudoarea frunţii, şi le-am îndesat în „Bombiţă”. Bietul meu „Fiat”-600, e mai mare pe dinăuntru, decît pe dinafară. Dar cîte poate să care!

Pe la zece am izbutit să dau de capăt tuturor tre-burilor gospodăreşti. Am spălat şi clătit farfuriile şi tigăile, cele două ceşti de cafea, pline de zaţul ulti-melor zile, şi le-am pus pe toate la zbicit, tocmai sus pe sobă. Am controlat dacă am stins peste tot gazele (ca să nu păţesc

ca anul trecut, cînd am ple-cat la Breaza şi le-am uitat aprinse în bucătărie o lună de zile de-am scăpat total de igrasie, dar şi de sobă).

Am lăsat un bilet pentru Penke, lămurind-o că plec în documentare. După ce-am mai dat un ocol prin casă, mi-am luat lansetele şi trestiile din hol, m-am mai întors îndărăt (c-o uitasem pe „Erika”), după care m-am urcat în „Bombiţă”.

La 11 (fără douăzeci) parcam „Fiat”-ul lîngă „Unic”.

La 11 (fără cincisprezece) parcam şi eu, în fund, la „Katanga”.

Întîlnirea fusese stabilită pentru ora 12. Oră la care n-au sosit. Băusem trei cafele (cu zaharină, că sînt la regim de slăbire). Pînă la ceasurile 3, am mai băut trei (tot cafele).

Alecu şi cu Ţuţu continuă să întîrzie. Le cam stă în fire. Pesemne c-or fi zăbovind la Fond. Sau, după ce-au încasat cine ştie ce drepturi de autor, or fi tre-cut pe la „Podgoria”.

Am ghicit. Pe la 4, vine Tavi Moga, purtînd un mesaj din partea lui Alecu. Îmi scrie pe-un şerveţel de hîrtie mirosind a riesling: „Conan, detectivule, ţine-te bine, că venim şi noi. Iartă-ne, pe cît îţi stă în putinţă!”

M-am ţinut cît m-am ţinut, dar pe la

şapte şi ju-mătate (19,30) începusem să simt c-ameţesc. Atît din cauza aburilor suprasaturaţi de alcool care pluteau în local, cît şi din pricina stomacului. Mă chinuia o pîrdalnică de foame, — cred că datorită nervilor — aproape permanentă, cu toate că mai ciugulisem nişte fripturi (fără cartofi, că-ngraşă).

Populaţia Katangăi se uită la mine chiorîş. Ocup prea mult spaţiu. Dar n-am cum să le satisfac pre-dispoziţiile contestatare. Pot să reduc orice, dovadă că ţin şi regim de slăbire, numai din volumul cu care m-a hotărît natura nu sînt în stare. În ciuda faptului c-am avut şi ceva succese în ultimii ani, vreo şase sute de grame date jos, gabaritul meu rămîne constant (adică depăşit).

Pe la opt şi un sfert, mă dau şi eu pe băutură. Sticlă după sticlă. Nici nu mai ţin socoteala. În mai puţin de un ceas, am dat duşcă şapte „Ci-co”!

În jurul meu e infernul. Mai tare ca-n Dante. Dra-cii beau de zvîntă, îmbrăcaţi în bulgi şi tunşi cu plete. Drăcoaicele la fel. Că nici nu le deosebeşti. Tranzistoarele atîrnate la brăcinar, fiecare pe alt program, urlă diabolic. Smogul tabagic ne învăluie de pretutindeni. Nu se mai vede nimic. Dar nici nu se aude.

Mi-a fost imposibil să păstrez masa

liberă. Cîţiva zdrahoni (peste 1,85 m) m-au invitat să-mi restrîng spaţiul vital. Acum stau extraplat, lîngă perete, cînd la intrare se dezlănţuie un tărăboi nemaipomenit. Zgomot de pahare sparte. Ospătarul vociferează. Vociferează şi noii sosiţi, care au dat cu uşa peste el

Slavă Domnului! Au venit băieţii. Căci ei erau. Alecu şi Ţuţu. Zdraveni la minte şi trup. Cam 50%!

Răcnesc spre ei:

— Aici, Alecule! Ţuţule!

Mă identifică, localizîndu-mă după voce, şi, stri-vind în picioare sandvişuri şi alte specialităţi ale ca-sei, bîjbîie prin smogul din ce în ce mai dens. Mai lansează cîte o avertizare sonoră, din dorinţa de-a ajunge la mine cu orice preţ. În sfîrşit, au răzbit. Vecinii mei sînt totuşi băieţi de treabă, căci le fac loc să se aşeze. Mai mult pe mine, decît pe banchetă.

Dacă aş avea lasere în loc de ochi, Alecu şi Ţuţu s-ar fi topit de mult, dezintegraţi. Dar se fac că plouă.

— Ce bem?

— Sînteţi nebuni? Asta-i tot ce-aveţi să-mi spu-neţi?

Alecu mă pupă insidios, ameţindu-mă cu răsufla-rea lui spirtoasă:

— Dac-ai şti ce ţi-am aranjat, ai face cinste!

După îndelungile lor explicaţii, ce-i drept ispiti-toare, cad de acord să le ofer un vizichi. Pentru mi-ne comand a opta cafea (fără zahăr), aprindem ţigă-rile şi începem şi noi să contribuim la întărirea lup-tei împotriva poluării.

Lui Alecu îi ard ochii în cap. Entuziasmul lui Ţuţu frizează demenţa. E clar că se întîmplă ceva neclar…

— Detectivule, eşti un om făcut. Avem locul! — explodează Alecu.

— De-aia am întîrziat, bestie scumpă! — adaugă detonant Ţuţu.

Şi-n vreme ce sorb grav din vizichi, îşi apropie capetele de mine şi mă pun la curent cu ultimele evenimente:

— Am aranjat totul la „Podgoria”. Ne-am întîlnit cu Pietraru, de la judeţ, avem şi permisele de la Mia…

— Cine-i Mia?

— Nu Mia, erotomanule, ci Ministerul Industriei Alimentare.

— Şi ce nevoie am eu de permis de la industria alimentară, nu ştiţi că ţin regim?

— Numai la mîncare te gîndeşti!… Mai bine stai şi-ascultă…

— Stau de zece ceasuri!

— Merită, şi ai s-auzi de ce. Pietraru a

vorbit cu preşedintele Céapéului, sînt prieteni la toartă, ţi-a organizat o primire ca-n basme, îţi dă o odaie de lucru, are baltă cu trei bazine, crescătorie de crapi, taie şi doi cocoşi emasculaţi, claponi, mă-nţelegi, ne- aşteaptă cu ei la cuptor, face şi nişte potroace de să-ţi baţi copiii. Tragem un pescuit de pomină, du- pă care te lăsăm singur să-ţi termini cartea. E bine! Gata, la noapte plecăm. Ai benzină? Dacă nu, facem plinul la ieşirea din oraş…

De încîntare, îmi pierd graiul. Îl recapăt cu greu şi le declar:

— N-am cuvinte să vă mulţumesc. Dar ce mă fac unde dorm? C-am plecat de-aseară. Am evadat.

— Eşti diliu?

— Da! Şi dacă se-ntoarce Penke, s-a zis cu ple-carea mea în condiţii paşnice…

Alecu mă linişteşte numaidecît:

— Dormi la mine, nu-i o problemă!

Dar perspectivele înfăţişate de băieţi nu-mi dau pace. Cer lămuriri suplimentare. Alecu a mai fost pe-acolo. Este un pescar atins groaznic de filoxeră. S-a întors cu zece crapi de expoziţie. Locurile au o frumuseţe de vis. O linişte ca-n zilele dintîi ale zidirii lumii. Preşedintele Céapéului are şi o casă de oaspeţi. Cu patru camere. Mă găzduieşte şi trei luni, dacă-l bag în roman.

Dimineaţa n-am decît să lu-crez, iar după-masă, pe la apus, mă duc să dau la peşte. Colcăie ciortanii în baltă, ca într-un cazan lipovenesc.

Isprăvile lui Alecu, din Deltă, sînt de notorietate publică. Mă incintă să plec cu el la pescuit. Mai ales că-i considerat un as în... ramură.

Hai că-ncepe bine romanul meu. Demarează în plină împărăţie a apelor. Băieţii nu stau decît o zi, fiindcă au treburi la Fond. Radem cocoşii preşedintelui, apoi ei încarcă peştii şi se înapoiază la Bucu-reşti. Iar eu rămîn liniştit, să-mi diger potroacele şi ideile conducătoare ale poveştii care îmi fierbe în cap.

3. ŞI-A FOST ZIUA ÎNTÎIA...

La 23,45 îl ducem pe Ţuţu acasă, în Balta Albă. Apoi ne îndreptăm spre Plevnei, la locuinţa lui Alecu.

La 24,03, frumoasă oră, n-am ce zice, nevastă-sa ne primeşte cam închiondorată. Ne aşterne pe masă ceva de băgat în gură, nişte pastramă de raţă săl-batică, adusă de Alecu de la Maliuc,

cîteva roşii sus-pecte, două cepe vinete şi-o cană de cărţălău. Al dracului de acru! Acru de ţi se strepezesc dinţii, nu altceva.

— Ce zici, punem ceasul să ne scoale la patru?

Alecu mestecă pastrama aia, tare ca o talpă din duroflex, şi se uită la mine curios. Se teme, pesem-ne, să nu fiu prea obosit.

Eu, adîncit în gîndurile mele, sparg o ceapă, în-cep să plîng benevol, o frămînt cu niţică brînză te-lemea (deşi mă îndoiesc de autenticitatea ei), şi por-nesc să plimb o îmbucătură. Nu de altceva, dar par-că m-a pălit un pic de foame. Apoi îl liniştesc pe neastîmpăratul de Alecu:

— Să fim serioşi. La patru e prea tîrziu. Pune să sune la trei. Pînă ne-mbrăcăm, pînă încălzesc motorul, se face cinci cînd ajungem la Firinca.

— Nici la şase nu-i tîrziu. Că trebuie să trecem şi pe la Ţuţu, să-l luăm cu noi.

Ceasul n-a mai sunat. Nici la trei, nici la patru. N-a sunat deloc. Căci Alecu, în frigurile pregătiri sculelor de pescuit, uitase să-l mai întoarcă. Aşa că pe la 7,00 ne-am întors pe partea cealaltă şi-am mai somnolat pînă la 9,00.

La Ţuţu acasă, tocmai în Baltă Albă, unde-l lăsasem aseară, am sunat de ni s-

au făcut bătături la buricul degetelor. Dormea dus. După ce-am alertat întreg etajul (15 apartamente), am izbutit să-l dăm jos din pat. Şi tot el făcea gură:

— Ce-i cu voi? Aţi înnebunit? V-aştept de la cinci!…

De cînd îl ştiu, a fost totdeauna un pedant. Pînă se spală, pînă ce se-mbracă, mai trece un ceas.

La 11,00, ne angajăm pe şoseaua Alexandriei. Cînd să ieşim din oraş, îl aud pe Ţuţu răcnind disperat:

— Opreşte! Stai!

— Ce mai vrei, omul lui Dumnezeu? N-am căl-cat încă pe nimeni!

— Stai! Uite-l pe-ăla cu gogoşile. Să luăm şi noi cîteva.

Într-adevăr. Nu era o iniţiativă de dispreţuit. Mai ales că nu gustasem nimic de dimineaţă.

Mă uit la Alecu. Alecu se uită la mine. Ne-nţe-leserăm dintr-o privire. Ţuţu era cam diliu. Asta voisem să ne comunicăm.

Între timp, „diliul” se întoarce cu sacoşa plină.

— Ce-ai făcut, dom’le? Nu ştii că-s la regim? Ce facem cu atîtea gogoşi?

— Păi nu-s decît cincisprezece.

— Pentru tine şi Alecu?

— Ce-s multe?

Imposibil de discutat normal cu

mîncăul ăsta de Ţuţu.

Îi iau sacoşa şi-o vîr sub scaunul meu. Nu mai înainte de-a le înmîna cîte-o gogoaşă.

— Vă dau numai una ca să vă astîmpăraţi foa-mea. Restul le ducem copiilor preşedintelui.

Şoseaua e liberă. Soarele arde, aşa cum se cuvine într-o zi de vară tîrzie. „Bombiţa" pare bine dispusă. Mănîncă 75 pe oră, ca nimic. Mănînc şi eu o gogoaşă. Pe care o scot de sub scaun, pe furiş. Ţuţu şi Alecu picotesc pe scaunele din spate. În dreapta mea pe „locul mortului", am aşezat rucsacurile şi unelte-le. „Bombiţa" înfulecă kilometru după kilometru.

Înfulec şi eu, fără să-mi dau seama, gogoaşă după gogoaşă.

Bunii mei prieteni sforăie ca nişte samovare de Tula.

Drumul e tare frumos. În dreapta şi-n stînga nu-mai duzi şi ogrăzi înflorate. Trecem prin sate, cu viteza legală (deşi nu prea mă încred în indicatorul „Fiat-ului"). În orice caz, n-am călcat nici o găină.

Nici n-am băgat de seamă cînd am

ajuns la Fi-rinca. Şi nici cînd le-am venit de hac gogoşilor. S-a dus dracului regimul de slăbire. Precis că aşez pe mine două ocale.

Furios pe slăbiciunea firii mele, pun o frîna bruscă, drept în faţa sediului Céapéului. Mă pome-nesc cu Alecu în cîrcă. Ţuţu a nimerit mai bine, în spaţiul dintre scaunele din faţă şi cele din spate. Are destul loc, după cum observ. Dealtfel nici nu s-a trezit. Alecu, în schimb, îmi spune cîteva vorbe bine simţite şi mă îndeamnă să trag în curtea Céapéului.

La poartă nu-i nici un paznic. Dar nici la birouri nu găsim pe cineva. E 12,30 fix! Or fi în pauza de prînz? Abia într-o chiţimie din fund se aude răc-nind o femeie. Deduc imediat că-i telefonista:

— Pupăzeeeenii! Pupăzeeenii! Allo! Pupăzeee-nii...

Descoperim o fetiţă firavă şi costelivă, cu ochi de Perlan albastru. Are un glas subţire, piţigăiat, dar pătrunzător ca un ţivloi. De-aia or fi pus-o la tele-fon. Se uită la noi întrebătoare, fără să-şi părăsească receptorul. Continuă să strige disperată:

— Pupăzeeeeenii! Allo! Pupăzeeeeenii!

Stăm şi aşteptăm. Sărmana telefonistă aşteaptă şi ea să-i răspundă Pupăzenii ăia. Dar se învrăjbeşte în zadar. Ţipă, răcneşte, se vaită.

Pupăzenii nu răspund.

E drăguţă fătuţa. Mlădie şi cu părul cîrlionţat. La un moment dat renunţă la Pupăzeni şi se îndură de noi:

— Pe cine căutaţi?

— Unde-i tovarăşul preş?

— Naşu? Tov. Caroiu?

— Ăsta e!

— Pe el îl caut şi eu. Nu vedeţi că nu răspunde?

— De la Pupăzeni? Ce să caute acolo? Trebuia să ne-ntîlnim cu dînsul aici, la sediu.

— Cu naşu? Mira-m-aş! De ieri seară a plecat cu peştele la Pupăzeni. Şi dus a fost.

— Ce peşte?

— Ploconul pentru Competrol. La bază. Că altfel nu ne dă motorină. A băgat naşu năvodul la Ştila, şi-a scos ultimii ciortani.

— N-a lăsat nici o vorbă? Nu v-a spus c-or să vină nişte tovarăşi de la Bucureşti? Doar i-a tele-fonat tovarăşul Pietraru, de la judeţ.

Blonda, cu ochi de Perlan albastru, îngălbeneşte.

— Aoleu! Să n-audă naşu Caroiu de el, că-l mă-nîncă fără mujdei. L-au criticat la gazetă. E foc şi pară!

Clar. Lucrurile nu decurg normal.

Alecu încremeneşte, vrea să rostească

nişte între-bări. Nu izbuteşte. Mă trage brusc de mînă şi mă tîrăşte spre „Bombiţă”, unde Ţuţu doarme nepăsător şi grav. Pornim în trombă spre locuinţa preşedinte-lui. Nu-l găsim decît pe fi-său. Să tot aibă vreo cinci anişori. Mă-sa e la Alexandria. S-a dus cu roşii la piaţă. Investigaţiile în legătură cu cocoşii sînt deosebit de fructuoase. Puştiul este înfometat. Nu s-a tăiat nici un cocoş. Nu fierbe nici o oală cu potroace. L-au mîncat încă de duminică. Doi au avut şi ăia nişte subdezvoltaţi. Tat-su a venit acasă nes-pus de mînios, cu un ziar în mînă, şi i-a înecat în- tr-o vadră de cărţălău şi cîteva sticle de comină. Cu vicele şi cu brigadierul de cîmp.

Plecăm descompuşi. Vizităm cele trei bazine ale bălţii. Au fost golite de peşte, încă de acum două săptămîni.

Mă uit chiorîş la Alecu. Ce-a vorbit cu Pietraru? Alecu priveşte îngrozit la Ţuţu. Apoi se uită a-mîndoi la mine. Era şi cazul. Eu eram cel care aveam nevoie de-o oază de linişte, unde să scriu netulburat. Iacă şi locul de basm. Liniştit. Chiar foarte liniştit, deoarece nu-i nimeni prin preajmă.

Casa de oaspeţi e închisă de anul trecut. A pă-truns zăpadă pe sub sageac, a umflat grinzile, şi s-a prăbuşit tavanul.

Cîţiva cetăţeni, auzind c-au venit nişte

bucureş-teni la peşte, se uită la noi ca la inveidărşi. Peşte, la ei? Păi nu l-au predat pentru Bucureşti?

— Dacă vreţi să daţi la peşte, şi încă zdravăn, păi duceţi-vă-ţi pe valea Bergociului. Ce-i acolo, e nebunia lumii!

Nenea ăsta îşi rîde de noi?

Merită să reţinem, totuşi, chestia cu valea Bergo-ciului.

Alecu, marele pescar (sportiv şi amator) se întă-rîtă, îi oferă un „Snagov" şi-l întreabă cum ajun- gem acolo.

Nenea îi rupe filtrul, frămîntă ţigara ca lumea între degete, se uită la noi pe sub sprîncene, aprinde cuiul de coşciug, trage un fum, stă o clipă pe gînduri, după care spune, satisfăcut de calitatea tutunului:

— O luaţi spre Drăgăneşti, apoi treceţi coasta Zi-dului, şi întrebaţi de Neajmiai al lu' Cotobaie, ăsta-i naşu-meu, paznicul bălţii. Dacă-i serviţi şi juma de trăscău, face prăpăd, vă lasă singuri pe baltă.

Atît i-a trebuit lui Alecu.

— Detectivule, pe cai, haidem îndărăt.

A auzit de peşte, şi-a şi uitat de oaza mea de linişte.

Slavă Domnului, „Bombiţa" are 32 de cai.

4. ŞI-A FOST TOT ZIUA ÎNTÎIA... DAR DUPĂ-MASĂ

Tot drumul, rulînd înapoi spre Bucureşti, nu-mi puteam scoate din minte mutra bălaie şi dis-perată a telefonistei de la Firinca. Şi cum ţipa în receptor, de parcă se rupea ceva în ea, repetînd în continuu: „Pupăzeeeenii! Pupăzeeeenii!”

Ţuţu, cu ochelarii căzuţi pe nas, îşi pierduse aerul său distins şi jovial. Părul, abia încărunţind, i se pleoştise pe-o parte, iar buzele frumos desenate pufăiau discret, ca o pompă de bicicletă „Carpaţi”. Dormea dus, obosit şi dezumflat, ţinîndu-l în braţe pe Alecu. Marele pescar pesemne că visa forfota cra-pilor din bălţile lui Neajmiai. Chipul său, de copil eliminat din clasă pentru purtare necuviincioasă, îm-bufnat şi amărît, se sprijinea pe burticica lui Ţuţu, clătinîndu-se uşurel la hopuri.

Îi supravegheam în retrovizor. Mă indispunea sta-rea asta de somnolenţă nesimţitoare. Mai ales că în-drăzniseră să mă admonesteze pentru nenorocitele alea de gogoşi, pe care le hăpălisem

aproape fără vrere.

Cu toate acestea, acum începea să mă chinuie o foame cumplită, absolut inexplicabilă (după 13 go-goşi). Nu-mi părea rău că le lichidasem. Alecul meu şi cu Ţuţu, după aranjamentul lor nemaipomenit cu Pietraru, meritau să rabde de foame.

În sfîrşit, pe la 16,00, parcam în faţă la „Boto-şani". Ne cunoşteam bine cu fraţii Pivu, aşa că nu era nici o primejdie să rămînem flămînzi.

De parcă ar fi fost un făcut, tocmai descărcau nişte şalău proaspăt, primit atunci de la Tulcea. Cînd l-am zărit, să ni se aplece, nu altceva. I-am rugat din suflet să desfacă numaidecît o ladă, în care peştele zăcea îngropat în gheaţă fărîmată.

Peste nici o jumătate de ceas, şalăii (cinci la nu-măr) înotau în untul proaspăt şi sfîrîind, în care fuseseră prăjiţi la iuţeală. Mămăliga rece, rămasă de la prînz, făcea toate paralele. Ne mergea la inimă.

Nu l-am mai dus pe Ţuţu acasă. La propunerea lui Alecu, hotărîrăm să dăm o fugă pînă la Creve- dia, că tot avea un permis special. Nici nu se răcise ca lumea bietul motor, şi iarăşi eram în

„Bombiţă” şi goneam spre Buftea.

Sărmanul Ţuţu! Nu asistase niciodată la un pes-cuit. Barem să participe şi el la unul de gală. Alecu mai obişnuit cu bălţile de la Crevedia, pe care le cunoştea ca-n palmă, încurcă drumul de la început. În orice caz, pe la asfinţit, după vreo jumătate de ceas de penibile bîjbîieli, iată-ne pe malul bălţii.

Apa era limpede. S-o bei, nu altceva. Pe malul dimpotriva noastră, pasagerii unor „Mercedesuri” dădeau şi ei la peşte. Era printre ei unul, înalt şi-n ţoale de birou, care zvîrlea cu lanseta de cel puţin cinci ori pe minut.

— Uitaţi, mă! Fiţi atenţi! Iată-l cum sare!

Alecu nu se mai putea stăpîni. Ţopăia într-un picior, ca posedat de satana. Într-adevăr, nişte crapi negri şi dolofani săltau pe faţa bălţii, de-ţi era mai mare dragul.

După vreun ceas şi ceva, începu să amurgească.

Făcusem şi eu şi Alecu scurtă la mînă.

Dar nu „muşca”.

Slavă Domnului, nici ăia cu „Mercedesurile” nu făceau vreo brînză. Strigau la noi să nu azvîrlim în direcţia lor, că le alungăm peştele. Ne făceam că plouă, şi-i dădeam înainte. Dar tot degeaba.

Lîngă noi se aciuase un puşti cam brunet, de vreo nouă-zece ani. Se vedea de la o poştă că era „omul bălţii”, care-i cunoştea toate tainele. Stătea pe ciuci, trăgînd dintr-un chiştoc şi dînd fumul pe nas. Ne privea nepăsător şi oarecum „trifazic”, cum zice tanti Raliţa. La un moment dat i se făcu milă de noi:

— Nene, mă nene, geaba zvîrliţi cu lanseta. Nu merge la babaroase. Ăsta-i crap din import…

De-aia nu muşca, fir-ar să fie. Încercasem cu mămăligă, cu rîme şerpeşti, cu pătrăţele de caşcaval (o jumătate de kil), cu boabe de porumb.

— Dar voi cu ce-l momiţi, puiule? — întreabă Ţuţu, de pe tuşă.

Bruneţelul aruncă chiştocul în baltă, se ridică şi se apropie de mine:

— N-ai o ţigară nene, una de-aia domnească! Vreun „luchistriki”!

N-avea gusturi rele. Noroc că Ţuţu mai are cîteva „Kent”-uri, că, deh, obrazul subţire cu „kentuiala” se ţine. Îi dau două, nu una. Puştiul aprinde, se de-clară de acord cu aroma după ce trage primul fum şi ne declară ritos:

— Rahat!

— Nu-i bună ţigara? — îşi sare din pantofi Alecu

— Asta mănîncă. Numai trifoi şi rahat.

Asta-i place, asta consumă!

Rămînem interzişi cîteva clipe. De unde să luăm rahat, aici pe marginea bălţii?

— Şi ăia, cu maşinile, dau cu rahat? — îmi mani-fest eu curiozitatea.

— Nţ! Că n-ar mai sta aici de-azi de dimineaţă!

Alecu, marele organizator şi pescar, are o idee de geniu. Scoate 15 lei (trei bancnote, noi nouţe) şi i le dă puştiului:

— Măi Costică, sau cum îţi zice…

— Romaniţă, nene…

— Dă, măi, o goană şi ia-ne un kil de rahat… Fa-cem cinste…

— Dar costă numai nouă lei…

— Nu contează, fugi la cooperativă şi vino nu-maidecît! Pînă atunci ne odihnim un pic!

Pe la 8 şi ceva (mai precis 20,10), de-acum se în-tunecase de-a binelea, — încă ne mai odihneam.

Pesemne că şi Romaniţă se odihnea pe undeva, servindu-se din cînd în cînd cu cîte-o bucată de rahat.

5. ŞI-A FOST ZIUA A DOUA… ŞI ULTIMA

În zadar l-am mai invitat pe Ţuţu să meargă cu noi pe valea Bergociului. Distinsul nostru confra-te, clătinînd din cap, într-un chip îngrijorător, ne de-clară oficial:

— Pe mine m-aţi pierdut de muşteriu. Mi se face de peşte, mă duc la fraţii Pivu, la „Botoşani”, şi mănînc la şalău pe pofta inimii.

După ce l-am dus acasă, am mas peste noapte tot la domiciliul lui Alecu. Se făcuse zece seara. Nevas-tă-sa, femeie cumsecade, ne-ntreabă dacă nu vrem să luăm ceva în gură. Asta-i bună! Cum să nu!

Şi în timp ce iarăşi ne ospătăm cu pastramă de raţă sălbatică, de la Maliuc, fac planul pentru ziua de mîine. De data asta mă ocup eu, şi am siguranţa că voi organiza un pescuit vrednic să rămînă în analele Asociaţiei. Alecu manifestă acelaşi entu-ziasm nedesminţit.

Îi zic, pătruns de-o bănuială:

— A dracului de sălbatică raţa asta... parcă-i din plastic, tragi cu dinţii de ea, şi nici moartă nu se lasă. Dacă n-o fi raţă? Eşti convins că aparţine spe-ciei respective?

Alecu se uită la mine cîş. Nu-

ndrăzneşte să-i ceară nevesti-si să ne ofere altceva. După ce-i aduce şi oaspeţi nepoftiţi, ar fi prea de tot!

Adormim amîndoi de-a-npicioarelea, cu raţa în gură.

Cînd a sunat ceasul, ca o sirenă de alarmă, am să-rit drept în pantofi. Apoi l-am tras pe Alecu din pat, i-am spus să se îmbrace la iuţeală, şi-am ieşit în faţa casei să încălzesc motorul „Bombiţei".

Observ că, din pricina grabei, uitasem să-mi trag pantalonii pe mine. Orice rău e spre bine. Dacă nu mă-ntorceam în dormitor, puteam să-l aştept pe A-lecu pînă poimarţi. Adormise din nou, jos pe covor. L-am îmbrăcat cu forţa, l-am tîrît pînă la maşină şi, în sfîrşit, am pornit spre Calea Alexandriei.

La 4, în plină beznă, ieşim pe barieră. Gogoşeria e închisă. Păcat. Mai ales că mă culcasem nemîncat (din punctul meu de vedere).

Auzisem mai de mult despre legendara baltă de pe Valea Bergociului. De fapt nu era chiar o baltă ci un şirag de heleşteie, vreo şapte la număr. Se putea da la peşte numai cu autorizaţie specială. Aveam, şi eu şi Alecu, cîte un permis de pescuit experimental. Ce-i drept de acum doi ani. Aveam şi un bileţel (suplimentar,

pentru orice eventualitate) adresat cercetătorului principal al staţiunii de-acolo. Tot de acum doi ani.

Mă liniştea faptul că aveam un om de nădejde, naşul lui nenea ăla de la Firinca, Neajmiai al lui Cotobaie. De vreme ce era paznic, ştia el cum să ne scoată din încurcătură.

Cred c-am orbecăit vreo două ceasuri bune, cîteva zeci de kilometri infernali, pînă să dăm de drumul Drăgăneştilor. Şi încă un ceas, pînă să găsim coasta Zigului. N-auzise nimeni de ea. Era şi firesc. Căci se numea, de fapt, coasta Digului.

Alecu, tot timpul ăsta, sforăise în spatele „Bom-biţei”. Atît de tare, încît nu mai distingeam turaţia motorului.

Cînd am izbutit, în sfîrşit, să-l depistez pe Neaj-miai al lui Cotobaie, s-a trezit şi vajnicul Alecu. Odihnit, în plină formă de atac.

De fapt l-au trezit strigătele mele. Căci Neajmiai era surd zdravăn. De-amîndouă urechile.

Răcneam la el, de simţeam că-mi plesnesc plă-mînii:

— Măi nene, nene Neajmiai, am venit trimişi de finul matale… Finul de la Firinca…

O fi fost el surd, dar pricepu numaidecît despre ce era vorba. Se vede

că avea uzajul posesorilor de permise pentru pescuitul experimental. Cînd i-am înmînat, în proprietate personală, şi sticla de „bă-trînă”, sustrasă de Alecu din cămara nevesti-si, a început parcă să audă mai bine.

— Las’ că ştiu… m-am văzut aseară cu finu’… V-am aşteptat toată dimineaţa… ce-oţi fi venit aşa tîrziu? Că trebuie să plec acasă… eu mi-am terminat slujba…

Simt cum mă păleşte un par în cap.

— Stai oleacă, măi Neajmiai, ce, ne laşi în pom?… Ai inima asta?

Alecu se învredniceşte să coboare şi el din Bom-biţă.

Cu morga să indescriptibilă, îi întinde lui Neaj-miai carnetul de pescuit, permisul special şi bi-leţelul.

Neajmiai al lui Cotobaie le studiază atent, apoi i le înapoiază.

— E-n regulă… Nu ştiu carte, dar se vede că sînteţi oameni serioşi…

Alecu pare extrem de încîntat. Mai ales c-a aflat că-i un om serios (spre uimirea mea, bineînţeles care am altă opinie).

— Atunci ne instalăm aici?

— N-aveţi decît. Dar aici nu-i peşte!

Alecu se repede la urechea lui şi urlă ca scos din minţi:

— Păi ce păzeşti aici?

— Bălţile, ce să păzesc. Că d-aia iau

leafă. Ba-zinul cu peşte e mai încolo… Nu s-a băgat năvodu’ de vreo trei ani… C-acolo vine să pescuiască şi tova-răşul preşedinte! Dar mai e ceva de mers.

— Măi Neajmiai, — intervin eu, văzînd că situa-ţia se deteriorează, — te ducem cu „Fiat”-ul pînă la bazinul cu pricina.

Dar Neajmiai se lasă greu. Se-nvoieşte, abia după ce-i promitem că-l ducem acasă cu maşina. Nu-i departe, ne informează el, „coleşica, preste deal”.

Alecu mă imploră, tăcînd, cu nişte ochi de exof-talmic.

Ne urcăm cu toţii în „Bombiţă”, şi-l ducem pe Alecu la oglinda apei respective. O mîndreţe de heleşteu. Cam în bătaia soarelui, dar crapii ţopă- iau de parcă dănţuiau la „Melody-bar”.

— Măi Conan, dragule, detectivule, pînă-l duci pe Neajmiai acasă,pînă te-ntorci, dau şi cu lanseta ta.

Nu prea îmi place să-mi dau lanseta pe mîna străinilor. Cît mi-or fi de prieteni. Mai ales că am o mulinetă „Shakespeare” (una din cele mai bune din lume) care se strică destul de uşor.

Dar cînd îl cîntăresc pe Alecu din priviri, şi-l văd că-i intrat în transă, mi se înmoaie inima şi nu mai am ce face. Îi încredinţez lanseta, îi dau ruc-sacul cu bruma de merinde puse de nevastă-sa înăuntru.

Iar eu, hai să-l duc pe Neajmiai al lui Cotobaie, pînă „coleşica, preste deal”.

Coleşica, peste deal, se dovedeşte a fi la vreo 35 de kilometri. Însă Neajmiai ţine neapărat să fie recunoscător. Aşa că sînt silit să-l duc chiar pînă în dreptul casei sale, la marginea cătunului. Parcurgînd uliţele hîrtopite, care răzbăteau la adresa respectivului, îmi rup şi un amortizor. Numai ca să-mi ofere o sticlă cu vin de-al lui. S-avem ce bea pe baltă.

Iau spăsit sticla, mulţumesc, după care ambalez motorul de puteai să juri că-i reactor, şi pornesc în viteză spre heleşteul unde mă aştepta Alecu.

După ce-am rătăcit drumul, am ajuns în sfîrşit la baltă.

Alecu nicăieri.

Nici n-avea cum. Era altă baltă.

Îl lăsasem lîngă o salcie. Iar aici nici urmă de această specie.

Pe la două după-amiază, dau de Alecu.

Curgeau apele pe mine, de parcă fusesem la aburi, la Baia Centrală. Iar din „Bombiţă” curgea colbul, ca dintr-o batoză pleava, la arie.

Lanseta mea zăcea culcată lîngă Alecu. Slavă Domnului, întreagă! Iar el se culcase la umbra săl-ciei. De-acolo se uita ţintă la unda bălţii. Apoi se îndură să

se uite şi la mine.

— Bine, măi Conan, unde-ai umblat pînă la ora asta?

Asta-i culmea!

— Păi nu m-ai expediat, ca să ţi-l duc pe Neaj-miai al tău, acasă, „coleşica preste deal”? Ce-i cu lanseta mea?

— Nu vrea să-i meargă mulineta. De fapt, eu dau la pripon.

Am văzut negru înaintea ochilor. Cred şi eu că nu mergea. Făcuse „perucă” la mulinetă. 80 de metri de nailon special, import din RFG.

Mi-am descurcat nailonul. Într-un ceas am reu- şit să-l montez din nou pe tamburul mulinetei. Alecu stătea încremenit, cu ochii la apă. Eu parcă nici n-aş fi existat prin regiune.

Pînă la urmă, mi-am luat inima-n dinţi, şi-am îndrăznit să-l întreb:

— Muşcă ceva?

— Sigur că nu!

Era adevărat. Abia de luase două ciortănici.

După ce m-a lămurit că peştii muşcă mai aprig la buturuga de lîngă „gingia stufului”, am înfipt babaroasele în cele trei cîrlige. Mi-am făcut vînt şi-am executat o lansare de concurs. Să fi vrut şi tot n-aş fi nimerit. Dar acum, fără să vreau mi-am proţăpit cîrligele drept în scorbura butu- rugii. Toate trei. Cîrlige

de import, aurii. Am tras de ele, pînă mi-au ieşit ochii din cap. Însă cîrligele

n-au ieşit. Nailonul s-a rupt la jumătate. Şi-am rămas cu cîrligele în buturugă, plus vreo 30 de metri de nailon.

Va să zică, acolo muşcă mai bine, domle Alecule, la „gingia stufului”, lîngă buturugă! Ei, las’, că te-nvăţ eu minte!

Simt cum îmi fierbe creierul. La cea mai înaltă presiune. Soarele frige. Nervii mi se deznoadă, de parcă ar trebui să-i pun din nou pe moaţe, şi nu mai rezist. Arunc în maşină lanseta, ce-a mai rămas din nailon, rucsacul şi toate boarfele celelalte, mă urc, pornesc motorul, şi urlu la Alecu:

— Dacă-n treizeci de secunde nu eşti lîngă mine, te duci să te culci la Neajmiai al lui Cotobaie, „co-leşica preste deal”.

6. CINA CEA DE TAINĂ ŞI „BREAKFAST”-UL DE ÎMPĂCARE

Cu „Bombiţa” într-o rînă (din pricina amor-tizorului făcut zob) gonesc spre Bucureşti. Alecu zace, îmbufnat, în

fundul maşinii. Marele pescar se întoarce din expediţie. Numai cu două ciortănici!

Pe la opt (20,00) parcăm în faţa casei din Plevnei. Nevastă-sa ia crapii în primire, iar pe noi ne obligă să ne dezbrăcăm în hol, să nu-i băgăm în casă pu-recii culeşi de pe valea Bergociului.

După ce ieşim din baie, roşii ca nişte raci bine fierţi, aşteptăm cuminţi şi spăsiţi în jurul mesei. Poate ne dă vreo bucăţică de crap prăjit, cu nişte lămîie. Că n-o fi chiar atît de haină.

Dinspre bucătărie se aud zgomote din cele mai îmbietoare. Alecu tace. Ştie el ce ştie. Tac şi eu. Fără să ştiu nimic. Tăce şi nevastă-sa, evident in-dispusă, cînd intră-n odaie cu-o tavă imensă pe care se află un teanc de pîine proaspătă, eterna cană cu cărţălău (acru, fără îndoială) şi-un maldăr de pas-tramă de raţă sălbatică.

— Crapul mai era viu, aşa că l-am lăsat să-noate în baie. Văd eu, mîine, ce fac din el. Mîncaţi şi duceţi-vă la culcare. Vă las, că-ncepe Mannix la televizor!…

Mestecăm îndîrjiţi şi înverşunaţi. Deznădăjduiţi, dăm pe gît paharele de cărţălău, doar-doar or izbuti să împingă la vale bucăţile de pastramă.

— Parcă s-a mai acrit poşirca asta…

Alecu pleacă ochii şi mă dumireşte:

— Păi ăsta-i din sticla pe care ţi-a

dăruit-o Neaj-miai!

Văzîndu-mă indignat, Alecu încearcă să mă îm-buneze:

— Nu fi amărît, detectivule. Nu era un loc prea nimerit pentru scris.

— Care din ele, Firinca sau valea Bergociului?

— Pare-mi-se că nici unul. Găsim noi altceva. Am o idee…

Îmi sare muştarul:

— Iarăşi? Nu!… Ajunge! Mă descurc şi singur. Că se duce dracului romanul. Mai bine adu-ne din borhotul ăla al tău, că-mi stă în gît raţa asta sin-tetică.

— Zău că-i sălbatică, Conane! Am adus-o tocmai de la Maliuc. Ştie şi Paşa Iacobi, cînd am fost cu el la pescuit…

— El era nenorocitul care a mers cu tine? Că n-o fi fost cu maşina?

— Ba da!

— De-aia vrea s-o vîndă…

Alecu nu-mi mai răspunde. Cred că i-au rămas dinţii încleştaţi în bucata de pastramă pe care nu izbutea s-o mestece.

Adormim cît ai zice peşte. Din dormitorul fami-liei Tilea, se aud împuşcături. Trage Mannix. Şi trage tare. Pesemne că-i înarmat cu-o puşcă mi-tralieră. Să tragă sănătos. Că noi nu-l mai auzim…

Visăm liniştea de basm a Firincăi, colcăiala cior-tanilor din legendara baltă a lui Neajmiai.

Priponul lui Alecu stă zvîrlit departe, lîngă butu-rugă, la „gingia stufului”. Ne uităm la ea ameţiţi de bătaia soarelui. Noroc că priponul e prevăzut c-un clopoţel. Dacă trage ciortanul, se-apucă şi sună. Uite-acu. Auzi-l cum sună… sună argintiu… sună…

— Treci la telefon, c-a dat Penke peste tine, ţi-a aflat urma…

Alecu mă scutură ca pe-un sac de cartofi. I s-au umflat ochii de somn, cît nişte gogoşari.

La telefon, nevastă-mea rîde argintiu. Slavă Dom-nului, înseamnă că nu-i supărată.

— Cum de ţi-a dat în gînd să mă cauţi la Alecu?

— Tanti Raliţa, săraca, ei să-i mulţumeşti. A luat la întrebări pe toţi prietenii noştri. Iar Ţuţu i-a declarat că eşti în „documentare” cu Alecu. Şi-atunci totul a fost clar…

— Mda… Şi ce-a mai făcut tanti Raliţa?

— Nu-i destul? Barem aţi prins ceva? Vino cît mai repede acasă. Ai o telegramă din Deltă. Se pare că ţi s-a găsit o cameră la „Mila 41”.

— Cine să-mi găsească?
— Habar n-am. Nu-i semnată.

Părul încărunţit al lui Alecu se zburleşte de cu-riozitate. A rămas tot aşa cum îl ştiu, iscoditor ca o babă.
— Ce s-a-ntîmplat?
— Nimic grav. Ba, dimpotrivă. Mi s-a găsit o ca-meră la „Mila 41”…
— „Mila 41”? Păi acolo ţi-a pus Dumnezeu mîna în cap! Peşte cu carul!
— Peşte-mi trebuie mie? Mă duc să-mi termini romanul.
— Şi eu ce fac?
— Îl iei pe Ţuţu şi te duci la Neajmiai al lui Co-tobaie, pe valea Bergociului. Să vadă şi el împă- răţia apelor. Pînă una alta, spune-i nevesti-ti să-mi dea şi mie un crap. Poate-mi prăjeşte bulgăroaica o bucată de peşte. Barem să ştiu pentru ce-am omorît „Bombiţa” trei sute de kilometri…

M-am întors acasă. Stau la masă cu nevastă-mea, la „breakfastul” de împăcare. Evadarea mea o neli-niştise destul. Sînt obosit ca un cal de tracţiune. Dar o să mă întremeze micul dejun pe care mi-l oferă nevastă-mea.
Stăm faţă în faţă. Zîmbăreaţă ca

întotdeauna, Penke îmi aranjează la îndemînă bunătăţile pregă-tite: brînză de vaci (50 gr), un sfert de ou răscopt (conţine colesterol), o jumătate de roşie (să ne pă-zim de acidul oxalic), o bucăţică de pîine prăjită (10 gr) şi ceai. La discreţie. Pot să beau şi trei litri. Ceai de sunătoare, nufăr, muşeţel şi tei. Totul con-form prescripţiilor care ţin să mă slăbească cu orice preţ. Numai că ceaiul nu-mi place (aş prefera un Hornimann), brînza de vaci are gust de burete de baie (şi nici ăla din latex), iar restul nu izbuteşte decît să-mi întărite sucurile gastrice.

Aşa că mă prefac încîntat de savurosul „break-fast de împăcare".

De fapt, ard de nerăbdare să ştiu ce-i cu camera aia de la „Mila 41".

Dar Penke nu cunoaşte nici un amănunt. Plutim în plină enigmă. Cine să se fi ocupat de găsirea acestui refugiu?

Bulgăroaica face presupuneri:

— Nu-ţi cunoşti prietenii. Pesemne că-i cineva, acolo sus, care te iubeşte.

— Dar cine ştia de intenţia mea de a mă retrage la scris?

— Asta-i bună. Dar cine nu ştie! Că peste tot te-ai plîns că n-ai condiţii. Uite, acu ţi-au găsit şi celebrele tale condiţii de creaţie, ce mai vrei?

— Un singur lucru, să ştiu cine mă

preţuieşte atît de mult. Mai ales că n-am publicat nici o carte!…

— Poate tocmai de-aia!

7. BONJOUR BUN, „MILA 41”!

Pentru a nu-mi complica existenţa, suie-te-n tren, coboară din tren, şi-aşa mai departe, cărînd după mine întreg calabalîcul, recurg la o decizie absolut novatoare: plec cu „Bombiţa”.

Vehiculul e mititel, îl urc lesne pe vapor, deoare-ce de la Tulcea pînă la „Mila 41” nu există altă cale de transport, iar pe plan local o să-mi fie extrem de util pentru deplasările documentare.

Asta-i una la mînă, iar două la mînă, am gata încărcate toate lucruşoarele, de cînd am tentat evadarea spre Firinca. Unde, din păcate, n-a mai fost nevoie să despachetez.

Obţinînd aprobarea nevesti-mi, telefonez tutu- ror neamurilor şi prietenilor, invitîndu-i să asiste la plecarea în marea expediţie de creaţie.

Tanti Raliţa, de care mă temeam serios, din pri-cina implicării dînsei într-o

serie de întîmplări bi-necunoscute cititorilor, manifestă, spre surprinde- rea mea, un entuziasm contagios.

Alecu, aşijderea. Chiar cu unele detalii suplimen-tare:

— Detectivule, te-am făcut om! Abia acum mi-am adus aminte. De la mine ţi se trage telegra-ma. Dacă nu-i semnată, mai mult ca sigur că pro-vine de la diadea Stepan. Stepan Cuşeai, prietenul meu lipovean, de la „Mila 41”. În ultimul timp primisem vreo trei scrisori de la dînsul. Cerea să-i expediez, de urgenţă, nişte trăscău! Cît sînt de ui-tuc, totuşi pare-mi-se că i-am răspuns. Ba şi mai mult, l-am asigurat că-i fac rost de cîteva sticle, dacă îmi aranjează o cameră pentru un prieten scri-itor. Cînd am pornit spre Firinca, îmi ieşise din minte diadea Stepan. Aşa că, pentru a salva onoarea breslei, ia cu tine cîteva butelii de material infla-mabil. Dacă nu arde, aruncă-l. Te faci de rîs acolo…

— Va să zică mă transformi într-un soi de comi-sionar! Ceva lemne de spart n-ai? Covoare de bătut, parchet de frecat? Spune tot, nu te jena!

Alecu rîde gutural, apoi continuă:

— Avînd în vedere şi luînd în consideraţie că nu eu sînt în căutare de gazdă, cred că cel mai reco-mandabil ar fi să te ocupi de găsirea trăscăului co-

respunzător. La prezentarea flacoanelor, vei fi pri-mit ca un paşă. Pur şi simplu te invidiez. Auzi po-veste, domnule, să scrii şi să dai la peşte, în mij-locul Deltei! Cine şi-ar dori mai mult? Mîine dimi-neaţă vin şi eu să te petrec. Pa şi pussy! Plec la „Katanga”. Mă-ntîlnesc cu Ţuţu. Îi comunic şi lui vestea de pomină, poate vine şi el la plecarea ta! Pa şi încă o dată pa!

Fără să mă mai mir de boacănele lui Alecu, pun resemnat receptorul la loc. Va trebui să renunţ la cîţiva litri din stocul meu de alcool casnic. Sau, pre numele său, trăscău. Şi aşa nu prea agreez conver-saţia cu spirtul.

Deşi ar mai fi destul timp pînă la darea startului, alcătuiesc totuşi la repezeală o scurtă listă, pe care-o înmînez nevesti-mi:

— Copilă bună, Delta nu-i ici, colea. N-ar fi rău să-mi completezi bufetul portativ. Fii drăguţă şi cumpără-mi chestiile astea…

Penke îşi aruncă privirea peste cele însemnate, apoi îmi confiscă pixul şi începe să şteargă din notă.

— Costiţă afumată? Nu ţine, măiestrică! În Del-tă-i cald. Se strică. Nici şunca, nici ceafa, nici kai-zerul…

Încerc să mai salvez cîte ceva:

— Vreo trei cutii de şuncă, de aia, la cutie...

— Total contraindicată. Prea-i sărată! La urma urmei, Delta-i plină de peşte. Pentru ce-ţi trebuie şuncă de Praga? Ai să mănînci numai peşte. Exact cum ţi s-a recomandat. Slab, cu carne albă. Să nu te pui cumva pe morun şi nisetru. Să prinzi şi tu ştiucă...

— Copilă bună, îţi închipui că ştiuca se prinde aşa, la comandă? În afară de caras, n-am prins în viaţa mea alt peşte!

— Şi de unde aduceai crapii ăia de trei ocale, şalăii, mrenele, somnii, mihalţii şi toate celelalte specii, că de abia le-am învăţat numele?

— De unde să le-aduc? De la baltă, bineînţeles. Dar n-am afirmat că le-am pescuit personal...

Pe la miezul nopţii, după ce-am isprăvit cu pre-gătirile de plecare, reuşesc să mă întind la orizon-tală.

— Trezeşte-te, domnule detectiv! Haide, scoală! Au sosit toţi musafirii. Te-aşteaptă în sufragerie. Cît mai ai de gînd să dormi? — mă chestionează Penke, zgîlţîindu-mă.

În cinci minute, mai iute ca la pompieri, îmbrac ţoalele de călătorie şi mă prezint în sufragerie. Unde, după

cum era şi firesc, sînt primit cu urale.

Tanti Raliţa, trăgînd adînc şi disperat din „mără-şeasca” ei poluantă, se află plasată la locul de onoa-re, între Alecu şi Ţuţu, care mi se par oarecum prea euforici pentru o oră atît de matinală. Precis că Alecu, înrăit Toma-necredinciosul, a probat infla-mabilul pregătit pentru Stepan Cuşeai, instigîndu-l şi pe Ţuţu. Mai erau mobilizaţi şi finii din Drumul-Taberei, cumnatu-meu şi cumnată-mea de la Deva, că nu se putea altfel, Mihăiţă-baronul, prietenul şi vecinul meu de curte.

În total nouă cafeinomani,(inclusiv bulgăroaica de Penke, nevastă-mea, care-mi aduce şi mie o cafea, cu zaharină). Nouă şi cu sergentul, adică per-sonalitatea subsemnatului, zece!

Penke nu-mi mai serveşte micro-minidejunul mult aşteptat. Bineînţeles, nici nu se putea altfel, are gata şi-o explicaţie:

— Pleci la drum lung, nu se recomandă să con-duci cu stomacul plin. Dacă ţi se face foame, ai să guşti ceva uşor pe drum!

Renunţ la organizarea unei discuţii în contradic-toriu. Prefer să recepţionez, cu rînjetele de rigoare, darurile aduse de musafiri.

Din partea lui tanti Raliţa, duşmană declarată a ţigărilor aspersate cu kumarină, un cartuş de „BT”. Zece pachete, din cele cartonate. Cumnată-mea, şti-indu-mă dedat cafelelor, un borcan cu boabe crude, de vreo 300 de grame. Inginerul de cumnatu-meu, o pungă cu bomboane „Lebăda”. Mereu uită că n-am voie zaharicale. Finii, mai practici, un flacon de ri-vanol. Sînt amîndoi cercetători chimişti. Ţuţu mai… pe profesie, o panglică de maşină. De scris. Pînă şi Alecu a sosit c-un pacheţel. Mă jenez să-l desfac. Prea-i bine împachetat. Mă asigură că-i ceva de mîncare. O să-i identific conţinutul pe drum.

Punînd la o parte cadourile, pornesc să-mi beau şi eu cafeaua.

Tanti Raliţa nu scoate o vorbuliţă. Ceea ce mă miră nespus. Nu-i stă în fire. Numai Alecu, dintre toţi, vorbeşte cît întreaga adunare laolaltă. N-are pic de astîmpăr. Posedă atîtea preţioase informaţii deltistice, încît uită şi de cafea. Pînă să-şi isprăveas-că repertoriul, se face 9,30 h. Ar fi timpul s-o în-tind.

Cînd părăsesc curtea din Calea Moşilor, condus de liota neamurilor şi prietenilor, trecuse mult de 11,00 h.

Pînă la Giurgeni „Bombiţa” se comportă admira-bil. Apoi începe să dea

semne de oboseală. Normal. Mi-era o foame cumplită, de eram dispus să încalc orice prescripţie dietetică.

Totuşi, pentru că făgăduisem să ţin regim, m-am rezumat numai la peşte alb. Un borş de peşte, ca la mama lui, din care am ales numai şalăul, apoi un rasolaş de cegă, plus o bucată impresionantă de nisetru, că-i mai slab. Bineînţeles, fără vin. Din pă-cate!…

„Bombiţa” se odihnea la umbră, în parking, iar eu, după gustarea de mai sus, mă odihneam la um-bra ventilatorului bătrîn, sorbind o cafeluţă bene-fică, în sala cea mare a localului.

Dar, întrucît călătorului îi stă bine cu drumul, n-am mai zăbovit mult, ci, după ce-am făcut plinul radiatorului, turnînd în el vreo doi litri de apă mi-nerală („Malnaş”), că la cişmea nu curgea, am băut şi eu două sticle de „Pepsi-Cola”; asta pentru a-mi ridica tonusul vital, bazîndu-mă pe cunoscutul adagiu: „avînt şi energie — prin Pepsi-Cola”! Fiind insuficient frapate, prezentînd doar temperatura me-diului înconjurător (29 grade Celsius, la umbră), n-am beneficiat nici de avînt, şi nici de energie. Ci numai de-o transpiraţie abundentă şi instantanee. Ceea ce, fie vorba între noi, se putea obţine şi după consumarea unui ceai de

plante medicinale.

Peste cîţiva kilometri, să tot fi fost vreo şaptezeci, simt c-adorm la volan. Dar după ce-am pus, cîteva sferturi de ceas, capul pe mîna dreaptă, pitit sub nişte aluni de la marginea drumului, m-am sculat odihnit şi plin de furnici. Din cele roşii.

Pînă la Babadag n-am mai avut probleme serioa-se, însă, după cum prevăzusem, dealtfel, chiar la marginea Babadagului mi se isprăveşte benzina. Mo-torul strănută de cîteva ori, apoi tace. Dar se şi opreşte.

Mă rog, pînă la staţia de carburanţi nu-i cine ştie ce distanţă. Ajutat de nişte tineri binevoitori, — care s-au mulţumit numai cu treizeci de „mangoţi" — am împins „Bombiţa" doar vreun kilometru şi ceva.

Cînd mă vede sosind cu „Fiat"-ul, doar cu trei băieţi putere, pompistul rămîne interzis.

Mă prăbuşesc pe scaunul din stînga al „Bombiţei" şi, cu greutate, izbutesc să-ntreb:

— Ai de 90?

— S-a isprăvit!

— Atunci fă-mi plinul cu 98…

— N-am!

— Ce benzină ai, domnule? De avion? De reac-tor? De 110, 130, 150? Cu ce vrei să pornesc maşi-na? Cu gaz?

Pompistul mă priveşte impasibil. Apoi reintră pe fază:

— Am ceva mai bun. Şi decît gazul lampant, şi decît motorina: 75 ameliorat. Să-l sorbi cu lingu- riţa, nu altceva. De trei zile încoace, numai cu din- tr-asta alimentez turismele ce-au trecut pe-aici. Chiar şi străine... Şi nimeni n-a venit să reclame...

— Cred şi eu... dacă nu le-o mai fi mers ca lu-mea motorul... Cu ce să vină?

Neavînd altă soluţie, accept să-mi facă plinul cu 75 CO. Spre surprinderea mea, motorul porneşte la sfert. Plătesc corespunzător, şi-l felicit pe pompist:

— Meştere, ce mai calea-valea, eşti tare! Ai drep-tate! Cred că ţi-au dat din greşeală benzină pentru Rolls-Royce!...

— Nu v-am spus eu? — zîmbeşte pe sub mus- taţă specialistul, după care, cuprins de-un entu- ziasm juvenil, îmi şterge îndatoritor şi parbrizul.

Abia cînd ies din Babadag şi mă îndrept cu vi-teză moderată spre Tulcea, abia atunci apar pri- mele simptome de astmă. Motorul strănută, tuşeşte, horcăie, sughiţă. Dar nu se opreşte.

Mergem înainte. Eu şi „Bombiţa”. Cam şontîc. Dar înaintăm totuşi cu 45 pe oră. Nici n-ar fi in- dicat să rulez cu-o viteză superioară, deoarece nu mai văd bine. Cîrpa pompistului, mai mult ca si- gur, era folosită pentru ştersul uleiului. Altminteri nu-mi explic curcubeele de pe parbriz, ce-mi lică-resc înaintea ochilor.

N-am mai fost de anul trecut la Tulcea. Încerc să recunosc anumite repere. Trudă zadarnică. Alte blo-curi, mai noi, hoteluri, restaurante strălucitoare. Pă- cat! Timpul nu-mi permite să le examinez mai în-deaproape. Pe cele din urmă, bineînţeles.

Gonesc, — fără să depăşesc viteza legală, căci nici nu mi-ar îngădui amăgitoarea benzină a şmeche-rului de pompist, — spre port. Să nu pierd vaporul.

Slavă Domnului! Hurdubaia e trasă la debarca-der. Dar ce ambarcaţie! Exact ca-n filmul „Aven-turile lui Hucklebbery Finn”, prevăzută cu zbaturi, burduhănoasă, mai mult lată decît lungă. La vede- rea acestei venerabile relicve, simt că mă trec fiori. Am impresia, vagă, că mă aflu undeva, într-un port, pe Mississippi, şi că voi fi atacat de indienii lui Winnetou.

Dar, spre norocul meu, sînt atacat numai de nea Conotop, şeful colectivului angajat pentru încărca-rea „Bombiţei” pe navă. Fiind prima oară în faţa unei asemenea probleme, pretextînd că nu sînt ta-rife, cer un preţ exorbitant, depăşind cu mult po-sibilităţile unui posesor de „Fiat” 600 D. Procedează întocmai ca particularii camionagii, de la depozitele de lemne. Vizînd anume exterminarea muşteriilor. După tratative interminabile şi penibile, ne învoim la o zecime din pretenţiile iniţiale ale „docherilor”.

Cam echivalentul unei roţi de „Mercedes”. Cu geantă cu tot.

După ce-am trăit clipe de groază, asistînd la sur-volarea „Bombiţei”, pe deasupra capului meu, agă-ţată doar de-un fir de odgon, după terifiantele peripeţii provocate de încăpăţînarea maşinii de a nu încăpea în cală (şi cînd te gîndeşti că-i doar cît o gîgălice!) după ce-am consimţit la un spor de peri-culozitate acordat „docherilor” amatori, abia atunci m-am putut îmbarca şi eu liniştit. Liniştit şi uşurat. De vreo cîteva sute de lei.

Dar calvarul durează. Şi pe vapor. Nici n-am ur-cat ca lumea pe punte, că

izbutesc performanţa de a mă rătăci. Lume, buluc! Mă plimb ca un disperat pe vas, străbătînd coridoare infinite şi punţi inter-mediare, întreb în stînga şi-n dreapta, nimeni nu mă înţelege, de parcă aş vorbi un dialect malae din nord, pînă ce dă Domnul şi întîlnesc un matroz originar din Cîmpina, care mă conduce la coman-dantul cargobotului.

— Tovarăşe căpitan, cred c-am dat peste un pa-sager clandestin! Lămuriţi dumneavoastră problema. Clientu-i gras, are de unde să plătească. Şi biletul şi amenda…

Obosit de cei cîţiva kilometri parcurşi în căutarea locului meu, trecut şi-n biletul pe care-l înfăţişez bătrînului lup de Dunăre, privesc contrariat şi de-moralizat la cîmpineanul detectiv. Nici nu-l între-basem de unde se trage. Singur se destăinuise.

Căpitanul îmi respinge dovada înaintată, răţoin-du-se la matroz:

— Marş la treabă, nătărăule! Numai necazuri îmi pricinuieşti! Păi cine nu-l cunoaşte pe tovarăşul? Dinsu-i ăla cu maşina! — apoi mi se adresă mie, pe direct: — Du-te, domnule, de te plimbă. Vi-zitează şi matale vaporul. Că locuri n-avem decît pe bilet. Se aranjează fiecare cum poate. Vreme ai cu duiumul. Pînă ajungem la „Mila 37”, mai trec patru

ceasuri…

— N-am ce face la „Mila 37”, domnule căpitan! Am cumpărat bilet pentru „Mila 41”.

— Ştiu şi eu să citesc, meştere. Dar pentru „Mila 41”, se coboară la „Mila 37”. Aşa-i piesa. Nu există altă posibilitate, căci locul unde vrei dumneata să debarci mai are mult de aşteptat ca să capete o ieşire la canalul Sulina. Pînă-n sat, la „Mila 41”, circulă regulat o căruţă, — cînd nu-i pulbere dia-dea Iaşa, — care se ocupă cu transportul pasageri-lor. Nici nu-i cale aşa de lungă, doar vreo şapte-sprezece kilometri…

Simt că paralizez:

— Şi de ce să nu mă deplasez cu maşina?

— Nimeni nu te opreşte, meştere! Dar va trebui să mai aştepţi. Pînă se usucă drumul. C-a plouat două săptămîni în şir.

În cele din urmă, dînd urmare invitaţiei căpitanu-lui, pornesc să vizitez hurdubaia. Sînt atît de uimit de cele văzute, încît nici nu observ cînd trece timpul. Cred şi eu. Numai sala maşinilor, unde nimerisem din greşeală, mi-a luat peste un ceas. Dar merită. Nu mai văzusem aşa ceva. O măţăraie cumplită de ţevi şi conducte, peticite cu tablă şi

cîrpe, ca să nu scape aburul, o rugină infernală, încît mă-ntreb ce fac mecanicii de nu explodează cazanele. Şi n-ar fi o problemă prea complicată să sară şi vaporul în aer. Mai ales că n-avem de-a face cu nişte cazane de rufe, ci cu nişte monştri de înălţimea unei case (fără etaj).

N-aş fi zăbovit atît de mult acolo. Dar mi-era imposibil să mă strecor printre pasagerii ce-şi co-ceau vinetele pe ţevile de abur fierbinte, ciocnind întărîtaţi, din ce în ce mai accelerat, nişte pahare pline cu un lichid tulbure, opalescent. Atît între ei, cît şi cu fochiştii. Dealtminteri păreau că se cunosc de cînd lumea. Şi nu era exclus să fie şi neamuri.

Scăpat cu bine din sala maşinilor, asist intrigat la chiolhanul general ce se desfăşoară pretutindeni. Şi pe punţi, şi-n multiplele bufete, existente la di-ferite nivele, şi-n bărcile de salvare. Într-o fraterni-zare emoţionantă, pasagerii şi echipajul mănîncă pe sparte. Fiecare îşi aşternuse în faţă legăturica cu merinde, fiecare era prevăzut cu lichidul acela tulbure, purtat în clondire de (cel puţin) un litru şi jumătate. Trăznea atît de puternic a samagon, încît şi vaporul înainta sub influenţa vaporilor spirtoşi, icnind şi răsuflînd din greu.

Pălit de-o vagă senzaţie de foame,

decid că-i cazul să mă îndrept spre cala unde fusese depozitată „Bombiţa”.

Cînd ajung lîngă maşină, nu mai apuc să des- chid portiera. Vaporul, care tocmai acosta la unul din debarcaderele presărate de-a lungul canalului, se împiedică de ceva. „Bombiţa” zvîcneşte înainte, şi intră lesne, ca-n unt, într-un morman uriaş de lăzi cu pătlăgele roşii.

Bineînţeles, deşi nu mă amuza deloc ideea unui „Fiat” în sos tomat, mi-a venit să rîd. Însă verde-gălbui.

Despăgubindu-i copios, la preţuri de restaurant, pe cetăţenii proprietari ai tomatelor, a trebuit să rămîn în cală, lîngă „Bombiţă”, pentru a nu se re-peta spectacolul. Mai aveam doar vreun ceas pînă la sosirea prevăzută, cu atîta certitudine, de bătrînul lup de Dunăre, căpitanul vaporului.

Spre regretul meu, dar nu şi-al celorlalţi pasageri, din ce în ce mai antrenaţi în conversaţiile lor cu sticloaiele, vasul întîrzie apreciabil. Cam vreo alte două ore. Timp în care m-am îndeletnicit cu extra-gerea „Fiat”-ului din bulion. Nu mai arăta atît de alb, precum nu fusese niciodată, ci virase simţitor spre roz-bombon. Şi mai spun unii că

zeama de ro-şii curăţă tenul! Posibil. Mie mi-a curăţat vopseaua de pe „Bombiţă”.

La sosirea în dreptul debarcaderului de la „Mila 37”, abia atunci am realizat ce-nseamnă solidarita-tea umană. Vetusta rămăşiţă a navigaţiei fluviale romaneşti nu poseda macara. Drept care, la rugă-minţile mele disperate, cei şaptesprezece pasageri pentru „Mila 41” (bărbaţi, femei şi copii) s-au lăsat lesne înduioşaţi, avînd şi disponibilităţile afective necesare (pesemne datorită şi licorii trăznitoare) şi-au ridicat „Fiat”-ul pe sus, cărîndu-l în uralele întregului echipaj şi ale asistenţei. Mi-a cam pîlpîit cordul în clipa cînd am zărit maşina deasupra apei, pe pasarelă, dar a trecut şi asta.

— Fac cinste, fraţilor! — anunţ eu, convins că nimeni nu mai era în stare să înghită o picătură.

Groaznică eroare de calcul. Într-un puternic en-tuziasm, propunerea mea-i aprobată în unanimitate. Deplină.

Şi, aşteptînd să apară căruţa lui Iaşa, particularul însărcinat cu transportul, colegii mei de suferinţă se pun vîrtos pe băut. Avusesem norocul de-a găsi, pe plan local, la o mătuşă a paznicului debarcade-rului, o balercă de samagon.

În vreme ce scumpii samariteni dau gata, destul de rapid, balerca, reuşesc s-o conving pe mătuşă să aibă grijă de maşină. Nămolul era atît de gros şi vîscos, încît nici gînd să mă pot deplasa cu „Bom-biţa” mai curînd de trei sau patru zile. Cu condiţia bineînţeles, să nu mai plouă.

Încerc să identific, printre invitaţii mei, un exem-plar mai lucid. Iluzii zadarnice. Sînt, cu toţii, în situaţia prafului cosmic. Fîlfîitori. În cele din urmă îmi iau inima în dinţi şi întreb la întîmplare:

— Cînd vine căruţa? Că ne-apucă noaptea aici!…

Spre surprinderea mea, mi se răspunde în cor. Uitasem că mă aflu şi printre lipoveni.

— Vine Iaşa, avem răbdare! Dacă nu vine astăzi, venim mîine! S-avem răbdare. Mai bine ia şi mă-nîncă un pic de brînză cu ţibulcă… Facem cinste noi, faci şi mata cinste cu samagon!

Dacă stau şi mă gîndesc bine, de cînd m-am urcat pe hurdubaia aia de vapor, chiar de la plecarea din Tulcea, nu mai luasem nimic în gură. Pachetul cu merinde, dăruit de Alecu, s-a dovedit inutilizabil.

Conţinea numai pastramă de raţă sălbatică… Ţin să-mi păstrez tonusul vital, aşa că accept invitaţia adunării

generale.

Spre seară, după ce mă ghiftuisem cu ţibulcă şi brînză vînătă de baltă (excelentă şi grasă), după ce încercasem să gust şi eu din holerca mătuşii dar pe care am restituit-o imediat naturii, fiind un distilat casnic de sodă caustică şi acid sulfuric, apare în sfîrşit şi diadea Iaşa.

Întîmpinat cu manifestări de simpatie deosebită, dovedindu-se astfel a fi o rubedenie a întregului co-lectiv, face semn că va participa şi dînsul la bairam.

Vehiculul lui diadea Iaşa nu-i chiar căruţă, ci mai curînd un soi de haraba, cum se întrebuinţau pe vre-muri la căratul mărfurilor de la Braşov la Piteşti, Bucureşti sau Craiova.

Ceea ce nu izbutesc să înţeleg, însă, este miracu-loasa putere de tracţiune a gloabei ce zace istovită între hulube. Dacă i-aş zice cal, ar însemna să insult grav specia. Zdravănă trebuie să fie, de vreme ce-a adus pînă aici harabaua. Şi totuşi, aşa cum stă spri-jinită c-un şold de hulubă, pot să-i cînt pe coaste, ca la xilofon. Diadea Iaşa îi dă un braţ de buruieni smulse din drum. Gloaba, autentic animal neidenti-ficat, precis de provenienţă extraordinară, consimte la oferta stăpînului, şi porneşte să înfulece.

Examinînd alene rămăşiţele ospăţului, lovind uşurel cu cizmă în balerca sunînd a gol, diadea Iaşa ne priveşte întrebător, după care îşi exprimă pe faţă frămîntarea:

— Voi mîncam şi bem, Iaşa muncim. Frumos şadem. Ce bem Iaşa?

Individul fiindu-mi extrem de simpatic, mai mult în virtutea perspectivelor de-a ne transporta la „Mila 41”, sar şi propun:

— Fac cinste şi lui diadea Iaşa, s-aducem nişte samagon!

Nici dacă aş fi decretat mobilizare generală, n-aş fi obţinut un asemenea succes. Cîţiva bărbaţi înşfacă balerca, o iau pe sus şi se reped cu ea în direcţia coşmeliei paznicului. După mai puţin de două mi-nute, se întorc. Dar avem de-a face cu altă balercă. Ceva mai voluminoasă.

— Zice tiotea Vanghelina să mergem la ea cu bani. Ducem dumneata cincizeci de lei. De trei ori.

Sinistră idee să plec cu maşina în Deltă. Dacă lu-crurile continuă să se desfăşoare în acelaşi ritm, va fi nevoie, mai mult ca sigur, să-mi scot „Fiat”-ul în vînzare. În orice caz, ies mai ieftin.

Îndrăznesc totuşi să obţin lămurirea unei pro-bleme vitale:

— Cînd plecăm? Ia spune, diadea Iaşa, cînd o luăm din loc?

— Avem răbdare dumneata, avem răbdare. Iaşa bem, Iaşa mîncăm, Vasile obosit culcăm. Ieşim luna, urcăm şi plecăm. Acum odihnim. Dumneata facem cinste!

Abia într-un tîrziu îmi dau seama că Vasile este gloaba spînzurată între hulube.

Veselia este în toi. Luna întîrzie. Porneşte să bată şi un vînt rece. Sînt mulţumit totuşi. Dacă bate vîntul, n-o să plouă. Deoarece este imposibil să mişcăm din nămol „Fiat”-ul, aranjez cu mătuşa paz-nicului să organizeze garda turismului. Deşi, dacă mă gîndesc mai bine, n-are nici un rost. Cine dracu s-o fure? Nici cu tancul n-o scoate din glod.

Pe la unsprezece noaptea, binevoieşte să iasă şi luna. Mare cît o mămăligă pripită. Lumea porneşte să se agite, organizînd încărcarea harabalei. N-aş fi bănuit că este atît de încăpătoare. Şaptesprezece persoane, plus bagajele respective, plus personalita-tea mea, care nu-i de ici, de colo.

Extrem de binevoitori, stare de spirit la care au contribuit substanţial şi cele două balerci de sama-gon, tovarăşii de drum mă înghesuie între o cu- mătră de dimensiuni aproximativ egale cu-ale

mele, şi o icoană cît o oglindă de dulap. Icoana — co-mandă specială la Tulcea, după cum mă lămureşte persoana, — are atîta tinichea ferecată pe ea, încît pentru a nu rămîne invalid, gradul II, mă las mult în stînga, unde-şi ţine nepoata mătuşii desaga cu vinete. Sper că nu-s coapte pe conducta de abur, deoarece icoana mă apasă greu, pentru păcatele mele probabil, iar eu, la rîndul meu, sînt nevoit să asupresc vinetele la acelaşi nivel.

Vasile face tot posibilul pentru a urni harabaua din loc. Şi, de necrezut, reuşeşte. Pe-o distanţă de vreo două sute de metri. Apoi se sprijină iarăşi cu xilofonul coastelor de huluba din stînga. Pesemne c-aşa-i vine mai uşor cînd stă. Deoarece s-a oprit. Iaşa nu se înfurie. Dimpotrivă, îl mîngîie pe Vasile pe cap. Apoi se adresează pasagerilor:

— Dădem jos, bre, că moare Vasile!

Figura cu urcatul şi coborîtul din torturantul ve-hicul, pînă să ajungem la „Mila 41”, s-a repetat doar

de vreo douăzeci de ori. Pe mine m-au sc utit. Le era mai uşor să împingă harabau a decît să ajute la suirea mea. Păcat că şi -au dat seama prea tîrziu, abia la a unspr ezecea reluare a operaţiei. În schimb, m-am oferit să ţin în braţe icoana. Mai bine

m-aş fi abţinut de la asemenea idee nefer icită. Negustorul de icoane fusese om cin stit. După cît cîntărea, n-o ferecase în tini chea, ci-n fier beton.

Cu excepţia pauzelor sus menţionate, c ălătoria a fost cît se poate de veselă şi ins tructivă. Cînd s-a aflat c-am să trag la Ste pan Cuşeai, toată lumea s-a bucurat nesp us. În special Iaşa. Urma să cobor pri-mu l, întrucît Cuşeai îşi avea hogiacul la mar ginea satului.

Debarcarea mea, din harabaua lui Iaşa, se petrece în cele mai sărbătoreşti condiţ ii. Tovarăşii şi tova-răşele de drum, oame ni de treabă şi extrem de eu-forici, — din pricini bine cunoscute, — mă îmbră-ţişea ză, mă sărută, îmi pompează mîna, să mi-o dejghine din umăr. Iaşa mă linişteşte, a sigurîndu-mă că-n zilele următoare, dacă se zbiceşte şleaul, îmi va aduce şi „Bom biţa”. Apoi are loc extragerea din-tre pas agerii înghesuiţi în vehiculul remorcat de Vasile. Cu chiu cu vai, izbutesc dificultoa sa per-formanţă. Fără pierderi ireparabil e.

Orice pantalon, orice cămaşă pot fi cîr pite artis-tic. Deci nu pun la ficat.

Rămas singur în noapte, privesc îngînd urat la casa viitoarei mele gazde.

Miros atît de straşnic a samagon, rod a

l manifes-tărilor calde de prietenie, — înc ît mai zăbovesc cî-teva momente. Dacă mă adulmecă Stepan Cuşeai, precis că se -mbată. Poate că răcoarea nopţii va în-de părta efluviile spirtoase pe care le degaj î n can-titătţi industriale. Pînă atunci, conti nuu să examinez casa în care voi locui.

Joasă şi pleoştită într-o parte, cojmelia nu pare prea arătoasă. În schimb, datori tă aşezării ei la marginea satului, chiar p e malul Dunării-Vechi, prin izolarea în c are a aruncat-o capriciul poseso-rului, mi e mi se pare locul ideal, atît de mult visa t, pentru scrierea romanului.

Mă apropii grijuliu de palan. Negăsind la înde-mînă o piatră să bat în el, pentru a-mi anunţa sosirea, apelez la pumn. Din prima bătaie, nu prea sonoră, izbutesc să desprind o scîndură putredă din gard, dar şi să declanşez nişte salve de lătrătur i impresionante. Nu trec nici două secun de şi se aprind lumini. La toate ferestrel e.

O matahală neagră, însoţită de două di hănii în-tunecate şi flocănoase, ţîşneşte î n goană pe uşa din faţă. Apoi începe să răcnească mai întîi la javre, pentru a le p otoli, după aceea la mine:

— Cine bate acolo? Cine scoală la mine noaptea? Ai?

— Din partea domnului Alecu Tilea! A m venit să stau la matale în gazdă…

— Aha! Domnul Conan la dumneata? Ai? Aştep-tam puţin, legăm cîinii.

Stepan Cuşeai, o namilă de peste un m etru şi no-uăzeci, dispare cu dulăii în spat ele casei. Apoi se întoarce şi-mi deschide poarta. De fapt, nici nu era

încuiată. Doar atît mi-ar fi trebuit, să pătr und în mijlocul potăilor. Praf mă făceau.

— Poftim, poftim, domnu Conan! Ai ad us lui Stepan pachet de la domnu Alecu? Noi de mult scrim, nimic primim!

— Am adus, nene Stepan, am adus. Din partea mea, trăscău de Tîncăbeşti! Numa i să-ţi placă, fiindcă-i prea tare!

— Nu facem grijă, domnu Conan! Step an bea şi vodkă-satelit!...

Locuinţa lui Cuşeai pare mai încăpătoa re pe di-năuntru. Camera pregătită pentr u oaspeţi, la dimen-siunile unui vagon, po sedă şi-un studio, şi-o masă şi scaune. Pe scurt, îmi place. Iar fereastra, destul de economică, dă spre undele Dunării-Ve chi.

Văzînd dezamăgirea de pe chipul tăbăc it al pescarului, îl dumiresc la iuţeală. Pe ntru a nu-i piere entuziasmul.

— Toate lucrurile sînt în maşină. Iar m aşina-i la „Mila 37”.

— Şi trăscăul?

— În maşină!

Totuşi nea Stepan nu se dezamorsează. O cheamă pe nevastă-sa, mi-o prezintă: „ Maşa-Garafa”, după care îi dă indicaţii să pună de masă. Deşi e trecut mult de miez ul nopţii, mă bucură iniţiativa lipovea-nul ui. Ştie să-şi primească oaspeţii.

După cum îmi dau seama, gospodăria l or merge strună. Apa fierbe în permane nţă. Într-un cazan de rufe, de vreo trei ve dre, adăpostit lîngă cocina por-cilor. Pest e o jumătate de ceas asist la prepararea c elebrului borş pescăresc. În apa tulbure, scoasă pe-semne din Dunăre, Maşa-Garaf a zvîrle o găleată cu peşti subdimension aţi. După nici un sfert de ceas, cînd încep e să-mi lase gura apă, scoate peştii cu-o s trecurătoare, şi-i aruncă în troacă porcilo r.

— Asta mănîncă Sandolea!

Sandolea, trezindu-se din somn, se năp usteşte lacom la peştele fiert. Chelfăie ca un porc. Ceea ce, de fapt, şi este. Mănî ncă atît de lacom, încît mă-ntreb dacă i-or fi dat mîncare peste zi.

Maşa-Garafa, femeie iute ca un spîrnel, dar la jumătate din înălţimea bărbatului e i personal, aduce o tîrnă de nuiele, din ca re aruncă în cazan cîţiva crapi borţoşi, n işte ştiucă, un şalău baban şi-o cegă apro ape vie. Pesemne că-i curăţase de maţe î

n fap-tul serii. În zeama groasă, mai adau gă două cepe, un pumn de sare, cîteva r oşii stropşite, şi cîteva rădăcini neidentifi cabile.

Stepan Cuşeai îmi face semn să intru î n bucă-tărie. De fapt nu-i numai bucătări e, ci şi dormito- rul familiei. În mijlocul î ncăperii se află o masă cu picioarele bătu te direct în pămînt. Scaune n-au.

— Şezum la pat, domnu Conan! Acum mîncam!

Peste cîteva clipe, Maşa-Garafa soseşte cu borşul. Într-un ceaun de aluminiu, din cele de mămăligă. Scoate din sertarul me sei trei linguri din material inoxidabil (şi eu care mă aşteptam să ne ofere linguri d e lemn!) şi trei castroane de faianţă, din cele folosite pentru salată, atunci cînd ai mai multe persoane la masă. Stepan taie pîinea, în nişte dăra-buri cît un cap de viţ el, o pune lîngă salatiere, şi mă pofteşt e:

— Hai mîncam, domnu Conan.

N-aş fi crezut că nenea Stepan va ţine pasul cu mine. Devoram bucăţile de „şara n" (aşa-i spunea Cuşeai crapului) ca un n aufragiat pe-o insulă pus- tie, salvat de la moartea prin inaniţie de-o expediţie speci ală. Stepan însă, nici nu mai mesteca. Îng hiţea direct. Oricît şi orice. Biata Maşa-G arafa nici nu mai prididea cu făcutul plin ului. Abia după cel de- al patrulea castro

n i se îngădui şi ei să mănînce. Mirat de a ceastă poftă de viaţă, taman în plină noa pte, îl întreb pe Stepan:

— Mai poţi dormi,nene Stepane, după atîta potol?

— Stepan pleacă la lucru. Pescuim pî nă mîine la prînz. După masă dormim. Sc ulăm şi mîncam. Iar dormim. Şi iar mînca m. Constatînd aceste ritmuri de viaţă, cu totul deosebite de cele ale oamenilor d e rînd, mai ales în ce priveşte frecvenţa o relor de masă, simt în mine o nestăvil ită dorinţă de a mă încadra, cît mai rapid, noilor condiţii de trai. Mai mult ca sigur, vor conveni de minune stilului meu de lu cru. Hrana generează creaţia. Şi invers.

Maşa-Garafa, domoală, începe să adun e tacîmuri-le şi vasele de pe masă.

Nu ştiu din ce pricină, Stepan Cuşeai p are ne-mulţumit. Aprinde o ţigară. Din „B T”-urile oferite de mine. Îi dă foc pe parte a dinspre filtru. Dar asta nu-l deranjează cîtuşi de puţin. Ci trage şi mai zdra-văn d in ea, pe deplin mulţumit de aromă, gust şi tărie.

— Ascultă la mine, Maşa-Garafa, termi nat mîn-cam?

— Nu ţi-ajunge, Stiopka?

— Nu inervam la mine, Maşa-Garafa! A uzi? Facem scandal! Auzi? Unde vodka-sa telit? Nu dăm? De ce, Maşa-Garafa? Pum nul acesta de femeie, as-cunde în ea mai

multe surprize decît un film po-liţist. Nici una, nici două, se-apucă să răcnească:

— Ajunge, Stepan-beţivan! Ajunge! Mi-ai mîncat viaţa! Mă omori cu zile!

Gazda nu mai dovedeşte să-şi declame replica. Maşa-Garafa, fără a-l mai soma, înşfacă ultimul castron de pe masă, conţinînd ceva restanţe de zeamă piftioasă, şi-l trînteşte în capul bărbatului. Poc! Şi pauză!

Consider că-i cazul să stau în banca mea.

Stepan, pe care-l bănuiam în stare de orice, date fiind statură şi firea, aşteptîndu-mă s-o ia la bătaie pe biata şi firava lui soţie, execută o operaţie cu totul neaşteptată. Înşfacă de toarte ceaunul de alu-miniu.

Dumnezeule! O omoară!

Maşa, calmă, ia şi ea un alt castron. Îl ridică. Stepan ridică şi el ceaunul. Maşa-Garafa ezită. Nor-mal. Dar Cuşeai, bestial, nu. Ridică şi mai mult ceaunul.

Şi brusc, fulgerător, şi-l înfundă pe cap. Exact în clipa în care castronul Maşei se face cioburi la contactul cu aluminiul.

— Maşa-Garafa, omorî la mine, omori degeaba. Iubesc la tine, Maşa-Garafa dără gaia, de ce? De ce omori? Stiopka munceşte, Stiopka aduce acasă pa-rale, aduce şaran, aduce haine frumoase. Ce avem la a Stiopka? Ce face Stiopka dacă bem şi el

puţin?

Şi, fără a mai fi în stare să-şi continue l itania, Stepan Cuşeai porneşte să plîngă că un copil. Slo-boade nişte lacrimi atît d e uriaşe, încît sînt convins

că borşul de peşte, cele patru castroane de adinea-ori, are un rol determinant în i ncontinenta lor izvorîre.

Bate atît de înverşunat cu pumnii în ce aunul în-fundat pînă la urechi, încît odaia se umple de-un zgomot straniu, asemănăt or tam-tam-urilor africane. Nici o clipă n u se gîndeşte să-şi scoată chivăra de alu miniu. Poate şi din cauză că iubita lui, M aşa-Garafa, s-a aşezat pe pat, lingă el, cu alt castron la îndemînă. Ultimul!

Obosit de operaţia întreprinsa cu atîta ardoare, Stepan Cuşeai se ridică de la ma să, fără să-şi scoată ceaunul. Plînge în ho hote. Şi-mi spune, printre la-crimi şi sugh iţuri:

— Mergem, domnu Conan! Maşa-Garaf a n-are suflet... Mergem culcăm, domnu Conan. Eh! Maşa-Garafa, Maşa, Maşa!...

Petrecuţi de privirea neînduplecată a fi ravei fe-mei, părăsim bucătăria.

Cînd ajungem în odaia ce-mi fusese rez ervată, abia atunci îndrăzneşte Stepan C

uşeai să-şi desco-pere capul. Azvîrle înciu dat ceaunul pe duşumea, după care se p răbuşeşte pe pat.

— Haidem culcam, domnu Conan!

— Nu mai pleci la lucru, nene Stepan?

— Culcam, domnu Conan! Stăm aici. B em şi vorbim.

Din incomoda poziţie în care se afla, cu lcat pe spate, cotrobăie cu mîna pe sub p at. De unde se iveşte un clondir de vreo d oi litri. Plin cu binecu-noscuta licoare, vă zută mai înainte la mătuşa paz-nicului de la debarcader.

Spre dimineaţă, cînd nenea Stepan ati nge nivelul cel mai de jos al recipientului, renunţă la poveştile cu care-mi împuiase capul. Adoarme buştean, cu braţul petrec ut pe după gîtul meu.

După cîteva încercări, izbutesc să mă e liberez. Mor de somn. Dar unde să dorm? Lingă Stepan, căci nu văd altă soluţie. P atul larg, cu droturile hărtănite şi dezaco rdate, zbîrnîind din cînd în cînd ca nişte coarde de ţambal, pare destul de încăpă-tor. Şi pentru miriadele de pureci care ex ecută sla-lomuri din cele mai spectaculoa se pe trupurile noas-tre zobite de obosea lă.

Cînd se crapă de ziuă, încep să apară p rimele di-ficultăţi de acomodare. La care au contribuit, fără îndoială, fantasticul bo rş de peşte, precum şi emo-ţiile călătorie

i.

Ies tiptil din odaie. În ogradă, fără nici o jenă, dulăii lui nenea Stepan dorm ca m orţii. Profit de ocazie, şi pornesc în explor are. După îndelungi şi febrile căutări, dar din ce în ce mai accelerate, iz-butesc să i dentific instalaţia corespunzătoare scopu- lui urmărit. Cam rudimentară, dar saluta r bineve-nită, cu toată vecinătatea incom odă a lui Sandolea, vechea mea cunoşti nţă de la miezul-nopţii.

Soarele s-a plasat serios pe orbită, por nind să ardă din ce în ce mai cauterizant. Sandolea îşi pă- răseşte cocina şi, spre s urprinderea mea, se aruncă în undele Du nării-Vechi, avîntîndu-se la traversa- rea ei. La cîteva minute este urmat şi de vaca gos-podăriei. Apoi, într-un cortegiu carn avalesc, întrea-

ga păsărime migrează peste ape, în dire cţia plau- rilor de pe malul opus. Am răm as singur în ogradă. Şi tare mă bate gînd ul să încerc şi eu o scaldă în apele roşieti ce ale canalului. Doar am fost campion in terşcolar la înot.

8. O ZI OBIŞNUITĂ ÎN DELTĂ, DA CĂ SE POATE SPUNE ŞI-AŞA...

Privesc îndelung şi îndurerat la ape le leneşe ale Dunării-Vechi. Exodul orătă niilor şi-al anima-lelor, traversînd înot un dele tulburi şi roşietice, îmi creează o ne obişnuită senzaţie de gol în stomac. Dar nu-mi fac griji. Totdeauna noile peisaje d eter-mină schimbări metabolice. Numai aşa îmi pot ex-plica foamea crîncenă ce-mi frămîntă pereţii apa-ratului digestiv s uperior. Dar, pe de altă parte, este şi f oarte normal, de vreme ce-i ora minidejunului.

Oglinda canalului se lasă sfîşiată de-o l otcă mi-nusculă. Peste cîteva momente a costează lîngă ogra-da lui nenea Cuşeai. Un băieţel, de vreo zece ani, cu ochi alb aştri şi păr platinat, în rubaşcă şi panta-l oni de pînză cenuşie, sare sprinten din a mbarcaţi-une. Ţine în mînă un juvelnic, în care se zbat nişte ciortănici de toată fru museţea.

— Bună dimineaţa, nene! Cumperi peşt e?

— Numai dacă-i proaspăt! Tu l-ai prins?

— Nu vezi că mişcă, nene? Scoţi cinci l ei?

— S-a făcut! Cum te cheamă?

— Vova!

— Bine, Vova dragă, du-l la bucătărie,

şi roag-o pe coana Maşa să-l prăjească. S pune-i că te-am trimis eu…

În clipa cînd îi înmînez bancnota de cin ci lei, nouă-nouţă, pe uşa bucătăriei năvăl eşte Maşa-Ga-rafa, învîrtind o lingură de lemn în mînă, cu care, nici una nici două, îl otînjeşte pe după ceafă pe nenorocosul copil.

— Ruşine, Vova! Vindem peşte la domn u Conan? Dă banii înapoi… Sicias, auzi? Măgarule, ruşine să fim la tine!…

Intervin la timp:

— Lasă-l în pace, tiotea Maşa, doar a m uncit să prindă ciortănicile… Mai bine p răjeşte-le, să luăm cîte ceva în gură!

— Nu facem bine, domnu Conan! Învaţ am copi-lul la bani!…

Vova, privindu-mă curat cu ochii lui de acadea, îmi întinde bancnotă. Bineînţele s, cu un vădit re-gret. După care sărută mîna ce-l lovise, zîmbînd gingaş şi şoptin d:

— Iartă-mă, mamaşa! N-am să mai fac! Tot ai să-i iei matale banii lui nenea Con an, că doar stă-n gazdă la noi!

Maşa-Garafa îl mîngîie pe capul neţesă lat, poruncindu-i blajin:

— Curăţăm repede, Vova, spălăm peşte şi pră-jim. Haida, sînoc… — apoi se-ntoar ce spre mine şi-mi lămureşte situaţia:

— Vova-i băiatul meu, copil bun, dar în văţat rău de la Stepan...

Asist la originalul sistem de curăţare a peştelui. Vova, vîrîndu-i un băţ de salcîm, gros de un deget pe gură, îl curăţă rapid de solzi, pentru ca apoi să-l spintece cu d ibăcie şi să-i golească dintr-o singură miş care măruntaiele. În mai puţin de un min ut a dat gata şapte ciortănici. Cam vreo două kile de peşte.

Peste un sfert de ceas, stăm la masă. P ersonali-tatea mea, Maşa-Garafa şi Vova. Stepan Cuşeai doarme ca un lemn în pat ul din odaia ce-mi fu- sese rezervată. Z adarnic am încercat să-l trezesc. Singurul rezultat pe care l-am obţinut, după înde-l ungi străduinţi, a fost o înjurătură lipove nească, imposibil de tradus, deoarece nu posed suficiente cunoştinţe dialectale de specialitate.

Se mănîncă agale, gustînd şi preţuind l a justa valoare fiecare dumicat. Ciortănic a fierbinte, cu carnea fină şi crocantă, p răjită într-un ulei neiden-tificabil, probabi l de rapiţă, se topeşte în gură. Vova, exp ediat la beci de maică-sa, aduce nişte vin negru şi acru. Delicios. Îl recunosc imedi at. Cărţă-lăul din care mai băusem acasă la Alecu Tilea. Nu-mai că, însoţind peştel e bine prăjit, se îmbină de minune cu ace

sta. De unde sînt nevoit să deduc că, — fără să-mi arog pretenţii de mare descop e-ritor, — fiecare nutriment îşi are lubrifi antul său.

În sfîrşit, mîncat bine, băut bine, acum s-ar cu-veni şi-o cafea. Tiotea Maşa-Ga rafa se oferă s-o

prepare. Cu inima îndoită, îi încredinţez borcanul cu cafea rîşnită.

Pînă ce se fierbe licoarea, Vova mă pun e la curent cu situaţia pescuitului. Se ara tă deosebit de binevoitor, propunîndu-mi lanseta lui personală, confecţionată cu mi jloace locale. Tocmai cînd mă pregăteam să-i dau iarăşi bancnota de cinci lei, pent ru închirierea uneltei, apare şi tiotea Maş a.

— Domnu Conan, nu facem supărare, n-avem căni pentru cafea. Bem din staca ne. Tot pe gît se ducem!…

Cafeaua mi se pare cumplită. În lipsă d e alt re-cipient, tiotea Maşa a fiert-o într- o gamelă mili- tară, cine ştie ce pradă de război, în care, mai mult ca sigur, obişnui a să zdrobească usturoiul pentru mujdei. Iar stacanele, aici nu mai încape nici o în doială, erau cele din care se bea lichidul speci- fic locului, samagonul.

Vova, căruia tiotea Maşa-Garafa îi toar nă din gamelă o porţie de cafea, o soarbe transportat de emoţie. Iar maică-sa, preţ

uind şi mai abitir fier- tura, consumă chi ar trei stacane.

Nevroind să-mi jignesc gazda, dau pe gît toată tolboroseala, impunîndu-mi un zîmbet plin de în-cîntare. Singura perfor manţă a femeii este tăria ne-obişnuită a î ntunecatei băuturi. Să scoale şi morţii di n mormînt. Abia cînd observ borcanul de cafea, îmi dau seama c-a utilizat mai mult de-un sfert din conţinut (peste 100 de gra me).

Cuprins de tahicardie în mai puţin de t rei mi- nute, îmi zic c-ar fi cazul să porne sc la pescuit, pentru a-mi potoli bătăile dezordonate ale inimii.

În mijlocul naturii, printre stuful gîrliţelo r, precis că voi găsi liniştea atît de nece sară.

— Îmi daţi şi mie o barcă, tiotea Maşa? Poate barca lui Vova…

— Dăm, domnu Conan, cum să nu dăm. Iei dum-neata lotca lu Stiopka. Mare şi ta re. Cu treişpe cri-vace. Ţine bine la dumn eata… Şi luăm şi o cas-trulea, dăm afară apa… Dumneata om greu… Nu ştim ce-n tîmplăm!

Lansetă am. De la Vova. Confecţionată din alun, cu inele de alamă, din cele între buinţate la perdele. În loc de mulinetă ar

e un mosor, numărul 22, mare cît o gogo aşă, pe care s-a înfăşurat nişte sfoară ce-ruită, de cizmărie. Mai există şi-un mîner, pe mar-ginea mosorului, probabil pentru recuperarea sforii. În orice caz, o adevăr ată minunăţie a îndemînării şi inventivi tăţii copilului. Dacă-mi iese în cale o ştiu-că, din cele atît de lăudate de Alecu, am să-i dăru-iesc băiatului o lansetă autenti că. În loc de „lin-guri", Vova a tăiat nişte cozi de linguriţe de alu-miniu, şterpelite pesemne din bucătăria maică-si, precum şi-o limbă de pantofi, pentru ştiucile supr a-dimensionate. Le-a lipit şi cîrlige, căror a, însă, nu reuşesc să le identific proveni enţa. Totuşi am încre-dere în uneltele băi atului. Cele mai spectaculoase rezultate s e obţin cu scule primitive, nu cu sofisti-ca tele aparate plătite cu bani grei. Şi-n afa ră de asta, copilul este omul Deltei, băşt inaş din moşi strămoşi. Care habar n-ave au de mulinetele „D.A.M." sau despre la nsetele din fibră de sticlă.

Şi care, în ciuda acestei condamnabile ig noranţe, prindeau mai multe ştiuci şi bib ani decît totalitatea pescarilor amatori di n „Asociaţia pescarilor spor-tivi".

Lansarea la apă a lotcii se petrece cu a jutorul ne-preţuit al lui Vova. Mai greu m

erge îmbarcarea mea. În loc să calc pe cr ivace, păşesc greşit şi merg peste fragilul fund al lotcii. Parcă se-aud nişte oftaturi. Nu le dau importanţă, atribuindu-le scînd urilor um-flate de apă.

N-am avut niciodată pretenţii că-s mar e matroz, dar acum simt în mine sîngele unor necunoscuţi strămoşi navigatori. Înş fac vîslele şi pornesc să le vîr adînc în a pă. Prima vîslă o pierd numaidecît. O rec uperez fără efort, sărind de-a dreptul în u ndele tulburi ale Dunării-Vechi. Leoarcă de apă, încep să trag zdravăn la babaice.

Peste cîteva minute, dacă nu şi mai puţ in, ţoalele se usucă pe mine, scoţînd abur i ca un cazan de rufe. Lotca se îndreaptă, sub îndrumarea mea destul de nesigură, deocamdată, spre malul opus al canalulu i.

Dumnezeule! N-aş fi crezut că există a tîtea gîrli-ţe, cănălaşe şi poteci de apă pri n Deltă. Botul lotcii despică păpurişul, str ecurîndu-se aproape de la sine spre ochiu rile unde colcăie peştii. În jurul meu, oda-tă ajuns în centrul unei oglinzi de apă fre mătătoare, ştiucile sar de parcă ar fi la o lecţie de dresură pentru posturi de delfin i inteligenţi.

Deşi nu mai sînt atît de convins c-am să găsesc singur drumul spre locuinţa lui Stepan Cuşeai, por-

nesc s-arunc cu improvizata lansetă a bu nului Vo- va. Aruncarea ca aruncarea, da r recuperarea sforii cizmăreşti se doved eşte extrem de grea. Pînă să înfăşor la lo c, pe mosor, cei douăzeci de metri de aţă ceruită, ştiucile au tot răgazul să migreze spre alte limanuri.

În orice caz, după patru ceasuri de mu ncă asiduă, sînt silit să constat două feno mene îngrijorătoare. Primo: inspir o lipsă de încredere supărătoare (bine-înţeles p eştilor de toate speciile), nereuşind să-mi apropii nici unul. Barem să fi intrat şi eu î n pose- sia unei mîrliţe. Dar nici gînd de -aşa ceva. Secundo: manifest serioase apt itudini (sau calităţi) hidrofile. Lotca lui St epan Cuşeai, pe care am călcat-o neco-re spunzător în picioare, dă semne de dezm embrare. Pînă una alta, acum cînd soarel e îmi calcinează şi bruma de păr ce-o por t pe ţeastă, apa a ajuns pînă aproape de bordurile ambarcaţiunii. Privind deznădăj duit la lenta (dar certa) creştere a nivelul ui, încerc zadarnic să-mi dau seamă pe u nde gîlgîie apa. Renunţ. Dacă mai zăbove sc mult, am toate şansele să mă duc la fu nd. Cu lotcă cu tot. Deci, la muncă băiet e!

Castrulea, încredinţată (premonitoriu parcă) de tiotea Maşa-Garafa, se dovedeş

te salutară. În mai puţin de-un ceas, dar dînd zdravăn din braţe, izbu-tesc să goles c pe jumătate barca. Leoarcă de nădu-şe ală, cu picioarele în apă pînă la genunchi, aban-donez pescuitul şi mă pregătesc să f ac cale întoarsă.

Şi acum încep să apară primele dificul tăţi. Încotro s-o apuc? Mă orientez după s oare. Dealtfel, spre disperarea mea, dest ul de ineficient. Deoarece, nea-vînd altce va de făcut, s-a apucat de şotii. De unde o fi făcut rost de norii ăia groşi şi întunec aţi?

Pînă n-apucă să crească iarăşi nivelul a pelor, por-nesc să lopătez de zor. N-are i mportanţă unde ies. Totu-i să răzbat la ca nalul cel mare al Dunării-Vechi.

Străbat din nou nenumărate gîrliţe şi c otloane, sperii mii de peşti nestatornici, d ar îmi dau seama că-s alte locuri, alţi peş ti. Păcat. Dar, deocamdată, părăsesc oric e intenţie de-a admira natura încon-jurăt oare.

Na! Începe să plouă. O rupere de nori. Las vîslele şi apuc iarăşi castrulea. Acum trebuie să lupt şi îm-potriva apei de sus, ş i-a celei de jos. Duşumeaua lotcii prezintă nişte interstiţii răuprevestitoare. Cîl- ţii s moliţi, sub presiunea undelor, cedează fă ră să opună nici o rezistenţă. N-ar fi ieşit

din lăcaşurile lor, dacă aş fi călcat pe criv acele lotcii. Acum e prea tîrziu. Noroc că vasul oferit de tiotea Maşa este destu l de încăpător, minimum patru litri. După ce mai stropeşte vreo două trei răpăieli, ploaia se opreşte. Nu-mi mai rămîne decî t apa din barcă.

Soarele apare iarăşi. Atît de arzător, în cît îmi zbiceşte îmbrăcămintea cît ai zice peşte. Tot sîntem în împărăţia lor!

Lotca se furişează îngreunată (de apă) printre trestii. Şi, în sfîrşit, răzbatem la D unărea-Veche. Şi am şi noroc. Deoarece văd şi casa lui nenea Stepan. La o zvîrlitură de băţ. Cel mult trei kilometri.

Numai că personalitatea subsemnatulu i nu mai posedă suficiente resurse. Decis să abandonez cursa, încep să răcnesc în direcţia vremelnicului meu do-miciliu. Nu „ajutor!", căci ar însemna să mă fac de rîs, ci doar „Vova! Vova!" strig pînă ce si mt că-mi dilat excesiv alveolele pulmon are. Nefericirea face ca răcnetele mele, a tît de sonore şi bine pozate, să fie domina te de sirenă unei şalupe cu motor. S-a ap ucat să dea semnale în neştire, tocmai cî nd am atîta nevoie să fiu auzit.

Şalupa se află acum lîngă lotca mea. N u mai urlă. Urlă în schimb un nene, un u

riaş, poate mai trupeş decît mine.

— Eşti surd, domnule! Pe dumneata te semna-lizam!

Măgăoaia începe să mă enerveze:

— Dar ce, matale eşti de la circulaţie? N-am de-păşit reglementar? Am călcat pe cineva?

Şalupa opreşte motorul. Din cabina me canicului, o înjghebare jegoasă din lemn coşcovit şi albit de ploi şi soare, se ivesc doi indivizi, ca dintr-un film de groază. C el care joacă rolul lui Frankenstein cred că-i sărit zdravăn peste 80 de anişori. Da r pare vîn-jos, în deplină sănătate. Celălal t, un tînăr în jur de 30 de ani, are o m utră de vampir, alb la chip, cu privire ciu dată, fixă, scormonitoare.

Între timp, deoarece lotca mea ia apă s erios, îmi dau seama că nu-s chiar atît de tare pe poziţie.

— Arată-ne permisul! — mă solicită uri aşul.

— Talonul, sau carnetul de conducere?

— Permisul de pescuit!

— Nu-i la mine, a rămas în maşină, iar maşina-i la „Mila 37”!

Uriaşul priveşte cu subînţeles la Frank enstein, şi amîndoi la vapor.

— Dumneata eşti ziaristul Conan? Scrii torul?

Au şi aflat de sosirea mea în deltă? Mă

miră. Ca ziarist semnez Coman. De unde ştiu de scriitorul Conan, de vreme ce n-a m publicat încă nici o carte? Lucrurile înc ep să se-ncurce. Ceva nu-i în regulă.

— Personal! în carne şi oase...

— Mai mult în carne, s-ar zice! — îşi în găduie să constate vampirul.

— Domnule, nu-ţi permit...

Uriaşul schiţează un rînjet. Parc-ar vre a să mă îmbuneze:

— Domnule Conan, dacă nu te transbor dăm pe şalupă, vei fi nevoit să discuţi cu noi de pe fundul Dunării-Vechi! Pe puţin patru metri!

Aici are dreptate. Nivelul apelor, din lo tcă, se apropie sensibil de borduri. Ajutat de Frankenstein, care mă saltă ca un fulg pe şalupă, în ciuda vîr- stei sale şi-a gr eutăţii mele, asist neputincios la ama-rar ea lotcii. Vampirul o leagă cu-o parîmă, tr ecîn- du-i-o prin belciugul din bot, apoi re vine satisfăcut pe puntea şalupei.

— Acum să facem prezentările, dragă d omnule Conan! Eşti în mîinile noastre. Tr ebuie să recunoşti că ţi-am salvat viaţa! Mai întîi să ţi-l prezint pe socru-meu, Mil opoc Papaşa, zilier la magazia Céa-péulu i, dînsul este tovarăşul subinginer Babu Ursu, şeful şi părintele nostru al tuturor,

tot de la Céapéu, iar eu mi-s Pilu, zis şi I tanà, mai pe limba buleti-nului de identit ate Itanà Pilu Arambaşa, magazi-nerul co operativei.

Terminînd cu prezentările, pornesc toţi să-mi pompeze mîna dreaptă, manifestîn d un entuziasm absolut inexplicabil.

Vampirul, adică subinginerul Babu Urs u, părin-tele echipei, se dovedeşte poseso rul unui debit ver-bal nesecătuit:

— De azi dimineaţă vă tot căutăm, dom nule Co-nan! Eram speriaţi. Să piară în gî rliţele Deltei noastre un asemenea scriito r şi ziarist, ar fi fost o adevărată tragedie. Mai ales dacă aţi venit la noi cu gîndul de-a scrie un reportaj despre succesele n oastre în producţie. Cine v-a îndemnat să vă pri-păşiţi tocmai în locurile astea, atît de sălbatice şi incomode? De ce nu ne-aţi anunţat la Céapéu? V-am fi organizat o primire pe cinste.

Mă simt nevoit să-i întrerup starea euf orică:

— Domnule inginer…

— Subinginer, maestre, subinginer…

— Mă rog, dacă insişti dumneata, dom nule sub-inginer, cine v-a informat despr e apariţia mea pe aceste meleaguri?

Babu Ursu (Vampirul) nu se lasă demo ntat:

— Avem şi noi antenele noastre, iubite maestre! Cum am aflat c-a venit un ziaris

t la „Mila 41”, ime-diat am dat alarma. A dică ne-am interesat numai-decît despre condiţiile dumneavoastră de trai. Cînd ne -a spus tiotea Maşa c-aţi pornit de unul singur în

Deltă, să ne vină rău nu altceva. Dacă vă rătăceaţi? Avem şi noi răspunderile noast re.

— Atunci aflaţi că antenele dumneavoa stră nu-s chiar atît de preţioase. Sînt şi zi arist, asta-i adevă- rat, dar n-am venit să scriu vreun reportaj…

— Slavă Domnului! — scrîşneşte printr e dinţi Itanà Pilu Arambaşa.

Văzîndu-i atît de brusc liniştiţi, îmi con tinuu co-municarea intenţiilor:

— Am sosit în Deltă în calitate de scriit or, la recomandarea unui bun prieten de- al meu, tot scrii-tor şi dînsul…

— Şi vreţi să scrieţi despre noi, adică d espre Céa-péul nostru? — mă iscodeşte î ngrijorat Babu Ursu.

— Nu, domnule inginer, pardon, subin giner, am de isprăvit un roman, cu un su biect absolut străin de viaţa Deltei…

Respiră uşurat şi vampirul:

— Splendid, domnule Conan! Minunat. Numai să fie aşa!…

Frankenstein, adică bătrînul viguros ca un drac de mare, cel care se cheamă Mil opoc Papaşa, şi care izbutise performanţ

a, demnă de-un ridicător de greutăţi olim pic, de-a mă sălta pe bordul şalupei, nu-ş i poate reţine bucuria:

— Sîntem oamenii matale, domnu scriit or, scrim matale despre cei vrei, noi dăm o mînă de ajutor, dăm icre, trimitem la ti ne crap-şaran, peşte lufar, trimitem ce vr ei la tine… Lăsam să lucrăm, şi matale la noi, şi noi la tine…

Fără să mai aştepte replica mea nedu mirită, în care aş fi dorit să-mi exprim o s umedenie de între-bări suplimentare, băt rînul Frankenstein coboară ca un spîrnel în cabina mecanicului. Peste o clipă se au de duduind motorul şalupei. Iar peste al tă clipă pornim către locuinţa lui Stepan Cuşeai. Lotca, plu-tind mai mult sub nivel ul Dunării-Vechi, ne ur-mează, trasă la pa rîmă.

Rămas cu Vampirul şi cu uriaşul Pilu, z is şi Itană Arambaşa. îndrăznesc să cer o lămurire esenţială:

— Dragii mei, cine v-a spus că-s scriito r? Cine v-a informat că semnez Conan? Ăsta-i doar un pseu-donim, sub care încă n-am publicat nimic…

Babu Ursu, părintele şi şeful celorlalţi doi repre-zentanţi ai Céapéului, mă priv eşte rînjind respec-tuos, apoi îmi răspund e:

— Tovarăşul „Fiat”!

Abia într-un tîrziu îmi dau seama despr e cine vorbeşte Vampirul. Uitasem „Bom biţa” deschisă. Mătuşa paznicului de la d ebarcader, cea care-mi furnizase cele do uă balerci cu samagon, îmi scoto-cise pri n lucruri, găsise suficiente dovezi despre ac-tivitatea personalităţii mele, şi, după c um era şi normal în condiţiile locale, anu nţase de urgenţă or-ganele Céapéului.

Acestea sosiseră la faţa locului, perche ziţionaseră înnămolita mea „Bombiţă”, şi porniseră numaidecît în căutarea eminen tului reporter al revistei „Fapta”. Eram al doilea ziarist, în ultimii doi ani, care se d eplasa la „Mila 41”.

De pe urma vizitei celui dintîi, se trezis eră c-o mulţime de necazuri, deduc eu di n cele mărturisite de subinginer. Colegul meu fusese un tînăr neprice-put, nu înţel ese mai nimic din entuziasta muncă a maeştrilor pescuitului, şi publicase un material critic, profund dăunător producţ iei.

— Domnule maestre, — îmi comunică părintele pescarilor de la magazia Céapé ului, abandonînd su-bit persoana a doua plural, — dacă vei sta liniştit şi te vei o cupa numai de romanul dumitale, ai să ai

parte numai de bucurii. Sîntem cu ochii p e matale, gata să-ţi sărim oricînd în ajuto r. Aşa sîntem noi, oamenii Deltei. Deoca mdată, bine că nu te-ai înecat. Că cine şti e ce necazuri ne mai căzdeau pe cap. A m ai fost, odată, pe la noi un soi de inspecto r. Ei, ce crezi matale că i-a trecut prin cap?

— De unde să ştiu eu?

— Uite-aşa un glonte! Paznicii l-au crez ut bra-conier! E bine?

Vampirul are dreptate. Iar Arambaşa, s esizînd ra-pid faptul că-mi dădusem seam a de valoarea acţiunii lor de salvare, ada ugă impetuos:

— Sîntem oamenii dumitale, nene mae strule. Dar nu mai porni la pescuit. Nu-i d e matale. Oboseşti. Şi tot nu prinzi nimi c. Las' pe noi treaba asta. Cine ştie unde te mai rătăceşti? Stai acasă, la tiotea Ma-şa-Garafa. Stai şi scrie. Nu mai umbla br ambura. Peştele-i meseria noastră, aşa că bizuie-te pe noi. Ai să ai la peşte, cît nu p oţi băga în dumneata... E bine?

Sincer să fiu, de ce să mint, mă „flatule ază" grija acestor maeştri ai conservării e chilibrului ecologic al

Deltei. Deşi fie vorba între noi, nu vedem ce pa- gube aş fi putut pricinui peştelui. N-am fost, în toată viaţa mea, un pescar prea priceput. Nici ca amator.

Încadrat de Babu Ursu, care mă priveş te atent, scormonindu-mi măruntaiele su fletului, şi de Itanà Pilu Arambaşa, pe pos t de protector al ziariştilor prea neastîm păraţi, privesc plin de nădejde la casa lui nenea Stepan Cuşeai. Şalupa navighează rapid în direcţia acesteia, săltînd zglobi e pe undele Du-nării-Vechi.

Abia după ce trinitatea celor de la Céa péu mă debarcă rapid, lăsîndu-mă cu lotc a scufundată la mal, pentru ca apoi s-o şt eargă, pesemne în direcţia preţioasei ma gazii, abia atunci constat că urlasem deg eaba, că zadarnic îl strigasem pe Vova.

În ograda lui nenea Stepan s-a încins b airam mare. Cu armonică şi coruri. Cu da migene de căr-ţălău pe masă, cu cazanul de rufe, în care fierbe eternul borş de peş te tras lîngă Maşa-Garafa. Cos-teliva soţi e a gazdei, mînuind vajnică lingura de le mn binecunoscută, abia pridideşte cu um plutul castroanelor.

Puteam să trag cu tunul, şi tot nu m-ar fi auzit nimeni. Stepan Cuşeai, în fruntea mesei, improvi-zată pe fundul troacei lui Sandolea, pe care o răs-turnaseră, — profitînd de absenţa chiriaşului prin-cipa l, plecat în vîjîială pe coclaurile gîrliţelor, — dirijează înflăcărat corul pescarilor aşe zaţi pe tîr-nele de cărat peşte. Observ, în

dreapta lui, probabil pentru orice eventu alitate, ceaunul de aluminiu.

Soarele porneşte spre asfinţit. Trebuie să fie cam cinci şi jumătate. Iar eu pornes c spre casă. Cuşeai mă zăreşte. Şi urlă pli n de entuziasm:

— Unde fugim, frate Conan! Haidem ci ocnim un stacan cu fraţii mei. Mîncam şa ran şi raci, mujdei şi mămăligă. Maşa-Gar afa s-a făcut femeie de treabă, iubeşte ac um pe Stepan.

Corul lipovenilor s-a oprit pe-un acord de terţă. Mă surprinde însă melodia cînta tă. Mă aşteptam să interpreteze folclor lo cal, şi cînd colo recunosc de la distanţă, chiar dacă frînează brusc, celebra piesă „ Zumbalai, zumbalai meştere!”

Adunarea se ridică în picioare, mă salu tă frenetic, pornind să cînte în versiune a meliorată o celebră piesă de pahar: „Să u mplem, să bem, stacane mai vrem, / să b em cît putem, cîtă viaţă avem.”

Nenea Stepan îşi părăseşte locul, se ap ropie de mine şi literalmente mă tîrăşte l a masă, invitîn- du-mă insistent să iau parte la ospăţ.

Tiotea Maşa-Garafa nu se lasă mult aşt eptată. Mă îmbie surîzătoare:

— Mîncam, domnu Conan! Bem, domn u Conan!

Fie vorba între noi, nu mai era nevoie să fiu mo-bilizat. Mi-era o foame de-aş fi î

nfulecat şi pietre.

Prefer totuşi castronul de borş oferit d e firava mea gazdă. Zeama era formidabi lă. Dar şi mai for-midabile sînt bucăţile d e şaran, cegă, somn, păstru-gă, morun şi alte fiinţe înotătoare neidentificate.

Ceea ce urmează însă, mă lasă înmărm urit. Pînă astăzi nu mai gustasem aşa cev a. Chiftele de ştiucă! Sublime! Cu ceapă t ocată mare, prăjite puţin, mai mult tăvăli te, în ulei de rapiţă. Şi înoată de minun e

în cărţălăul lui nenea Stepan, pe care Vo va abia mai pridideşte să-l care din beci.

Situaţia începe să se deterioreze către seară. Mul-tiplele damigene golite, aşeza te la rînd, ca la ar-mată, în jurul troacei l ui Sandolea, se află de mult în interiorul (sau în capetele) comesenilor mei.

— Stepan-beţivan, ce căuta domnu Con an în şa-lupa hoţilor?

— Te-ai dat cu Arambaşa şi cu Milopo c, nenoro-citule!

— De-aia ţi-a pus trei norme inginerul! Te-ai vîndut lor!

Stepan Cuşeai, beat pulbere, începe şi el să intre la idee. Chiar se încumetă să mă întrebe:

— Ce căutam la hoţoman, domnu Cona

n?

Spre norocul meu, explicaţia furnizată reuşeşte să-l dumirească pe lipovan, dar nu şi pe tovarăşii săi de muncă. Nici n-ar fi putut înţelege, la scăzutul lor nivel de luciditate.

Este printre ei un pescar, pe care îl tot strigă „Hristu”, şi care nu se astîmpără. Mereu îl zgîndără pe Cuşeai, spunîndui că le fură peştele, că se are bine cu Arambaşa, că-şi bate joc de prietenii lui buni, tocmai de ei, care veniseră să-l vizitez e, crezîndu-l rău bolnav. De ce nu se prezentase la lucru? Stepan îşi iese din pepeni. Înşfacă binecu-noscutul ceaun, cel mic, şi-l repede în capul lui Hristu. Din fericire, nu-l nimereşte.

Reuşesc să împiedic o bătaie generală, după mul-te străduinţi, făcînd o serie de declaraţii solemne, cu mîna în dreptul inimii, garantînd că Stepan Cuşeai fusese beat că se supărase amarnic pe Maşa-Garafa, din pricină că nu-i dăduse cărţălău.

Dar fie din epuizarea tonusului vital, fie din cau-za convingătoarelor mele mărturii, lucrurile se do-molesc. Maşa-Garafa mai toarnă un rînd de borşuri, Vova mai aduce o damigeană de vin negru, acru şi oxidat, iar mesenii pornesc să se pupe fierbinte. Împăcare generală, singurul suspect rămînînd doar eu. Ce căutasem în şalupa hoţomanilor?

Numai o minune mă putea salva de la l inşaj.

Dar iată că se produce şi minunea. Ca prin far-mec, din umbrele înserării apare făptura lui diadea Iaşa. Iar pe urmele lui, fără cunoscuta haraba, ad-junctul Vasile, gloaba ce mă adusese de la debarca-deru l „Milei 37”.

— Frumos şadem! Unii bem, alţi munci m! Iaşa stăm?

Văzînd în persoana ilustrului căruţaş si ngura mea posibilitate de dezvinovăţire, î l invit lîngă mine, şi-l rog:

— Fac cinste, diadea Iaşa! Bea şi mănî ncă! Nu-mai spune-le dumnealor, cu mîn a pe inimă, cine sînt eu, de unde m-ai adu s, spune-le tot!

— Frumos că facem cinste! Iaşa nu şti m cine mata. Luvat de la „Mila 37”, asta ştim, lăsam ma- şin la tiotea Vanghelina, asta ştim, dar cine putem şti de unde ve nim mata?

Nenea Iaşa ăsta, în ciuda faptului că s tă cu fun-dul pe ţepii tîrnei, trezeşte în mi ne un cumplit dor de răzbunare. Dacă st ăruie să-mi mai dea nervii la răzătoare, p recis fac o criză de hipertensiune arte-ria lă. Şi-aşa o am paroxistică.

— Ascultă, diadea Iaşa, am venit sau n-am venit cu vaporul?

— De unde să ştim Iaşa? Nu eram nici

un vapor, nu văzum!

Spre norocul, dar şi spre surprinderea mea, mă scoate din încurcătură băieţelul gazdei.

— Ştiu acum cine-i nenea Conan! I-am văzut poză la jurnal. Dar îl chema altfel.

După ce Vova aduce un exemplar vechi şi ferfe-niţit al revistei „Fapta”, toate lucr urile se simpli- fică. Fantastic de rapid. A dmirîndu-mă, din profil, căci aşa arăt mai subţire (şi la propriu şi la figurat) adunar ea mă declară în afara oricărei bănuieli. Nu-mai Hristu Ferşampanos, numai dîns ul mai are unele suspiciuni.

— Parcă-i mai gras ăla din jurnal! Şi de ce-l cheamă Coman?

— Uite, nene Hristule, — trec eu la un ton mai... familiarist, — citeşte în buleti nul de popula-ţie. Coman mă cheamă. Co nan e doar un pseudo-nim. Iar de cînd m-am fotografiat, acum doi ani, am ţinut r egim şi-am mai slăbit...

Deşi mi-ar fi venit cam greu să-i explic persecu-torului meu ce-i cu ciudăţenia as ta, de-a semna cu alt nume, Hristu Ferşa mpanos trece peste problemă şi-l interog hează pe căruţaş:

— Şi tu ce-ai venit fără povozcă, numai cu Vasile?

Iaşa nu se grăbeşte să-i răspundă. Are

alte ocu-paţii. Duce la gură stacan după s tacan. Vreo patru la rînd. Abia după ace ea se-ndură.

— Nu venim pentru tine, bre Ferşampa nos! Luvam domnu Conan, şi aducem m aşin. Drumul us-cam, punem pe Vasile la tîrlie şi caram.

Bucuros de cele auzite, cuprins de-un e ntuziasm uşor explicabil, mă ridic de pe c eaun şi anunţ „co-ram populo”:

— Nene Stepan, vinde-mi un damijon d e cărţă-lău. Fac cinste să bea toată lume a. Apoi pornim cu toţii la „Mila 37”, s-aducem maşina…

Dar cînd eman asemenea necugetate p ropuneri, mă opresc din discurs, dîndu-m i seama că, luat de vîrtej, neglijasem o ch estiune deosebit de impor-tantă, drept ca re mă adresez căruţaşului:

— Şi de ce să nu vin cu „Fiatul”? De vr eme ce s-a uscat drumul înseamnă că se poate circula. Mer-gem pînă la debarcad er cu harabaua dumitale, iar de-acolo mă -ntorc în maşină…

Diadea Iaşa îşi frotează insistent bărbi a nerasă de vreo cîteva zile, apoi mă lăm ureşte, mai mult în-trebîndu-mă:

— Mergem motor fără benzină? Iaşa n u credem. Vasile nu merge fără ovăz. Bab uşca Vanghelina lu-vat benzin, spălat cov ior… Cumparam dumneata damijon de la Stepan, bem şi aducem maşin…

Pe deplin satisfăcut de explicaţia ştiinţi fică a căruţaşului, urlu disperat către gaz dă:

— Să vină mai repede cărţălăul. Altmin teri cine ştie ce se mai întîmplă cu maşin a. Poate că-i ia tiotea Vanghelina şi radia torul, să-şi facă instalaţie de încălzire cen trală...

Recipientul se consumă rapid. Mai ales că diadea Iaşa, luînd găleata de tablă cu care Maşa-Garafa

scotea apa din Dunărea-Veche pentru co nfecţio-narea borşului de peşte, toarnă în ea mai bine de trei litri de cărţălău roş u, pe care i-l dă lui Vasile, să se-adape ş i el.

Mai văzusem în tinereţile mele, în gara de la Băi-leşti, un porc care bea vin, dar s tăpînul său, restau-ratorul, bufetierul şi s ocrul şefului gării îi amesteca băutura cu apă. Vasile însă, demn adjunct al lui diad ea Iaşa, vîrîndu-şi capul în găleată, o vidanjea- ză în mai puţin de trei secunde. Sec! Fără apă, si- fon sau alte lichide pol uante.

Pe la unsprezece din noapte, izbutim s- ajungem la debarcaderul „Milei 37". Pe j os. Cu excepţia mea, care, în ciuda tuturo r împotrivirilor, am fost încă-lecat cu forţ

a pe spinarea osoasă a bietului Vasile. Da r gloaba părea mai zdravănă decît arăta. Poate că şi cărţălăul ajutase întrucîtva. Mesenii, în frunte cu Hristu Ferşampanos şi diadea Iaşa, mă încadra-seră tot timpul drumului, emiţînd tot soiul de aluzii, mai mult sau mai puţin directe, la excelentul sa-magon fabricat de tiotea Vanghelina.

Realitatea se dovedeşte mai crîncenă d ecît mi-o putusem imagina. „Bombiţa" za ce în nămolul us- cat, cu roţile înfundate î n glod pînă la butuci. Ca-pota portbagajul ui, acolo unde se află şi rezervorul de ben zină, stă căscată, dată peste cap. Tiotea Van-ghelina se pricepuse s-o deschidă, da r nu mai ştiuse cum s-o tragă la loc.

Cînd ne apropiem de maşină, zeci de g alinacee îşi iau zborul de pe cuibarele re partizate pe scau- nele din faţă, în portba gaj, printre lucrurile mele. Călare pe Vasi le, am o privelişte mult mai cuprin-zătoar e, atît de tristă, încît îmi vine să-mi plîng de milă.

Vasile, pe care-l ajunge oboseala drum ului, pre-cum şi vinul aspirat la masa din ograda lui Stepan Cuşeai, fără nici un se mnal de avertizare, nici una nici două, se culcă de-a dreptul în colbul de la mar-gin ea şanţului, uitînd că mă avea şi pe mine în spate. Adoarme instantaneu, dîndu-mi prilejul, pen-tru prima oară în viaţa mea, s-aud un cal sforăind. Şi încă la o palmă

de mine, care zac lîngă el, tot în patul de praf călduţ şi plin de pureci.

Ajutat de un grup de tovarăşi, care mai făceau o oarecare priză cu solul, reuşe sc să mă extrag de sub coasta lui Vasile. Le mulţumesc, dar fără a scăpa de corul lor pe patru voci:

— Facem cinste, domnu Conan? Facem cinste, scoatem maşina! Bem samagon, n oi trezim…

Spre ziuă, în vreme ce Vasile doarme n epăsător şi rece, veselii companioni, mo bilizaţi de cele două balerci de samagon cumpărate de la tiotea Vanghe-lina, dove desc să-mi dezgroape „Bombiţa”.

Spetiţi de oboseală şi de mixarea cărţă lăului cu samagonul, se prăbuşesc ca mo rţi în „Fiat”. Iar cine nu mai are loc, sus p e maşină, pe portbagaj. Vasile doarme du s. Iaşa, Stepan Cuşeai şi Hristu Ferşam-p anos, într-o stranie triplă îmbrăţişare, sfo răie în-fricoşător, pe şase nări şi patru vo ci, în ciuda fap-tului că nu-s decît trei. Ab ia într-un tîrziu, intrigat performanţa trio ului, dau peste sursa celui de-al patrulea sunet. Redutabila formaţie cantabilă, ex-c lusă de la ocuparea „Bombiţei”, adormise pe coas-tele de xilofon ale mult încercatul ui Vasile, care susţinea partitura basului.

În faptul dimineţii, reînvigoraţi de odih

nitorul somn de peste noapte, bunii mei p rieteni se trezesc, proaspeţi şi neprihăniţ i. Numai eu nu reuşisem să-nchid un o chi, tot gîndindu-mă la transportarea maş inii.

Dar Iaşa rezolvă totul. Vasile ne dă ia răşi măsura posibilităţilor sale. Căruţaşu l, tip inventiv, nu-l în-hamă normal, prinzî ndu-l de roţi, ci direct de bara de protecţ ie. Vasile trage din toate puterile, iar noi, cei din spate, împingem de ni se umflă tî mplele. Iar gloaba, dînd dovadă de-o surp rinzătoare bunăvoinţă şi capacitate de tr acţiune, o zbugheşte ca din puşcă. Numai „Bombiţa" rămîne pe loc. Dar fără bara d e protecţie.

În cele din urmă, repetînd operaţia în a lt sens, înhămîndu-l pe Vasile la arcul din faţă, izbutim să scoatem maşina pe şleaul mare. Fără nici o pierdere. Arcul pare p uţin mai în faţă, dar n-are nici o importa nţă.

Pe la unsprezece, în toiul veseliei, pe cî nd ne po-toleam foamea cu celebrele pre parate culinare ale tiotei Maşa-Garafa, ac ostează la debarcaderul fami-liei Cuşeai ş alupa ce mă salvase de la înec.

Bună dispoziţie intră în nori. Arambaşa nu co-boară. Pesemne are cunoştinţă de efectele neplă- cute ale prezenţei sale. Se

rezumă să răcnească:

— Voi de ce nu veniţi la lucru? Aţi înne bunit! Vreţi să creadă tovarăşul scriitor că aici, la noi, ardem gazul de pomană şi nu ne preocupă problemele aprovizionări i populaţiei, de la oraşe şi sate cu produs e piscicole de peşte?

Frankenstein, pitit în dosul cabinei me canicului, priveşte chiorîş la mesenii indi spuşi de filipica lui ginere-său. Vampirul, palid de enervare, probabil pentru că Ara mbaşa vorbise în locul lui, pe post de ş ef, tace încruntat, prinzînd să se înşurube ze şi mai ţeapăn în podeaua ambarcaţiei.

Milopoc Papaşa, nemaiaşteptînd semn alul lui Pilu Itanà Arambaşa, ambalează motorul, stîrnind valuri înspumate la pup a şalupei. Apoi demarează furtunos, înce rcînd să domine apelul magazine- rului:

— La cinci să fiţi la cherhana!…

Subinginerul Babu Ursu, — părintele pescari- lor, — stă neclintit. Priveşte lun g la mine, dar fără vreo expresie în stare să-mi sugereze conţinutul unei comunică ri spirituale sau afective.

Puţin intrigat de vizita salvatorilor mei, mă adîn-cesc în studierea excepţionalelor chifteluţe de ştiu-că. Şi, în timp ce gust a rar din frageda carne a răpitorului, mă gî ndesc la întunecatele perspective de-a

mă deplasa cu „Fiat”-ul prin împrejurimil e „Milei 41” numai cu trăscău, în loc de b enzină.

Singurii care mi-ar putea procura atît de nece-sarul carburant, aici în sălbăticia Deltei, unde nu funcţionează nici o staţie de benzină, nu-s decît Arambaşa, Milopoc Papaşa sau subinginerul, „pă-rintele” Ba bu Ursu.

Dar ar însemna să mă pun rău cu Step an Cuşeai. Şi nu numai cu dînsul, ci şi cu toţi prietenii lui.

Ce-or fi avînd de împărţit, cele două ta bere, de se au ca fraţii?...

9. MOIRA GHERGIDAP

Ar fi cazul să mă apuc de lucru. „Bo m- biţa” e gata descărcată. Acum stă a dăpostită în grajdul vacii emigrate pe pla uri. Seara cînd se în-toarce din expediţiil e ei, la muls, scot maşina şi-i las locul li ber, pentru înnoptat. Combinaţia nu-i del oc rea. Mai pun motorul în mişcare. Nu r ugi-neşte. Benzină n-am. În schimb, surpr inzîndu-mă turnînd trăscău de 64 de grad

e în rezervor, nenea Stepan mi-a procura t nişte vodkă-satelit. După mi-rosul bine marcat, de spirt denaturat, cam îmi în-chi pui despre ce-i vorba. Principalul este că face aprindere. La sfert. Pentru trei flaco ane (de o ju-mătate) de lichid inflamabil a dus de la Bucureşti. Stepan Cuşeai mi-a f urnizat şapte litri de alcool industrial nep oluat.

Astăzi se-mplinesc patru zile de cînd st au şi bat apa în piuă.

Nu-mi dau seama ce-mi lipseşte, dar î mi este imposibil să mă aşez în faţa maşi nii de scris. Iar de ieşit la pescuit, nici gînd de aşa ceva, pînă nu se va repara lotca pe care o scosesem din funcţiune.

Realitatea este că nu se poate trăi num ai cu pîi- ne. Adică viaţa nu se poate rezu ma doar la parti-ciparea mea intensivă (d e trei ori pe zi, dimineaţa, la prînz şi sea ră) la bairamurile organizate de tio- tea Maşa-Garafa. Simt nevoia contactului cu lumea ideilor, cu mişcarea planetei. Îmi li psesc ziarele, re-vistele! N-am mai citit u n ziar de-o săptămînă.

Nemaiputînd răbda, o interoghez pe ti otea Maşa:

— De unde vă cumpăraţi ziarele? Vova mi-a arătat chiar şi un număr din revista „Fapta”! Aveţi chioşc de presă în sat?

— Numai de zarzavaturi!... Al Céapéul ui...

— Şi-atunci de unde aţi făcut rost de re vistă?

— Se vindem la magazin universal. Cu mparam halva tahînia, se dăm numai cu j urnal. Nu cumpa-ram jurnal, nu se vinde m halva…

Mai am o speranţă:

— Dar la oficiul poştal n-au ziare? Aveţ i oficiu la „Mila 41”?

— Avem. Cum să n-avem! Lîngă primăr ie…

— Atunci trebuie să aibă şi ziare!

— Asta nu ştim, domnu Conan. Dacă n u se vin-dem acolo halva, pentru de ce se vindem jurnal?…

Renunţ s-o mai prelucrez pe tiotea Maş a-Garafa.

Decid să merg pînă în centrul satului, l a oficiul poştal. Pentru a nu mă duce cu mîna goală, iau cu mine o jumătate de tră scău de Tîncăbeşti, într-o sti-clă corespun zătoare (ca volum) de „Moskovskaya”.

Curăţenia clădirii oficiului PTTR mă im presio-nează plăcut. Încăperea centrală e ste despărţită de-o tejghea strălucitoare. În stînga se află trei cabine telefonice, pr obabil pentru convorbiri interurbane. Că măruţa telefonistei de serviciu stă pitită î n dreap-ta. Entuziasmat, strig în gura ma re:

— Bună ziua la toată lumea!

— Bună, fetiţo! Alioo, iubiţico! Alioo…

— Pardon? — întreb eu intrigat, nevăzî nd pe nimeni.

Oficiul pare pustiu. Nimeni după tejgh ea, nimeni la biroul pe care-l bănuiesc a fi destinat dirigin- telui.

— Aliooo! Maliucuuuu! Aliooo! Răspun de odată, fetiţo! Dă-mi pe şefu, că vrea să -l audă tovarăşa dirigintă!

Calităţile mele de investigator îndelun g verificat mă ajută să identific imediat s ursa sinistrelor mior-lăieli. Este cabina o peratoarei. Bat cu degetul în fe-restruică. Nu răspunde nimeni. Dau din nou să cio- cănesc în geamul opac. Dar, de astă dată lovesc cu vîrful arătătorului o frunte care sună a dovleac copt. Ferestruica se des chisese pe neaşteptate. Iar posesoarea fr unţii mă priveşte amuzată, fără să pară s upărată:

— Mi-era teamă c-o să spargeţi geamu l! Noroc că m-aţi nimerit pe mine. Pentr u că eu vă cunosc. Bine aţi venit pe la no i!…

— De ce? — mă arăt eu, pe drept, mira t.

— Păi de cînd vă aşteptăm! Cine n-a au zit de dumneavoastră? Credeţi că noi sînt em analfabeti-zaţi? Că nu citim? Naş-Pil u, că el ne-a botezat, pe toţi cei de la ofici u, ne-a povestit că sînteţi un mare scriito

r englez, aclimatizat la Bucureşti. Cică sînteţi părintele lui Şerlac Holmăs, eroul publicului cititor. Ce bine o să-i paie tova răşei dirigintă, că dînsa ci-teşte toate romanele cu criminali şi detectivi, vă lasă cu gura căscată cînd povesteşte de Filip Mar-love sau de Lemi Cauţion, ăla din „Ce le pasă fe-telor”

Nu-i nimic grav în afirmaţiile operatoarei. Mai prost e că n-am publicat (încă) nici o carte, şi de pe acum se produc asemenea confuzii supărătoare.

— Mi-e teamă că mă luaţi drept altcineva!

— Aiurea! Nu ţine, maestre Conan! Nea spus nouă naş-Pilu că vreţi să vă strecuraţi prin viaţa noastră, a celor din sălbăticia Deltei, într-un mod „în cogito”, după cum prea bine zice tovarăşa diri-gintă, să nu vă ştie om cu tovarăş cine sînteţi!

Îmi dau seama că n-are nici un rost să întreprind descifrarea afirmaţiilor lui naş-Pilu Itanà Arambaşa. Aşa c-o întreb pe amabilă şi diligenta operatoare:

— Primiţi presă la oficiu?

— Cum să nu! Dar aşteptaţi să vină cu mătru Mişa Negroponte. Că el se ocupă de difuzarea hîr-ţogăraiei. Acuma-i plecat la naş-Pilu, să-i ducă „Săptămîna”, c-altm interi se supără, şi iese cu scan-dal. Că şi

cumătru îi este fin. Dacă nu-l aprovizio-n ează la vreme cu „Săptămîna” şi cu „Mag azinul”, s-ar putea să-l coasă în pumni, d upă cum îi stă în obicei. Vorba aia: fin ca fin, dar telemeaua-i pe parale!...

Mă resemnez să-l aştept pe cumătru N egroponte, luînd loc pe unicul scaun din oficiu. Abia mă aşez, — nici prea greu şi nici prea brusc, — şi hodorogul începe să dea semne de slăbiciune. Mai întîi îi ce- d ează fundul putrezit, trosnind îngrozitor. Apoi pi-ciorul din spate, singurul ce păre a mai zdravăn. Nu se frînge deodată, ci p orneşte lent spre exterior, pîrîind discret. Spre norocul meu, sesizez catastrofa la ti mp.

Însă, în clipa cînd mă salt grabnic de p e răposa-tul scaun, se produc două eveni mente de însemnă-tate cu totul deosebită şi diferită.

Mai întîi, în oficiul poştal pătrunde un exemplar uman absolut neobişnuit, iar în al doilea rînd, scau-nul se dezmembrează de la sine, fără contribuţia subsemnatulu i, pierzîndu-şi, unul cîte unul, totali-tatea mădularelor sale.

Prietena mea, operatoarea, intervine la timp:

— Nene Mişa, scaunul era rupt de săp tămîna tre-cută. L-a închegat la loc tova

răşa dirigintă, dar n-a avut clei, şi l-a lipit cu gumă arabică.

— N-are importanţă. Vîna-i vină! Cine l -a pus să se aşeze pe el?

— Nene Mişa, dar dînsu-i scriitorul Co nan. Ar vrea nişte ziare!

— N-avem! Doar de săptămîna trecută! Şi numai „Munca”!…

Este pentru prima oară cînd mi se întî mplă să examinez de aproape un asemen ea tip de „construc-ţie” corporală. Mic de statură, ba chiar mărunţel rău de tot, Miş a Negroponte explodează în schimb pe or izontală, încercînd să compenseze difere nţele de echilibru şi armonie. Fiind mai mult lat decît înalt, n-aş putea afirma că- i dolofan, rotofei sau borţoşel. Dimpotri vă, Mişa Negroponte este îndesat, de par că l-ar fi bătut cineva cu maiul. Cumătrul pare alcă- tuit exclusiv din muşchi, ca o planşă anatomică. Are un grumaz atît de lat şi încăpător, încît s-ar putea juca pe el o partidă de pocher. Fără mînă moartă. L at în spate, lat în brăcinari, Mişa Negrop onte aduce mai curînd a bizon, a antropoi d primar, a minielefant, a tapir, a orice al tceva, numai a factor poştal comunal nu. Totul mă îndreptăţeşte să-l suspectez de- a fi un extraterestru.

Din clipa în care a pătruns în oficiu, chi

ar de atunci am simţit cum începe să pîl pîie întreaga at-mosferă ambiantă. Cumă trul emană vapori de spirt, în asemenea c antităţi, şi de-o asemenea tărie, încît muş tele din încăpere au decedat instantaneu, pră-buşindu-se pe tăblia tejghelei şi pe li noleumul du-şumelei.

După ce nocivul şi poluantul factor tre ce în do- sul tejghelei, scot la repezeală s ticluţa cu trăscău din buzunar.

Bat cu ea în lemn. Să-mi meargă bine. Dar şi ca să atrag atenţia factorului. Car e, bineînţeles, nu în-tîrzie s-o bage în sea mă.

— Nu-i voie de umblat cu materiale apr inzibile în oficiul poştal! — se răţoieşte s uspicios de prefă-cut cumătrul.

— Dar nu-i sticla mea! — răspund eu s urprins (dar tot prefăcut).

— Nu? Atunci o fi uitat-o careva. Pese mne că-i umplută cu apă chioară… Dacă ar fi fost înăuntru ce scrie pe etichetă, a tunci n-o mai uita pe-aici, la îndemîna ori cui…

Spre o verificare mai deplină şi compet entă, Mişa Negroponte destupă grijuliu fl aconul şi-l miroase dispreţuitor. Însă, bru sc, dă a mirare din cap. Apoi mă chestion ează vădit interesat:

— Ce ziare spuneţi că v-ar trebui?… Au d pe ma-dam Convert că vă cunoaşte. De

unde şi pînă unde? Să fiţi scriitorul ăla de care ne pomenea naş-Pilu că s-a înecat în Dunărea Veche?...

Madam Convert trebuie să fie operatoa rea telefo-nistă. Scriitorul, mai ales dacă s-a înecat, precis că-s eu.

— Domnule Mişa!...

— Tovarăşe deocamdată, să n-o luăm c hiar aşa, că nu ne cunoaştem de cînd lum ea! Mă credeţi băut? Vă orientaţi greşit, după arome. În tot satul lucrează cazanel e, de peste o săptămînă. Douăzeci şi patr u de ore din douăzeci şi patru. În flux con ti- nuu. Beau fraţii la patru ţuţuroaie. Bi ne că e de unde! Aşa, care va să zică, sînt em scriitori? Bun! Şi ce citim, maestre? Organismele centrale, sindica-liste?

— Tovarăşe Mişa...

— Şi Negroponte, ca să fim în clar!

— Perfect! Tovarăşe Mişa Negroponte, m-ar in-teresa...

— Ei haide, spuneţi-mi „domnule Miş a”! Văd că sînteţi băiat de salon, m-am co nvins. Am gustat eu o picătură din sama gonu fiert de naş-Pilu, dar nu mi-am pier dut simţul mirosului. Uite-aşa v-am mi-ro sit. De la o poştă!

— Şi mai perfect! Şi eu te-am mirosit, domnule Mişa! Se simte de la distanţă cu cine ai de-a face. N-are rost să ne mai as cundem după degete. Ia-ţi liniştit sticla d e trăscău. Dar să ai grijă de ziarele mele.

Cotidienele bucureştene, revistele literar e şi cele din provincie, apoi „Săptămîna”, „Magazinul” „Contemporanul”…

— ”Sportul” nu vă interesează?…

— Ai să rîzi, nu! Doar tablele… Dacă-ţi surîde conversaţia cu trăscăul meu de Tî ncăbeşti, mi-aduci acasă la Stepan Cuşea i toată presa. La urma urmei intră în obli gaţiile matale de difuzor al presei.

Butucul de Negroponte, brusc aprins d e perspec-tivele înfăţişate, se zbate să mă convingă de sinceri-tatea şi stabilitatea s entimentelor sale:

— Omul dumitale, maestre! Se-nţelege că mă in-teresează carburantul pe care l-am adulmecat adi-neaori. N-am să mă pla fonez doar la samagon. Nu-s nici eu un fiştecine. Mai citesc adeseori o carte, o r evistă, un ziar… Factorul nu-i numai un d ifuzor de corespondenţă, ci şi de culturi înalte. Iar dacă mai sorb şi eu, din cînd î n cînd, un strop de sama-gon, asta-i din p ricina deformărilor profesiei. Um-blu toa tă ziua, intrînd din casă în casă. Împart o a-menilor scrisori, veşti din toată ţara. Ia r oamenii se simt. Dar eu nu mă-mbăt nic iodată. Beau de mic copil. Aşa m-o crescu t maica-mare. Numai cu ra-chiu de chimi on, să nu mă stric la burtă. Dacă beau a pă, mă doare capul…

Madam Convert, care-şi scosese capul pe feres-truica ghişeului, zîmbeşte semni

ficativ, privindu-mă galeş:

— Slavă Domnului! N-am auzit vreoda tă să-l doară capul pe Mişa... Doar atunci cînd s-a luat la bătaie cu răposatu bărbat u-meu... Îl lovise atît de zdravăn în devlă, încît a trebuit să cumpărăm spirt alb de l a punctul farmaceutic. Dar i-a trecut! Cu m să nu-i treacă, dacă se fricţionase pe d inăuntru cu peste o jumătate de litru...

Mişa Negroponte, nici una nici două, s e învine-ţeşte ca o ceapă ardelenească. Mîrîie crunt, dar se stăpîneşte numaidecî t. Scoate de sub tejghea, unde o adăpost ise vremelnic, sticluţa adusă de mine şi s oarbe însetat din ea. Cînd o ia de la gură, mai rămăsese doar un deget de lichid.

— Uite ce-i, madam Convert, n-are nici un rost să ne dăm în stambă... Ne vede ş i ne aude un scrii-tor... Nu-ţi ajung patru bărbaţi băgaţi în cimitir? Ce-l tot pomen eşti pe răposatu? V-am spus, şi ţie şi m aică-ti, că nu mă prindeţi în laţ. Nu mă-ns or, Liubaşa dragă, nici de-ai fi unsă cu mi ere. Asta ca să fim în clar...

Liubaşa Convert trage furioasă ferestr uică.

Dar peste o clipă se află în încăperea o ficiului. Se repede la Mişa Negroponte, a tît de rapid şi efi-cient, încît bietul factor nu mai are timp să ia mă- suri de apărar

e.

Acum o văd şi eu ca lumea pe operatoa re. Cu cel puţin două palme mai înaltă de cît Negroponte, ma-dam Convert poate fi uşor confundată cu-o girafă. Plecîndu-se peste tejghea, îl înhaţă de gulerul uni-for mei pe Mişa şi porneşte să-l scuture. Înde satul pe care-l bănuiam de-o putere anor mală, se dove- deşte mult sub aşteptări.

— Liubaşa, lasă-mă-n pace! Stai odată! Astîm-pără-te! O să mai stăm de vorbă. Ş tii prea bine că te iubesc...

Telefonista îl dă cu capul de tejghea, lo vind sa-cadat cu scăfîrlia factorului în tăb lia acesteia. Apoi îl eliberează pe neaşt eptate. Negroponte se prăbuşeşte ca un s ac de cartofi. Madam Convert, fără să-l m ai privească, se îndreaptă spre mine:

— Îl vezi, maestre? Ne iubim de ani de zile. Mă chinuie într-una. Mi-au murit pat ru bărbaţi. Numai din cauza lui! Ştiau că-l îndrăgesc pe beţivanul ăsta, şi se sting eau ca lumînările. Acuma, că-s vă-dană, rămasă singură pe lume, doar cu mămica mea, nu mai vrea să mă ia de nevastă!

Între timp, Mişa Negroponte, care se r ecuperase de pe duşumea, părăseşte refu giul oferit de tejghea (şi care se dovedise insuficient, de vreme ce braţele lunganei îl putuseră înşfăca de la distanţă) şi se r e-pede în cămăruţa operatoarei.

În mai puţin de o secundă apare c-un r

ecipient, ceva în genul unui borcan de ca straveţi, dar din cele mari, şi mi-l prezin tă triumfător:

— Uite, maestre! Uite ce bea Liubaşa mea! Sa-magon de porumb! Şi mai mă fa ce pe mine de be-ţivan... Cum s-o iau de nevastă? Ajungem de rîpă! Nici cu cinci l efuri nu mai facem faţă, dacă o să-i trage m amîndoi la măsea... Cu ce-o să ne creşt em copiii?

Madam Convert iniţiază o demarare sp ectacu-loasă. Şi renunţă totuşi să-l mai fu gărească pe velo-cele Mişa. Acesta sprint ează de mult pe uliţă, în- tr-un finiş de groază.

Liubaşa plînge cu lacrimi amare, hohot ind de parcă i se scufundase toată flota d e submarine în undele Dunării-Vechi. Cu umărul jilăvit de aversa pe care o împro aşcă ochii ei mari şi decoloraţi as-cult res emnat:

— Domn Conan! Matale zici că eşti scri itor. Pri-cepi că nimeni altul sufletul ome nesc. De ce-l iu-besc pe nenorocitul ăsta? Spune-mi, maestre, nu te sfii! De ce? Ne cunoaştem, eu şi cu Mişa, de mici copii. Am crescut pe-aceeaşi uliţă, am stat în ac e-eaşi bancă la şcoală. Pe primul bărbat l -am luat în casă ca să-l întărit pe Mişa. D egeaba. S-a-mbătat de inimă amară, de

s-a făcut pulbere. Trei săptă- mîni la rînd. Iar după ce soţul dintîi şi-a dat duhul, fie-i ţărîna uşoară, cumătrul Negroponte tot de lemn Tănase a rămas. La fel s-a întîmp lat şi după ce a răposat numărul doi. Beţi vanul de Mişa, nici atunci n-a înţeles că mă căsătorisem din nou, tot pentru a-l încuraja pe el. Dar cît să mai îndur? Am p atru morminte de îngrijit. Şi nu-i treabă uşoară. Numai uleiul pentru candele mă costă o groază de parale. Acuma sînt libe ră. Ce mai aşteaptă? Să mă încadrez pent ru a cincea oară într-o căsătorie. Tot cu u n al-tul? Ca Mişa Negroponte să se îmbet e iarăşi, zi de zi şi noapte de noapte, plîn gîndu-şi iubirea pier-dută? De ce nu mă i a acum de nevastă? Ce mai aşteaptă?...

Din păcate, oricît aş fi de abilitat în pro bleme de prospecţii sufleteşti, nu găsesc resursele necesare pentru a-i oferi o sol uţie salutară. De fapt, de ce să mint, d eocamdată nu prea reuşesc să descifrez a dînca dramă pe care o parcurg, atît de in tens, cei doi periferici reprezentanţi ai tel ecomunicaţiilor noastre. Bizara şi stupid a rezistenţă la căsătorie a

factorului mi se pare atît de inexplicabilă, încît tre-buie să conchid că-i ceva în nere gulă.

Tocmai cînd intenţionez să întreprind o analiză mai aprofundată a enigmei ce mi se înfăţişează, la intrarea oficiului se pro duc o serie de perturbaţii audio. Un glas răguşit, de bărbat dedulcit la băutură şi l a abuzuri tabagice, îl muştruluieşte pe în soţitorul său:

— Ţi-am spus de atîtea ori, nefericitul e, să nu te mai prind beat în exerciţiul fu ncţiunii! Unde-mi a-lergai, ca scăpat din puşcă?

— Nu mă lasă madam Convert în pace, zău aşa! Se ţine după mine, ca tăunul du pă vacă…

— Pentru că eşti bou, domnule Mişa, ui te de-aia! Ia-o odată de nevastă, şi termin aţi cu scandalurile… Ne facem de rîsul tîr gului… Intră înăuntru, că te iau imediat la autocritică… Haide, nu mai sta!

Mişa Negroponte se năpusteşte în ofici u, de parcă l-ar fi alergat din urmă o tur mă de zimbri. Iar după el se iveşte şi pos esorul glasului mai sus pomenit.

Liubaşa Convert se ascunde imediat în cabina ei, de unde strigă:

— Sărut mîna, tovarăşă dirigintă, bine c-aţi venit la vreme, să-l cunoaşteţi pe scr iitorul Conan, cel despre care ne-a povest it naş-Pilu, atunci cînd ne-a invitat la o ca fea de vorbă… Ştiţi care! Înecatul!

Diriginta, care tocmai se pregătea să-i transmită lui Mişa ultima mişcare de pro

pulsie, printr-un brînci în continuarea alt ora, mai înainte efectuate, se reţine la ti mp, punînd o frînă bruscă braţului drept.

Pentru a utiliza inerţia imprimată, dirig inta se serveşte de acelaşi braţ pentru a mi-l înşfăca pe-al meu. După ce-l pompea ză entuziast, strivindu-mi minimum trei d egete, îmi comunică:

— Moira Ghergidap, diriginta oficiului „Mila 41”, veche admiratoare a romanulu i dumneavoas-tră... De patru zile aştept să vă prezentaţi în carne şi oase... Ştiam că n-o să ne evitaţi... Domnul Pilu Itanà A rambaşa, fostul meu logodnic, pe care l-a m exclus din preferinţele mele, datorită p rofesiunii sale piscicole care nu mă încîn tă deloc, ne-a asigurat că sînteţi englez d e origine română, sau invers, ro-mân de o rigine englez pur sînge, ceva în genul ăsta cosmopolitic...

— Doamnă, mă simt extrem de flatat, d ar mi-e teamă că sînteţi victima unei trag ice confuzii! Co-nanul pe care-l preţuiţi d umneavoastră nu-s eu, ci sir Arthur Con an Doyle, părintele celui mai îndră- git de tectiv al tuturor timpurilor: Sherlock Hol mes!

— Nu se poate! Imposibil! Ce încurcătu ră... Şi noi care credeam... Dar sper că n u v-am jignit, confundîndu-vă!

— Dimpotrivă, scumpă doamnă! Şi nu-s decît în-cîntat. Cine n-ar vrea să fie atît d

e popular că ră-posatul Doyle…

— Cum, a murit?

— Închipuiţi-vă. Chiar acum vreo cinciz eci de anişori!

— Imposibil! Aş fi jurat că trăieşte… D ar Sher-lock Holmăs mai e-n viaţă? Că n-o fi răposat şi domnia sa!….

Nu văd cum aş putea-o lămuri pe Moir a Ghergi-dap. Mi-ar trebui cîteva ceasuri bune, pentru a-i expune un scurt tratat d e istorie a romanului poli- ţist. Deci renu nţ.

Moira Ghergidap, diriginta oficiului „M ila 41”, arată splendid. Pentru vîrsta ei. Căci, dacă nu mă-nşel, trebuie să fi tr ecut multişor peste patru decenii şi ceva. Nici prea înaltă, dar nici prea scun-dacă, reprezintă tipul de femeie energică şi băr bă-toasă, bretonul de sub nas putînd fi le sne luat drept mustaţă. Brunetă, şi la chi p şi la păr, mai ales mul-ţumită şi flacoan elor de „Tonal 2”, diriginta se poartă băi eţeşte, tunsă scurt, îmbrăcată cu-o bluză în carouri, de felul celor văzute în filmele cu cow-boy, cu pantaloni de doc albastru, cu tighele şi mul-tiple buzunare, strînşi p e mijlocul cam groscior, cu-o curea lată din piele de viţel. Ochii, deosebit de vii şi strălucitori, ard permanent, mistuiţi de fl acăra unei vitalităţi explozive.

După ce-a făcut ordine în oficiul ce cu onoare îl conduce, obligîndu-i pe cumă tru Mişa şi pe ma-dam Convert să-şi ia lo curile în primire, mă invită la o cafeluţă. Pesemne că operatoarea are la înde-mînă tot ce-i trebuie, deoarece în mai puţin de trei minute ni se servesc două ceşcuţe de cafea fierbinte şi ameţitor mirositoare.

Diriginta s-a aşezat cu fundul pe margi nea biro-ului, iar mie mi-a oferit fotoliul e i de lucru. Amin-tindu-mi de tristă experi enţă avută cu scaunul din incinta oficiulu i, ezit să mă lansez în el. Moira Ghergida p observă prompt, şi mă linişteşte:

— Nu vă fie teamă, că ţine! Aici se aşez a Pilu, cînd îmi făcea declaraţiile lui de d ragoste. Eu pe birou, iar el în fotoliu. Ca să nu mă privească de sus…

Cunoscînd parametrii şefului magaziei, mă las cu încredere pe fundul de lemn lu struit al fotoliului.

Diriginta mă observă insistent, cîntărin du-mi din ochi volumul şi posibilităţile. A poi gîngureşte cu glasul ei şmirgheluit de nenumăratele ţigări pe care le fumează:

— Domnule Conan, şi dragă maestre, ş tiu şi eu, doar am citit în atîtea romane, că dumneavoastră, scriitorii, preţuiţi cum se cuvine arta culinară. De-altfel, se vede şi pe dumneata… Ce mai calea-va- lea, a m marea ambiţie de-a te avea ca invitat l a un mic bairam pe plan local. Preparat d

e mînuţele mele...

Cînd rosteşte „mînuţele mele", îmi ara tă zece de-gete violent manichiurate, cu un violet funerar, care mi se par nişte gh eare răuprevestitoare.

10. MARŞ NUPŢIAL PENTRU MAG NETOFON SOLO, LA PATRU SAU MAI MULTE MÎINI

Puţin îngîndurat de insistenta invit aţie a diri-gintei, mă îndrept agale către domiciliul meu de cre-aţie. Obsedată de i deea (atît de falsă) că scriitorii sînt toţi n işte mîncăi de spaimă, Moira Ghergidap mă aprovizionase cu un teanc de ziare şi reviste (din rezerva ei personală), obţinîn d, în schimb, promi-siunea mea fermă că voi participa la festinul oferit în onoarea subsemnatului.

Operînd un calcul elementar, în care in clud praznicurile şi chiolhanurile la care am participat, mai cu voie mai fără voie, din clipa plecării mele de la Bucureşti, sînt nevoit să ajung la nişte rezul-tate abs olut îngrijorătoare. Precis c-am mai luat î n greutate. Altminteri nici nu s-ar putea. Prescrip- ţiile dietetice au fost aruncate peste bord. Iluziile bulgăroaicei de nevas tă-mea, că peştele ar fi ali-mentul cel mai

indicat pentru o slăbire spectacu- lară, mi se par de domeniul „science-fiction”-u lui. Simt asta după jena pe care mi-o prov oacă centura pantalonilor. Şi ştiu foarte b ine, chiar de la prie- tenul meu, endocrin ologul, că fiecare centimetru de curea re prezintă un kilogram în plus. Însă, de cîn d am sosit la „Mila 41”, am şi dat drumul la trei găuri.

Nici n-apuc să intru în ograda gazdei, ş i sînt iz- bit de-o serie de modificări esenţ iale în organizarea ei. „Fiat”-ul mi-a fost evacuat din grajdul vacii, locul rămas lib er fiind folosit în scopuri necu-noscute.

Diadea Stepan Cuşeai nu s-a dus la luc ru. Cînd mă vede, se repede la mine şi mă îmbrăţişează.

— Ce bine că venim acasă, domnu Con an! Dăm o mînă de ajutor. Avem mare b ucurie la casa noas-tră. Facem nuntă mar e...

— Cine se-nsoară?

— Noi însurăm! Maşa-Garafa şi cu Ste pan!

— Păi nu sînteţi căsătoriţi? Vova nu-i al vostru?

— Vova-i copilu nostru... avem şi acte l a primă-rie...n-avum bani de nuntă cînd născut la el, dar ieri am primit bani pent

ru depăşiri la peşte!...

Interesante obiceiuri şi pe-aici. Prin alt e părţi mai fac oamenii nunţile la doi sa u trei ani după prezentarea la ofiţerul stă rii civile. Dar să te-apuci de nuntă mare, după mai bine de şaisprezece ani, asta nu mai pricep.

— Ziceai să-ţi dau o mînă de ajutor. Cu ce-ţi pot fi de folos, diadea Stepan?

— Domnu Conan, nu facem supărare, d ar vrem dăm maşina...

— Cum?

— Nu întreg! Scoatem scaunele şi banc a din fund... Pricepem la treaba asta... Ac um cinci ani, tot aşa făcum... Fost maşin a mare, camion de la cherhana... Mare n untă avum atunci...

— Nunta cui, nene Stepane? Cine s-a î nsurat atunci...

— Maşa-Garafa şi cu Stepan! Stepan î mbătam tare rău, nunta nu s-a mai termi nat... Acum fa- cem din nou... Maşa iar iubeşte la Stepan! Facem treaba, domnu Conan? Dăm maşina?... Dumneata şedem la cap la masă, dăm la mata banca din fu nd!...

Trei zile, în care nici gînd să scriu vreu n rînd, asist la înfierbîntatele pregătiri de nuntă. Maşa-Garafa, nespus de veselă, aj utată de-o sumedenie de vecine şi cumetr e, de Vova şi de prietenii lui Stepan Cuşe

ai, frămîntă neobosită la cozonaci, pisea ză nuci în piuliţă, coace dovleci la ţest, pe ntru plăcinte, fier-be samagon cu vişine s coase din borcanele de com-pot (probabil pentru aromă), aleargă prin ogradă după raţe şi gîşte, îl strigă pe Stepan să le taie, umple toată curtea de fulgi, curăţă lighen e întregi de varză dulce, albă ca zăpada, t erciuieşte nenumărate stră-chini de ustur oi, prăjeşte bibani, ştiuci de peste cinci-ş ase ocale, pune la beci tîrne întregi de cr ap-şaran, în vederea celebrului borş pes căresc. Sînt mo-bilizate, de prin vecini, c eaune uriaşe de tuci, ceaune mini de alu miniu, zeci şi zeci de străchini, castroan e, salatiere, tingiri, tăvi, stacane, cuţite şi furculiţe, lin-guri şi linguriţe.

Văzînd atîta agitaţie în jurul meu, mă gîndesc în-grozit la zilele care vor urma: nunta propriu-zisă, operaţiile de recuper are a veselei, reorganizarea ogrăzii şi-a c asei. Iar va trebui să amîn scrierea roma nului.

În disperare de cauză, apelez la diadea Stepan:

— Batiuşka dragă, ce-i facem cu cartea mea? Dacă ai s-o ţii tot aşa, din bairam în bairam, ba şi cu nunţi pe deasupra, înse amnă c-am venit de po-mană la „Mila 4 1”! Odaia în care ar fi trebuit să lucrez, d

upă cîte văd, mi-aţi rechiziţionat-o pentru depozitarea veselei, pentru înmagazinare a produse-lor alimentare neperisabile. Da că o singură noapte mai dorm în asemen ea condiţii, iar mă-ngraş cu încă două oca le.

— Nu trebuie mîncam, domnu Conan! Am văzut la mata cum mîncam noaptea u n şaran întreg. Nu-i bine fără pîine!...

— Ce să-i fac, dacă nu mă lăsa în pace? Cum să aţipeşti, cînd în odaie miroase de trăsneşte a peşte prăjit? N-ar fi mai nime rit să mă mut la vreun ve-cin? Barem pen tru perioada sărbătorii. Cît ai de gînd să nunteşti?

— A! numai pînă luni... Mîine avem vin eri, mîine începem...

Îmi vine să-mi trag palme. Ce inspiraţi e creti-noidă, să mă duc în Deltă... Parcă nu eram în stare să-mi găsesc un ogea c liniştit, pe undeva pe lîngă casă!

— Şi astăzi? Astăzi unde scriu?

— Mergem cu Stepan... Facem roman ...

Fără să mai aştepte cuvenita mea apro bare, de care se dispensează cu dezinvolt ură, Stepan Cuşai mă tracţionează pînă l a lotca sa personală, pe care i-o turtise m, pe ici pe colo, prin părţile esenţiale, şi mă pofteşte să iau loc la pupa. Bine că nu-mi sugerează (direct) să trag la rame.

Peste cîteva minute ne pierdem în stu

făraia mis-terioaselor gîrliţe ale canalului Şontea. Ajunşi în dreptul unui promontori u nisipos, diadea Stepan propteşte botul l otcii în mîlul jos, după care-mi face semn să cobor.

— Acuma Stepan povestim roman, dom nu Conan!

Aşa demarează Cuşeai, după ce aştern e, la umbra unei sălcii bătrîne şi găunoas e, un minunat aşternut de păpuriş. Lîngă poalele copacului, într-o hrubă minuscu lă, săpată în nisip cu castrulea de scos ap a suplimentară din lotcă, îngroapă damijo nul cu căr-ţălău. Cum o fi procedat de l-a sustras atenţiei lui Maşa-Garafa, asta-i m ai greu de precizat.

Vreme de patru ceasuri zdravene, ume zindu-şi gîtlejul uscat cu licoarea acră şi neagră, stăm la taclale. De fapt, numai St epan vorbeşte. Rareori îmi permit să-l înt rerup. Şi asta numai pentru un plus de i nformaţii. Soarele ne priveşte aprins şi în fier-bîntat, ochindu-se la noi peste cuşme le trestiilor.

Stepan s-a cunoscut cu Maşa, pe care abia acum aflu c-o cheamă Garoafă, şi nu Garafa, cum înţele-sesem eu, din pricina pronunţiei locale, prin 1957. Erau amînd oi la băi, la Eforie, să facă nămol. Tri-mişi de sindicate, el la nudişti, ea la nudiste. Ş

i totuşi se văzuseră, se iubiseră şi… fugis eră la „Mila 41”. Nici unul din ei nu fus ese vreodată pe-acolo. Maşa era de unde va de prin părţile Medgi-diei, iar Stepan de la Sulina. Îşi construiseră singuri cas a, muncind ca nişte apucaţi. Apoi se născ use Vova. Maria Garoafă, fără nici un act de identitate asupra ei, n-avusese cum să se prezinte la ofiţerul stării civile. Nici n-ar fi putut. Anii trecuseră, nici pînă astăzi nu ştia prea bine pe cine luase de ne-vas tă. De vreo cîţiva ani încoace, după repet ate nunţi, cu tămbălău şi bairamuri de po mină, Stepan se străduia să afle cine-s părinţii nevesti-si. Maşa-Garafa nu sufla un cuvînt.

— Ce facem Stepan, domnu Conan? Dacă Maşa-Garafa avem bărbat? De ce ta ce? Durem la inimă, zău aşa! Iubim la fel, pe Maşa-Garafa, ca la început. Acum iar f acem nunta, altă nuntă, poate spune cev a!…

Cu inima întristată, Stepan Cuşeai soar be ultima picătură din infamul său cărţă lău. Apoi aruncă da-mijonul pe întinderea mahmură a undelor canalului Şontea. Pe neaşteptate, începe să ragă înfundat, ca şi cum ar fi fost supus unei operaţii de ex tirpare a amigdalelor pe viu.

— Eeeeh! Maşa-Garafa! Maşa-Garafa! Aaaah! Mama ta de parşivă!… Taci şi nu spui nimic la Stepan? Taci, ai?…

Îl las să-şi deverse amarul şi bila. Simp tomele tardivei izbucniri de gelozie, după şaisprezece ani de la primele comunicări afective, mi se par explica-bile. Înseamnă că dragostea are rădăcini adînci.

Diadea Stepan recuperează rapid. Se ri dică peste o clipă, ca şi cum nu s-ar fi pet recut nimic, mă pri-veşte drept în retină şi rosteşte nespus de intrigat:

— Ăsta nu este roman, domnu Conan?

Soarele evadase de mult, pitindu-se din colo de coborîtul orizont al apelor invada te de trestii. Înse-rarea camuflează privel iştea, ascunzîndu-ne de me-diul ambiant.

De cîteva momente, Stepan Cuşeai tra ge la rame umflîndu-şi şi dezumflîndu-şi r itmic şi sacadat pec-toralii. Mai înainte d e-a acosta în apropierea luminii pe care o răspîndeşte, cu insolită strălucire, re- ce nta instalaţie a becurilor cu neon din ogr ada fa-miliei Cuşeai, special montată pen tru desfăşurarea în condiţiuni optime a n unţii, un glas ce mi se pare cunoscut mă solicită din întuneric:

— Ei, domnu Conan, iar ne plimbăm pe apă? Şi încă în beznă?

— Cine-i acolo? — lansez eu un apel de identi-ficare.

— Oameni buni! Şi prieteni!

Recunosc acum vocea lui Pilu Itanà Ar

ambaşa. Pînă să apuc a-mi manifesta sur priza, motorul şa-lupei ce pînă atunci stăt use refugiată în noapte, porneşte să pîrîi e arţăgos ca o motocicletă de curse. Miop oc Papaşa, din adîncurile cabinei sale de me-canic, strigă în chip de rămas bun:

— Somn uşor, domnu maestrule! Dac-o fi cu pu-tinţă! Mîine venim şi noi să nunti m! Cu daruri!...

Abia acum, în cea de-a treia zi a nunţii cu repe-tiţie, izbutesc să pricep cum de şi -a procopsit Ste-pan Cuşeai o bucătărie c u atîtea ceaune. Cînd a în-ceput anunţare a darurilor, pe care am fost invitat solem n să le notez pe post de naş, deoarece n aşul propriu-zis nu se mai prezentase la d atorie, am fost nevoit să constat, cînd a s osit vremea să efectuez un soi de bilanţ, o masivă contribuţie exprimată în ceaune de aluminiu. Vreo patrusprezece piese. D e la miniceaunele utilizate de diadea Step an pentru apă-rarea capului său persona l, pînă la cele de dimensiu-nile cazanelor de rufe. Am mai putut nota, cu rare exce pţii, aporturi băneşti. Nedepăşind însă ci ncizeci de lei. De fiecare familie. Restul d arurilor, din păca-te, nu reprezentau nici o valoare.

— De la Parfenie Vizanti, prieten vechi de-al mi-relui, o pereche de ciorapi nepur taţi.

— Trăiască, trăiască, mulţi ani trăias că!

— De la Hristu Ferşampanos, vecinul î nsurăţei-lor, un damijon de trei litri. Nou! Plin cu sama-gon!...

— Uraaa! Trăiască, trăiască, mulţi ani t răiască!

— De la Manasie Ofiţeru, fostul naş al mirelui, o centură cazonă din toval!...

— Mulţi ani trăiască!

— De la Aftandil Viziru, tovarăş de lucr u, sin-cere felicitări!

— Trăiască!

— De la văduva Veselina Mămăligan, p rietena miresei, un serviciu de pahare pe ntru nouă per-soane... Noi nouţe, aduse i eri de la Tulcea!

Pesemne că popularitatea contribuabil ei depăşeşte mahalaua familiei Cuşeai. U n cor splendid pe patru voci, intonează:

— Trăiască, trăiască, Veselina noastră, şi s-adu-că-n dar, încă un pahar, iar la nu nta-ailaltă, celelalte două, şi la nunta sa, de ne-o mai chema, o să-i dă-ruim şapte gîşte moarte...

Veselina Mămăligan, o cumătră de dim ensiuni apreciabile, se ridică supărată şi zvîrle c-un ciolan în capul dirijorului:

— Fir-ai al dracului de golan, Silică! N u te prind eu pe la mine-n ogradă!... Îţi ta i mustăţile alea plouate şi le dau foc, s-al ung ţînţarii...

Spre dimineaţă, după transportarea da rurilor în camera ce-ar fi trebuit să fie ca binetul meu de lucru, tiotea Maşa-Garaf a, cam legănîndu-se pe pi-cioarele ei cost elive, ne pofteşte la ciorba de po-troace.

Şi petrecerea iarăşi se aprinde.

Obosit ca un cal de tracţiune, nedormi t, mă re-semnez s-aştept desfăşurarea ev enimentelor. Care evenimente, tocmai cî nd luasem în primire al doilea castron de potroace, — între altele fie spus formi-da bile, preparate pe baze de pipote, ficăţei şi ini-mioare de gîşte şi raţe domestice, — se dezlănţuiesc într-un chip neaştepta t.

Şalupa factorilor responsabili de la ma gazia Céa-péului, întocmai ca vasul fanto mă al olandezului zburător, se iveşte mir aculos la malul nunţii, şi exe-cutînd o aco stare suficient de aproximativă, des-carcă celebrul trio, — Frankenstein Papaşa, Ba bu Ursu, Pilu Itanà Arambaşa, — într-o st are de-adîncă demolare intestină. Abia ţi nîndu-se pe picioare, vampirul poartă pe braţe un balot imposibil de iden-tificat. D epistîndu-mă printre meseni, inginerul se îndreaptă spre mine, clătinîndu-se sub po vara sarci-nii. La un metru distanţă, răcn eşte ca apucat:

— Maestre Conan, scumpe reprezenta nt al presei noastre, fii atît de amabil şi tr eci la inventar şi da- rul tehno-administr aţiei noastre!

Fără a mai numi cadoul adus mirilor, părintele Céapéului trînteşte pe masă un morun imens, înve- lit într-o haină de vînt cauciucată. Morunul se zbate, e încă viu. Dintr-o lovitură de coadă îmi zboară din f aţă castronul de potroace, umplîndu-mă de sus pînă jos cu măruntaiele mai sus c itate!...

Milopoc Papaşa, adînc cufundat într-o conversa-ţie intimă cu samagonul din sta canul servit de Maşa-Garafa, în momentu l cînd dă să se aşeze pe ceaunul dăruit de Climenti Foca, unul din colegii lui Cuşeai, sare ca ars şi începe să clameze:

— Pilule, afurisitule, unde-i maşinăria aia de dans? Beţivanule, ai uitat-o acasă?

Uriaşul de Arambaşa nu se lasă intimid at:

— Aici, tată socrule, nu vezi că stau pe ea?

Într-adevăr, Pilu Itanà Arambaşa, obosi t de efor-tul depus cu ocazia debarcării di n şalupă, se odih-neşte pe un fel de lăd iţă, de genul celor folosite de recruţii con tingentului 1943, cînd mă luaseră şi pe m ine la armată.

Frankenstein îşi dă cu pumnii în cap, je

lindu-se sonor:

— Boule, nefericitule, mi-ai fărîmat m aşinăria! Te-ai lăsat pe ea, ca un mal. Cin e-o să-mi mai cînte acum?…

— Nu-i stricată, Papaşa! N-o auzi cum zbî-rnîie?…

Lădiţa se dovedeşte a fi cutia improviz ată a unui magnetofon realizat cu mijloac e casnice. Arambaşa se pleacă, meştereşt e ceva la potenţiometru, cel puţin aşa bă nuiesc, şi muzica se dezlănţuie asurzitoar e. Nuntaşii amuţesc cu toţii, de parcă i-ar fi electro-cutat cineva direct de la reţea. Ascultă înmărmuriţi de admiraţie, legănî ndu-se colectiv. Recunosc ime-diat melod ia: „Delilah”. Îl recunosc şi pe solist: tova răşul Tom Jones. Mai în formă ca nicioda tă. Rage de intră în rezonanţă toate staca nele de pe masă. Indiferent dacă mai au s au nu, resturi de lichid inflamabil.

Babalîcul de Frankenstein intră instant aneu în transă. Explodează şi porneşte să urle:

— Haida, Dilaila! Dilaila, dilai, dilai, dil aila! Haida, Dilaila!

Neîncetînd să-şi recite textul, într-o ver siune vi-zibil ameliorată, Milopoc îl îmbrî nceşte pe ginere-său, explicîndu-i amabil:

— Dă-te jos de pe maşinăria mea, neno rocitule! Jos, că te mănînc! Lasă-mă pe m ine, lasă-mă s-o pun pe masă… N-auzi, b oule?…

Bătrînul înşfacă lădiţa, o urcă pe masă şi, fără să mai ţină seama de blidele, ca stroanele şi tacîmu-rile aflate în faţa mea, mi-o împinge de-a dreptul în faţă, invitî ndu-mă:

— Ascultă chestia asta, domnu maestru le! Ce zici? Îţi place nea Tomiţă? Eu unul mor după el... Hai, Dilaila! Hai, nene mae strule, hai să dansăm...

La început mă temusem că vrea să mă ia chiar pe mine la dans. Dar lucrurile n u se petrec întocmai aşa. Milopoc Papaşa se repede la Maşa-Garafa. O saltă ca pe u n fulg, mi-o pasează peste masă şi, cu ea în braţe, mă obligă să pornesc prin ogra dă. În pas de vals, bineînţeles. Bătrînul mă dirijează, strigînd înăbuşit: „un, doi, t rei!", după care o răpeşte pe Veselina Mă măligan, direct de pe scaunul pe care pri vea la circul organizat de trăsnitul mecan ic al vasului fantomă. Intrată în horă, văd uva ţopăie feri-cită la pieptul hodorogulu i. Care, totuşi, nu-i chiar atît de hodorog, de vreme ce tiotea Veselina tran-spiră co pios, sugrumată la mijloc de braţele neos toi-tului dansator.

Mobilizată de vitalitatea bătrînului, înt reaga adu-nare se antrenează la dans. Be nzile lui Milopoc Pa-paşa, „fan"-ul din Del tă al muzicii anglo-saxone, nu-s chiar atît de proaspete. Dar lumea dănţuieşte încîn tată, improvizînd fiecare figuri noi de twi

st, maddison, jerk, surf sau chiar rock an d roll. Bill Halley, în fruntea celebrei sale formaţii, ocupă mai mult de jumătate de ceas pe bandă. Ceea ce izbu-teşte să dem oleze serios posibilităţile fizice ale dan-sa torilor.

— Ia-o Pilule, pe Veselina… Ia-o, că nu mai poci!…

Milopoc Papaşa cedează. Frînt de obos eală, în-cearcă să recupereze, sorbind îns etat din damijonul cu cărţălău.

Magnetofonul adus de Milopoc, adevăr ată maşi-nărie de dans, nu se mai opreşt e. Năduşesc atît de abundent, încît capăt convingerea că-s mai uşor (cel puţin) cu c inci ocale. Dealtfel, dacă-mi amintesc bin e, mi se recomandase, pentru slăbit, mer sul pe bicicletă. Ori, între ceea ce execut acum şi biciclism nu observ nici o difere nţă.

Masa dansatorilor, frămîntînd dispera tă pămîntul ogrăzii, dă evidente semne d e istovire fizică.

Strig la uriaşu de Pilu Arambaşa:

— Opreşte-l nene Itanà, opreşte-l oda tă, că mu-rim de-atîta zbînţuială…

— Fă-l să tacă, Arambaşa! — urlă în co r nevino-vaţii ţopăitori.

Magazinerul, după ce priveşte pe furiş la socru-său, ne face un semn deznădăjdu it, arătîndu-ni-l pe Milopoc şi comunicî ndu-ne:

— Nu ştiu cum să-l opresc, tata socru-i mecani-cul, el l-a montat, din piese găsite la turişti...

O învîrt pe gazdă mai încet, călcînd pă mîntul din ce în ce mai apăsat, şi mă dau pe lîngă Frankenstein:

— Opreşte-l, domnule, odată! Ne-ajung e...

Bătrînul e pulbere. Beat. Reuşeşte tot uşi să-mi răspundă:

— N-am ce-i face! E automat. Se înţepe neşte singur, cînd se termină banda... Du pă patru ceasuri!

Cînd s-a isprăvit banda, magnetofonul f abricat de Milopoc Papaşa scoate fum pe la toate încheieturile. Aşijderea şi colecti vul nuntaşilor dansatori.

Deshidrataţi din pricina inumanelor ef orturi la care fuseserăm supuşi, ne repezi m însetaţi asupra damijonurilor aduse de Stepan şi Vova. Prevăză-toare gazde, în o rice caz.

Numai că mie mi-era foame, de-aş fi m asticat şi mere coricove.

Şi-atunci, în aceeaşi clipă de cumpănă, morunul dăruit de reprezentanţii magazi ei Céapéului se arată salutar. Cumetrele neangajate în dementialul con-curs de da ns avuseseră grijă să nu se facă scrum, ui tîndu-l pe jarul de sub cazanele de borş.

Priveliştea ogrăzii familiei Cuşeai, la ac eastă oră a dimineţii tardive, sugera o im agine de infern. Caz-nele la care erau sup uşi bieţii invitaţi, pămîntii la faţă şi c u ochii injectaţi de nesomn, nu mi se păre au chiar atît de diabolice.

Senzaţia de infern se datora altor prici ni. Mai în-tîi aspectul de talcioc rural, cu învălmăşeala umană tipică acestei for me de comerţ nedirijat. Mese la nimerea lă, improvizate din te miri ce, ceaune şi d amijonuri, pahare slinoase şi castroane c u resturi de borş, cazane de rufe în care colcăiau alte fierturi neidentificate, tîrne transformate în scaune, linguri, furculiţe şi cuţite, de toate genurile, împrăştiate p retutindeni, lotca lui Vova folosită că ladă de gu-noi în care se adunaseră oasele un ui ospăţ de peste cincizeci de persoane, „ Fiat”-ul meu 600, văduvit de scaune, pri n care zburătăceau orătăniile salvate de la măcel, Vasile-gloaba, adjunctul lui diad ea Iaşa, — invitat şi el la nuntă, — întrepr inzînd o curte ne-bună lui Sandolea, întor s din pribegie, vaca rămasă nemulsă de i eri, şi care claxona mugind a jale, şi- aşa mai departe.

Însă cel mai pregnant, la închegarea te rifiantelor culori ale iadului, contribuia te nsiunea psihică a nuntaşilor. Storşi de pu teri, ingurgitînd în virtutea inerţiei, mişcî

ndu-se mecanic, parcă la comanda unor r esorturi invizibile, priveau cu toţii în nea nt, cu ochi vitroşi, decoloraţi, fără nici o speranţă de mîntuire. Faptul că nu se ma i petrecea nimic deose-bit îi făcea să se si mtă frustraţi de nenumăratele şi mărunte le bucurii ale vieţii colective.

Pînă şi personalitatea subsemnatului, c are nu abu-zase de hrană şi cantităţi dem esurate de băutură, suferea din cauza mo notoniei ce se aşternuse peste întinderea mediului înconjurător.

Milopoc Papaşa dormea dus, culcat cu capul pe cutia magnetofonului. După ce g inere-său, Itanà, turnase o găleată de apă peste incendiul izbucnit din intestinele m aşinăriei de muzică, se prăbuşise şi el lin gă inventivul său socru. Numai Vampirul, părin-tele magaziei, mai veghea. Mai con versa din cînd în cînd cu paharul, în şo aptă, pentru ca apoi să mă urmărească în gîndurat cu privirea ochilor săi de peşte fiert.

Diadea Stepan Cuşeai, fericitul mire, părea pla-sat pe-o orbită extraterestră. Păzind un damijon me-diu, în care se mai clătinau urme vagi de cărţălău, cerceta u n gînd ascuns în creierul său chinuit de p robleme sufleteşti.

Cumetrele, roată în jurul Maşei-Garaf a, se înde-letniceau cu sarcini menajere d e rutină. Înlocuiau castroanele şi farfuriil

e sleite, măturau cioburile sta-canelor sp arte, înteţeau focul la ţest, curăţau cea pă, morcovi, peşte, pregătind pesemne p rînzul. Nu ştiu de ce, dar la un moment d at am impresia că prezidez un parastas. Bărbaţii apelor Deltei, reu-matici pînă şi l a oasele gîtlejurilor, de-atîta udătură trec ută prin preajma lor, lăcrimează cu-o inc onti-nenţă demoralizantă.

Numai sosirea Liubaşei Convert şi-a lui Mişa Ne-groponte, într-o lotcă beată ce s e clatină îngrijoră-tor, mai modifică parţi al din tonusul adunării.

— Haide, Mişa, scoate darul! — îl îmbo ldeşte Liubaşa pe scundacul factor, strigî ndu-i direct în pîlnia urechii, ca şi cum ar fi fost un surd incurabil.

Negroponte doarme la pupa lotcii. Atît de adînc, încît nici nu mişcă atunci cînd madam Convert îl încarcă pe spinare, ca pe-un sac cu cartofi, debar-cîndu-l cu forţ a în ograda nunţii.

După ce-l depune (cam brusc) pe nisip ul bătătu-rii, se întoarce la lotcă, de unde extrage un colet de dimensiunile unui ge amantan.

În clipa cînd o detectează pe Maşa-Gar afa printre voluntarele de la munca de bu cătărie, nu mai zăbo-veşte mult, ci se rep ede la pirpiria mireasă, o să- rută sonor,

de parcă ar fi destupat o sticlă de vin spu mos alterat, şi-i trînteşte în braţe pachet ul.

— Să-mi trăieşti, draga mea, ani mulţi şi feri-ciţi... Eu n-am avut norocul ăsta, să mă mărit cu cine-mi place... Uită-te la el, şi-acuma doarme... s-a-mbătat iarăşi...

Gazda mi-aduce coletul, să-l trec în cat astiful da-rurilor. Cînd îl desfac, pentru a anunţa darul pere-chii Convert-Negropon te, rămîn cu vorba în cavi-tatea bucală. E ste un aparat telefonic. Din cele apă-rute la începutul secolului, cu manivelă şi fur că.

Fără să mai aştepte obişnuitele urări, cîntate în cor de întreaga asistenţă („Mu lţi ani trăiască, mulţi ani trăiască!") mada m Convert păşeşte hotărîtă spre adormit ul ei cavaler, îl tîrăşte lîngă mine, îl insta-lează pe ceaunul eliberat de Milopoc Pap aşa, şi-i îngînă la ureche, de zbîrnîie paha rul ce tocmai îl luasem în mînă:

— Mişcă, Mişca, tratează-mă şi pe min e c-un pahar de vin... Mişcă, nenorocitul e, să vezi şi tu ce-n-seamnă dragostea... Să vezi şi tu o nuntă cum se cuvine, unde toată lumea se bucură şi-i fericită, nu ca l a nunţile mele...

Spre surprinderea mea, Negroponte se trezeşte la realitate, îşi dă numaidecît se ama unde se află şi privind ţintă la mine, extrem de lucid, declară înfricoşat de cel

e rostite:

— Dacă ne cunună domnu Conan, dacă vrea să ne fie naş, te iau de nevastă... Au zi, madam Con-vert? Te iau de nevastă, d ar pe garanţia domnului Conan, altminter i nu mă bag... N-am nevoie nici de zestr e... Pe gratis, uite-aşa mă-nsor!... E bin e?...

Brusc, ca şi cum l-ar fi scos cineva din priză, Mişa Negroponte dă din nou s-ado armă. Şi chiar procedează în consecinţă, murmurînd:

— Nu cred că-i bine!... Zău că nu-i bin e!...

Adunarea nuntaşilor, pentru cîteva clip e amuzată de numărul executat de duetul Convert-Negroponte, reintră în normal, p icotind în aşteptarea prînzul.

Cucăi şi eu, digerînd fel şi fel de gîndu ri, plus cele patru porţii de morun pe jar. Cînd s-adorm de-a binelea, un zgomot cu totul neaşteptat, aici la „Mila 41”, mă det ermină să ciulesc urechile.

Bîzîie şi mîrîie un motor de „Trabant”. În nici un caz nu poate fi droaga lui tant i Raliţa, căci mă-tuşă-mea n-ar fi admis, p entru nimic în lume, o ase-menea reglare defectuoasă a aprinderii.

Bizarul vehicul se apropie vertiginos. A mbalat la maximum, motorul depune efor

turi apreciabile pen-tru a depăşi dificul tăţile înaintării pe-un teren in-stabil, alcă tuit mai mult din colb mişcător. Nunta în cepe să dea semne de interes. Cumetrele se ivesc în faţa casei. Mesenii saltă privir ile. Iar eu mă ri- dic încetişor, din motiv e uşor de înţeles, şi dau să mă uit peste gard.

Un trosnet înfricoşător pune capăt stră daniilor motorului. Salcia din faţa casei n oastre, un străluci- cit reprezentant al spe ciei, părăseşte această lume modernă, su pertehnicizată, prăbuşindu-se lîngă pa-la n. Nori de praf ne-astupă vederea şi năril e. Să- rim cu toţii de la locurile noastre. Alergăm pe uliţă. Milopoc urlă, trezit din somn:

— Maşinăria!... Pilule, unde-i, maşina...

Nu se distinge nimic. Abia după ce se aşază pă-turile de colb, abia atunci desl uşim la poalele trun-chiului retezat al săl ciei un microbuz de producţie şi origină necunoscute. Tot aşa de necunoscute ca şi intenţiile celor care-şi aleseseră ca pun ct termi- nus acest trist şi plîngător salix babylonica. La o prima vista, s-ar zice că- i un minibuz Volkswagen. Dar dacă jude căm după bîrîitul răposatului motor, ar t rebui să ne aflăm în faţa unui „Trabant". Însă nu arată ca atare.

— Nene Hristule, — mă adresez eu cel

ui mai lu-cid exemplar dintre nuntaşi, — e cineva înăuntru?... Ia uită-te!...

Hristu Ferşampanos se apropie temăto r de ma-şina proptită cu botul în rămăşiţe le sălciei. Şterge praful de pe parbriz, sac rificîndu-şi batista primită în dar la nun tă, şi-mi comunică mustrător:

— Păi cum să nu fie, domnu maestrule! Ai mai văzut matale automobil care să m eargă fără şofer?...

Numai emoţia mă îndemnase să lansez o între-bare atît de idioată. Aşa că acum î ntreb în deplină-tatea facultăţilor:

— Ce face?

— Foarte bine! E mort! Nici ăilalţi nu mişcă! Parcă-s mai mulţi!...

Fiind destul de priceput şi păţit în prob leme de caroserie auto, sumara examinar e a ravagiilor pro-duse de impactul cu po mul mă îndreptăţeşte să cred că Ferşamp anos a apreciat necorespunzător situaţia. Masca maşinii sărută pătimaş trunchiul sălciei, dar fără să prezinte deformări sp ectaculare. Aripile s-au crîmpoţit oarecu m. Dar nu exagerat. Restul arată destul d e satisfăcător.

Foştii mei tovarăşi de festin, livizi şi tr emurînd din toate detaliile, aşteaptă să ia u măsuri. Pentru a nu-i dezamăgi, pre iau iniţiativa:

— Diadea Stepan, nene Hristule, domnu Aram-başa, da, dumneata că eşti mai solid, trageţi maşi-na… Să-ncercăm a scoate morţii dinăuntru… Poate-i mai sa lvăm, să le facem respiraţie artifi-cială!…

Deşi mă îndoiesc serios că un „bouche-à-bouche" ar da rezultate, dat fiind conţi nutul ridicat de al- cool casnic din răsufl area nuntaşilor, trebuie să apelez şi la ac eastă măsură de prim-ajutor!

Se prezintă însă mai mulţi voluntari, în plus faţă de cei solicitaţi de mine, aşa că efortul colectiv reu-şeşte să-i facă vînt m aşinii drept în gardul, şi-aşa destul de put red al ogrăzii. Alt trosnet, altă ex- plozie de praf. De data asta din pricina prăbuşir ii integrale a împrejmuirii casei în care fu sesem pri- mit cu atîta bunăvoinţă. Nu se vede om cu tovarăş, de cît praf a stîrnit d emolarea involuntară a gar-dului. Orbecă im prin bezna colbului ce ne scrîş-neşte p rintre dinţi, izbindu-ne unul de altul. Im-p osibil să recunosc pe careva.

Deodată, ca dintr-o capsulă spaţială pi erdută pe meleagurile noastre, pornesc să se-audă nişte bu-buituri cumplite. Su nă a tablă. O linişte de mor- mînt se-aşte rne printre norii de pulbere care se aş-ter n şi ei, dar nu tot atît de rapid.

Bubuiturile se înteţesc. Îmi iau inima-n dinţi şi întreb speriat:

— Cine-i acolo?

Abia după ce slobod această întrebare tîmpită, cu destul retard îmi dau seama că-s complet zdrun- cinat nervos. Numai din pricina abuzurilor, — ali-mentare şi alcoolice, — am ajuns în halul acesta, încî t să nu realizez că bubuiturile se pot dato ra iz-biturilor noastre de tăblăria microbu zului. Dar via-ţa-i ciudată, căci mi se răsp unde:

— Socrate!

Întrucît praful s-a aşezat de mult la loc ul său na-tural, nu văd pe nimeni în jurul meu în stare să aibă acest nume. Nime ni în afară de binecunoscuţii mei prieten i, pe care, slavă Domnului, îi ştiu pe fie-c are cum îi cheamă. Bubuiturile continuă. Din mi-crobuz. Sînt sigur acum.

Aşa că strig mai zdravăn, pentru a fi au zit:

— Care Socrate? Sper că n-am de-a fac e cu spi-ritul filozofului!

N-am apreciat niciodată chestiile spirit iste, aşa că mă miră nespus curiozitatea mea investigatorică.

Dar glasul de dincolo de mormînt mă a sigură că nu bat cîmpii:

— Socrate Cotoi! Regizorul Socrate Co toi! Şi lă-saţi bancurile astea tîmpite cu s piritele. Daţi-ne drumul din maşină. Ce v- a apucat să ne zăvorîţi înăuntru? Aţi înne bunit?

O umbră se agită în dreptul ferestrei di

n stînga a microbuzului. Cea care ar fi tr ebuit să fie fereastra şoferului. Deci mort ul n-a răposat corespunzător. Sau, poate, nici n-a fost mort.

Fără să mai zăbovim o singură clipă, n e repezim toţi spre microbuz. Pentru mai multă siguranţă, deoarece n-am încreder e în învierea morţilor, mai în-tîi şterg fere astra de praf. Tot cu batista primită î n dar, la nuntă. De dincolo de geam mă p riveşte cu ochi holbaţi chipul mortului. Congestionat de mî-nie, răposatul bate cu pumnii în acoperişul micro-buzului. Slavă Domnului! Acum ştiu de unde pro-venea bubuitul acela straniu.

— Daţi-mi drumul, cretinilor! Cine-a în chis por-tiera?

— Stai liniştit, domnule Socrate! Aţi av ut un ac-cident! Bine c-ai scăpat cu viaţă … Fii cuminte, că te scoatem numaidecî t din maşină…

Spre regretul unanim, şi-al asistenţei şi -al acci-dentatului Socrate, eliberarea ac estuia se petrece abia peste un ceas. Un ceas de eforturi neprecupe-ţite. Dacă n-a r fi fost inventivitatea lui Milopoc Pa-paş a, care desţepeneşte portiera din partea şoferului cu ajutorul unui baros de vreo z ece ocale, nu- mitul Cotoi ar fi aşteptat mult şi bine în interiorul microbuzului. Şi nu i-ar fi fost prea plăcut, cu pa- tru cada vre lîngă el. După ce-l debarcăm din ma-

şină, Socrate Cotoi se aşază istovit la poa lele sal- ciei prăbuşite.

— Numai eu am scăpat cu viaţă? De un de ştiţi?

Hristu Ferşampanos se enervează:

— Pentru că nu mişcă nici unul… E bin e?… Auzi vorbă… Nu vezi că-s morţi?

— Atunci sînt morţi de-azi dimineaţă! — con-simte să recunoască adevărul meş terul Socrate.

— Aţi mai avut un accident? — întreb e u.

— Da! La Tulcea! Ne-am înhăitat cu niş te prie-teni, la barul de zi. Am băut ca niş te porci. De-aia sînt morţi. Morţi de beţi. N-au nici pe dracu…

Regizorul are dreptate. Morţii, după ce i-am ex-tras din microbuz, unul cîte unul, pe portiera din partea opusă şoferului, ca re nici nu era înţepenită, ci s-a deschis numaidecît ce-am apăsat pe mîner, zac î ntinşi pe iarbă, dispuşi alături, întocmai ca nişte berbeci dobrogeni, bine şi acurat sacrificaţi, din cei care pleacă în străinăt ate cu paşaport.

După ce întreprinde o sumară examina re a micro-buzului, constatînd nenumărat ele şifonări de supra-faţă ale caroseriei, r egizorul priveşte disperat la mul-ţimea ca re-l înconjoară.

— Vă mulţumesc din toată inima, tutur

or! Am să plătesc pagubele pricinuite, pînă la leu. Şi gardul şi stejarul…

— Salcia! — îl corijează cumătrul Ferş ampanos.

— Mă rog, cum vrei matale, că nu mă pricep la peisajul forestier… Însă daţi-mi o mînă de ajutor, să găsesc o gazdă. Echipa noastră cuprinde numai cinci membri, cei pe care-i vedeţi sforăind. Sîntem modeşti, nu dorim decît un adăpost primitiv şi pri-mitor, pentru vreo cîteva săptămîni, pînă terminăm lucrările…

Nimeni (încă) nu se înghesuie cu oferte le. Indi-vidul Socrate Cotoi, dorind să cîştige bunăvoinţa spectatorilor, crede că-i cazul să facă prezentările. Defilînd prin faţa „morţilor", se opreşte în dreptul fiecăruia, atît cît să-i rostească numele:

— Tovarăşul Pîşu, Grigulea Pîşu, asistent de regie…

Răposatul nu mişcă, face pe mortu-n păpuşoi. Dar sforăie de tremură cămaşa pe el.

— Tovarăşul Gică Bendix, cascador…

— Tovarăşul Cotonog, director de producţie…

— Tovarăşul Romeo Pîrvuică, consultant de spe-cialitate, căpitan de marină, fost comandant al por-tului Snagov…

După cum era de aşteptat, nici ceilalţi citaţi nu dau semne de politeţe. Sforăie în cor, pe patru na-suri, frumos şi armonio

s acordate.

Văzînd feţele de piatră ale asistenţei, r egizorul rămîne puţin cam dezorientat. D ar îşi revine destul de rapid, dîndu-şi sea ma că uitase să comunice cu cine avem d e-a face. Şi, pentru a-şi corecta omisiu-

nea, îşi desfăşoară braţele, de parcă ar vr ea să cuprindă întreaga adunare, şi rost eşte răspicat:

— Socrate Cotoi, regizor cinematografi c, nemem-bru al ACIN-ului, artist amator, colaborator extern permanent al studiour ilor naţionale şi internaţionale de publicit ate turistică…

Auzind cu cine are prilejul de-a conlucr a, popu-laţia „Milei 41”, acea delegaţie p rezentă la nunta lui diadea Stepan Cuşea i, face un pas înainte.

— Şi ce vreţi să fotografiaţi în satul nostru? — întreabă temătoare cunoscuta văduvă Mămăligan.

— Pe cine aveţi de gînd să-l daţi la „Re flector”? — sare ca ars Vampirul, subingi nerul piscicol Babu Ursu.

Socrate Cotoi dă un pas îndărăt. Îşi frî nge mîi-nile asudate, neînţelegînd imedia t ce se întîmplă. Apoi încearcă să explice:

— Fraţilor şi tovarăşi locuitori ai Delte i, păi noi nu sîntem d-ăia de la Televiziun e, care să se bage în sufletul oamenilor … Noi filmăm numai frumu-seţile naturii,

nu şi pe cele din casele bunilor noş- tri c oncetăţeni… Sîntem băieţi de comitet, pe cu-vîntul meu, zău aşa.

Hristu Ferşampanos, cel mai apropiat, cu locu-inţa, de locul accidentului, îl apu că de braţ pe regi-zor şi-l potoleşte:

— Vă iau la mine în gazdă, dacă sînteţi artişti…

— Mulţumesc, „mon cher”! Cu cine am onoa-rea?…

— Eu mi-s Hristu Ferşampanos, dar pe străbuni-cul meu îl cheamă Jéhu de la Fè re y Champenôise, dacă ştiţi şi franţuzeşt e…

— Bineînţeles, „mon vieux”! Am absolv it univer-sitatea populară, din sectorul 3, cursurile de fran-ceză contemporană… „ Vous compris”? Adică, pre limba noastră, ai înţeles?…

— Domnule Socrate, cît oi fi eu de pesc ar, la noi în casă se vorbeşte franţuzeşte de peste o sută de ani. Chiar corect. „Vo us pigez”? Asta ca să mă exprim mai pop ular… Sîntem în clar?…

— Ba „bien que pas”! — mormăie conf uz Socrate Cotoi.

După care, oftînd din adîncul răr unchil or (adică din subteranele sistemului rena l) se moleşeşte ca o minge perforată, optî nd definitiv pentru poziţia orizontală. Pes te mai puţin de-o secundă, sforăie dis-cre

t, dar persistent, într-o gamă melancoli că, pe-semne în mi bemol minor.

11. VIZITĂ DE COMPASIUNE CU P RILEJUL UNUI MOTODAFÉU RATAT

Bucuroşi că n-au fost nevoiţi să asis te la un accident de circulaţie mai acă tării, căci n-a lipsit prea mult ca microbu zul să ia foc din pricina impac-tului cu sal ix babylonica, prilejuind un auto(moto)- d aféu de toată frumuseţea, nuntaşii îşi reu nesc forţe-le, cu excepţia subsemnatului, care posed certificat de inapt pentru serv iciul militar, şi procedează la transportar ea echipei cineaştilor. Dînd urmare invit a-ţiei lui Hristu Ferşampanos, atît vehicul ul cît şi „morţii" vor fi cazaţi la domiciliul bizarului şi enigmaticului descendent al l ui Jéhu de la Fère y Champenôise.

Profitînd de cele cîteva ceasuri de acal mie ante-seră, prezidez iarăşi masa bai ramului. Dar s-a pierdut apreciabil din at mosfera premergătoare in-vaziei cineaştil or. Nuntaşii arată apatici. Pînă şi borşul de peşte are o altă savoare, mult deterior ată.

Fericiţii miri fiind în afara oricărui cont

act cu via-ţa înconjurătoare, — poate din pricina oboselii, dar şi-a abuzurilor vino-alimentare, — îmi revine obli-gaţia de-a s trînge şi de-a pompa zeci de mîini bine u nse cu grăsime de peşte. Rudele mai apr opiate, precum şi unii vecini, îşi îngăduie să mă şi sărute, repetat şi fierbinte, consi derîndu-mă un demn înlo-cuitor al naşulu i dezertat. După despărţirea de ul-timul n untaş, rămîn singur pe poziţii. Stepan C uşeai doarme cu cotul sprijinit în castron ul cu zeamă de peşte, în vreme ce Maşa-Garafa vorbeşte în somn, strîngînd în br aţe un miniceaun de aluminiu.

Asfinţitul revarsă culori vesperale, inu ndîndu-ne cu purpuri nemaivăzute. E cla r, a venit timpul să plec şi eu la culcare. Dar unde?

În cele din urmă rezolv problema dorm itului. Dar greu. Mai întîi a fost nevoie să montez la loc bancheta din spate a „Fi at”-ului. Apoi să scot gea-mul ferestrei di n dreptul picioarelor, adică din stîn-ga „B ombiţei”. Pe la miezul nopţii reuşesc să î m-ping maşina, de unul solo, pînă în gara jul vacii (sau grajd, în limbaj tradiţiona l). Fericit, mă cuibă-resc pe banchetă, bin eînţeles cu picioarele afară, şi mă pregăt esc pentru un somn lung şi reconfortant.

Cu excepţia momentelor de duioasă a mintire, cînd vaca Maşei-Garafa claxona

asemeni unui „Hen-schel” pentru transpo rturi internaţionale, emiţînd nişte răgete superbe ca puritate muzicală, solicitînd a celaşi răspuns (imposibil dealtfel) din par tea soli-tarului Vasile, gloaba lui diadea I aşa, şi cînd dră-găstoasa maşină de lapte s-a apucat să-mi lingă căl-cîiele, după con sumarea pantofilor mei estivali, nişte esp adrile cu tălpile confecţionate din pănuşi de po-rumb, s-ar putea spune că totul a d ecurs normal.

Dar n-a fost aşa. Căci n-aveam de unde să ştiu, din păcate, despre sechestrarea c ocoşului gazdei, cel mai reprezentativ din mahala, în port-bagajul „Bombiţei”. Com plet dereglat în privinţa orei exac-te, — pesemne că gustase şi dînsul din cărţă lăul mi-rilor, — lipsit fiind de bolta cerulu i care i-ar fi fo-losit ca orientare, arţăgos ul cuculiga la fiecare sfert de oră. Atît de strident, încît intra în vibraţie în-treaga c aroserie a „Fiat”-ului. Restul a fost splen did.

Cu toate inconvenientele pomenite mai sus, mă deştept din pricina unei arsuri cu mplite. Soarele, de mult căţărat pe cer, î mi bătea drept în moalele ca-pului. Deşi e ram în „Bombiţă”, învăpăiatul astru găsis e posibilitatea, strecurîndu-se pe uşa larg des-chisă a grajdului, precum şi pe fereas

tra maşinii, să mă supună unui necruţăto r tratament cu infraroşii. N-aş vrea să ex agerez, dar părul (pe care-l port tuns n umărul 3) îmi mirosea a pîrlit. Sar din m a- şină, nimeresc peste Vasile, care se cul case şi el lîngă „Fiat”, pentru a-mi păzi so mnul, şi mă uit enervat la ceas. Ora 9,14 h.

Ar fi cazul să utilizez, raţional, bineînţe les, bine-facerile a ceea ce se cheamă, pe englezeşte, un „breakfast” întremător. În să, după ce dau un ocol prin ogradă, îmi dau seama că-mi fac iluzii, gîndin-du-mă l a posibilitatea încropirii unui minidejun. Totul se afla în aceeaşi stare ca aseară. G azdele dorm zdravăn, de astă dată tolănit e sub masa de nuntă. Vova, aşijderea. Cui bărit la pîntecul lui San-dolea, care grohă ie fericit.

Orientîndu-mă rapid, datorită incontest abilelor mele calităţi investigatoare, că d e-aia mi-am ales ca pseudonim Al Cona n Doi, abandonez ideea unei gustări pe pl an local. Cel mai nimerit lucru, în si-tuaţi a dată, ar fi să întreprind o vizită la domi ciliul sirelui Hristu de la Fère y Champen ôise, pentru a prezenta cele mai sincere s entimente de compasiune echipei cineaşt ilor. Cine ştie, poate-i prind la ora „break fast”-ului!

Gospodăria lui Ferşampanos pare mult mai în-jghebată. Ograda-i curată, mătura tă la zi, orătăniile văd că-s arestate într-u n padoc încăpător, însă bine închis, grajd ul aduce mai curînd a garaj, totul e altfel orînduit decît la diadea Stepan, şi parcă mai bine.

Încîntat de cele constatate, începe să mă cuprindă o bizară stare de anxietate. Nimeni prin bătătură, nimeni prin casă. A m străbătut cele trei camere, răcoroase ş i întunecoase, din pricina obloanelor tras e, şi n-am dat peste urmă de suflare ome nească. Nimeni. Nici Hristu Ferşampano s, dar nici cei cinci cineaşti pe care-i luas e în gazdă.

Ceva nu-i în regulă. Precis că s-a întîm plat o nenorocire. Deşi ar mai exista posi bilitatea ca Fer-şampanos, împreună cu e chipa de filmare, să se fi sculat cu noapte a în cap şi să fi pornit în prospecţie.

Deconcertat, ciulesc şi rotesc radarul u rechilor. Undeva se aude bocănit de paşi, zgomot de lucruri mutate din loc.

Dacă suspomeniţii sînt plecaţi, înseam nă că are loc atacul vreunui răufăcător. D eşi sînt singur, nu-mai cu mine, preiau in iţiativa. Păşind tiptil, mă în-drept în dire cţia sursei de zgomote. Pesemne că indi-v idul care activează pe post de infractor a re auzul extrem de sensibil. Deoarece nu se mai aude nici un zgomot. Eroare! Aces

tea încep din nou, chiar mai puternic şi c u-o frecvenţă sporită.

Imensul hambar, cît un hangar pentru adăposti-rea avioanelor, are o rezonanţă fantastică. Bocăni- tul de paşi, aşa cum îl categorisisem eu în prima fază a depistă rii sunetelor, se transformă acum în tro păitul unei herghelii de mustangi. Grăbes c pasul. Deschid uşurel uşa. Şi, în aceeaşi clipă, mă aud strigat:

— Ce-nvîrţi prin curtea mea, domnu m aestrule?

În spatele meu, ivit prin cine ştie ce mi nune, stă proţăpit cumătrul de la Fère y Champenôise:

— Unde-mi erai, nene Hristule! Parcă nu era ni-meni prin bătătură…

— Pe-acilea, vecine, pe-acilea, cu trebu rile… Dar m-am pitit cînd te-am zărit intrî nd furiş în casă… Nu-mi dădeam seama c e gînduri aveai…

— Ce ziceai, c-oi fi vreun spărgător? Ca să vezi cum e omul… Eu dădeam să-ţi vin în ajutor, au- zind hoţii gonind prin hamb arul ăsta, iar matale mă confunzi cu infra ctorii comuni… Hai, mai bine, să vedem î mpreună cine ţi-a dat lovitura în hambar.

Hristu Ferşampanos mă examinează at ent, dar şi intrigat. Apoi mă chestionează alintător:

— Domnu Conan, te simţi cumva rău d upă nun-tă? De unde ai mai scornit şi che

stia asta cu hoţii?...

— Păi nu-i auzi cum gonesc?...

— Bată-te cucu, să te bată, domnu mae strule! Păi ăştia-s tovarăşii artişti... Fac gimnastica de di-mineaţă...

— Cum aşa? Închişi în hambar?

— Dar unde altundeva? Microbuzul e şi el înăuntru. Acuma îl descarcă, să-şi des morţească oa-sele... Pînă adineaori au do rmit... Chiar mă pre-găteam să le fac o g ustărică, cevaşilea ouă fierte, nişte lapte ...

— N-ar fi mai apetisante nişte ouă ochi uri? Cu slăninuţă prăjită? Dacă vrei, pot să-ţi dau o mînă de ajutor... Am şi-o reţ etă formidabilă, preluată creator de la et ernelii duşmani ai strămoşului dumitale, căreia ei îi zic „eggs and bacon”... Nebun ia lumii de să-ţi lingi degetele...

Hristu zîmbeşte cavalin, adică mînzeşt e. Apoi mă ia blajin de braţ:

— Să mergem la cuhnie, domnu maestr ule! Mi-ai stîrnit o poftă, că mi se bîţîie g enunchii... Hai să vedem ce meştereau v răjmaşii ăia de angliciani!... Pînă îşi termi nă tovarăşii artişti exerciţiile, avem prilej ul să probăm ce-i şi cu ecsenbecul ăsta! Dacă-i bun, atunci le dăm, şi lor, să aibă ş i ei o plăcere... Dar mai tîrziu!

Am isprăvit de mult cu raşchetatul tigă

ii în care se rumeniseră tranşele subţiri d e slăninuţă afumată (un excelent produs casnic local) şi peste care zvîr-liserăm vr eo şapte ouă proaspete, confiscate, din c ui-barul galinaceelor.

— Şi uite-aşa, dragă domnule maestrul e, îşi con-tinuă neîncetata logoree cumătr ul Hristu, limpezin-du-şi gîtlejul cu-o duş că de cărţălău infam, — fiindcă veni vorb a de răposaţii noştri, să-ţi poves-tesc cum de-a venit de s-a legat... de ne-am po-men it noi urmaşi de francezi, pescari taman l a Delta românească... Istorisea bunicul, fie-i ţărîna uşoară, că auzise de la bătrînii săi, bătrînii pe linie bărbătească, despre pripăşirea primilor de la Fère y Champen ôise pe locurile astea... Erau fugari din F ranţia, nu din pricina revoluţiei, ci din ca uza lui Napoleon Bonaparte... Podgoreni din tată-n fiu, nu se-mpăcau deloc cu răz boaiele împăratului... Fuse-seră trei fraţi, în plină tinereţe, şi-şi luaseră lumea în c ap, ajungînd tocmai pe-aici, să-şi plantez e bu-taşii de viţă de vie aduşi cu ei... Se căsătoriseră cu femei din partea locului, că erau frumoşi ca nişte armăsari, cu mol dovence iabraşe, pricepute la tur- nat cop ii şi la gospodărirea butiilor cu vin. Anii au trecut, viile au îmbătrînit, ei au mai m urit, apoi au murit şi viile, iar noi am aju ns să bem doar căr-ţălăul ăsta nenorocit ... Ne-au lăsat, în schimb, cu limbă de mo

arte, trei porunci: să nu uităm limba locul ui de obîrşie, să facem copii, şi să nu spu rcăm vinul cu sifon…

Întrucît mă zgîndără insistent o întreba re, simt nevoia să intervin:

— Chestia cu sifonul o-nţeleg, şi chiar consimt din răsputeri la propunerea înain taşilor dumitale, — deşi mă-ndoiesc serio s ca pe vremea lor să fi existat această sa tanică apă borhotită, — mai ales că şi mi e-mi repugnă, fiindcă produce flatulenţă şi polu-ează sfînta zeamă a strugurilor. D ar cum au reuşit moşii şi părinţii voştri d e v-au învăţat franţuzeşte?

Hristu nu-mi răspunde pe dată. Se ridi că de la masă şi plecîndu-se în dreptul bu fetului din bucă-tărie, o piesă veche şi val oroasă, lucrată din bardă, deschide uşiţel e departamentului de jos. Pe raftu- rile î mbrăcate în hîrtie albastră, se înghesuie zeci şi sute de volume.

— Le vezi, domnu maestrule? — mi le prezintă Ferşampanos, — astea-s cărţile noastre de şcoală! Aşa s-au priceput să n e-nveţe bătrînii, silindu-ne să citim ferfel oagele aduse cu ei, chinuindu-se zdravăn cu urmaşii, pînă ce le intră în cap limba s trămo- şilor, fără să ştie ce-i aia gramati că… Nu-s decît nişte amărîte cărţi cu pov eşti de altădată, cîteva manuale practice de viticultură, de acum o sută de ani, nen

umărate romane de dragoste de la încep utul veacului, cărora le-am adăugat alte ş i alte poveşti, mai noi, căpătate de la tur iştii pe care îi îndulceam cu peşte-şaran… Chiar şi-acum, ori de cîte ori mă reped pe la Tulcea sau Constanţa, cu treburi, mai cumpăr de la marinarii străini… Din păca te, nea-vînd copii, sînt cel din urmă de la Fère y Cham-penôise care mai vorbeşte f ranţuzeşte în Deltă… Iar nevastă-mea, răposata, cînd şi-a dat duhul, mi-a spus în şoaptă, deşi era lipoveancă, „merci”!…

Observîndu-mi privirile lacome direcţio nate spre cărţile burduşite în bufet, pesc arul îmi înţelege se- tea de cunoaştere:

— Merită să le răsfoiţi odată pe-ndelet e, dragă domnu maestrule! Acuma nu-i ti mp, căci trebuie să văd ce-i cu chiriaşii ăi a din pătul… Rămîne pe altă dată, cînd n e vom mai întîlni aici. Poate că învăţăm ci ne ştie ce altă reţetă de-a dumitale!…

Părăsind, plin de regrete, bucătăria şi biblioteca de la subsolul bufetului, îl îns oţesc curios pe Hristu la hambarul cineaş tilor. Poate or fi terminat cu dez-anchiloz area încheieturilor.

Nici nu dovedim să trecem ca lumea pr agul uşii şi, încă din străfundul hangarulu i, se aude glasul regizorului:

— Bonjur, bonjur la toată lumea! Poftiţi monşe-rilor, că sîntem aproape gata…

Priveliştea ce mi se înfăţişează înainte a ochilor, după ce aceştia se mai acomod ează cu penumbră, aduce enorm cu deco rul unui film de groază. Pîn-zele de păianjen, — probabil nişte paingi dintr-o specie neidentificată, — tapetează aproa pe integral pereţii uriaşei încăperi. Prăfui te copios şi cu zeci de gîngănii integrat e în ţesătura lor, faldurile fluc-tuează la c ea mai mică răsuflare sau curent de aer. Aproximînd, fără eforturi deosebite, dime nsiunile hambarului la vreo două sute de metri pătraţi, stau şi mă întreb care o fi (sau o fi fost) destinaţia lui. Mormane d e paie, grămezi de papură putrezită şi m ucegăită, maldăre de trestie uscată, toate a- ceste detritusuri vegetale aştern sub p icior un covor pîslos îmbibat de praf. Mic robuzul se află tras în- tr-un ungher, oar ecum mai în bătaia fuioarelor de soare ce se strecoară prin interstiţiile pereţilor de scîndură. Portierele stau deschise, capot a motorului este dată peste cap, iar geam urile ferestrelor cobo-rîte la limită. Toată încărcătura văd c-a fost în- tinsă pe-o pr elată, de parcă era pusă la uscat. Mă apr opii interesat de utilajele expuse.

Regizorul Socrate Cotoi, — dacă îmi m ai amin-tesc bine numele cu care s-a prez entat în ajun, — mi se proţăpeşte în faţă:

— „Cher maître”, eram cam buimăcit l a cap ieri, dar din cele spuse de domnul Hristu am înţeles că avem onoarea de-a fi consătenii unui scriitor bucu-reştean… N-am reţinut însă numele… Parcă Ar- thur Conan, dacă nu, mă-nşel…

— Vă-nşelaţi! Nu-s Conan Doyle, ci Al Conan Doi…

— Păcat…

— Dimpotrivă, nu-i păcat deloc, — mă enervez eu, — maestrul meu e mort, şi în că în plină glorie, aşa că nu văd de ce să-l jeliţi; însă poate că vă su-păra existenţa mea, deocamdată fără urme de glo-rie… Regret, dar nu mă pot decide să repauze z, doar pentru a vă fi pe plac… Mai am î ncă multe de scris şi de spus…

Socrate Cotoi, deconcertat la maximu m, gesticu-leză enigmatic, făcîndu-mi un soi de semn pe care nu-l pot interpreta d ecît ca o intenţie de a mă mîngîia pe cap … Dar sesizez imediat că nu-mi este adre sat mie, ci cuiva care se află în spatele m eu. Ca un excelent detectiv ce sînt, arunc discret o privire laterală. Cu un singur oc hi, celălalt fiind aţintit asu-pra regizorulu i. Posedînd o memorie vizuală prodi-gioa să, specifică „hobby”-ului meu, îl recunos c ins-tantaneu pe Gică Bendix, cascadoru

l echipei. Acesta, la instigaţia tovarăşului Socrate, se grăbeşte să tragă un capăt al prelatei deasupra utilajului aflat la ve-der e.

Pentru a nu crea impresia că-s „impon derabil”, îl salut cu glas sonor, cel puţi n 110 decibeli:

— Lucrezi, lucrezi, domnule Bendix... Z iua bună se cunoaşte de dimineaţă... Ce f aci acolo?...

— Depanare, maestre, depanare... Mes eria mă obligă... Ăsta-i cascadorul, femei e la toate!...

Cu ochiul rămas disponibil, asist intrig at la ma-nevrele regizorului. Iarăşi vrea să mîngîie pe cineva pe cap. Însă, de data asta, cunosc semnificaţia inabil camuflată a gestului. O invitaţie precisă, la adresa c ascadorului, de-a ascunde conţinutul mic robuzului, descărcat pe prelată, de priviri le mele. Îi las să mă creadă prost, ceea ce nu-i atît de greu. Mai ales că n-au cunoş tinţă cu cine au de-a face.

Cascadorul, care, între altele fie spus, mi se pare cam subdezvoltat pentru acea stă sportivă şi pericu-loasă profesie, fiind prea mărunt şi pirpiriu în sa-lopetă de au to-service, nouă nouţă, isprăveşte rapid c u sarcina transmisă optic de regizor. Apo i mă acroşează:

— Vă rog să-mi spuneţi pe numele artis tic, maestre, fiindcă iubesc la nebunie scr

iitorii… Îi con-sider nişte colegi, nu altcev a… ziceţi-mi şi dum-neavoastră cum îmi z ice toată lumea: „Telescop”!…

— De unde şi pînă unde, un nume atît de tehnic? — mă prefac eu interesat.

Gică Bendix-Telescop muşcă momeala. Îmi oferă imediat suplimentul necesar de informaţii.

— Amîndouă numele mi se trag de la m eserie, maestre! Nu pot fi cascador toată ziua… în timpul liber sînt mecanic auto… Excepţional, spun prietenii mei… speciali zat în electromotoare şi amortizoare.

— Bine, dar n-ai şi un nume „neartisti c”?…

— Gică, maestre, Gică, pur şi simplu… Sînt du-blu orfan, şi de tată şi de mamă, c opil din flori na-turale, de ambele sexe… Crescut de stat şi de pri-mărie… Că nu er au să mă boteze Gică Sectortrei!

În tot răstimpul cît durează plăcuta co nversaţie cu regizorul Socrate Cotoi şi c ascadorul auto-moto Gică Bendix-Telesco p, trag zdravăn cu ochiul, uti-lizînd de fa pt ambele dispozitive oculare cu care m -a înzestrat maica-natură, pentru a înregi stra ambianţa înconjurătoare. Şi nu trebu ie uitat că stă-tusem cu un ochi la făină şi celălalt la slănină, ca să mă exprim pop ular, adică îi urmărisem, în ace- laşi timp,

şi pe regizor şi pe cascador. În orice caz o performanţă. Pentru un om normal dific ilă de realizat. N-aş vrea să se deducă din asta că-s anor-mal, dar spiritul de observ aţie, prin acuitatea sa, mă caracterizează încă de mic copil, de cînd citeam pe ascu ns ***Aventurile submarinului Dox***, depri nzînd astfel (la locul de muncă) enorma î nsemnătate a de-taliilor din preajma noas tră.

Instalaţiile de filmare, pe care Telesco p se grăbise să le ascundă, nu mi se păre au a fi chiar nişte se-crete de stat. Singur ul lucru mai deosebit, şi care mă atenţio nase într-un oarecare grad, este stocul de cutii pentru rolele de film-peliculă. Est imate din privire, puteau fi peste trei s ute. Aparatele de luat vederi nu le zărise m încă, însă mi se păruse des-tul de curio asă absenţa reflectoarelor şi-a trepiede-lo r, atît de cunoscute mie de la Buftea.

Existenţa unei bărci pneumatice, din c ele care se umflă cu pompa de bicicletă, era absolut normală în cadrul unei echi pe de filmare turistică. Dar ce caută, prin tre lucrurile surprinse de retina mea a-te ntă, motorul „out-bord”, pentru ambarcaţ ii rapide? E vorba de un „Evinrude”, extr em de costisitor, prevăzut cu-o herghelie întreagă de cai putere. În nici un caz nu poate fi montat la barca pneumatică, deo arece s-ar duce la fund odată cu ea.

Restul materialelor nu prezintă cine şti e ce in-teres, fiind comune pentru dotare a tehnică a cine-matografiştilor. Mă refer la revolverul „Emge”, de tipul celor cu ca re se „împuşcă” startul la cursele de ob stacole, la rachetele de semnalizare, la ze cile de metri de parîmă zdravănă, răsuci tă în şase, la ca-nistrele metalice, pe care stă scris „White spirit”, precum şi la celel alte fleacuri ca flacoanele cu „Na-poton”, „Valium”, şi alte tranchilizante, folosite p e-semne pentru calmarea neastîmpărului creator al cvintetului de cineaşti.

Tocmai cînd mă pregăteam să întreb d e ceilalţi membri ai echipei, care absenta u cu desăvîrşire, se aud strigăte deşănţat e. Socrate Cotoi, oarecum stîn-jenit, porn eşte spre ieşire. Bendix-Telescop, după el. Nu mai înainte de-a ne invita şi pe noi, adică pe mine şi pe Hristu, să-l urmăm.

Cunoscutul vas fantomă, plus acei min unaţi olan-dezi zburători, se află tras la m al, cu bordul lipit de scîndura ce-ar vre a să fie considerată debar- cader.

— Ahoe! Ahoe! — răcnesc zglobioşi, pe coverta şalupei comandate de Milopoc Pa paşa, trinitatea cineaştilor dispăruţi.

Bine dispuşi, dacă nu chiar euforici, de barcă braţ la braţ cu Pilu Itanà Arambaş a. Uriaşul, cînd mă zăreşte în compania r egizorului şi-a cascadorului, se opreşte lo

cului. Pare surprins. Dar se reface, cît ai zice peşte.

— Bună dimineaţa, domnu Conan! Ce păcat că n-aţi fost şi dumneavoastră cu n oi. Am făcut o plim-bare cu maeştrii cine matografiei noastre, să vadă şi dînşii Delt a… Ei, ce mai zici, domnu Cotoi! Ai vă-zut că ţi i-am adus îndărăt? Întregi şi nevătă maţi!

Apoi, fără să mai zăbovească, temîndu-se proba-bil de întrebările mele suplimen tare, pe deplin în-dreptăţite, Itanà o şterg e rapid către şalupa acos- tată la debarc aderul bătăturii.

— La revedere, sănătate, pe curînd! — ne salută din mers magazionerul şef al C éapéului piscicol.

Salutaţi şi abandonaţi, rămînem pe ma l, consti-tuiţi în două grupuri distincte. C vintetul cineaştilor, pe de o parte, pe de a ltă parte (la cîţiva metri) due-tul Conan-H ristu. Cei cinci magnifici şopocăiesc în-tr e ei, în vreme ce eu privesc la plecarea in tempes-tivă a şalupei, care se îndepărtea ză alegru spre alte orizonturi. Numai Hri stu Ferşampanos nu face ni-mic, examinî nd atent pămîntul bătăturii. Negăsind (pr obabil) ceva notabil, ultimul mohican fran cez din Deltă se adresează asistenţei:

— Nu credeţi c-ar fi cazul să vă întrem aţi niţel, tovarăşi artişti? Poftiţi la cuhnie, să vă prepar nişte ecsenbecuri de spai

mă, după reţeta domnului Co-nan!… Auzi nd invitaţia, colectivul cineaştilor face o mişcare de grup, perfect pusă la punct, ia r Socrate Cotoi ia cuvîntul în numele celo r de faţă prezenţi:

— „Merci, mon cher”! Minunată idee! Chiar că ne-a pălit o foame cumplită. Mîn căm orice-o fi, chiar şi ecsenbecuri… Deş i nu ne-ar fi căzut greu nişte ochiuri la tig aie, cu puţină slănină afumată…

Demoralizat de jenanta incultură culin ară a regi-zorului, mă decid să-i însoţesc. Nu pentru a parti-cipa la minidejunul org anizat de gazdă, ci mai cu-rînd pentru a a sista la lovitura de teatru, cînd ma-eştrii filmului turistic vor devora ecsenbecuri, î n loc de ochiuri cu costiţă afumată.

Matinalii plimbăreţi, prezentînd simpto me de eu-forie alcoolică, dezlănţuiesc o hărmălaie demnă de-o cauză mai bună. S e ceartă pentru locuri, pentru ta-cîmuri, pentru nivelul cărţălăului din stacane.

Bietul Hristu de la Fère y Champenôise nu mai pridideşte cu spartul ouălor. Noro c că-i dau şi eu o mînă de ajutor, prăji nd şi rumenind separat, într-o altă tigaie, tranşele de „bacon”.

Bendix-Telescop, cascador de excepţie, aduce în pas alergător, din hangarul und e se afla microbu- zul, un coşuleţ plin cu nişte roşii-mamut, pe puţin 600 de grame

bucata. Ajutat de asistentul de regie Grig ulea Pîşu, după cum ni l-a prezentat regiz orul titular, le face, în mai puţin de trei m inute, harcea-parcea, inundîndu-le cu ulei de 7,10 şi înmormîn-tîndu-le sub un mor man de ceapă. Operaţia de tă- iere fină, î n rondelete de dimensiuni egale, fusese i niţiată şi întreprinsă de individul acela ap oplectic, trăsnind de la distanţă (minimu m 3 metri) a alcoo-luri casnice şi locale, — directorul de producţie. Fostul comand ant al flotei de pe lacul Snagov, că-pitanu l de marină Romeo Pîrvuică, pesemne ob işnuit să emită ordine, intenţionează să r eorganizeze munca:

— Tovarăşe director Cotonog, ascultă c omanda la mine…

— Încetează cu servilismul, măi Pîrvui că, zi-mi pe nume, mai slăbeşte-mă cu dir ectore-n sus, direc-tore-n jos!… Optimus mă cheamă, Optimus să-mi spui… Eventu al chiar Optimus Cotonog!… Dar fă-ră dir ector… Şi-acum comandă-mi nu te sfii… Ce moaş-ta vrei?

Pîrvuică devine galben la mînie. Combi nat cu ro-şul vineţiu ce-nfloreşte în obraji i plesnind de sănă-tate şi hipertensiune ai directorului, care se sufocă de indignar e, rezultă un efect cromatic ce mi se pare extrem de atractiv. Dar marinarul are ner vii tari şi şapte vieţi în pieptu-i de alamă, aşa că nu se pierde cu firea:

— Uite ce-i, dragă Optimus, dacă-mi vo rbeşti frumos, atunci apucă-te şi zdrobeşt e nişte usturoi... Nu merge salată de roşii cu ceapă, fără să clăteşti castroniera cu mujdei. Hai, mişcă mai repede, că te coto nogesc!...

Amiralul pare mai băut decît ceilalţi do i membri ai echipei de plimbăreţi. Fapt c are-l determină să se dezlănţuie într-o se rie de comenzi lansate cu dezin-voltură, d ar totuşi coerente din punctul meu de ve dere:

— Pîşule, ce faci acolo? Rade nişte brîn ză peste roşii! Rapid... Gică, termină o dată cu ames-tecatul... Pune-i şi piper, au zi?... Domnule Cotoi, ce regizezi la masa asta? Unde-i păstrămioara aia de purcel uş, pe care-am cumpărat-o la Tulcea? Ce-ai făcut cu ea?

În ritmul acesta, minidejunul se încrop eşte fan-tastic de operativ. Peste şase mi nute, nici o secundă mai mult, pot admira pe masa din cuhnia sirelui de la Fère y C hampenôise următoarele sortimente: un l ighean de „eggs and bacon", o salatieră (sau „cas-tronieră", în viziunea amiralulu i) plină vîrf c-un munte de roşii, preparat e într-o modalitate nemai-văzută pînă as tăzi (cel puţin de mine), supraetajat cu r ondelete de ceapă, iar peste acest acoper iş nenu-măraţi pistrui de piper, contrastî nd violent cu ru-meguşul de brînză telem

ea, precum şi şapte blocuri turn (ca „plo mbele” din capitală) confecţionate din fel iuţe de păstrămioară.

Socrate Cotoi, cel care avusese sarcina procurări pastramei, mă priveşte intrigat:

— Nu-ţi spune nimic, dragă maestre, a cest număr impar al porţiilor?

— Parcă-mi sugerează ceva. Dar sper că nu v-aţi pus în gînd să mă cooptaţi în comitetul acestui pan-tagruelic minidejun? — declar eu „flatulat”.

— Aţi ghicit! Sînteţi genial. V-am ales, cu una-nimitate de voturi, preşedinte! Ci ne-a inventat ecsen-becul? Maestrul Al C onan Doi. Atunci, daţi-ne voie să vă oferi m şi noi o premieră: „salade de tomates c omme à la mère de maison” — adică prep arată ca la mama acasă…

La auzul supărătoarei alăturări („mère de mai-son”) care sună agramat şi scatol ogic, strîmb din nas.

Optimus Cotonog, răspîndind un şi mai dens nor de vapori spirtuoşi, mă asigură, zîmbindu-mi insis-tent şi fals:

— Directorul de producţie e cu bugetu l, adică subsemnatul, aşa că nu vă faceţi griji! Plătim tot ce se consumă, nu sînt em chiar pe drojdie… Ser- viţi cu încrede re, iubite maestre, mai ales că aveţi mult e de scris şi de spus…

Nu pot refuza nişte oameni atît de gent

ili şi de agreabili. Or fi ei din cinematogra fie, dar se poartă totuşi respectuos cu re prezentanţii literaturii.

Ce înseamnă societatea! Nici nu-ţi dai seama cît mănînci. Pînă şi digestia se pro filează într-o per-spectivă plină de promis iuni. Bineînţeles, deoarece mai prelucras em o masivă şarjă de „eggs and ba-con”, cu Hristu Ferşampanos, nu abuzez de bu năvo-inţa amfitrionilor. Servesc doar cîte va polonice. În schimb, preţuind şi omagi ind premiera cineaştilor, fantastica salată de roşii „comme a la mère de mai-son”, mă aprovizionez substanţial, umplîndu-mi de două ori salatiera personală, pusă la d ispoziţie de responsabilul cu producţia, si mpaticul apoplectic Optimus Cotonog.

— Maestre, de-aia vă iubesc eu pe dum neavoas-tră scriitorii, — se extaziază pe n eaşteptate, absolut nemotivat, cascadorul Telescop, — sînteţi, şi-n viaţă, la fel ca-n cărţile pe care le scrieţi. Am citit, mai de mult, un roman poliţist nemaipomenit, de m-am stricat de rîs. Parcă-i zicea „Călăto rului îi stă bine cu drumul”, sau ceva î n genul ăsta. Ei bine, era acolo un scriit or întocmai ca dumneata, pus pe rele. C răpa de te speriai, nu altceva… Pe-semne că se documenta… Dar vîrtos!

Nu prea mă încîntă consideraţiile paral

iterare ale numitului Bendix. Trec icnind peste grava impoli-teţe, nevoind să deteri orez buna dispoziţie generală care, slavă Domnului, funcţionează în „forcing”. Îmi cam rămîne însă salata în gît. Cu toată ca litatea ei, de excepţie. Nu mai are savoar ea iniţială. Mă rog, asta-i viaţa! Şi mare-i grădina Icoanei…

Stimulîndu-se la intervale regulate, de parcă ar fi avut un ordinator cibernetic în bufetul stomacal, cu cărţălăul furnizat de Hristu, cvintetul cineaşti- lor se înfie rbîntă, prezentînd evidente fenomene de autoaprindere. Spre disperarea mea, car e-s un fin degustător şi nicidecum un mîn cău, în mai puţin de-o jumătate de ceas băieţii rad tot, curăţă tot, spală tot. Şi ec senbecul, şi salată, şi pastramă… Masa rămîne pustie, mai dezolantă decît un pei saj selenar.

Nu ştiu de ce, dar mi-a intrat în cap o i dee sîcîi-toare. Am impresia că releele m ele neuronice nu mai dau satisfacţie. Par că s-a ars undeva un con- tact, o conexiu ne. Şi asta din pricina ingratitudi- nii p e care o manifestă natura cu noi. Cît de a mă-gitoare sînt aparenţele! Exact cum se întîmplă şi cu băieţii ăştia, din echipa d e filmare. Simpatici foc! Plăcuţi, intelige nţi, descurcăreţi. Şi totuşi, cînd

îi vezi cum arată şi cum se poartă, îţi vine să-ţi iei lumea în cap.

Socrate, regizorul Cotoi, făptură sensib ilă la intelect, umblă că un hippy scos la pensie. Deşi se poartă chel, fără umbră d e sistem pilos pe creştet, şi-a lăsat plete pe guler şi perciuni pe fălci.

— Şi zici că neica ăla m-a tras în piept? Aşa crezi tălică, nea Cotonoage? Pantofii ăştia cu părul întors pe faţă, mocasinii, s pui că-s marfă bună de foc? Te pomeneşti că m-a dus şi cu ochelarii, nu? — şi regiz orul, suferind real, loveşte cu arătătorul r ama groasă de un deget a „călăreţilor" c u geamuri întunecate. — Nu vezi că-s din import? Abia des-luşeşti lumea prin ei…

Obosit de efort, Socrate priveşte între bător, de sus în jos, fiind înalt cît un par, la congestionatul şi hipertensivul său inte rlocutor.

Năduşind pe toate canalele (sudoripar e), Optimus Cotonog trage de timp cu răs punsul. Scundac de felul său, directorul a fişează o ţinută sportivă, şi ca îmbrăcămi nte şi ca alură, în totală contradicţie cu g abaritul personal. Pantalonii scurţi îi sugr umă bur-ticica, dar îi şi accentuează subd imensiunile statu- rii. Cînd, în sfîrşit, se î ndură să deschidă gura, îşi îndeasă mai î ntîi pe cap cascheta de jockey, ca şi cum ar fi vrut să dea mai multă greutate spus

elor sale:

— Dragă Socrate, o viaţă întreagă am l ucrat numai cu produse din import... Mă rog, aşa mi-i meseria... ca orice director de producţie care se respectă... Ascultă l a mine, că-s om bătrîn şi uns cu toate ali fiile... joarţele astea-s nişte vaxuri... Da, da, „vax-albina-cavaler-pasta”, cum se zic ea pe vremea mea... Ţi-am spus să nu-ţi mai cumperi nimic fără avizul meu...

Profund afectat de lejeritatea cu care Cotoi îşi îngăduise achiziţionarea mocasi nilor, fără consul-tarea unui specialist, di rectorul mai toarnă în el un stacan de cărţălău. Mă gîndesc că dacă va con-tinu a astfel, nu va trece mult şi va face precis un infarct. Şi-aşa, acum culoarea feţei se apropie ver-tiginos de cea a infamului vin local. Adică un roşu-vineţiu, aproximati v negru-murdar.

Nu înţeleg ce are discuţia asta în cadru l unui colectiv artistic, dar se vede că şi c reatorii au pro-bleme de viaţă, din cele m ai comune, cum ar fi, bunăoară, calitatea pantofilor cumpăraţi de ocazie.

Cu atît mai serios mă surprinde interve nţia căpi-tanului de marină:

— Hai că m-apucă plînsul, cînd te-aud vorbind în stare de ebrietate alcoolică... Cum adică, nu-s în stare să-mi aleg sin gur marfa care-mi place? Am fost căpit anul portului Snagov, şi-am avut de-a

face numai cu pasageri capitalişti, din Bu cu-reşti, cel mai mare oraş al ţării, crezi că-mi încre-dinţau mie, pe mînă, flota lac ului, dacă mai tre- buia să-ntreb, la fieca re naufragiu pe domnul Opti-mus, cui s-a cord prioritate la salvare? Să fim se-rioşi, frate Socrate! Ce te iei după gura Coton o-gului…

Oricît aş încerca să mi-l imaginez pe R omică Pîrvuică în postura de căpitan de v apor, nu-mi reuşeşte deloc pasienţa. Cră cănat, de parcă i-ar fi pus maică-sa ciora pii la uscat pe-un butoi, şi mai scund d ecît directorul de producţie, cu capul ras bilă, matrozul şi-a mai lăsat şi-o mustaţă pe oală, de-o culoare dubioasă, probabil vopsită cu cremă de ghete sau „Tonal 1”. În ciuda tricoului zebrat pe orizont ală, a şepcii de ofiţer maritim, Pîrvuică nu sugerează cîtuşi de puţin chipul, atît d e cunos- cut din filme, al lupului de mar e. Singura trăsă- tură autentic marinăr ească e faptul că bea de stinge, ca şi cu m ar avea fixat în beregată un aspi-rator „Record-lux”.

Asistentul de regie, îndeobşte extrem d e atent cu directorul, căruia îi face mereu plinul la pahar, fiind întotdeauna pe fa ză cu sticla, se consideră dator să sară în apărarea idolului său:

— Cum îţi permiţi, domnule căpitan de broaşte, să-l faci cotonog pe nenea Optim

us? Întreci orice limită! Ce-ai cu el? Îl gel ozeşti, pentru că se pri- cepe mai bine ca mata la afaceri? Păi e şi nor- mal!... Pe dî nsul nu l-au scos la pensie înainte de vîrs tă, la patruzeci de ani, aşa cum au păţit-o au- torii celei mai mari catastrofe mariti me de pe lacul Snagov! Dacă te mai legi de nenea Optimus, să ştii că vei avea nec azuri... Şi încă mari! E bine?

Grigulea Pîşu, un malac cît un mal, pe puţin 1,92 m, blond de tip albinos, cu sp rîncenele ciu- date, decolorate pînă la al b, îmbrăcat ca un „globe-trotter", — din ă ia care se tîrăsc de-a lungul şose-lelor cu sacul în spate, — în nişte blugi soioşi, foş ti albaştri, şi într-un maieu cu mînecuţe a tît de strîmte, încît braţele-i arată ca niş te parizere stran-gulate, schiţează o mişc are bruscă, vrînd să suge-reze că-i gata să demonstreze dimensiunile necazu-rilor ce-l aşteaptă pe căpitanul Romeo.

Gică Bendix-Telescop, în afară de calit atea de cascador automoto, posedă şi evi dente aptitudini diplomatice. Plin de tact, profesînd un zîmbet subţire, ştrengăresc, se adresează întregii asistenţe:

— Fraţilor! Staţi încet şi nu mînaţi! Ce v-a apucat? Asta ne mai lipseşte acum, cî nd ni s-au încurcat iţele? Unde sîntem, şi unde trebuia s-ajun-gem? La chestia asta nu vă gîndiţi? În loc să ne vedem de lucru rile noastre, stăm şi bem ca sparţii. De-ai

a am nimerit cu maşină-n pom, pentru că fratele Socrate s-a urcat la volan c-o dam igeană de Niculiţel în cap… În loc să-l că utăm pe cetăţea- nul care trebuia să ne dea legăturile, stăm aici şi ardem gazul d e pomană. Ba, pe deasupra, ne mai şi c ertăm! Hai că nu-i bine, zău aşa! Se duce dra-cului şi filmul, şi mai rămînem şi cu b uzele um-flate!…

Uimiţi de luciditatea cu care pirpiriul c ascador ridică problemele, membrii echip ei cad pe gînduri. Socrate Cotoi, după ce- şi examinează scîrbit paha-rul, îl resping e cu dispreţ, oferindu-i lui Hristu prilejul de a-l umple din nou. Îl soarbe deconcer- tat, pentru ca apoi să-şi revină numaidecî t şi să rostească:

— Telescopică are dreptate! Ce facem aici? Gata, am terminat cu bairamurile. E vremea să ne apu- căm de lucru. Pîşule, Pîrvuică, nene Optimus, lăsaţi fleacurile ş i împăcaţi-vă! M-aţi înnebunit cu gîl-cevil e voastre. Pe cai, băieţi! Pe cai! Imediat să pornim în căutarea individului cu prob lema. Tre-buie să-l găsim numaidecît, că se trece sezonul, mă pricepeţi? Cum îl ch ema, nene Optimus?

Şi eu, şi Hristu Ferşampanos, aşteptăm nerăb-dători s-auzim numele cetăţeanulu i. Directorul se scotoceşte prin buzunarel e şortului, găseşte un car-neţel, îl răsfoi eşte grăbit, după care strigă trium-fător:

— L-am găsit, frate Socrate! Ştiam eu că-l am aici, scris undeva. Nu se prea cit eşte bine dar ăsta trebuie să fie: Milu Po c, Pap şi-aşa... Fir-ar să fie de creion ... a mînjit toată foiţa, era din ăla chimic ...

Hristu intervine salvator:

— Nu vă necăjiţi, că-l ştie tot satul. Găi narul de Milopoc Papaşa e socrul lui Ara mbaşa, tovarăşul care v-a plimbat azi-dim ineaţă, cu şalupa. Meca-nicul era chiar M ilopoc!... Îl găsiţi la magazia Céapéului...

Socrate Cotoi rămîne cu gura căscată. Grigulea Pîşu se saltă de pe scaun, de pa rcă atunci s-ar fi declanşat un resort ascu ns sub fundul taburetului. Căpitanul Rom ică se bate cu pumnii în cap, ca şi cum ar fi intenţionat să-şi vîre la loc nişte gîndur i împrăştiate. Numai Cotonog tace. Tăce şi fierbe la presiune. Dacă nu spune ceva, precis că explodează. Din fericire, spune:

— Boilor! Sînteţi nişte boi! Cum de nu v-a dat prin cap să-i întrebaţi pe ăia cu ba rca cine sînt şi ce vor de la sufletele no astre? Ce i-a apucat, aşa din senin, dra gostea de noi, şi-au venit să ne invite la plimbare? Ba au mai şi băgat în noi spirt din ăla puturos, de-i ziceau samagon. Ca să ne tragă de limbă, nu? Şi tu, căpi tanule, făceai pe marinarul, grozăvindu-t

e… Halal să ne fie!

Pîrvuică înghite dificultos precizarea e xprimată de Optimus. Îşi smulge nervos mustaţa, rămînînd cu vreo trei fire de păr în mînă, şi se răţoieşte la director:

— Noi sîntem boi? Pe cine faci, tu, boi, măi um-flatule cu pompa?… Pe noi? Şi tăl ică pe unde erai?…

— Taci, nefericitule! — Rage namila de Pîşu sărind în apărarea lui Cotonog, idolul lui. — Iar îl bălăceşti pe nenea Opt i?

Nemaiaşteptînd justificarea marinarulu i de apă dulce, Grigulea Pîşu, fără să se d eranjeze de pe scaun, îşi expediază pumn ul (pe puţin 35 kg) în scăfîrlia lui Pîrvui că. Căpitanul se lasă moale sub masă, de unde îl aud şoptind înfundat:

— Vira ancora!… Stop maşina!… Om la apă,… om la apă!…

Privesc contrariat la Ferşampanos. Ace sta se face că plouă, nu-mi dă nici o atenţ ie, urmărind mai de-parte desfăşurarea e venimentelor.

Regizorul intră într-o criză de autoritat e şi în- cepe să dea ordine:

— Toată echipa la hambar! Pîşule, ia-l î n cîrcă pe căpitan! Neapărat trebuie să discutăm… Nu mai merge aşa!… Cine lip seşte de la şedinţă, va fi aspru criticat! Sîntem în clar?…

12. BAIRAM-PARTY, LA 17,15 h., C U POSIBILITĂŢI DE EXTINDERE

Ar merita să întreprind ceva pentru a săr-bători ziua de azi. E cea dintîi, de cî nd mă aflu refugiat în liniştea (?) creatoa re de la „Mila 41”, în care izbutesc să mă aşez în faţa mesei de lucru.

„Erika” mea, vetusta supravieţuitoare a industriei antebelice a maşinilor de scri s, dar încă în puteri, bătrîna tovarăşă de drum a neobositei şi permanen-tei inspir aţii ce mă consumă de-o viaţă, străluceşt e trufaşă, triumfală, aşteptînd primele rîn duri cîntate la claviatura ei hodorogită şi incertă.

Aştept şi eu, plin de încredere şi bunăv oinţă, să-mi vină o idee. Şi, aşa cum mi se întîmplă mai totdeauna, în ultima vre me, ideea nu zăboveşte să apară. Chiar s e anunţă sonor, melodios, de intră în rezo nanţă toate geamurile odăii, umplînd uliţ a de-un vaier cumplit, vestind sfîrşitul lu mii şi judecata de apoi:

— Domnu Conan, vine Mişa, vine poşta cu bile-te, cu scrisori şi cu gazete, vine M işa cel frumos, şi călare şi pe jos...

Mă reped numaidecît afară. Ograda lui nenea Stepan e pustie. Fug la gard şi pri

vesc în susul uliţei. Un nor de colb plut eşte ca un vîrtej în direc- ţia mea. E chiar Mişa Negroponte, factorul, care pedalea ză frenetic pe-un velociped foarte aproxi- mativ. Bănuiesc că asta-i şi pricina pentr u care direcţia de mers nu-i în linie dreap tă, ci într-o serie nesfîrşită de ondulaţii (mai mult sau mai puţin permanente).

— Domnuuuu Conan, vineee Mişaaa!… vuieşte uraganul ce se apropie de gardul împrejmuitor.

Pesemne că Mişa Negroponte, iarăşi în tr-o criză de dragoste neînţeleasă şi neîm părtăşită, a conver- sat îndelung şi pasion at cu flaconul de trăscău de Tîncăbeşti, mărturie aproape cotidiană a prieteniei c e i-o port. Altminteri nu-mi pot explica int enţia pe care-o manifestă vădit, de-a pă trunde în bătă- tură direct prin gard. Ce- i drept, de cînd cu acci-dentul microbuzul ui echipei de filmare, există o falie zdra vănă, de unde absentează vreo cîteva scî nduri.

— Domnu Mişa, fii atent ce faci! N-o să ai loc! … îl atenţionez eu cu cele mai pur e sentimente sa-maritene.

Dar factorul pedalează cu-o frecvenţă ş i mai spo-rită.

— Păzea, fereşte drumu, că vine nebun u!…

Spre stupefacţia mea, minunea se înde plineşte. Negroponte trece prin gard ca o

trombă, lăsînd în aş-chiile scîndurilor doa r cîteva neînsemnate fragmente din unifo rma cu care l-a înzestrat ministerul.

Dar, în virtutea inerţiei, nu mai frînea ză, şi-atunci străbate întreaga ogradă, căl cînd două sau trei pui-cuţe tinere, neobiş nuite cu circulaţia, după care, ter-minînd spaţiul terestru, se avîntă cu încredere în apele Dunării-Vechi, vecina noastră de lîn gă debar-cader.

Noroc că apa-i mică. Mişa rămîne la su prafaţă, pedalînd în continuare bicicleta s ubmarină care pa-tinează pe nămol. Abia după ce constată ineficienţa eforturilor s ale, factorul exclamă încîntat:

— Bîldîbîc! Aşa-ţi trebuie, Mişa, nebun ule! Bîl-dîbîc! — Pentru ca apoi să cadă î ntr-o parte, culcîn-du-se alene în undele t ulburi, de unde se scoală nu-maidecît, sc uturîndu-se ca un cîine plouat. — Rău am mai ajuns, domnu Conan, de-a trebuit să gust din apa asta, eu care n-am pus aşa c eva în gură de cînd m-o vîrît popa în crist elniţă, acum vreo patruzeci de ani!... N u meritam aşa ruşine!

Îl ajut să-şi scoată velocipedul din gîr lă, întinzîn-du-i prăjina de rufe a gazdei.

— Cine te-a pus să goneşti în halul ăst a, măi Mişa! Pînă azi, de cîte ori ai venit l a mine, cu presa, erai mereu obosit, de t

rebuia să-ţi ofer de fiecare dată un cordia l, pentru întărirea inimii. Ce s-a întîmpla t? Ai ceva special pentru mine? Vreo este proastă? Spune…

— Am, domnu Conan! Dar mai întîi să-mi clătesc gura de tolboroseala asta. N-ai ceva dezinfestant? Că pe urmă-ţi spun to t!… Tovarăşa dirigintă m-a ex-pediat aici, urgent, c-un bilet personal.

În clipa aceasta se opreşte, pentru a sc uipa scîr-bit. Vrea să-mi dea de-nţeles că-l supără dulcea apă Dunării-Vechi. Pricep imediat despre ce-i vorba şi mă conforme z, aducîndu-i un păhărel cu trăscău. Noro c că-l aveam la îndemînă, lîngă masa de l ucru.

— Ei, ce-i cu biletul?

Mişa scormoneşte prin taşca plină de a pă, după care îmi întinde un petec de hîrt ie cu 99% umidita-te. Arată ca o cîrpă. To tuşi reuşesc să descifrez prin-tre literele scrise cu cerneală violetă şi dizolvate de i nfamul lichid, atît de vrăjmaş bunului me u prieten:

— „Iubite şi stimate, domnu Conan! Vă aştept, negreşit, azi după-masă, la o cafel uţă de vorbă. Am să vă spun ceva extraor dinar. La 17,15 h închid ofi-ciul. Vă învite z la domiciliul meu personal, care o să vă placă. Dacă nu, să nu-mi mai spuneţi pe n ume! Cititoarea şi admiratoarea dumneav oastră, poate şi colaboratoare, Moira Ghe

rgidap.”

Bineînţeles, nu reuşesc să-l conduc pe Negropon-te la poartă, decît după ce-mi c onsumă integral fla-conul de trăscău.

În ciuda tuturor insistenţelor mele, Miş a nu se-nvoieşte să iasă din bătătură ca l umea, pe portiţă, ci, după ce încalecă, b alansîndu-se îngrozitor, pe bicicletă, porn eşte iarăşi spre spărtura gardului. De dat a asta, însă, nu-i mai reuşeşte figura. De cît par-ţial. Bicicleta trece, factorul rămîn e...

După ce se extrage din scîndurile pala nului, Ne-groponte repetă încercarea de vreo cinci şase ori. Pînă la urmă izbuteşt e. Acum aleargă pedalînd, re-luîndu-şi on dulaţiile permanente, învăluit în perdele de praf. Din mers, îndepărtîndu-se, mă sa lută în gura mare, răcnind:

— Rămîi cu bine, maestre, că-mi iau bi cicletul şi plec, trec zilele-n goană, şi dra gostea trece, să vezi ce-o să fie, disear’, p e la zece!...

N-aş fi crezut vreodată că literatura co ntami-nează.

În orice caz, Mişa Negroponte versifică spontan şi (aproape) corect.

Diriginta domiciliază lîngă oficiul poşta l, într-o locuinţă pe care mi-o indică Liub aşa Convert. Nu ştiu de ce se hlizeşte ope

ratoarea, dar mai examinez încă o dată ţi nuta mea de rigoare. Nu observ nimic. Pa ntofii sînt din aceeaşi pereche, pantalonii i-am călcat întinzîndu-i sub saltea, cămaş a-i curată şi scrobită cu făină intermedia ră. — tiotea Maşa ne-avînd altceva la înd emînă, în afară de mălai, — iar „blaseru”- ul, cum l-am botezat eu, deşi nu-i din ace- laşi material cu nădragii, se poate spune că-i accep-tabil, lipsit de petele căpătate l a nuntă, şi pe care le-am scos cu „Whit e spirit” împrumutat de la So-crate Cotoi. Ce-i drept, cam răspîndesc duhoare de „P eco”, însă nădăjduiesc s-o îndepărtez cu efluviile cepii mîncate la prînz.

Deoarece nu-i nici o sonerie, îndrăznes c să bat în-cetişor la uşă. În aceeaşi clipă se şi deschide, de parcă ar fi fost prevăzu tă c-un sistem electronic de automatizar e.

— Poftiţi, maestre Conan, poftiţi î năuntru! — mă îmbie glasul dogit de tutun al Moirei Ghergi- dap. — Sînteţi de-o punctualitate monarhică.

Condus de gazda care-i înţolită de dum inică, în-tr-o rochie de lamé, mulată pe co rp, atît de strîmtă încît diriginta poate fi confundată cu-n apetisant krakauer, — ceva mai durduliu, — îndesat în bine-cun oscuta peliculă de plastic, străbat vestibu lul, plin de cuiere, pentru a-mi face o intr are triumfală în camera de oaspeţi.

— Luaţi loc pe canapea, că-i mai solidă şi como-dă! Acesta-i living-room-ul meu, iubite maestre, — mi-l prezintă c-un gest atotcuprinzător Moira Gher-gidap, scărpi nîndu-se discret pe sub peruca de nailon care-i acoperea tigvă, — acum e-al dumn eavoastră. Imediat servesc şi cafeaua.

„Living-room”-ul, de fapt un salon ca p e vremuri, aşa cum poseda şi bunica Mai a de la Piteşti, are o mare calitate. Este d eosebit de răcoros. O masă pa-trată, ime nsă, probabil din nuc masiv, flancată de d ouă bufete înalte, cu etaje, plus cele şase scaune tapisate, ocupă aproape toată în căperea. Ca să pot da urmare invitaţiei d e-a mă aşeza pe canapea, tre-buie să împi ng puţin un scaun. Observ îngrozit că sca unul abia se ţine pe picioare. Dacă o fi la fel şi canapeaua?

Diriginta zîmbeşte pe sub mustaţă (că are, slavă Domnului!) asigurîndu-mă blaji n:

— Fără teamă, domnu Conan! Ani de-a rîndul l-a suportat pe nefericitul ăla de Ar ambaşa, pe cînd îmi făcea curte, încît a tr ebuit s-o repar de curînd. Poate se vor m ai ivi şi alţi cavaleri, că n-am ajuns la vîrs ta renunţărilor. Aranjaţi-vă ca la dumnea voastră acasă, „ad-libidum”, ca să mă exp rim pe limba vechilor elino-traci, latifund atorii acestor aşezări străbune…

Oarecum îngîndurat de latina obsceniz antă a di-rigintei, asist interesat la prepa rarea cafelei. Moira Ghergidap posedă o rîşniţă de cafea de alamă, ca un cilindru. Neîndrăznind să se aşeze, de frică să nu-i plesnească rochia (gîndesc eu), macină b oabele proaspăt prăjite de-a-npicioarelea. Învîrteşte la rîşni-ţă şi se uită insistent la mine.

— Cred că n-aţi mai băut de mult o caf ea auten-tic turcească, — demarează gaz da, continuîndu-şi operaţia, — de aceea am s-o fierb chiar în faţa dumneavoastră …

— Dar nu trebuie să vă deranjaţi…

— Ei, ce tot vorbiţi acolo? Cînd mai pri nd eu un scriitor pe la „Mila 41”? Şi încă unul atît de im-pozabil!

Odată terminată măcinarea boabelor, d iriginta scoate din bufet un serviciu de pr eparat cafeaua, din cele cu spirt denatu rat. Ibricul din tablă de ara-mă strălucеşt e stacojiu, îmbiindu-mă la o delicioasă aşt eptare. Apa o are la îndemînă, într-o cara fă de sticlă.

— Pentru aromă şi gust, cafeaua trebui e fiartă numai în apă rece, dragă domnu Conan. Tăria şi-o extrage din caimac, de-aia nici nu trebuie să fiarbă prea mult, în cît să dea în foc. O să vedeţi…

În living-room pluteşte, chiar de pe acu

m, o aro-mă ameţitoare. Undele spirtului denaturat, amesteca-te cu efluviile cafele i, într-un mixaj bizar, trezesc în mine ami ntiri străvechi, de pe vremea cînd eram c opil şi cînd asistam vrăjit la magia prepa rării cafe-lelor din casa bunicăi.

Pînă şi ceşcuţele în care serveşte dirigi nta, butu-cănoase şi groase, îmi par cuno scute. Nu mai e ne-voie să citesc pe furiş marca fabricii, că scrie pe ele, distinct ş i mare: „Wagons-Lits-Cook”. E clar, datea ză dinaintea războiului.

La 18,00 h. fix, servim primele cafele. Conver-saţia se leagă dificultos. Însă du pă ce trecem la cea de-a treia ceaşcă, în j ur de 19,00 h lucrurile încep să se limpe zească. Diriginta îi dă drumul:

— Eu nu ştiu cum faceţi, dumneavoastră scriito-rii, de născociţi poveşti de drag oste atît de tîmpite, încît te doare mintea. De unde le scoateţi? De ce nu sînteţi în st are să confecţionaţi un roman de sorti-m entul ***La răscruce de drumuri***? Aţi văzu t la tele-vizor? Sau ceva în genul ***Femeia albă***... Am plîns ca un copil...

— Eu scriu romane poliţiste, doamnă Moira, po-veşti cu crime...

Diriginta sare ca arsă:

— Şi ce dacă? Bărbaţii nu-s nişte crimi nali cînd înşală sufletul neprihănit al unei

femei?... Maes-trule, om te fac, am un su biect de roman criminal, lux... a-ntîia!...

— Cred că şi subiectele mele sînt interesante! — Replic eu rece, supărat de faptul că diriginta mută pronumele de re verenţă pe canalul doi, luîndu-mă cu „t u”.

— Aiurea! Păi să-ţi povestesc eu traged ia dragos-tei, maestrule! În care criminal ul circulă în liber- tate, şi încă pe şalupa Céapéului...

Parcă începe să devină mai interesant. Aşa că trec peste apropierea tentată de Moira Ghergidap.

— Doamnă dirigintă, tovarăşă dragă...

— Slăbeşte-mă cu tovarăşă, că nu sînte m în ace-eaşi organizaţie... Zi-mi pe num e, şi-aşa sînt mai mîcă decît matale cu vr eo zece-cîncisprezece ani-şori... Aş putea să-ţi fiu şi fiică...

Se încrîncenă carnea pe mine. Aşa că-i retez ela-nul:

— Imposibil! Totdeauna mi-am dorit nu mai bă-iat! Mai bine să rămînem domni. I ar dumneata doamnă! Şi, după cum încep usem să-ţi spun, subiec-tele romanelor n u se ticluiesc în minte, ci sînt inspi-rate d e realitatea imediată, din cele văzute şi a uzite de la oameni. Aşa că te ascult cu p lăcere, poate aflu ceva necunoscut mie...

Puţin ruşinat de vulgarizatoarea expun ere a ge-nezei unui roman, aştept destăin

uirile dirigintei.

— Atunci, domnule Conan, dacă-i vorb a să fiu doamnă, va trebui să-ţi mai serve sc ceva. Prea te-am pus la regim. Bei o şe rică?...

— N-am auzit de-aşa ceva, dar dacă nu -i alco-olică, parc-aş bea! N-aş vrea să ab uzez de cafea... Şi aşa am băut trei...

— Poţi să numeri şi patru, dacă ţii să r espectăm adevărul... dar nu face nimic... Şerica n-are cine ştie ce alcool... Dar e pr eparată în casă... la ma-gazinul universal îi zice „Cherry-brandy”, dar nu face două parale, deşi costă 56 de lei româneşti...

După ce m-am lămurit că şerica dirigin tei este doar o vişinată tradiţională, bine dozată, sînt nevoit s-ascult (trei ceasuri b une) o banală melodramă de tîrg de provi ncie periferică, în care bestia, crimina-lu l, arvunit încă din tinereţe pe post de gin ere de părinţii dirigintei, care l-au mai ţin ut şi la o şcoală post-profesională, îşi cal că în picioare cuvîntul dat, preferînd să f acă pe logodnicul cîţiva ani la rînd. Bineî nţeles, funcţia de logodnic titular cuprind ea şi înlesniri de ordin social: masă dimin eaţa, la prînz şi seara, spălatul rufelor, că lcatul hainelor, bani de ţi-gări, abonamen te la „Sportul” şi la „Săptămîna”. După c

e capătă un post bine încadrat, ca magazi ner al Céapéului piscicol, logodnicul se căsătoreşte cu fata celui mai înstărit om din sat. Fată serioasă, cu casă şi zestre, i nclusiv un copil de şase ani. Milopoc Pap aşa, socrul, organizează o nuntă cu dar, n emai-pomenită, la care se strîng 65.000 d e lei. Pentru po-tolirea logodnicei seduse şi abandonate, i se oferă o despăgubire d erizorie, casa în care locuieşte, pro-prieta te a lui Milopoc, şi 5.000 de lei.

Deşi cîteva calcule rudimentare, execu tate rapid şi mental, nu-mi dau satisfacţie în privinţa plasării în timp a evenimentel or, renunţ să mai scormonesc în dedesub turile economico-sociale ale problemei. C eva scîrţîie. Supărător şi urît.

— Ei, ce mai zici, maestrule, tragem un roman să cadă lumea în fund?

Moira Ghergidap, bazîndu-se prea mult pe pro-prietăţile evocatoare ale naraţiuni i ei, în cel mai pur stil oral, a neglijat însă pe cele cuprinse în sticla cu şerică. De altfel sticla-i goală. După fiecare ţigară fu mată cu năduf de dirigintă, a urmat şi pă hărelul de vişinată. Iar Moira fumează z dravăn, de parcă ar vrea să se sinucidă c u nicotină.

— Doamnă dirigintă, cel mai nimerit ar fi să-l scrii singură. Aşa cum a făcut autor ul lui ***Papillon***, care nici el nu era scriito r ...

— Da, ar fi o idee, dar ăla a făcut ceva pîrnaie!…

— Ei şi? Cine te împiedică? Eu aşa aş v edea scris romanul. Mai întîi îi pui o pied ică lui Pilu Itanà Arambaşa, îl lichidezi d e pe lumea asta, intri la „pension” cîţiva anişori, după care evadezi şi te apuci de l ucru…

Moira se trezeşte brusc din starea ei e uforică, şi mă priveşte extrem de intens. Parcă mă sfredeleşte cu-o bormaşină rapi dă, aşa îmi examinează mărun-taiele crei erului. Nu ştie precis dacă-s beat, — şi n-am sorbit decît vreo două păhărele de ş erică, — sau dacă îmi bat joc de povestea ei.

— Maestrule, oi fi vreun glumeţ, ai? Vo i, scriito-rii, treceţi pe la policlinică, bare m de două ori pe an, să vă faceţi microfi lmări la sînge? Spune drept, că nu-i de r uşine… Doamne, şi cît de zdravăn păreai!

E timpul să lămuresc lucrurile. Mi-e fo ame cum-plită. Dacă mă grăbesc, peste o oră pot s-ajung la gazda mea, să mă bucu r de binefacerile borşului de peşte.

— Doamnă dirigintă, să nu privim liter atura prea lejer. Am vrut să-ţi sugerez pri n ce chinuri trebuie să treacă un creato r, pînă ce rezultă o carte de va-loare. Atît şi nimic altceva. Mi-ar părea nespus de rău, să mă fi înţeles greşit… Acuma însă t

rebuie să te părăsesc, e ora înaintată şi lumea poate bîrfi. Îmi îngădui să-ţi mulţumesc din adîncul inimii pentru extraordinara cafea, pentru tot ce ai făcut pentru mine...

Isprăvind recitarea textului de mai sus, dau să mă ridic de pe canapea. Şi-atunci se produce catastrofa.

Concomitent cu sfîşierea pantalonilor mei, prinşi de ghearele unui arc supus unor presiuni exagerate şi scăpat din chinga tapiţeriei, la intrarea locuinţei se aud nişte bubuituri înfiorătoare.

Diriginta mă linişteşte imediat, stingînd lumina în living-room, şi spunîndu-mi:

— Poate să bată pînă mîine! Mi-am terminat orele de serviciu!

Peste vreo cinci minute bubuiturile încetează. Moira aprinde iarăşi lumină. Constatăm amîndoi dimensiunile dezastrului. După ce mă ridic, 45% din pantaloni rămîn pe canapea. Moira aduce un halat de baie, mi-l înmînează surîzătoare, şi-mi ordonă:

— Pînă ce mă întorc din dormitor, îmbracă-l şi pregăteşte-mi pantalonii să-i ţes. N-avea nici o grijă,

maestre, te-ncape. A fost halatul lui Pilu. Ani de zile...

În disperare de cauză, accept propuner ea tovară-şei. Acum stau pe-un scaun ca m debil, pentru că nu mai am curajul să înfrunt vrăjmăşia canapelei, şi aştept, cu halatul de baie pe mine, să vină diriginta cu acul şi aţa. Pe neaşteptate, şi mult mai sporite ca intensitate, se aud iarăşi bu buituri la uşă. Încre-menesc. Moira apare în pragul dormitorului. Lovitu-rile ameni nţă să demoleze clădirea.

— Fie ce-o fi, trebuie să văd cine-i nebunul! As-cunde pantalonii, maestre! — comandă diriginta vul-canic, îndreptîn du-se spre vestibul.

Un cor de glasuri bărbăteşti izbucneşte la intrare. Cel puţin pe patru voci, dacă n u şi mai multe. Iar peste cîteva momente corul dă buzna în living-room, urmat de s ilueta încorsetată a dirigintei. Ca lovitură de teatru, nu mă pot plînge: foarte reuşi tă. Gazdă în rochie lamé, musafirul în h alat de baie, iar noii veniţi, în număr de c inci, în costume de lucru, ce-mi sînt foart e bine cunoscute.

— Bonsoar bun, la toată lumea! — răcn eşte jovi-al Socrate Cotoi.

Căci el era. Şi nu numai el, ci şi restul echipei sale. Optimus Cotonog, leoarcă d e năduşeală, Gică Bendix-Telescop zîmbă reţ, Grigulea Pîşu la braţ cu crăcănatul d e Romică Pîrvuică asistă cu toţii la traged ia unui scriitor român aflat în dificultate.

Diriginta nu-i cîtuşi de puţin stînjenită. Dimpo-trivă, chiar pare bucuroasă de sos irea cvintetului. După ce-şi aprinde o ţiga ră, de astă dată un „Kent (superlength) of erit cavalereşte de Socrate, mă lămureşt e:

— De-aş fi ştiut că-s tot dînşii, le-aş fi d at dru-mul în casă de prima oară. Nădăjd uiesc că vă cu-noaşteţi, dragă maestre, d upă cîte am auzit. De cum s-au instalat în localitatea noastră, tovarăşii au şi pornit să caute actori printre săteni. Dacă ar fi să mă iau în serios, domnul Cotoi îşi pu ne mari spe-ranţe în contribuţia mea. Ce să fac şi eu, maestrule, nu merge cu rom anele, încerc cu filmul.

Apoi, întorcîndu-se spre invadatori, gaz da îi îm-bie zîmbăreaţă:

— Dar luaţi locuri, simţiţi-vă ca la dum neavoas-tră acasă, „ad-libidum”. Poftiţi, aşezaţi-vă... Nu, nu, nu pe canapea... Văd că dobitocul de Arambaşa n-a reparat-o ca lumea... Nici nu ştiţi ce bine-mi pare c-aţi binevoit să vă vizitaţi vedeta... Glum esc, nu vă speriaţi, ştiu că n-o să fiu o ved etă, nu vreau să mi se urce la capac... Pe mine o să vă rog să mă scuzaţi, mă ret rag la bucătărie să prepar o gus-tărică... Am şi nişte vin de Niculiţel, o grozăvie... Organizăm un bairam-party de groază, să vă lingeţi pe degete...

Stăm toţi ca nişte bibelouri de porţelan (la di-mensiune umană). Încetul cu încetu l atmosfera se destinde. Socrate se aşază în fruntea mesei, ceilalţi ocupînd scaunel e libere.

Eu, în halat, nu ştiu ce să fac cu pantal onii. N-are rost să-i ascund, de vreme ce asistenţa cunoaşte adevărul despre cana pea.

Salvarea îmi vine de la Bendix-Telesco p. După o examinare sumară, eminentul auto-moto-cascador are o idee de geniu. Chiar în faţa noastră, întinzînd fundul pa ntalonilor pe masă, lipeşte petecul rămas pe canapea, luîndu-l bineînţeles de-acolo, cu oare-cari dificultăţi, folosindu-se de-o rolă de scotch, scoasă ca prin minune din buzunarul salopetei pe care o înnobilează prin profesionalismul său de rară calitat e.

Îi îmbrac numaidecît, cu spatele la asis tenţă, după ce-mi cer scuze, şi, după mai puţin de un mi-nut, răsuflu şi eu uşurat. A ltă viaţă! Sînt om! Capa-bil de cele mai a vîntate creaţii. Am pantaloni, şi nu conte ază că-s lipiţi cu scotch. Important e fund ul acoperit, vorba cîntecului cu roza.

— Dom’le Gică, meriţi să te sărut! — îi mulţu-mesc după merit cascadorului, adr esîndu-i zîmbetul meu confecţionat pentr

u zile mari.

— Nu face canci, maestre, lăsaţi... V-am mai spus că vă iubesc, pe dumneavoastră scriitorii. Sîn-teţi tot un soi de cascadori, atunci cînd vă aruncaţi în prăpastia sufletului omenesc... Am dreptate?...

Căpitanul de cursă scurtă, îndesîndu-şi zdravăn cascheta pe scăfîrlie, mă chestionează suspicios:

— Văd că navigaţi în afara limitelor teritoriale, maestre! Cu ce prilej prin sector?

— Nu ţi-e ruşine, Romică? — îi taie din elan Pîşu. — Ce vrei să insinuezi? Iar mă enervezi, zău aşa...

— Dacă te plesnesc, dom'le Grigulea, o să te mai enervezi? — sare căpitanul de pe scaun, pentru a se afla la acelaşi nivel cu malacul.

— Terminaţi odată, cretinilor, — explodează simpaticul apoplectic, — parcă vă împăcaserăţi, ce v-a mai apucat...

Pîşu se scuză, potolit brusc:

— Nu-l auzi, nene Cotonoage? Ne face de baftă, faţă de prieteni...

E cazul să intervin. Nu-mi plac discuţiile provo-cate de persoana mea. Mă adresez mai mult lui So-crate, considerîndu-l şeful echipei:

— Domnule Cotoi, văd c-aţi pornit să faceţi victi-me printre pasionaţii cinematog

rafiei… Recoltaţi actori din mijlocul popul aţiei. Tot aşa cum culegem şi noi, scriitor ii, fapte de viaţă. De-aceea mă şi aflam ai ci. Doamna Ghergidap, diriginta, mă invit ase să-mi ofere un subiect de roman…

Regizorul îşi scarpină pletele de pe gul erul cămă-şii, îngîndurat.

— Din actualitatea imediată? Interesan t, maestre Conan?

— Oarecum…

— Atunci ar fi preferabil să nu vă grăb iţi. Mai aşteptaţi, poate se produc noi im plicaţii. Sînt şi aces-tea de prevăzut, nu?

— Nu înţeleg… — îi explic nedumerire a mea lui Cotoi.

— Dar e foarte simplu, maestre! Ce ros t are să vă luaţi după tot ce povesteşte o mul? Gura lumii slo-bodă, parcă dumneav oastră nu ştiţi!

În ciuda eforturilor mele sincere, nu pr icep unde vrea să bată regizorul.

Pe la două din noapte, bairamul abia s e încinge. Masa servită de Moira Ghergid ap se dovedeşte epo-cală. Aşa cum se ofe ră în cinstea unui regizor în stare să te di stribuie într-un film de două serii.

Aş fi plecat de mult acasă, dacă nu m-a r fi re-ţinut (aproape cu forţa) Socrate Co toi împreună cu diriginta. Regizorul se an gajează să mă ducă la do-miciliu cu micro

buzul lor, pe care-l lăsaseră în do-sul ofici ului.

— Ai puţintică răbdare, maestre, — mă prelu-crează congestionat Optimus Cotonog, — să isprăvim problema cu Nic uliţelul, şi mergem şi noi să facem nani!

Judecînd după nivelul lichidului din da migeana dirigintei (10 litri) mai am de aş teptat cel puţin două ceasuri.

Pe la patru şi jumătate, poate ceva mai mult, situaţia începe să se deterioreze. A mor mare între regizorul Socrate şi Moir a. Se pupă, ca fraţii, drept în bot. Fără r uşine.

Ca să nu deranjez colectivul, mă fac că nu văd nimic. Mai ales că Grigulea Pîşu, gelos de succesul şefului, are şi el prete nţii la dirigintă. Mestec nişte pastramă d e raţă sălbatică, tare ca un duroflex, — amintindu-mi flagrant de cea servită la Alecu Tilea, — şi ascult declaraţiile asiste ntului de regie.

— Nene Socrate, zău că nu-i drept! Şi noi o iu-bim pe tovarăşa. Am vrea şi noi să-i sărutăm guriţa…

Cotoi devine albastru. O zvîrle pe dirigi ntă de pe genunchi, expediind-o pe can apea, pentru ca să-l apuce pe Pîşu de gul erul maioului:

— S-o săruţi pe fund, dobitocule, cînd ţ i-oi spune eu!

Asistentul, rămas fără replică, îi smulg

e ochelarii regizorului, îi trînteşte de tăbl ia mesei, încercînd să le spargă geamuril e. Dar, aşa cum era şi de aştep- tat, fiind din import, refuză să dea ascultare. Pro-b abil că-s din sticlă incasabilă, ca vesela d e Jena.

— Să nu mă mai faci dobitoc, nene Soc rate, că-ţi mănînci exponometrul. Cu favo riţi cu tot... Ai în-ceput să faci pe ştabul? Păi aşa ne-a fost înţele-gerea?

Cotoi nu recunoaşte angajamentele ant erioare. Drept care repetă:

— Nu eşti dobitoc, Griguleo, ci un bou patent, o vită încălţată. Ai să-mi plăteşti chestia asta...

— Exact! Chiar acu... — decide intempestiv Pîşu.

Şi, fără a mai sta mult pe gînduri, înşfa că expo-nometrul ce pendula la gîtul regi zorului şi i-l vîră în gură. De parcă i-ar fi astupat-o cu un dop. Nu- mai că metalu l provoacă ravagii în proteza lui Co-toi. A cesta porneşte să urle, încercînd să-şi re mon-teze claviatura de palapont:

— Gică, Romică, Opti! Ce staţi ca momî ile?

Singurul care răspunde la apelul de mo bilizare, avînd pesemne şi motive mai vec hi, se dovedeşte a fi minusculul matroz de apă dulce. Posedînd şi experienţă în materie, — marinărească, mai mult ca sigur, — smulge scaunul de sub mine, lă

sîn- du-mă să aterizez pe podea, şi-l fă rîmă în capul lui Grigulea Pîşu.

Scaunele încep să zboare. Moira încep e să zbiere. Optimus vrea să se urce pe m asă, dar renunţă, pri-mind în scăfîrlie res turile scaunului utilizat cu bra-vură de Ro mică. Gică Bendix-Telescop, ajutat de So crate, îl culcă sub masă pe Pîşu, acesta n emai-posedînd sentimentul realităţii. Apo i se reped la matroz, intenţionînd să-l astî mpere. Prea tîrziu. Că-pitanul, ca şi cum s-ar afla într-un bar din Caracas, porneşt e să încerce rezistenţa tuturor scaunelor. Deşi m-am adăpostit din vreme cuibărind u-mă lîn- gă Grigulea Pîşu, primesc în ca p picioare de scaun, arcuri de tapiţerie, z bîrnîind ca un ţambal, spă- tare, pahar e, farfurii, tacîmuri inoxidabile, marca „G rassolli” (auzi ironie a soartei!) pînă ce re uşesc să mă strecor sub asistent. Prefer suta lui de kilograme, decît resturile mob ilierului din living-room-ul dirigintei.

În cele din urmă, reunindu-şi forţele, c ei trei membri (încă în viaţă) ai echipei d e filmare, reu- şesc să-l imobilizeze pe de zlănţuitul marinar. So-crate Cotoi îl ţine de-o mînă, Cotonog de cealaltă, iar Gică Bendix-Telescop de amîndouă picioarele. Ar fi minunat dacă s-ar găsi cineva care să-i astupe guriţa, pentru că urlă ca un n

ebun, împroşcîndu-ne pe toţi cu ocări şi măscări.

Moira Ghergidap, nevoită să asiste la d emolarea mobilei ei de zestre, enervată p esemne şi de orăcă-ielile amiralului, pune mîna pe-o tavă de aramă, în care ne s ervise nişte excelente plăcinte cu do-vlea c, şi-o face să răsune lugubru, ca-n filmel e Rank, ciocnind-o de căpăţîna rasă a mu stăciosului căpitan de apă dulce.

— Mai taci odată, crăcănatule! După c e m-ai ne-norocit, făcîndu-mi praf living-r oom-ul, mai şi ragi ca un bou? Na! — şi-şi însoţeşte invitaţia de-un bang sonor, cu î ndelungi rezonanţe.

Pîrvuică nu numai că rebutează întreg recitalul de sudalme pline de pitoresc lex ical, tăcînd brusc, dar abandonează şi excentricele figuri de balet ex-presionist pe care le executa în braţele colegilor de lucru. Leşină definitiv, transformîndu-se î ntr-o cîrpă.

Constatînd fericitul deznodămînt al eve nimente-lor, mă încumet să ies şi eu de s ub asistentul de regie. Cîntărea cam mult malacul de Grigulea Pîşu. Dar mă ia în pr imire regizorul:

— Scumpe maestre, dă-ne o mînă de aj utor, fiind-că pari mai în puteri. Hai să-i cărăm la microbuz pe dobitocii ăştia doi! — şi mi-i arată pe asistent şi pe marinar. — Stai încet, nu te grăbi să-i tî

răşti singur, o să te-asiste Telescop, deoa rece eu mai am o vorbă cu doamna dirigi ntă, amabila noastră am-fitrioană… trebu ie să discut problema spinoasă a despăgu birilor!

Nu pot să refuz un om atît de serviabil, care se oferă să mă ducă acasă cu maşin a.

13. HAMBAR DE ZI, HAMBAR DE NOAPTE, „NON—STOP—BAR”!

Istovit de întîmplările petrecute în ultimele ore (16 la număr), adorm im ediat ce pun capul pe pernă. Mă trezesc abia pe la 10. Bineînţeles dimi-neaţa. Aş fi dormit şi mai mult, dacă nu mă scula V ova, băiatul gazdei.

— Domnu Conan, domnu Conan! Ai mu rit nene, răspunde? Ai murit?… Deschide nene, să-ţi spun ceva…

Sar din pat şi vreau să iau vreo ţoală p e mine. Constat însă că nu mai e nevoie. Mă culcasem îm-brăcat. Cu pantalonii sfî rtecaţi, dar lipiţi cu scotch, cu ciorapi în picioare, cu haină şi cămaşă. Aşa cum mă aduseseră bunii mei amici.

— Ce s-a-ntîmplat, Vova? — îl întreb in

dispus pe puşti.

Băieţelul mă priveşte curios, intrigat d e ţinuta mea mototolită:

— Scriai nene? De-aia nu răspundeai? Văd că eşti îmbrăcat... De la opt tot bat î n geamul ma-tale...

— Gîndeam la roman, dar cînd gîndesc eu n-aud nimic... aşa-s scriitorii, măi Vov a! De ce m-ai de-ranjat? Ai ceva să-mi sp ui? Parc-aşa ziceai...

Copilul, suflet neprihănit, neînvăţat în că la rele, pare să-mi accepte declaraţiil e.

— Şi de ce n-aprinzi lumina cînd gînd eşti, nene Conan? Dar ce mă bag eu în tr eburile dumneavoa-stră, ale tovarăşilor c reatori! M-a trimis nenea ăla care stă la Ferşampanos, şi mi-a spus ca să te duci la ei cu cafeaua de împăcare... Ca să beţi cafea cu toţii, la o ceaşcă de vorbă... N-am prea înţeles bine, că nenea vorbea fără dinţi, şi-i ţinea în mînă şi-i repara cu şurubelniţa...

— Bine, Vova, îţi mulţumesc... Numai a tît ţi-a spun nenea Cotoi?...

— Ba nu, mi-a dat cinci lei şi mi-a spus c-o să-mi dai şi matale, că eşti plin de bani...

— Iţi dau, măi Vova, cum să nu-ţi dau, dar ce-o să zică maică-ta?

— Dacă-i dau şi ei doi lei, n-o să crîcnească!...

Peste o jumătate de ceas, schimbat de haine, mă grăbesc spre hambarul lui Hristu Ferşampanos. Am luat cu mine şi-un borcănel de „Moccona”, că tot nu mă împac cu cafeaua asta solubilă; prefer tur-ce ască… Dar poate prinde bine, mai ales dacă-i găsesc la minidejunul de dimineaţă.

Ceea ce, din păcate, nu se întîmplă. Maeştrii fil-mului turistic mi-o luaseră înaintea. Poate şi de unde ştiau că vin la cafea.

Erau cu toţii în jurul unei mese improvizate din spătarul demontat al banchetei-spate a microbuzu-lui, sprijinită pe patru canistre de „Whitespirit”. Atmosfera de frăţietate, bună înţelegere şi propen-siune spre bună dispoziţie îmi demonstrează, o dată mai mult, scurtă durată a gîlcevilor dintre creatori. Pe mijlocul mesei, într-un ceaun de aluminiu, pe-semne împrumutat de la cumătrul Ferşampanos, fierbe deasupra unei instalaţii de aragaz (tip turist) vreo doi litri de cafea tulburător mirositoare.

— Fiţi binevenit în mijlocul nostru, maestre Co-nan! — mă întîmpină Socrate Cotoi, ridicîndu-se de pe scăunelul de voiaj. — Dar nu trebuia să vă deranjaţi cu porcăria aia, avem ceva mai bun, cafea italiană, gata prăjită, gata rîşnită! Pesemne că băia-tul m-a înţeles greşit. Eu v-am i

nvitat la o cafea, nu să veniţi cu materi alul clientului... Poftiţi, luaţi loc! — şi, ros tind aceste amabile cuvinte, regizorul îmi indică scăunelul său.

Examinînd bănuitor fragila construcţie, ezit s-o folosesc. Dar Socrate se supără:

— E din import, maestre! Credeţi că vă pofteam să luaţi loc pe-o dărăpănătură, t ocmai acum cînd vreau să vă cer scuze în numele întregului colec- tiv de muncă? Nu-s chiar atît de tîmpit, zău aşa! Asta-i c afeaua de-mpăcare, aşa cum fuma Winett ou pipa păcii, cu neisprăviţii ăia de band iţi americani pînă nu-i prinsese cu mîţa în sac.

Şi în vreme ce mă pregătesc a pune la î ncer- care scăunelul de aluminiu eloxat, cuget că orice rău e spre bine, deoarec e, rămînînd nemîncat, în-seamnă să înau gurez o serie de zile dietetice mult aştept ate. Să fie într-un ceas bun, numai să ţie!

— Imediat e gata şi cafeaua! — mă lin işteşte că-pitanul de marină aproximati vă, culegînd caimacul din ceaun şi depunî ndu-l în nişte ceşti superbe, pe-semne tot din „import".

Scăunelul de voiaj rezistă. Se cam îndo aie niţel, gemînd şi suspinînd, dar nu ced ează. Marfă seri-oasă, n-am ce să-i obiect ez.

— Cum o preferaţi, maestre, dulce sau amară? — mă interoghează şeful exped

iţiei.

— Absolut fără pic de zahăr, domle Soc rate! Pun zaharină…

— Perfect, maestre, perfect! Pentru că tot n-aveam zahăr. Ne daţi şi nouă cîteva tablete?…

Sorbim extaziaţi din cafeaua preparată de mari-nar. De excepţie! Formidabilă! A romată, bine pră-jită, bine dozată, tare de te ridică de pe scaun. În-tocmai ca la sar male, a doua porţie se dovedeşte şi m ai bună. Iar a treia ceaşcă îmi dă realmen te noi puteri. E drept, cordul îmi cam fî lfîie, dar mai bine să bată ca lumea, decît să nu bată deloc.

— Dragă domnule Conan, — porneşte să conver-seze Cotonog, sugîndu-şi burtic ica ce-i dădea pe dinafara beteliei şortului, — sper că veţi uita ne-plăcutele î ntîmplări de ieri noapte. Eram şi noi pe al tă lume, din pricina Niculiţelului diriginte i. Acu-ma însă ne-am potolit, de mîine ne apucăm de lu-cru…

În pofida celor cîteva dureroase cucuie ce-mi îm-podobesc scăfîrlia, îl asigur pe d istinsul director de producţie:

— Dar m-am distrat de minune, domle Opti- mus! De minune!

Întrunirea cvintetului de cineaşti are u n evident caracter de lucru. Din frînturile

de idei emanate în cursul degustării exce lentei licori, deduc că-i fră-mîntă problem a perfectării scenariului. Socrate mă lăm ureşte, oferindu-mi amănunte:

— Asta-i situaţia, domle Conan, încurca tă! Am vrea ca din filmul nostru, turistic prin excelenţă, adică „par excelence” cu m zice Molière, să reiasă nu numai frumu seţile Deltei şi ale litoralului, ci şi po-sibil ităţile de perfecţionare a comerţului, a ap ro-vizionării turiştilor, mai ales a deservir ii străini- lor… Ăştia plătesc în valută, dec i merită să gă-sească orice le pofteşte ini ma… Dumneavoastră care citiţi atîtea zi are şi reviste, care primiţi atîta corespon denţă, probabil de la redacţia revistei un de lucraţi, — că ne-a spus nouă Moira, — cunoaşteţi poate mai la obiect problema asta… Mă gîndesc serios să îmbunătăţesc scenariul, folosind documen-tarea pe car e am de gînd s-o întreprind la faţa lo-culu i… Vă daţi seama ce cîştiguri s-ar realiza, de către stat, fireşte, dacă s-ar organiza un sistem de livrare la domiciliu, — procurîndu-se de la produ-cătorii individu alişti, — a unor sortimente rare, cum ar fi delicatesele de tipul icrelor negre, fileuri de păstrugă, morun şi nisetru proaspăt, c egă afumată, batog, etcetera, etcetera… Străinii sînt plini de va-lută, lacomi după asemenea bunătăţi, gata să plă-tească „c ash”, adică peşin… Zeci de mii de dolari,

zeci de mii de franci, mărci, lire şi lirete, domle Co-nan. Şi toate în buzunarul nostr u, al statului adi- că... Aş vrea să arăt, în filmul meu, aceste enorme posibilităţi ale minicomerţului estival, turistic... Practica t de la om la tovarăş, fără verigile in-term ediare ale birocratismului cooperatist, fă ră magazine, fără shop-uri, fără hîrţogăra ie, asigurat de oameni cinstiţi, fără ante cedente penale grave...

— Adică nişte mandatari cu motorete, mototo-nete, mototurisme?...

— Exact, dragă maestre, aţi priceput in stantaneu! Sînteţi genial! — îmi dă un ce rtificat de inteli- genţă Grigulea Pîşu. — Ar fi ceva formidabil, uşor de organizat. Nici nu e nevoie de mandatari chiar, ci numai de responsabili cu livrările la cam pinguri, moteluri şi alte alea, plătiţi şi dot aţi de stat cu mijloace financiare şi de tra nsport... Dacă mi s-ar da mie pe mînă or ganizarea acestui comerţ de stat special pentru valutişti, aş mobiliza vreo cincizec i de băieţi dezgheţaţi şi muncitori, le-aş î ncredinţa cîte-o maşină „Dacia-1300" cu care să se deplaseze prin toate staţiunile şi prin toate localităţile unde se află ch erhanale... Un serviciu rapid, prompt şi conştiincios, fără registre şi directori.

Asistentul a luat-o razna, nu-şi dă seam a ce în-seamnă evidenţa contabilă, statist icile şi controlul. De aceea îl opresc:

— Domle Pîşu, dar îţi complici existenţ a. Cine-o să conducă şi să întreţină maşin ile? De unde atîţia şoferi, mecanici, garaj e...

— Stai o ţîră, nene maestrule, nu te g răbi! — mă întrerupe cascadorul, — ascultă aicea la mine, că-s de meserie. Ce nevoie ai de şoferi? Grigulea are dreptat e. Le dăm maşini, dar să şi le mîne singur i. Eu, dacă ar fi după mine, le-aş da chiar microbuze. Sînt mai încăpătoare. Chiar a r putea fi transfor- mate în nişte automa gazine, în care să se găsească de toate, bineînţeles puse la frigider...

Gică Bendix-Telescop îşi flutură plin de elan ple-tele de beatnic, şi-şi îndreaptă şa pca de auto-ser- vice pe ceafă:

— Mamă doamne, ce afaceri ar mai fac e băiatul! Cu statul, bineînţeles... Dar ar merge strună... În şase luni scoţi ban ii maşinii...

Plini de idei cineaştii ăştia. De-aia le-au şi în-credinţat filmele de publicitate turist ică. Totuşi nu-nţeleg de unde se vor apro viziona cu delicatesele suscitate.

— Să zicem c-ar merge şi-aşa. Deşi mă cam în-doiesc. Dar cine va asigura sortim entele necesare? Şi încă proaspete?

Cotonog, mai puţin congestionat decît i eri, zîm-beşte atotştiutor.

— Foarte simplu, domnule scriitor. Aici

e nevoie de specialişti. Şi se găsesc, slavă Domnului, cu du-iumul. Trebuie create re laţii la toate cherhanalele, ba chiar şi cu producătorii direcţi, cu pescarii ama-tori … Baltă să fie, că peşte găsim noi, vorba cîn-tecului!

Începe să mă enerveze siguranţa direc torului:

— Bun! Dar nu poţi pătrunde cu autotu rismele pe toate canalele Deltei!

— Just zice tovarăşul! Foarte just! Ave m ne- voie de-o mică flotă. Vreo cinci sau şase şalupe, mahune sau cutere. Cu ele i ntri peste tot. Porneşti de dimineaţă, cul egi de la fiecare punct icrele, peş-tele şi l e transporţi navigînd rapid la staţiile de p e uscat… Nu-i mai bine aşa? N-am drepta te, mae- stre? Ce zici, Socrate?

Probabil gelos de neistovita imaginaţie a colabo-ratorilor săi, regizorul îi potoleşt e avîntul:

— Zic că vorbeşti prea mult! Tu nu te p ricepi în problemele astea de creaţie arti stică filmică… Te-am luat consultant pentru chestiile marinăreşti, nu pentru sc enariu…

Romeo Pîrvuică se consideră jignit. ÎI s imt că fierbe. Dar îşi îndeasă şapca de că pitan şi mai mult, de-i cade pînă la urec hi.

Socrate Cotoi rămîne pe gînduri. Pese mne că-l preocupă noile probleme ale sce nariului. Se scar-pină preocupat sub plet ele de pe guler, îşi îndreaptă ramele strî mbate ale ochelarilor, şi-i scoate, apoi pri begeşte cu privirea pe chipurile entuziaşt ilor săi coechipieri.

Sînt atît de simpatici şi interesanţi cine aştii ăş- tia, încît consider c-a venit timpu l să le dau şi eu o mînă de ajutor. Un a jutor literar, bineînţeles.

— Dragii mei, — rostesc eu grav şi plin de im-portanţă, — n-aş vrea să vă reţin d e la treburi, mai ales că văd multitudi nea problemelor ce vă preocupă…

— Dar nu ne deranjaţi cîtuşi de puţin, — mă asigură Socrate, — e drept că ave m o întîlnire de lucru cu nişte localnici, p entru perfectarea unor colaborări de figu raţie, dar ne face plăcere să vă ascultăm. Poate aveţi vreo idee…

— Domle Cotoi, nu de idei duc lipsă… Chiar mă gîndeam să vă propun pentru filmul dumnea-voastră, care mi se pare in teresant, aşa cum l-aţi expus, o serie de s ugestii… Bunăoară, pentru cap-tarea ate nţiei publicului, ce-ar fi să-i găsiţi şi-o co mplicaţie dramatică? Un conflict, o ciocni re între elementele negative, inevitabile î n orice activitate umană, şi organele miliţ iei economice… Ar fi ceva palpitant! Nu?

Socrate Cotoi înlemneşte. Pesemne că-

l cucereşte ideea mea.

— Hai să fim serioşi, maestre! Fereas că-ne Dum-nezeu de miliţie. Stricăm film ul. E vorba de-o pe-liculă pentru publicita te, nu-i cazul s-o transfor- măm în wester n sau în film poliţist... Noi am mai colabo rat cu Ministerul de Interne, dar în alte fi lme...

Tocmai cînd mă pregăteam să-i servesc un tacîm şi un set întreg de argumente, p revăzute şi cu piese de rezervă, se aude c iocănind la uşa hambarului.

Gică Bendix-Telescop, care tot spunea el că-i fe-meie la toate, se repede să facă oficiile de gazdă. Deschide şi, unul după altul, pătrund înăuntru trei indivizi pitor eşti, dar şi binecunoscuţi mie. Socrate le iese în întîmpinare, le pompează viguros şi to-vărăşeşte mîinile, apoi mi-i prezintă:

— Viitorii noştri consultanţi şi actori: t ovarăşul Arambaşa, tovarăşul Babu Ursu, tovarăşul Milo-poc...

— Papaşa! — completez eu. Păi sîntem prieteni vechi, domle Socrate. De ce nu mi-ai spus că-i aştepţi pe dînşii? Mi-au sal vat viaţa, cu vasul fan-tomă, adică şalupa dînşilor de la Céapéu...

Contrar aşteptărilor mele, nu se organi zează nici un fel de gustare. Mă miră nes pus impoliteţea cine-aştilor, dar pesemne că afacerile sînt afaceri, chiar cînd e vorb

a de cinematografie. Mai întîi lucrul ş i apoi sărbătorirea succesului. Realitatea e că mor de foame. Mă uit pe furiş la „O mega” mea, cumpă-rată de la Titi, bunul meu prieten, care mi-a dat-o aproape pe gratis, gîndindu-se probabil şi la fap- tu l că nu merge chiar aşa cum i se făcuse r eclamă. 13,43 h. E timpul prînzului! Şi eu n-am băut decît cafele. Nu-i bine! Mă pot alege cu-o gastrită de toată frumuseţea.

Cvintetul cineaştilor, pe de o parte, şi t rio Céapé, pe de alta, încep să discute pr obleme de filmare. Ascult cîtăva vreme, d ar mă plictisesc. Discută ace-leaşi lucruri pe care le mai auzisem. Tot despre come rţ turistic, tot despre icre negre, morun, nise- tru şi cegă afumată.

Iar cînd aud pomenindu-se de nisetru ş i morun, mi-amintesc că tiotea Maşa anu nţase, încă de ieri, că pune cazanul de ru fe la fiert. Pentru o altă şarjă de borş de peşte. Numai la gîndul acesta, care-mi alt erează excesiv sucurile gastrice, şi mă g răbesc să-mi iau rămas bun de la asiste nţă. Văd că le pare sincer rău de plecare a mea, dar n-am ce face, mai înainte de t oate sănătatea, şi apoi realitatea înconju rătoare.

Pe la 19,45 h. fix, mă trezesc din odihn itorul somn de după-amiază. La care cont ribuise, extrem de eficient, şi excelentul prînz oferit de tiotea Maşa-Garafa. Cu s

upliment! Chiftele de ştiucă pră-jite. Cu c eapă. Nebunia lumii, nu altceva.

Complet refăcut, în plină putere de cre aţie, mă pregătesc să pornesc la lucru. „ Erika” mă aşteaptă. De peste o săptămî nă, dacă stau să socotesc bine.

Stau şi aştept să-mi sosească ideile. Şi, aşa cum mi se întîmplă mereu, în ultima vreme, soseşte şi ideea. Dar nu cea pe ca re o aşteptam şi de care aveam mare nev oie. Mă zgîndără ideea că n-ar fi rău de ş tiut, mai mult din curiozitate intelectuală, dacă echipa cineaştilor nu s-apucă cumva să-mi folosească propunerea pentru îmbo găţirea scenariu-lui, aceea cu conflictul d ramatic dintre bine şi rău.

La urma urmei, dacă o preiau chiar cre ator, tot îmi rămîn datori cu nişte dreptur i de autor. Pără- sesc rapid masa de lucr u, iau o hanţă pe mine şi peste cinci minu te sînt în bătătură la Hristu Fer-şampano s. Întuneric beznă. Dar din hambar se au d glasuri. Printre interstiţiile pereţilor de scîndură, din cinci în cinci centimetri, st răbate cîte un firi- cel de lumină. Ce-ar fi să-i surprind chiar în pro-cesul de prelu are creatoare a sugestiei emanate de min e?

Mă apropii tiptil de hambar. Vocile se disting destul de clar. Îl aud pe Gică Tele scop:

— Microbuzul poate căra pînă la şase s

ute de kile, măi Pilule!... Dacă se apropie caraliii, scoţi foaia de parcurs şi le astupi gura! E tehnic? Mai ales dacă icrele-s la cutie, ca la carte...

Mare bestie şi regizorul Cotoi. Zicea că propune-rea mea nu-l interesează, şi-acu ma iată că discută amănuntele dramatiză rii scenariului.

Un foşnet, în stînga mea, îmi deturnea ză atenţia. Asta ar fi culmea, să mai exist e şi alţi amatori de-a colabora la scenari u! Sau, cine ştie, n-ar fi exclus, aşa cum s e întîmplă în lumea studiourilor, să fi por nit lupta pentru participarea în distribuţi a fil-mului. Actorii, mai ales cei neprofesi onişti, sînt în stare de orice, numai să afl e cu un minut mai de-vreme ce se petrec e cu puţinele roluri ce le-ar putea reven i. Totu-i posibil în lumea de basm a filmul ui, chiar şi în Deltă.

Curios din fire şi, prin profesia de scriit or detec-tiv, consider că-i cazul să cunosc detaliile. Păşesc în vîrful degetelor. Acu ma sînt lipit de peretele hambarului.

— Ssst! Astîmpără-te! Dacă ne-aud?

Din păcate nu disting nimic în bezna a mbiantă. E clar, însă, că două persoane se află pe undeva, prin apropiere. Cu oc hii la firele de lumină ce se strecoară prin scînduri, întreprind o mişcare de translaţ ie, mergînd lateral, spre colţul imensei co

nstrucţii.

— Văleu! Boule, nu vezi unde calci?

Glasul înăbuşit, oricît încearcă să fie d e stins, îmi este cunoscut. Dar ce caută aici Hristu, la pîndă în propria lui ogra dă?

— Eu-s, nene Ferşampanos! Ce faci aici? — în-treb mogîldeaţa ce începe să s e contureze la stînga mea.

— Sînt cu Veselina, m-a adus aici s-asc ultăm ce ticluiesc artiştii! Zice că Aramb aşa şi cu socru-său vor să-şi aranjeze nea murile în film.

Cumătra Veselina Mămăligan, pitită lîn gă Hristu, îmi dă un ghiont pe neaşteptat e:

— Taci, scriitorule, taci! Parcă se-aude ceva în partea ailaltă…

Tustrei, umăr la umăr, pornim să ne de plasăm tip-til şi rapid spre sursa zgomote lor depistate de vă-duvă. Ciocnirea se pro duce peste cîteva clipe. Şi ceilalţi fusese ră atenţionaţi de zgomotele stîrnite de noi.

Identificările se petrec pe şoptite:

— Care sînteţi? Ce căutaţi la mine-n og radă?

— Noi, Hristule! Pîndim la găinarul de Pilu! Noi, Manasie, Silică şi Aftandil… De -aseară stăm prin-tre garduri, cu ochii pe

el…

14. INTEROGATORII PE DIVERSE CANALE

— Nea Hristule, — zic eu în beznă, — con-voc o şedinţă urgentă, de noapte, l a mine acasă… Haidem cu toţi acolo, căci nu mai avem nimic de văzut şi ascultat! C eva nu-i în regulă şi trebuie…

—… să desluşim ce se întîmplă! — completează tot din beznă, Veselina Mă măligan.

Ceilalţi trei ne comunică acordul lor pr intr-un mormăit pe trei voci.

Ne ridicăm din ţărînă, deoarece schim bul de pă-reri avusese loc pe terenul de j os, acolo unde că-zusem în urma impactu lui dintre cele două grupuri şi părăsim te renul pîş-pîş, fără să se-audă nici cel mai mic zgomot, cu excepţia lătrăturilor zăvo zilor din ogrăzile învecinate, care pornes c, din senin, un tir de hau-hau-ri absolut nejustificat.

Sîntem la mine în odaie. Slavă Domnul ui, acum ne putem vedea la chip. În casă

arde becul (60 waţi) şi noi, la masă, stăm aşteptînd începerea discuţiilor. Pentru a î ncuraja participanţii, neavînd altceva la î ndemînă, sacrific o sticluţă de trăscău de Tîncăbeşti. Recepţionată cu nestăvilit ent uziasm. N-am pahare, dar asistenţa nu se jenează, ci serveşte direct din gîtul minus culului recipient, supraveghind justa dis-t ribuire a lichidului inflamabil. Cînd sticla ajunge la mine, nu mai conţine nici un s trop. Nu-mi rămîne decît s-o pun la loc, g oală, spre dezamăgirea vizibilă a adunării generale.

— Fraţii mei şi prietenii mei, — îmi dezvolt eu raportul, — cred că-i momentu l, în pofida orei tîr- zii din noapte, să clari ficăm problemele ce ni se află în faţă… Hristu Ferşampanos şi cu cumătră Veseli na, mi-au spus că Arambaşa îşi aranjează ploile cu cinematografia; şi că de-aia pînd eau… Bun! Una la mînă! Iar dumneavoas tră, — mă adre-sez direct sfintei treimi M anasie Ofiţeru, Silică Ţo-ropoc şi Aftandil Viziru, — aţi declarat că urmăriţi găinării le lui Pilu, adică aceeaşi persoană pe car e o suspectau şi Hristu cu Veselina. Bu n! Două la mînă! Dar aş vrea să preciză m: despre ce găinării e vorba, şi despr e ce aranjamente? Asta ar fi trei la mî nă! Clar?

Se produce o mişcare în rîndurile parti cipanţilor. Veselina îl îmboldeşte pe Hrist

u:

— Lasă-mă să vorbesc eu, tu nu te băga! — şi-i mai trage şi-un ghiont îndesa t, de face bietul Fer-şampanos „hîc!” — eşti un adormit, blegul pămîn-tului, a tre buit să te tîrăsc după mine ca pe-un sac de cartofi, pînă să te duc la hambar, să-i asculţi pe-ăia… Uite care-i buba, doml e Conan, cinemato-grafiştii vor să angaje ze actori pentru filmul lor… Se zvoneşte că diriginta va fi în fruntea cinemau-lui… că neamurile lui Papaşa şi-ale lui Aramb aşa vor juca numai ele în circul ăsta… Fie rbe tot sa- tul, domnule Conan! De ce să cîştige numai şme-cherii? Noi de ce n-am fi vrednici să ne pozeze în filmul lor? Dia dea Manasie Ofiţeru, care a luptat în do uă războaie, care-a văzut multe la viaţa l ui, şi-apoi Aftandil, sau chiar şi Silică, me mbrii în echipa ar-tistică a căminului cult ural, ei de ce n-ar face pe actorii? Sau eu, văduvă în puteri, care joc în toate piesele de la cămin? N-am luat şi premiu la con-c ursul judeţean? Ce, dac-a fost premiul al treilea?…

Veselina priveşte înciudată prin came ră. Ştiu eu ce caută, dar dacă demasc asc unzătoarea trăscăului sînt un om pierdut. Aşa că fac pe niznaiul.

Aftandil Viziru, o namilă de om, un roş covan simpatic, clădit numai din muşchi ş i oase ciolănoase, îşi aprinde o ţigară, a p

atra, servită degajat din pa-chetul meu d e ,,BT”. Se vede că-i place tutunul bulgăr esc. Apoi, după ce trage fumul adînc în p lă-mînu-i de metal neidentificat, oftează ş i declară cu glas dogit şi amărît:

— Dă-i dracului cu filmul lor… Ce-o să fie dacă neamurile lui Arambaşa or să int re în poze?… Nu asta-i problema.

— N-ai dreptate, Aftandile! — se mînia ză Silică. — N-ai dreptate. Nu-s reprezentativi pentru ,,Mila 41”! Asta mă doare pe mine!

Manasie Ofiţeru, un bătrîn vînjos şi băţ os, scuipă în palmă şi, cu tăişul celeilalte, pocneşte în flegmă. Sărim la o parte cu t oţii, ferindu-ne de stropi.

— Văzurăţi, tîmpiţilor? Uite-aşa ne-mp răştiem şi noi. În loc să-l prindem pe Pilu cu mîţa-n sac, că ne fură peştele şi zilel e muncă, şi banii, şi femeile, noi ne vînzol im ca nişte vînturi în izmene, jelin- du-n e că nu ne bagă artiviştii ăia în film. Asta- i problema cea mai arzătoare?

Numai Hristu Ferşampanos tace. Nu-s atît de con-vins, între noi fie vorba, că el şi cu Veselina stă- teau în beznă doar pe ntru a urmări activităţile lui Arambaşa. P esemne că aveau alte chestiuni de dez-bă tut. El lup singuratic, ea vădană, şi încă î n pu- teri, văzîndu-se prinşi cu „mititic a”, precis că scor-niseră, pe loc, problem a spinoasă a participării sa-tului în „cast”

-ul peliculei lui Socrate Cotoi.

Abia într-un tîrziu îndrăzneşte să-ntreb e:

— Dar matale, domnu maestrule, matal e ce că- tai pe lîngă hambar? Că n-oi fi vrî nd a spune că te interesează să joci la cin ema…

Mă grăbesc să nu-l dezamăgesc:

— Ferească-mă Dumnezeu de-aşa cev a!

Dar Ferşampanos insistă, nu se mulţu meşte:

— Şi-atunci?

— Şi-atunci, cum să-ţi spun, nea Hristu le, mă plimbam aşa fără scop, numai să i au puţin aer…

— Orbecăind prin beznă, să-ţi spargi c apul călcînd prin gropane? De ce nu te pl imbi tălică prin ograda lui Stepan? De ce taman la mine?

Neapărat trebuie să inventez ceva plau zibil, pen-tru a astîmpăra curiozitatea vec inului. N-are nici un rost să-i spun chesti a cu drepturile mele de autor.

— De foame, nene Hristule! De foame! Gîndeam c-or să mă poftească la masă… Dar cînd să bat la uşă v-am auzit pe voi, p e mata şi pe cumătra Vese-lina, hîrjonind u-vă în întuneric… E bine?

Roşeaţa cumătrului Ferşampanos e gră itoare. E clar. Nu-i bine!

La acest punct al ordinei de zi, fără să mai fie nevoie de-a pune la vot, se decide închiderea şedin-ţei. Lumea-i obosită, şi l a propriu şi la figurat. Trăscăul de Tîncăb eşti nu se dezminte. Cînd mă uit la ceas, nu-mi vine a crede. Ţiferblatul arată mie-zul nopţii. Ce repede se scurge timpul! Şi totuşi, mi-e foame şi n-am ce să iau în g ură. Dar, înde-letnicindu-mă cu petrecere a oaspeţilor, uit pentru o clipă de această stringentă problemă.

Pînă la urmă, în absenţa oricăror resurse pe plan local, — tiotea Maşa-Gar afa fiind dispărută fără ur-me, — decid să mă culc nemîncat. Conform cele-brului y oga: mîncarea de seară dă-o duşmanilor. În orice caz, ştiu că voi dormi bine. Dacă-i trag un somn lin pînă la opt, mîine mă a puc de lucru. În plin „forcing”.

Întocmai aşa s-a şi întîmplat. Am dormi t buş. Adică buştean. Dar nu pînă la opt d e dimineaţă, ci numai pînă la şase. Atît in dica „Omega” mea în clipa cînd sosiră inv eidăraşii.

— Scoală-te, maestre, c-am venit cu cafeaua! — răcneşte de afară jovialul regizor Socrate. — Ne-aşteaptă o nouă zi, o zi senină şi plină de făgă- duinţi. Astăzi ne apucăm de lucru. Dar, mai înainte de t oate, să bem cafeaua cea de toate zilele.

O vom bea împreună, căci avem de discut at nişte probleme arzătoare la ordinea zil ei… Aşteptăm!

Mă îmbrac la repezeală. Cvintetul disc ută în faţa uşii. Nu înţeleg despre ce vorb esc, aşa că prefer să renunţ la spălat şi să-i vîr mai degrabă în odaie.

Socrate Cotoi intră primul. În mînă cu ceaunul fumegînd. După el Grigulea, apoi Cotonog, Pîrvuică şi Gică Bendix-Telesco p.

— Maestre, iartă-ne insolenţa, dar eşti invitatul nostru. Nu putem servi cafeaua fără prezenţa ma-tale. Şi nici n-avem za hăr, aşa că vom apela la za-harina dumitale… — declară insidios apoplectic ul director de producţie.

Buimăcit de nesomn, încropesc un mic dejun pau-per. Biscuiţi „Istria” şi nişte ca ramele uscate. N-am altceva la îndemînă. Dar merg de minune cu exce-lenta cafea „italiană” a clanului Cotoi. Mai ales că ne avînd ceşti, o servim în stacane de-o litră.

Cineaştii ăştia sînt totuşi nişte oameni drăguţi şi de treabă. Pesemne că s-au si mţit prost ieri seară, văzînd că mă plictis esc la discuţiile lor cu delegaţii actorilor din „Mila 41”.

— Meştere, — mă acostează pe ne aşteptate So-crate, — se vorbeşte că lucr

ezi şi-n presă, reporter la „Fapta”. Aici ai venit pentru revistă? Te docu-mentezi pe ntru vreun material senzaţional, despre o amenii Deltei?

— Nici gînd, domnule Socrate! Fereas că Dum-nezeu. Sînt în plin concediu de cr eaţie, să-mi termin romanul meu poliţist! …

— Poliţist? Cu miliţie economică?…

— Nu, domle, fără miliţie, dar cu crimi nali… Aşa se numeşte genul, însă nu-i ob ligatoriu să cu-prindă şi organe de specia litate… Există fel şi fel de scheme… Sch ema mea-i enigmistică, de tip atmosferă …

Socrate răsuflă uşurat:

— Excelent! Înseamnă că „Mila 41” îţi oferă un material informativo-documenta r de primă mînă… Scormoneşti caracter e, iscodeşti conflicte, cercetezi probleme locale… Nu-i aşa?

Se pricepe şi Cotoi ăsta la literatură, c um mă pricep eu la cinema.

— Dragul meu regizor, — încerc eu să-l lămu-resc, — materialul meu este de multă vreme în sta-diul final. Am venit la „Mila 41” pentru alte mo-tive… Am fost t rimis…

Cotonog devine vînăt:

— Trimis? De cine?

Pîşu depistează impoliteţea directorulu i şi inter-vine:

— Nene Optimus, cum se poate să-l înt rebi aşa ceva pe maestrul? Dacă e vorba de-o trimitere spe-cială?...

Drăguţii de ei, îşi fac griji pentru mine.

— Fiţi liniştiţi. Nu m-a trimis nimeni oficial, ci

un vechi prieten de-al meu, pescar amato r de faimă naţională... Specializat în înge ri...

— „Îngeri”? — se miră nespus Gică, — „Îngeri”, îngeri, din ăia scăpaţi de la pîrn aie? Sau îngeri bi-sericeşti?...

— Îngeri simbolici, domle Telescop!

— Scuzaţi de-ntrebare, domnule Cona n! Din ăş-tia nu cunosc...

— Nu mă mir, dar nu-i cine ştie ce pag ubă. Sînt nişte îngeri ca noi, ca voi... însă el mi-a recoman- dat pe Stepan Cuşeai ca gazdă. Să stau la dînsul şi să-mi scriu ro manul...

Cvintetul cineaştilor soarbe cafelele un a după al-ta. Interesant şi acest schimb d e experienţă între două genuri diferite al e artei. Pentru a înviora at-mosfera, îl ch estionez pe şeful echipei:

— Care-s problemele arzătoare, despre care po-meneai cînd aţi sosit?

Regizorul devine grav. Priveşte pe rînd la mem-brii colectivului, ca şi cum le-ar fi

cerut o aprobare vizuală, apoi demarea ză:

— Dragă maestre, nici nu ştii cît te iubi m şi cît ne frămîntă anumite probleme le gate de creaţia du-mitale. De cînd am sos it la ,,Mila 41”, am mai aflat şi noi cîte ce va. Cel puţin ăia de la oficiul poştal sînt îngroziţi. Primeşti atîtea reviste şi, mai al es, atîta corespondenţă încît au intrat la idei. În special Moira Ghergidap. O fi ea f ată drăguţă, dar nu ştiu ce se ascunde î n căpşorul ei…

Romică Pîrvuică, mult mai la obiect de cît regizo-rul, completează dosarul de ca dre al dirigintei:

— Este capabilă de orice, nene Conan! De orice!

Încep să fiu neliniştit.

— Adică?…

— Păi bine, domle Conan, tocmai dumn eata, autor de romane poliţiste, nu-ţi dai seama că repre-zinţi o enigmă pentru ele mentele negative de pe teritoriul „Milei 41”? — îmi sugerează Pîşu, tuşind cu înţe les.

— Hai să nu ne mai ascundem după de gete, dom-le Conan, — reia conducerea discuţiei Socrate. — Avem informaţii că d iriginta îţi spionează corespon-denţa, îţi d eschide scrisorile, le citeşte… De ce se te me?

— Imposibil! — exclam eu îngrozit.

— Ba-i foarte posibil! Şi, mai mult de-a tît, Moira nu-ţi expediază scrisorile imedi at. Mai întîi le co-piază, şi-abia apoi le tri mite… dacă le mai trimite! Iartă-ne că ne băgăm în problemele dumitale de creaţie, dar vrem să ne dovedim alesele simţămin te ce le nutrim pentru matale, şi să-ţi dă m o mînă de ajutor, aducîndu-ţi la cunoşti nţă manevrele putorii…

— Da, bine zis, ale putorii, — intervine sarcastic Cotonog, — pentru că numai o putoare, o infrac-toare înrăită procedea ză în modul ăsta suspect… Am dreptate, dragă Socrate? Greşesc cumva, măi Pîşul e?…

Prietenul la nevoie se cunoaşte. Ştiu as ta de la tanti Raliţa, mătuşă-mea. Şi tocm ai eu, detectiv de-o oarecare perspicacita te, tocmai eu să manifest atîta neglijenţă, şi să nu observ parşivenia dirigintei.

Ceea ce mă miră însă, spre stupefacţia mea, care cunosc destul de bine conţinut ul corespondenţei pri-mite şi expediate, e ste totala lipsă de însemnătate a acestei a. Ce anume o determină pe Moira să-mi suspecteze scrisorile? Aici e-aici!

Băieţii din echipă privesc înduioşaţi la frămînta-rea mea, atît de vizibilă pe chip ul devastat de gînduri negre. Constatînd că-i preocupă soarta subsemnatu-lui, îmi

dau seama că-s singura mînă de ajutor pe care mă pot baza. Şi, ca o culme, sînt cin ci, întoc-mai cît şi degetele unei mîini.

— Domnule Socrate! Domnule Cotono g! Dom-nule Pîşu! Ce credeţi că-i de făcu t? Aveţi vreo idee?

Telescop şi cu Pîrvuică, lezaţi de faptul că-i omi-sesem de la apel, recită în duet:

— Avem, dragă maestre! Avem şi noi! Dar să vi-o spună Socrate, că-i mai vers atil în chestiile astea…

Îmi întorc privirea rugătoare spre regiz or. Şi aş-tept. Iar Cotoi nu mă lasă să fier b în suc propriu:

— Există o idee, dragă meştere, o idee a între-gului nostru colectiv. Ca să vezi cî t ne preocupă destinul dumitale, aflat în aceste grele clipe la mare cumpănă… Tre buie să aflăm ce se ascunde în spa-tele ac estor acţiuni suspecte ale putorii, aşa cu m prea bine am marcat eu, şi cum şi mai bine a sub-liniat nenea Optimus, că-i mai bătrîn, şi mai umblat cu putorile… Neapă rat să pornim la acţiune neîn-tîrziat. În co lectiv. Că unde-s doi, puterea creşte, da r unde-s cinci, şase, şapte, şi aşa mai dep arte, pu-terea de şoc sporeşte apreciabil … În linii mari, eventual şi-n linii mai măr unte, ideea ar fi urmă-toarea: trebuie m ers în vizită la dirigintă, sub un

pretext oarecare, şi-acolo, la faţa locului,

Moira să fie trasă de limbă, obligată să se autodemaşte…

Într-adevăr, asta se poate chema idee. Chiar mă simt străbătut de-un val de ent uziasm juvenil:

— Dar n-o să i se pară ciudat că năvăli m atîţia inşi în living-room-ul ei, mai ales după ce i l-am şi demolat?

Socrate pare nedumerit:

— Care atîţia? Ai să mergi de unul sing ur, maestre Conan! Nu eşti destul cu volu mul dumitale? Principalul este să nu te m ai aşezi pe canapea, sau, în cel mai rău c az, cînd vezi că este imposibil de refuzat o asemenea invitaţie, să ai asupra matale o rolă de scotch!

— Singur! Numai eu, cu mine? Şi colec tivul?

Optimus Cotonog pesemne sîcîit de mu ltiplele mele întrebări, devine oarecum in solent, dar nu cine ştie ce:

— Păi bine, domnule Conan, ce mai vre i de la sufletul nostru? Idee ţi-am dat, inf ormaţii ţi-am furnizat, situaţia ţi-am lămu rit-o! Nu-i oare de ajuns? Vrei cumva să- ţi spargem şi niscaiva lemne pentru iar nă? Hai că-i prea de tot…

Are dreptate simpaticul apoplectic. Bu nă ziua mi-au dat, belea şi-au căpătat. R areori întîlneşti oa-meni atît de dezintere saţi. N-aş fi crezut niciodată că cineaştii ăştia pot fi atît de utili semenilor, în afar

a zecilor de mii de metri de peliculă indig estă.

Totuşi se cer nişte precizări:

— Şi dacă descopăr ceva dubios, ce fac atunci?...

Socrate mă lămureşte instantaneu:

— Atunci se schimbă calimera... Intră m noi pe fază...

Cumplit este că, acum cînd trebuie să mă con-centrez asupra acţiunii „Moira", cu toate facultăţile, simt o foame crînce nă, răscolitoare. Barem de-o fi apărut pri n sector tiotea Maşa-Garafa!...

15. SĂ NU-ŢI GHICEŞTI SINGUR M OARTEA ÎN CAFEA!

Părăsit de bunii mei prieteni plecaţi să prînzească pe alte meleaguri, încep să cuget la cea mai înaltă tensiune. Simt cu m releele mele neuro-nice intră în conexi une, parcă mă furnică ceva prin creier, d epistez accelerate declanşări de impulsur i electrice, simt că-mi fierbe mintea. Aşa am fost tot-deauna în momentele de peric ulozitate sporită.

Dar niciodată nu se poate gîndi cu sto macul gol. Ideile sînt lipsite de fosfor, de proteine, şi de toate celelalte principii vit ale. Deci să trec la prima fază a misiunii

„Moira”: un prînz tonic, stenic, dar nu di etetic. În asemenea situaţii se suspendă, pînă la terminarea operaţiunilor, orice re gim alimentar.

Cu ajutorul preţios al Maşei-Garafa, înt oarsă de la cumetrele ei, mă revitalizez î ntr-un ritm satisfă-cător. Un mic castron (repetat) cu borş de peşte, o bucăţică de şalău prăjit, fără lămîie, că nu există, şi -un singur pahar de cărţălău, cu serioase urme de acid acetic pur.

În clipa cînd îmi limpezesc cavitatea bu cală de oţetul lui Stepan Cuşeai, cu-o pi cătură de trăscău, apare la orizont şi Miş a Negroponte.

— Să trăiţi, maestre, v-am adus ziarel e! Ce mai faceţi? Eu-s istovit. Nu mă mai ţin picioarele, maes-tre! Simt că mă lasă şi inima…

— De ce umbli pe jos? Unde ţi-e bicicle ta?

— Am casat-o, domnu Conan! Nu se m ai poate folosi. M-am trîntit şi eu pentru cîteva clipe în şanţ, la iarbă verde, să tra g un pui de somn, că eram tare obosit, şi bandiţi necunoscuţi mi-au furat…

—… velocipedul? Auzi, ce oameni!

— Roţile mi le-au furat, domnule Cona n, roţile, că aveau caucioace noi. Că nu e rau proşti să se os-tenească a le da jos de pe genţi…

— Să-ţi dau un întăritor? Un trăscău?

— Mai întrebaţi, maestre? Eu votez pe ntru!

— Perfect! Dar am să te rog să-mi faci un servi-ciu… Să-i transmiţi un bilet doa mnei diriginte… Se poate? Vreau s-o înt reb dacă-i dispusă să pri-mească vizita m ea… aş vrea chiar astăzi după-masă…

— Gînd la gînd cu bucurie, iarăşi zarvă o să fie! — se declanşează pe neaşteptate sistemul creator al factorului, versificator la orice oră din zi şi din noapte, spontan ş i-n proporţie de masă. — Păi chiar v-aduc eam o scrisoare de la şefa noastră… Vă p of-teşte la o cafea, dar să veniţi singur, fă ră zurbagii…

— Aşa ţi-a spus?

— Nu! Aşa a scris în bilet. Poftiţi plicul … să verificaţi şi matale!

Nu mă miră faptul că Negroponte mi-a citit o scrisoare adresată personal, ci iniţi ativa Moirei Ghergidap de-a mă vedea di n nou, mai ales după cele petrecute în ca sa ei.

Desfac plicul pe care Mişa îl lipise de c urînd, se mai simţea umezeala salivei, şi pornesc să descifrez:

— „Iubite maestre, cred că-mi datoraţi o expli-caţie, tot aşa cum şi eu mă simt o bligată să vă lă-muresc o seamă de lucrur i ciudate, dacă nu chiar bizare. Faceţi cu m credeţi, «ad libidum», vorba mea, dar poftiţi să sorbim împreună o ceaşcă de ca

fea. A dumneavoastră M. G.”

Îmbrăcat în ultimele mele ţoale festive, ceilalţi pantaloni dovedindu-se irecupera bili, îmi frămînt mintea destul de serios gîndindu-mă ce atenţie să-i duc diriginte i, pentru a-i atenua reflexele şi a ob- ţine demascarea plănuită de colectivul clanul ui Co-toi. Brusc mi-amintesc de şerica Mo irei. Cred însă că trăscăul meu de Tîncăb eşti îi va înlesni o mărtu-risire completă, eventual chiar şi mai mult. Iau deci un fla con din stocul meu supranormativ person al şi-l împachetez într-o hîrtie imacula tă, smulsă din teancul destinat dactilogra fierii manuscrisului.

17,15 h. fix, cunoscînd ora de închider e a oficiu-lui, bat la uşa domiciliului doam nei Moira Ghergi-dap. Vipera, năpîrca, „p utoarea” apare numaidecît în prag, poftin du-mă cu cel mai graţios zîmbet avut la d ispoziţie:

— Poftim, poftim, domnule Conan şi iu bite maestre, ştiam că punctualitatea du mitale nu se va dezminţi nici de astă da tă. Eşti un adevărat rege, în această privi nţă, şi nu numai atît. Simţeam o ne- voie nebună să discutăm împreună. Dar intră, nu rămîne în prag, că trage. Şi curentul, şi Arambaşa cu ochiul. De cînd cu petre cerea noastră, bairam-par-ty-ul de pomi

nă, fostul meu logodnic mă urmăreşte cli pă de clipă.

Ca să potolesc debitul verbal al dirigint ei cu două feţe, mă grăbesc să trec pragu l şi să intru în casă. Apoi, la instigaţiile g azdei, mă îndrept spre living-room.

— Ei, ce zici, maestre? Îţi place? Aşa g entlema-nicşi mai zic şi eu! A doua zi m-a m pomenit cu meşterii, plătiţi şi tocmiţi d e domnul Socrate Cotoi. În mai puţin de- o jumătate de zi, totul a fost gata…

Vorba dirigintei, nici „gentlemannix” n- ar fi pro-cedat mai cavalereşte. Living-ro om-ul prezintă to-tuşi unele modificări. M asa se află în centrul încă-perii, dar cana peaua este trasă lîngă peretele cu fe-reas tra. Tapiţeria a fost înlocuită. Geamurile sparte aşijderea, cu altele givrate, transl ucide, să nu se poată privi prin ele.

— Ia loc, domnu Conan! Poţi să te aşez i şi pe canapea. De data asta i-au schimb at toate arcurile. Eu pun de cafea, am toa tă instalaţia la îndemînă şi, pînă dă în fier t, mai stăm la taclale. Că avem ce ne s pune, nu-i aşa?

Mai înainte de-a da urmare perfidei inv itaţii, pre-zint modestul meu cadou:

— Pentru că stimez alcoolurile casnice, ţi-am adus şi eu nişte trăscău de Tîncăb eşti. O băutură aleasă, universală. Ţine lo c şi de coniac, şi de ţuică, ba chiar şi de r om. Se poate pune şi-n cafea…

Diriginta face pe emoţionata:

— Vai de mine, maestre, dar nu trebuia să te deranjezi. Ce-i drept, îmi prinde bine, deoarece s-a băut toată şerica… Dar te rog, nu mai sta în pi-cioare, mă îmbibezi cu atitudinea matale frigidă… Parcă ai fi constipat, sau ce-ai păţit?

— Absolut nimic, doamnă Moira! Problemele de creaţie. Mă frămîntă!

— Nu foloseşti, în asemenea cazuri, un relaxativ uşor? De pildă prune afumate sau sulfat de sodă menajeră… Eu, cînd sînt amărîtă, iau totdeauna o lingură de sare amară. Excelentă! După o jumătate de oră mă simt uşurată…

Diriginta încearcă să abată discuţia spre probleme minore, sau îmi pregăteşte cine ştie ce lovitură de teatru. Decid să mai aştept. Pînă la declanşarea ac-ţiunii „Moira”, cel mai bun lucru este să fac pe prostul. Aşa că mă pregătesc să iau loc pe canapea. Mi-aduc aminte însă de consiliul regizorului şi re-nunţ în ultimul moment. Optez pentru scaunul cel mai apropiat de uşă. Probabil dintr-un zdravăn in-stinct de conservare, care la mine funcţionează tot-deauna ireproşabil.

Madam Ghergidap supraveghează ibricul de cafea. Iar eu supraveghez amăgitoa

rea făptură a gaz-dei. Pentru cea de-a do ua vizită a mea, nu şi-a mai îmbrăcat roc hia aceea de lamé, ci s-a rezumat la nişte blugi noi albi murdari, nu ştiu dacă natur al sau din fabrică, şi la o bluză în carouri violent împopis-trate. Observ c-a abando nat „Carpaţi”-urile, trecînd la „Kent”. Pes emne vreo atenţie de-a regizorului, grav complexat de pagubele pricinuite. Aband onez şi eu „BT”-urile mele, înţelegînd să profit de faptul că-s oaspete. Blugii dirigi ntei n-o prea avantajează, reliefînd excesi v nişte picioare de tipul stîlp de tele-graf, dar nu din cei tradiţionali, de lemn, ci tur naţi din beton. Cred c-o să aibă probleme şi necazuri, în cazul cînd intenţionează vreo mişcare mai bruscă. Văd c-a părăsit şi peruca de rîndul trecut, arborîn-du-şi părul propriu, ameliorat însă cu produsel e naţionale de boiangerie cosmetică.

— Domnule Conan, — mi se adresează pe neaş-teptate Moira, turnînd în acelaşi timp cafea în ceşti, — mă condamni pentr u portamentul meu din timpul petrecerii?

— În ce calitate, doamnă Moira?

— Aşa, fără calitate, ca om şi tovarăş d in do-meniile artei!

— Dragă doamnă, nu-s capabil să jigne sc o fe-meie nici c-o floare…

— Dar nici c-un buchet de garoafe! Şti u. Am observat. Pesemne din pricină că eşti căsătorit, nu o amărîtă de solitară ca

mine...

Sorb din cafea. Nu mai are aceeaşi aro mă, ca la prima vizită. Şi ce bine mi-ar fi prins o cafea, mai ales acum, cînd mă pre gătesc de atac. O cafea care să-mi placă, tare, groasă şi mare. Mai aprind o ţi-ga ră, tot din pachetul de „Kent" al gazdei; b arem dacă-i prefăcută şi vrăjmaşă, cel p uţin să-i fac pa-gubă. Trag adînc, mă îne c, tuşesc şi spun:

— Aş vrea să-ţi reclam anumite deficie nţe ale poştei, nu te superi? Coresponde nţa îmi vine cu în-tîrziere... Iar plicurile mi se par abia lipite, parcă a umblat ci neva prin ele! Cum este posibil aşa cev a, doamnă Ghergidap?

Eram convins că şocul direct va acţion a mult mai eficient decît tatonările laşe şi incongruente. Demolată în structura psih ică, diriginta trebuia să re-curgă la o cri ză de nervi, pentru ca apoi să treacă la d estăinuiri mai dezvoltate. O schemă clasi că, utili-zată şi de detectivii moderni, cu m ar fi Lemmy Caution sau Philip Marlow e.

Aştept încordat. Diriginta mai toarnă c afea în ceşti, zîmbindu-mi pe sub must aţă. Verde şi insidios. Apoi demarează:

— Tot ce se poate, dragă maestre! La n oi în Del-tă, umezeala atinge uneori cote atît de ridicate, în- cît se dezlipesc şi ten cuielile de pe case, darmite pli-curile, car

e ştii matale… N-am decît un singur fac-t or, şi-acela beţiv! De unde să aibă atîta s cuipat, să lipească plicurile la loc? Din pr icina băuturii i s-au uscat ficatul şi gangli onii limbii… Iar samagonul ar dizolva şi mai acătării guma de pe plicuri… Apro-po u, tot veni vorba de băutură, n-ar fi cazul să bem un păhărel de trăscău?

Încremenit de abilitatea „putorii”, acce pt fără re-zistenţă.

— În sănătatea lui tălică, maestre Cona n! Şi nu-ţi mai face griji cu poşta noastră. Asta-i viaţa, asta-i clima! — rosteşte sole mn diriginta, dînd pe gît pri-mul pahar de licoare inflamabilă.

Cele 57 de grade ale alcoolului nu-i pro duc nici o impresie. Fapt pentru care m ai serveşte şi-al doilea pahar, plescăind din limbă.

— Nu-i rău vizichiul ăsta, domle Cona n! Putea fi şi mai tare!

Mă grăbesc să verific declaraţia dirigin tei. Sper să nu-mi fi degradat careva pro dusul, poluîndu-l cu apă. Sorb atent din păhărel. Nici urmă de traficare. Mai mult ca sigur că diriginta, surprinsă de atacul meu vrea să cîştige timp abătînd discuţia asupra altor probleme. Şi chiar aşa se şi întîmplă, deoarece o aud:

— Domnule Conan, am o propunere, ha i să-ţi ghicesc în cafea. Dacă enigma plic urilor se datorea-ză unei mîini criminale,

zaţul cafelei o va da numai-decît de gol. T ot aşa l-am prins, şi pe fostul factor, cu mîţa-n sac. Fura din pensiile oamenilor. I-am ghicit în cafea şi i-am spus-o verde în faţă: „Nene Izop eşti în pom! Furi! Furi d e stingi! Uită-te în fundul ceştii… vezi vie rmişorii ăia desenaţi în zaţ?” S-a uitat, a îngălbenit şi-a mărturisit tot. De acord?… Ia dă-mi ceaşca, s-o răstorn!…

În această clipă am o străfulgerare de geniu. Răs-torn paharul cu trăscău de pe masă, lovindu-l cu cotul. Dau să mă plec. Moira mă opreşte:

— Lasă că-l ridic eu. Dumitale o să-ţi vi e greu, din pricina voluminozităţii!

În secundele cît diriginta umblă pe sub masă du-pă pahar, schimb ceştile de cafe a, trecînd-o pe-a mea în locul celei din f aţa doamnei Ghergidap.

După ce umple din nou păhărele cu tră scău, în-cercînd să-mi explice că paharul golit nu poartă no-roc, diriginta ia ceaşca de cafea din faţa mea, fosta ei ceaşcă şi-o dă cu fundul în sus.

— Pînă gustăm din trăscăul dumitale, s e aşază şi zaţul! Noroc şi sănătate, domn ule Conan…

Durează ceva vreme aşezarea zaţului. Timp în care Moira mai rade vreo două păhărele de tărie. Eu mă abţin. Vreau să fiu în deplinătatea tuturor fa-cultăţilor m ele mintale. Să văd ce-şi ghiceşte scor-pi

a, în propria ei ceaşcă. Poate că-n felul ac esta va fi nevoită să spună adevărul. Un adevăr pe care-l crede a-mi aparţine. Ast a lovitură de teatru, mai zic şi eu.

— Ia să vedem, dragă maestre, — vorbeşte cu limba niţel cam şontîcă diriginta, — poate-l desco-perim pe criminalul care-ţi citeşte scrisorile!

O încuviinţez entuziast:

— Ia să vedem, dragă doamnă! Chiar sî nt curios să asist la talentele dumitale div inatorii în plină acţiune. Nu prea înclin să cred în supranatural, dar dacă spui că l-a i prins pe hoţul ăla de poştaş în chipul ăst a, să vedem pe cine mai prinzi acum… Nu era cumva cazul să ghiceşti în cafeau a făptaşu-lui? Merge oare şi-n ceaşca me a?

— Bineînţeles! Există o legătură strîn să, magneti-că, telepatogenică între păgu baş şi criminal… În ori-ce caz, zaţul ăsta mi se pare tare ciudat, chiar bi-zar… Nu-i bine ce se-ntîmplă dragă maestre, nu-i bi-ne, zău aşa!...Vai de mine!... Nu te simţi bine?... Eşti suferind, domnul Conan? Ai vreo boală mai veche?

— Dar de ce, coană Moira? În afară de mici de-zagremente digestive, cînd depăş esc ştacheta, nu ştiu să sufăr de ceva gra v…

Diriginta mă examinează pe sub sprînc ene. Ro-teşte ceaşca pe toate meridianel

e. Priveşte în ea, de parcă ar citi în carte a destinului.

La un moment dat holbează ochii, îngăl beneşte. Lasă ceaşca să-i cadă pe masă, z vîcneşte din braţ, răsturnînd instalaţia de cafea. Se clatină îngrijoră-tor, pendulînd pe spătarul scaunului. Ţipă răguşit, icneş te şi cade cu capul înainte.

Zgomotul produs de impactul dintre s căfîrlia di-rigintei şi lemnul masiv mă fac e atent. Pînă atunci urmărisem detaşat m anevrele gazdei, bănuind în ele circul ob işnuit al ghicitoarelor.

Mă reped la dirigintă. Îi ating umărul. Trupul gazdei, ca un sac cu fasole (boab e) prost echilibrat, se prăbuşeşte de pe s caun, lungindu-se pe podea. Şi decide să rămînă acolo, fără să mai comită vreo m işcare.

Moare diriginta! I s-a făcut rău? Dau p rimul aju-tor. Mai întîi torn pe ea apă din carafă. Doi litri, pe puţin. Nimic. Apoi înc erc un „bouche-à-bouche”. Dar sînt nevoi t să renunţ. Gura dirigintei emană o ase menea cantitate de vapori alcoolici, încît mă cu-prinde ameţeala. Pornesc s-o pălm uiesc. Mai întîi uşurel, apoi mai vîrtos. Da r se încăpăţînează să ră-mînă de lemn-Tă nase.

Privesc disperat în jurul meu. În afară de perso-nalitatea mea şi de cadavrul pre zumat al dirigintei, nimeni care să mă aju

te. Ce-i de făcut? O zgîlţîi din toate puteri le, apoi încep să-i strig la ureche, dintr-o poziţie extrem de dificilă, deoarece trebu ie să stau aplecat:

— Doamnă dirigintă! Doamnă Moira! S e poate să-mi faci una ca asta mie, tocma i acuma cînd aveam atîta nevoie de linişt e pentru roman? Trezeş-te-te, ghicitoare nenorocită! Nu vezi că ţi-ai ghicit propria -ţi moarte? Spune odată, ai murit? Sau fa ci bancuri! Haide, lasă gluma. Renunţ la dezlegarea misterului plicurilor. Cunosc adevărul. Te iert, nu-mai învie odată!

Nici gînd să se lase convinsă de suplic aţiile mele. Tace şi nimic mai mult...

Fug în bucătărie, poate găsesc nişte oţ et aromatic să-i fricţionez tîmplele. N-are aşa ceva. În disperare de cauză recurg to t la universalul trăscău. Torn în palmă o doză zdravănă de alcool casnic, şi pornes c să-i frec obrajii, fruntea, ceafa, gîtul. Ni ci un rezultat

notabil. Ca şi cum aş fi fricţionat cu carm ol antireumatic un picior de lemn.

Istovit de-atari eforturi nesăbuite, mă aşez pe scaun. Privesc la trupul nemişcăt or al moartei. Oare moartă să fie? Este! Ş i încă bine. Pentru a mă reîn-vigora niţel, beau dintr-o dată toată cafeaua din ibricu

l scăpat nerăsturnat. Peste vreo cîteva mi nute îşi va face efectul. Pornesc să aştep t. Dar ca să nu irosesc timpul, încep să cu get adînc şi grav la si-tuaţie. Se cere o an aliză serioasă. Aşa cum se cu-vine din par tea unui detectiv amator, excepţional, de talia unui Al Conan Doi.

Mai întîi recapitulez desfăşurarea even imentelor. Dar nu găsesc nimic deosebit. Apoi mă strădui să-mi reamintesc ultimel e cuvinte rostite de răposată. Ar fi ceva aici. Dar dacă le acord importanţă, ar îns em-na să accept introziunea supranatural ului, şi nu pot accepta asta.

Nu-mi rămîne decît o singură concluzi e. Moira Ghergidap suferea de inimă. De altfel nu pomenise ea, cînd pornise să ghi cească, despre o gravă sufe-rinţă, despre posibilitatea unui deces subit?

Încep să apară primele simptome ale e fectului cardiotonic al cafeinei. Îmi bate i nima ca un motor de tractor „Universal 6 51”.

Şi, ascultînd îngrijorat la pulsaţiile cor dului, îmi vine în minte şi ideea salvatoar e. Fug imediat la echipă. Doar îmi făgădu iseră că vor sta de veghe, în aşteptarea rezultatelor misiunii „Moira”. Misiu-nea-i ca şi rezolvată, cel puţin parţial.

Închid casa, învîrtind de două ori cheia în broas-că, privesc atent în stînga şi-n dr eapta, apoi o iau la goană în direcţia ham

barului care adăpostea cartie-rul general al clanului Cotoi. Dacă m-ar fi crono-metr at cineva, cred c-aş fi fost omologat camp ion la cross. Ce mai calea-valea, peste mai puţin de şase minute bat disperat la intrarea hambarului. Dar nu mai aştept să mi se deschidă, ci pătrund buzna înău ntru. Cineaştii nici nu-şi întorc feţele spr e mine.

— Domnule Socrate! Nenorocire mare! Avem oarece necazuri!

— Ia loc, domle Conan, şi aşteaptă o ţîr işică! Mai avem o manşă şi terminăm…

Este nebun de legat. Joacă pocker ame rican, cu cărţile pe faţă, în cinci, iar eu mă joc cu temniţa pe viaţă. Ca să nu mai pomenesc de Moira Ghergidap care nu se mai joacă de-a nimic!

— Fraţilor, nu-i timpul de glumit. Moir a a murit subit. Accident cardiac. Sau cev a în genul ăsta. Lă-saţi dracului cărţile as tea. O să continuaţi apoi, după ce vă voi povesti, dacă veţi mai avea sufletul ăsta…

Optimus Cotonog se întoarce brusc, m ai apoplec-tic ca niciodată, dar fără să las e din mînă pachetul de cărţi:

— Cine-a murit?

— Diriginta, nene Opti, diriginta. De to t!

Grigulea Pîşu se ridică smucit, răsturnî nd scăune-lul italian de voiaj:

— Imposibil! Să moară femeia asta pli

nă de viaţă? Nu se poate!...

— De ce să nu se poată? — mă enervez eu. — N-are voie? Trebuia să obţină apr obarea primăriei?

Fiindcă-i lipsă de scînduri pentru coşciug e? Pentru că nu mai sînt locuri la cimitir? ...

— Nene Conan, fii calm! Stai jos şi bea o gură de apă! — mă îmbie Gică Bendix-Telescop, apropi-indu-se de mine cu un p ahar de plastic în mînă. —Potoleşte-te, m aestre, nu te mai izmeni aşa, ca într-un film poliţist. Vină-ţi în fire, şi povesteşte-ne pe larg întîmplarea...

Socrate Cotoi, dîndu-şi seama că-i lată rău, zvîrle cărţile de pe masă, face curat şi aşază o sticlă ne-identificabilă. Toarnă tuturor cîte-un deget de li- chid gălbui, î mi toarnă şi mie în paharul pe care-I goli sem, şi ne invită, vorbind calm şi aşezat:

— Să-i tragem cîte-un whisky, şi-apoi să-l as-cultăm pe maestrul!

Stimulat de cafeaua băută în casa răpo satei, pre-cum şi de secărica aia englezea scă, în mai puţin de trei minute le fac o r elatare completă şi competentă a evenim entelor.

Căpitanul de marină, după ce face un s emn po-runcitor să i se mai toarne o porţi

e de reînvigorant, mă chestionează insist ent:

— De unde ştii că-i moartă, domle Con an? Eşti doctor? Dacă-i numai un leşin? N u ştii cum îs fe-meile?

— Nene Romică, e moartă, ascultă-mă pe mine! Nu mai are nici un reflex... Nu mai respiră... Nu mai răspunde la excitaţi ile exterioare...

Socrate, ca un autentic şef de operaţii, comandă liniştit îmbarcarea în microbuz şi deplasarea la domiciliul decedatei:

— Telescop, preiei volanul! Noi ne urcă m în spa-te, să nu ne vadă băştinaşii pe t oţi la priveghiul dirigintei...

— Şi să mă vadă numai pe mine? Adică eu-s pe post de fazan, nene Socrate? Hai, că nu-i bine!...

— Taci, măi, nu fi prost! Lasă pe mine t oate res-ponsabilităţile...

Stăm cu toţii în jurul cadavrului. Noi p e scaune, lîngă masă, iar trupul dirigintei pe masă, acolo un-de-l urcaseră eforturile reunite ale colectivului.

Tăcere generală, ca la un parastas de i ntelectuali. După ce amiralul, care avea o arecari vagi cunoştinţe de medicină, ca o ricare ofiţer de marină, o exami-nase sum ar pe Moira, îngăduindu-şi nişte palpaţii obscene şi necorespunzătoare momentul

ui, pusese un diagnostic definitiv:

— Este cît se poate de moartă, dragii mei! Chiar foarte moartă!

— Foarte bine! — exclam eu. — Dar ce facem acum? Anunţăm organele de miliţi e, nu?

Socrate Cotoi mă cîntăreşte din priviri, apoi îmi comunică rezultatul cercetărilor sale:

— Nu-mi dau seama cît eşti de greu la trup, dragă maestre, dar la cap pot să-ţi s pun pe dinafară… Ce? Nu ţi-e bine? Să chemăm miliţia, şi să te ares-teze pe loc, pentru omor reuşit?

Iarăşi mi se pare că Socrate e nebun d e-a binelea.

— Sigur că-i reuşit. Dar s-a îngrijit sing ură de moartea ei. Chiar şi-a prevăzut-o, ghicindu-şi în cafea!… Ce legătură am eu cu decesul dirigintei?

— Ai, maestre, ai! — decide regizorul, privind îngîndurat la membrii echipei. — Cum să nu ai? Te-ai întrebat ce-a băut răposata mai înainte de a-şi da duhul?

— Trăscău, ce să bea altceva. Trăscău şi cafea, preparată de mînuţele ei…

— Şi dacă trăscăul era otrăvit? Nu de d umneata, ci de criminalul care se ascund e în dosul acţiunilor enigmatice ale dirigi ntei. Al cui era trăscăul? Al cui era, dra gă maestre? Al dumitale! Ce zici de ipo-te

za asta? Îţi surîde?

Echipa cinematografiştilor, nespus de răbdătoare, aşteaptă de două minute să mă trezesc din dispera-rea în care mă p răbuşise logica regizorului Socrate. Îi sim t cît îs de îngrijoraţi de situaţia mea. Vor să mă ajute, dar trebuie, mai înainte de t oate, să-mi revin în fire.

Mă smulg dificultos din starea de prost raţie, inex-plicabilă pentru un om de valo area mea, şi privesc buimac la Socrate. A poi declar:

— Ce-i de făcut, domnule Cotoi? Ai vre o idee?

Regizorul nu mai zăboveşte cu răspuns ul:

— Avem, dragă domnule Conan. Nu a m, ci avem. Noi, colectivul. Asta-i forţa n oastră, faptul că lucrăm împreună, mîncă m împreună, împărţim îm-preună... Greu tăţile şi necazurile, cred că se-nţe- lege d e la sine, nu? Singura soluţie a problemei ma-tale, la ora actuală, este s-o-ntinzi, s-o ştergi cît mai englezeşte posibil, mai al es că te şi cheamă ca pe răposatul Doyle ... Şi n-ai nici un interes să te-ntîlneş ti cu el...

Mă cutremur auzind tîmpenia emanată de Cotoi. I s-a ars vreun tranzistor? Treb uie să i-o spun, să nu-şi închipuie că-i zdr

avăn:

— Domnule Socrate, e ceva dereglat în sistemul dumitale de-a reacţiona. Să-mi p ropui mie, reporter al revistei „Fapta”, să fug de răspundere, să fug din faţa miliţ iei? Cum e cu putinţă?

Am impresia că, zguduit de enormitate a erorii sale, regizorul e gata să alunece pe gînduri. Da de unde! Ezitarea întrezăr ită se datorează altor pricini. Cel puţin aş a deduc din spusele sale:

— Maestre, nu te pripi! Fii cuminte, fii atent! Cine ţi-a spus să fugi de tovarăşii d e la miliţie! N-ai priceput că-ţi sugerez să te topeşti, să te dezinte-grezi în spaţiu, d oar pentru a elimina astfel posibi-litatea de-a te afla în raza de distrugere a crimin a-lului care i-a venit de hac complicei sal e? Acum pricepi? Ţi-a căzut fisa?

Era ceva în raţionamentul lui Cotoi.

— Şi de ce-ar fi lichidat-o pe dirigintă?

— Asta e la mintea oricărui tîmpit, mae stre! Erai pe punctul de-a zdrobi reziste nţa psihică a com-plicelui, nu mai avea ni ci un rost s-o păstreze în viaţă. Matale n-ai văzut nici un film cu Mannix? Chestia c u martorul! Ai? Ia gîndeşte puţin… da-că-i posibil!

— M-ai convins, dragă Socrate! Dacă-mi îngădui să-ţi zic pe nume, ca unui frat e ce-mi eşti! M-ai convins… E clar… Treb uie să fug, să dispar din sectorul „Mila 4

1” pentru a căpăta posibilitatea de-a a cţiona din afară împotriva criminalului. D a, da, e clar! Va fi nevoie să furnizez miliţ iei toate do-

vezile, să-i înlesnesc capturarea ucigaşul ui… Ce facem însă cu diriginta?

Pesemne că Socrate a obosit, deoarece răspunsul mi-l oferă Optimus:

— O luăm noi în păstrare, o punem la f rigider, pînă rezolvi matale prinderea asa sinului. N-ai ob-servat ce congelator are î n bucătărie? „Frigero-lux”, de 210 litri! C urent există, motorul merge liniştit, iar d umneata ai destulă vreme pentru a decla nşa acţiunea de limpezire a problemei. C u cît vei fi mai departe de „Mila 41”, şi cît mai mult, cu atît mai repede se vor lă muri lucrurile în privinţa acu-zaţiei de as asinat ce planează asupra dumitale…

Echipa cineaştilor lucrează curat şi efic ient. În mai puţin de cinci minute, mada m Moira Ghergidap este gata împacheta tă, înfăşurată într-un covor. Sub îndruma rea căpitanului de port Romică, — cu expe-rienţă în materie fiindcă aşa obişnui esc marinarii să-şi înmormînteze morţii pe vapoare, — coletul este depus în frigid er. N-am sufletul să privesc la finali-zarea operaţiei, adică închiderea uşii enormului

apa-rat, aşa că rămîn de unul singur în liv ing-room.

Cînd se întorc băieţii, ştergîndu-se pe mîini c-un prosop de bucătărie, de parcă ar fi umblat cu ceva murdar, îmi iau răma s bun de la toţi, mulţumindu-le din suflet. Apoi le strîng mîinile curate, şi uscate, pe ntru că duseseră la bun sfîrşit operaţia c u prosopul.

Călătoresc de unul singur prin beznă, s trecurîn-du-mă pe uliţele satului învăluit de întuneric. Mă îndrept îngîndurat spre locuinţa lui Stepan Cuşeai, să-mi fac bag ajele şi să dispar în neant. Ca într-un film de atmosferă, cu suspense, semnat de m eşte- rul Alfie Hitchcock.

Abia cînd ajung în odaia mea, în care tr ebuia să-mi scriu romanul atît de mult visat, abia atunci încep să depistez grave lacune în sistemul meu de gîndire investi gatorică. Se nasc nişte întrebări difi-cile, dar tulburătoare în acelaşi timp. Simt ne voia să mă aşez pe pat, să cuget mai deco nectat.

De ce n-am murit şi eu, decedînd în pa ce şi onor, atîta vreme cît am băut acelaş i trăscău ca şi dirigin-ta? Ar fi trebuit să mă aflu acum lîngă Moira, în congelatoru l „Frigero-lux”. N-am auzit să se fi des-co perit sau inventat, cel puţin în ultimul tim p, otră-vuri cu posibilităţi de autoselectar

e a victimelor. Pe una o desfiinţezi de pe l umea asta, celeilalte îi mai îngădui să tră iască, barem un timp.

Iar în al doilea rînd, ce-i cu criminalul ăsta care ucide fără un motiv evident? În afară de asasinarea Moirei Ghergidap, pî nă astăzi, n-a dat nici un semn de viaţă. S ocrate spunea că şi-a lichidat complicea, temîndu-se să nu vorbească. Dar la ce acţ iune îi era complice? Despre asta nu mi -a crîcnit o vorbu-liţă măcar, nici Cotoi şi nici Optimus Cotonog, care păreau să fie mai în temă decît ceilalţi membri ai echip ei.

Ce mai calea-valea? E clar că-i ceva ne clar la mijloc!

Deci să recapitulăm. Primo: Moira Ghe rgidap n-a murit otrăvită, aşa cum pretin dea Socrate Cotoi. Secundo: care era mo bilul urmărit de criminal?

Nu mai sînt apt să rezolv, pînă una-alt a, şi ce-lelalte probleme ce încep să se co ntureze, destul de tulbure, în creierul me u istovit. Deocamdată cred c-ar fi mai b ine să trag un pui de somn. Deşi sînt ne mîncat, mort de foame, renunţ la cina ce a de tainã. Mă las pe spate, culcîndu-mi capul pe perna dură, dar aspră. Parcă um blă cineva prin curte. Să umble! Nu mă mai interesează nimic. Să dorm, să uit d e ziua asta de groază, să apuc dimineaţa zilei de mîine, să… să…

16 MAGISTRALA REZOLVARE A EN IGMEI! (DIN PĂCATE PARŢIALĂ...)

Dar nu mi-e dat să dorm. Frămîntat de gîn-duri obscure şi pureci, mă trezesc în plină noapte. Trebuie să cuget la para metrii tragediei ce mă în-conjoară. Neapă rat. Altminteri nu mai merit să mă numes c Al Conan Doi, şi încă detectiv amator d e excepţie. Iar ca scriitor, fin investigator psihosocial, cu atît mai puţin.

Reflectez atît de concentrat, încît simt cum mi se umflă capul. E şi normal. Bîntu ie prin el atîtea gîn-duri, încît e de mirare că mai au spaţiu vital. Şi-atunci ia naşter e această presiune craniană, dar care aju tă la accelerarea raţionamentelor mele.

Peste două ceasuri de crîncenă activita te mentală, deşi sînt buimac de cap, cons ider că lucrurile-s per-fect limpezi, lămuri te definitiv. Concluziile la care am ajuns, datorită eminentelor analize şi comparări a elementelor pe care le posed, ar fi ur mătoarele.

Clanul Cotoi, amabila echipă a cineaşti lor, este o bandă de escroci, de găinari p

uşi pe căpătuială, pe activităţi ilicite. Bin e organizată, avînd în frunte un „creier” (Socrate, pe post de pseudoregizor), un r es-ponsabil cu transporturile (cascadorul auto-moto Gi-că Bendix-Telescop), un me rceolog care se ocupă cu studiul mărfuril or (directorul de producţie Optimus Coto nog), un specialist în probleme de navig aţie (căpitanul Romică Pîrvuică, fost com andant al flotei de pe lacul Snagov) şi un responsabil cu organiza-rea distribuirii pr oduselor (falsul asistent de regie Grigule a Pîşu).

Amintindu-mi de „ideile” lor despre pe rfecţio-narea comerţului estival, pe litoral şi în Deltă, mai ales cu posesorii de valu tă, îmi vine să-mi trag pal-me. Cum de nu mi-am dat de-atunci seama cu cine am de -a face? Tot aşa cum ar fi trebuit să-mi tr e-zească atenţia şi insistenţele lor interog atorii, refe-ritoare la activitatea mea în li mitele teritoriului „Mi-lei 41”.

În al doilea rînd, mi se impune concluzi a că ucigaşii Moirei nu pot fi decît tot ei. Îi deranja legă-tura mea cu responsabila oficiului poştal. Îi deran- ja cantitatea de corespondenţă, depăşind normalul, pe ca re-o primeam şi-o expediam. Dacă trimite am (în imaginaţia lor maladivă şi în perm anentă alertă) informaţii revistei „Fapta”, utile pentru redactarea unui senzaţional reportaj despre bişniţarii din Deltă? Sing

ura soluţie, pentru reuşita operaţiei lor d e mare anvergură, era scoaterea din circ uit, cel puţin pen- tru un timp, a oficiului poştal. Prin lichidarea fizi- că a diriginte i, se dezorganiza activitatea telecomu-nic aţiilor, bandiţii făceau rost de-un răgaz o arecare, dar suficient pentru obţinerea pr imelor bancnote de valută. Sau, cine mai ştie, poate intenţionau să-şi strecoare un om de-al lor, pe postul de diriginte…

Punîndu-mi în cîrcă asasinarea Moirei Ghergidap, echipa urmărea şi desfiinţare a mea. Iar cînd mi-au propus, sub masca prieteniei, o mînă de ajutor, sfătuindu-mă să dispar din raza lor de activitate, clanul Cotoi ar fi obţinut o dublă victorie.

Este cazul să nu mai zăbovesc. Trebuie să trec la acţiune. Neapărat se cere anu nţarea organelor de miliţie specializate. Avem de-a face cu-o bandă de bişniţari cr iminali, extrem de periculoasă, în stare să pricinuiască grave perturbaţii în viaţa oamenilor Deltei.

Din cele ce cunosc de la Stepan Cuşea i, postul cel mai la îndemînă se află la „ Mila 47”, o locali- tate aşezată pe acelaşi canal al Dunării-Vechi, ca şi „Mila 41”. Deci va fi nevoie să navighez. În nici un c az însă cu lotca. Nu pentru că m-aş duce la fund, aşa cum mai păţisem, ci din prici

na vitezei de deplasare insuficiente.

Se impune mobilizarea localnicilor. A c elor de bună credinţă. Primul la care mă gîndesc, în aceste momente decisive, est e Hristu Ferşampanos. Deşi originea lui s ocială ar putea da naştere la interpre-tăr i, faptul că se pierde în negura timpurilor mă linişteşte copios.

În timp ce păşesc tiptil, strecurîndu-mă pe lîngă gard, în direcţia domiciliului lui Hristu, consider că-i nevoie să manifest p recauţii excesive. În aceeaşi ogradă se a flă şi criminalii. Dacă mă prind, s-a zis cu mine. Mă lichidează întocmai ca pe biata şi ca-raghioasă dirigintă. Dar cum au om orît-o pe Moira? Iată o chestiune care mi-a scăpat. În nici un caz cu otravă picu rată în trăscău. Dar cum altfel? N-am tim p să reflectez mai adînc, aşa că amîn pro blema pentru vremuri mai calme.

În locuinţa megieşului meu, în pofida o rei (3,45, după „Omega" mea) disting lu mină. Bat încetişor la geam.

— Care eşti acolo? — se aude din interior. Ara-tă-te la geam:

Dar nu recunosc glasul lui Ferşampano s. Mă su-pun indicaţiei. Peste o clipă aud uşa deschizîn- du-se.

— Intră, domnu Conan. Ce-i cu matale la ceasul ăsta, că încă nu s-a crăpat de zi

uă? — mă chestio-nează întemeiat Hristu. Căci el era.

Cînd pătrund în odaie, rămîn literalme nte cu gura căscată. La lumina becului s pînzurat de tavan, fără abajur, în jurul un ei mesuţe se află Veselina Mă-măligan, b abalîcul de Manasie Ofiţeru, Aftandil şi c umătrul Silică Ţoropoc. Stacanele stau pl ine, înain-tea fiecăruia, iar lichidul din int erior mi se pare tare cunoscut. Cărţălă ul locului...

După ce termin povestea de groază a e venimen-telor de-aseară, e rîndul lor să rămînă cu gura căs-cată. Veselina se înch ină cu-o frecvenţă de trei cruci pe secund ă. Manasie Ofiţeru şi Aftandil se uită un ul la altul semnificativ, de parcă s-ar fi aş teptat la cele întîmplate. Iar Hristu Fe rşampanos îi porun-ceşte lui Silică:

— Fugi Ţoropoace la brigadă, şi întoar ce-te cu şalupa! În ţine-i toată nădejdea.

Excelentă iniţiativă. Cu şalupa se poate ajunge la „Mila 47" în cel mult două ore. Silică se topeşte din decor, ţîşnind pe uşă ca din puşcă.

— Dar de ce nu l-ai expediat direct la post? — îl întreb pe Hristu.

— Dar ce crezi matale, domnu maestru le, crezi că mai poate povesti, aşa cum n e-ai povestit matale nouă? Nici n-or să-l c

readă ăia de la miliţie. Aici e nevoie d e-un om înşcolat, cu darul vorbirii. Tă- li că eşti şi ziarist, trebuie să te cunoască t ovarăşii… Aşa că pleci singur cu şalupa. Te ţine, deşi e cam hărtănită de vreme! N oi trebuie să rămînem aici de pază, să nu prindă de veste bandiţii şi s-o ro-iască …

— Şi cine-o să mîne şalupa? Că eu n-a m condus în viaţa mea decît „Fiat”-ul me u 600 D. Şi numai pe uscat…

— Păi şi şalupa asta-i tot un soi de auto mobil, dar pe apă… Motor are, merge c u benzină, are şi volan… Altceva ce-ţi mai trebuie, domnule Conan, zău aşa? În cîte va clipe ai şi învăţat s-o mîni. Că nici Sili că nu se prea pricepe…

Îngrijoraţi, aşteptăm sosirea şalupei. P entru des-tindere, decid să încropesc niţi că discuţie pe mar-ginea prezenţei lor, la această oră, în odăiţa sirelui de la Fère y Champenôise.

— Şi ce puneaţi la cale, fraţilor? Sau vă ţineţi de beţie pînă-n zorii zilei, ca să n u vă plictisiţi?

Hristu dă din colţ în colţ. Ezită să-mi ră spundă. Noroc că preia iniţiativa Manasie Ofiţeru:

— Păi organizăm nunta…

— Iarăşi nuntă? — mă-ngrozesc eu. — A cui?

Aftandil chicoteşte pe sub mustaţa pe c are n-o posedă, şi mă lămureşte oarecum temător, privind speriat la Veselina:

— Îl însurăm pe cumătru Hristu! I-a ve nit şi lui vremea, c-altminteri se şiştăveşt e de tot, se face ca o smochină. I-o dă m pe Veselina de nevastă. Mu-iere bună l a tăvăleală, muncitoare, frumoasă, voini-că, tare ca piatra, iute ca săgeata. Dacă n u mai zăbo-vesc, au vreme să toarne şi n işte copii, barem atîţia cîţi s-ajungă pentr u o echipă de baschet!

Veselina Mămăligan roşeşte ca o toma tă de toam-nă, şi-i dă peste buze, uşurel, guralivului:

— Să-ţi fie ruşine, cumetre Vizirule, nu mai la măscări te gîndeşti…

Iarăşi o să am bairam lîngă oaza mea d e creaţie? Ar fi o grozăvie. Aşa că mă inte resez din vreme:

— Şi unde-aveţi de gînd să faceţi nunt a? Aici, în bătătură, la nenea Hristu?

— N-am ce-mi trebuie, domnu Conan, l a mine nu-i cu putinţă. O facem la naşu…

Slavă Domnului, gîndesc eu în sinea m ea. De nunta asta am scăpat.

— Dealtfel am şi aranjat cu naşu, adine auri a ple-cat de-aici! Cam pulbere, dar s e mai sprijinea pe pi-cioare. Nu mai ţine l a băutură…

De-afară se-aude zgomot de motor. Nu-i bîrîitul microbuzului, deoarece îi cunosc tonalitatea. Precis că-i şalupa, adusă de Silică Ţoropoc. Aşteptăm în-friguraţi apariţia brigadierului. Pe neaşteptate, aşa din senin, pesemne din pricina tensiunii, îl întreb pe Ferşampanos:

— Barem ţi-ai găsit un naş mai acătări i?

— Nici nu mi-aş fi putut dori mai bun!

— Îl cunosc?

— Te ţii de glume, domnu maestrule! Păi cum să nu: e diadea Stepan.

— Cuşeai? — întreb cu glas disperat, în fricoşat, sperînd să fie alt Stepan, că-n „Mila 41” colcăie localnicii cu acest nume …

— Întocmai! Cel mai bun prieten al meu…

Dumnezeule! De data asta va trebui să dănţuiesc rock cu cumătra Veselina Mă măligan-de la Fère y Champenôise…

Sică Ţoropoc apare tocmai la vreme, pentru a mă elibera de gîndurile negre ce începuseră să-mi in-vadeze urgisitul meu creier.

— Şalupa-i gata de drum! Să mergem!

Înşiruiţi în monom indian, păşim în vîrful pi-cioarelor, nu cumva să trezim atenţia bandiţilor din clanul organizat de Cotoi,

dar şi Socrate.

La debarcaderul personal al lui nenea Hristu, le-gată c-o funie căreia marinarii î i zic parîmă (şi nu ştiu care-i deosebirea) se leagănă vag şalupa bri-găzii lui Silică. Mă mir că mai există şi şalupe de dimens iuni mini. Pentru mine, şalupa trebuie să des-cindă din neamul şlepurilor, sau ceva în genul ăsta. Dar întrucît sînt afon în ma terie de ambarcaţiuni, mă mulţumesc şi c u barca furnizată de Ţoropoc. Motor să ai bă, că restul nu mai contează.

Manasie Ofiţeru, la propunerea colecti vului, mă instrumentează rapid, demonst rîndu-mi cum se por-neşte acest vapor mi niatural. Pricep uimitor de re-pede şi, de oarece timpul ne presează, îl invit să părăsească nava. Începe să se crape de zi uă. Fac semn cu mîna celor de pe scîndur ile debarcaderului, trec la volan şi răsuc esc cheia de contact.

Bun motor! Porneşte la sfert. Şi face u n zgomot infernal, de parcă ar fi tractor.

— Rămîneţi cu bine, dragii mei! Fiţi at enţi! Ştiţi ce-aveţi de făcut.

Înşfac schimbătorul de viteze. Abia acu m mi-amintesc că Manasie Ofiţeru a uitat să-mi indice po-ziţiile vitezelor. Slobozesc pedala ambreajului.

Şalupa zvîcneşte fantastic, aproape săl tîndu-se din apă.

Însă de-a-ndăratelea.

Loveşte zdravăn fragila construcţie a d ebarcade-rului, se-aude un pîrîit sinistru, după care zăresc prăbuşindu-se în apă şi scîndurile, dar şi asistenţa.

Ştiind că apa-i joasă, nu mai zăbovesc. Schimb imediat poziţia manetei, trecînd din marşarierul care provocase catastrof a direct într-a doua. Motorul se cam bîţîi e niţel, dar îşi ia avînt şi mă poartă acum, în cea mai mare viteză, spre necunoscut. Adică spre „Mila 47”. Care trebuie să se afle undeva înaintea mea, la două ceasuri de navigaţie normală. Cel pu-ţin aşa mă lămurise şi mă asigurase Silică.

17. BĂTĂLIA NAVALĂ DIN LARGUL „MILEI 41”

— „Barca pe valuri saltă uşor, inim a-mi ba-te plină de dor…” — cînt eu, cupr ins de-o criză de nervi, mai mult decît evidentă. Căci altminteri nu-mi pot expli ca pornirea de-a-mi pune la grea încercar e corzile vocale, insuficient dotate pentru asemenea performanţe. Sînt un mare şi i nsaţiabil amator de muzică. Simfonică, le jeră şi populară. Şi am un magnetofon „S onet Duo B”, şi-un picup, şi discotecă. Pe ste 900 de plăci microsillon. Numai vo-ce

n-am.

Dacă mă încumet să ofer acest recital, e numai datorită faptului că sînt disperat, singur în largul apelor Dunării-Vechi, pe-o şalupă care înaintează sigur şi ferm, da r într-o direcţie pe care n-o pot stabili. N u pentru că n-aş avea sextant, busolă şi alte instrumente de navigaţie, pe care tot n-aş şti cum să le folosesc, ci pentru că n-am mai fost în viaţa mea pe-o ambarcaţie (şi cu motor!) la o ase-menea distanţă de maluri.

Coastele Dunării-Vechi, peisajul „Milei 41" au pierit de mult din faţa privirii mel e. Soarele între-prinde un lob amplu pe b olta cerului, liftat de tenis-manul acela ca re se ocupă cu problemele cosmice. Razel e, deja fierbinţi, mă bat direct în scăfîrlia capu-lui, făcînd să-mi fiarbă neuronii.

Şi chestiunea care se pune acum, la m odul cel mai arzător, este încotro merg: î nainte, la stînga, la dreapta sau înapoi.

Fără repere, degeaba m-aş apuca să în vîrtesc vo-lanul, că tot n-aş şti încotro să î ndrept botul mini-şalupei. Cum s-ar zice î n limbaj marinăresc, plutesc de fapt în de rivă. La voia sorţii. Sau cum spunea răpo sata Moira Ghergidap: „ad-libidum"…

De vreo cîteva momente, motorul dă se mne de oboseală. S-a încins. Radiatorul s forăie ca un samo-var de Tula, fîsîind pe l a toate încheieturile sale mîncate de rugi

nă şi de sărurile apelor fluviului. Caut pre tutindeni, răscolind şi scormonind prin to ate ungherele şalupei. Dar nu găsesc nici un recipient, nici o canistră care să conţi nă apă pentru alimen-tarea radiatorului. Barem de-aş da peste nişte apă simplă, n erafinată…

Motorul se opreşte. Mai tuşeşte de vre o două sau trei ori, sec, de parcă ar avea o sănătoasă bronşită tabagică. Închid con tactul. Privesc deznădăjduit în jurul meu. Undele canalului clipocesc neliniştite şi e le.

Şalupa porneşte de la sine, lăsîndu-se pradă cu-rentului. Ca totdeauna în mome nte de cumpănă, nasc o idee genială. Fa c apel la apa pe care plutim, asta-i soluţi a. Mai ales că se află în cantităţi incalcu-l abile.

Peste cîteva clipe, după ce-mi sare din mînă bu-şonul radiatorului gata să explod eze, torn o găleată de apă tulbure (confor m cîntecului bine cunoscut: „Dunăre, Du năre…”). Dintr-o dată se aude un poc-net, ca şi cum ar fi plesnit tuturiga unei plite de gătit. Mă rog, se mai întîmplă, să apa ră, din cînd în cînd, la motoarele senile, ş i-asemenea zgomote fără semnificaţie. În loc de buşon, recurg la un şomoiog

de cîlţi uleioşi. Fac contactul. Motorul po rneşte. La un sfert şi ceva.

Iarăşi navigăm, eu şi şalupa. Însă motorul nu mai are „tirajul” din trecutul apropiat. Mai mult de-atît, parcă gîlgîie pe undeva. Aşa-s vechiturile, astmatice şi neajutorate. Principalul este că încă merge.

Cît mă îndeletnicisem cu rezolvarea problemelor tehnice, nici nu observasem că şalupa se apropiase de-un mal.

Ciudat, mi se pare familiar. Profilul caselor sea-mănă nespus cu cel al locuinţelor de care mă des-părţeam acum un ceas. Uite şi ograda lui Hristu, iat-o şi pe cea a lui diadea Stepan Cuşeai.

Ceea ce mă determină, şi încă rapid, să sucesc volanul şalupei, este apariţia microbuzului la debar-caderul pe jumătate de molat. Îl recunosc de la dis-tanţă. Cvintetul excrocilor se învîrte aferat în jurul maşinii. Unul din ei se urcă în vehicul şi semnali-zează cu faza mare. Întrucît farurile sînt îndreptate spre mine, deduc că mi se adresează mie.

Accelerez, bag gaz şi virez în „forcing” spre larg. Oriunde m-aş îndrepta, numai în mîinile lor să nu cad.

— Vau! Vau! Vau! — claxonează vreo cîteva mi-nute în şir microbuzul.

Proptesc piciorul pe pedala acceleratorului, îm-pingînd-o pînă la refuz, gata să desfund podeaua. Motorul şalupei rage, gîl

gîie, huruie, chiar şi vîjîie. Dar nu vrea să tragă mai tare.

Privesc îndărăt. Totuşi mă îndepărtez.

Numai că nebunii se urcă în microbuz, continuînd să semnalizeze optic şi audio.

Zîmbesc pe sub mustaţă şi le transmit telepatic, altminteri neexistînd posibilităţ i: „Adios muchachos! El fugitivo o-ntinde pe apă, iar voi n-aveţi decît să vă întindeţ i rufele la uscat, dacă vi s-au umezit cum-va, undeva! Pa şi pussy!”

Numai la asta nu mă aşteptam. Microb uzul de-marează în trombă, scoţînd fum ş i praf, şi se nă-pusteşte de-a dreptul în ap ele Dunării-Vechi. La urma urmei, dacă st au şi gîndesc mai adînc, sinuci-derea era unica soluţie pe care o mai aveau la dis-p oziţie.

Scufundarea decurge cam lent. De fapt nici nu se scufundă. Dimpotrivă, diabolic ul microbuz pluteşte; nu numai că pluteşt e dar şi navighează. Cu toate pînzele sus! Dacă aşa se pot numi batistele pe care mi le flutură bandiţii la ferestrele vehiculului i.

Bestiile! Prevăzuseră totul. Microbuzul era un automobil-amfibie. Abia acum îmi explic prezenţa insolită a motorului „out-bord”, acel „Evinrude” cos-tisitor, care, d e fapt, era destinat a fi montat la spa-tele maşinii, pentru a furniza energia necesa

ră pro-pulsiei prin apă.

De data asta sînt absolut pomicol!

N-am decît o singură soluţie. Să mă ref ugiez pe promontoriul unde fusesem cu S tepan Cuşeai Acolo abandonez şalupa, şi mă pitesc în stuf. Şi aştept des-făşurarea evenimentelor. Căci trebuie să-mi vină în ajutor bunii mei prieteni rămaşi în bătătu ra lui Hristu.

Virez cu 90 de grade, îndreptînd botul şalupei spre încîlceala gîrliţelor unde se presupunea a fi pro-montoriul.

Microbuzul virează şi el, clăbucind apa la pupa, ca o maşină de spălat rufe „Alba-lux 3". Numai că vehiculul amfibie se apr opie vertiginos, în vreme ce şalupa mea dă semne de abandon prematur. E ceva c u motorul. Nu ştiu ce, dar gîlgîie din ce î n ce mai bizar.

Satanicul microbuz-amfibie se află la v reo zece metri. În spatele meu. Promonto riul în schimb la vreo cincizeci de metri. Î naintea mea. Nu-i bine! Dar n-am ce fac e. Asta-i şalupa, cu ea defilăm!

La fereastra portierei din stînga apare chipul „boss"-ului Socrate. Îmi face semn cu mîna şi răc-neşte sonor:

— Conan, băiete, astîmpără-te! Întoarc

e-te acasă, să stăm de vorbă!

— Nu vorbesc cu ucigaşii! — le răspun d de la bordul şalupei.

— Noi da! urlă Cotoi.

Dispare de la geam, pentru a dezlănţui şi mai zdravăn dihania aia de „Evinrude”. Microbuzul năvăleşte de-a dreptul asupra şalupei. Bănuiesc ce intenţionează. Să mă scufunde, cu şalupă cu tot.

Modific strategic poziţia ambarcaţiunii mele, pen-tru a ieşi în întîmpinare cu trib ordul.

Impactul dintre microbuz şi şalupă, răs unînd a fiare vechi, e ceva de groază. Şal upa se înclină apre-ciabil cu babordul, pî nă la nivelul apei, apoi se răs-toarnă lent. Microbuzul, în schimb, se alege cu farurile sparte, — pesemne din pricina şocului, — şi cu aripa armonică.

Personal îmi recapăt echilibrul surprin zător de ra-pid, fapt care-mi îngăduie să î nşfac găleata şi s-o zvîrl în parbrizul ban diţilor, lansînd un strigăt de victorie:

— Conan nu abandonează niciodată, C onan îşi asumă riscul! Chiorilor, să văd a cum cum navigaţi fără vizibilitate! Mare minune dacă scăpaţi neamen-daţi de org anele circulaţiei rutiere!

— Nenorocitule! — mă insultă surprin s, dar su-portabil, apoplecticul Optimus C otonog, ivindu-se la fereastra din dreapta -faţă.

— Opreşte-te! Degeaba te străduieşti, n-ai să re-uşeşti mare brînză. Crezi că n-a vem parbriz de rezervă? Ai să rîzi! Avem! Mai bine treci pe maşina noastră, şi vino cu noi să ne-nţelegem. Hambarul ne-aşte aptă!

Cît stau s-ascult tirada hipertensivului, Cotoi pro-fită de neatenţia mea şi dă în m arşarier. Microbu- zul se îndepărtează la vreo cinci metri, după care porneşte iară şi asupra şalupei.

Pentru a evita o nouă coliziune, proced ez aşijde-rea. Dau şi eu în marşarier, fără să mai zăbo- vesc. Dar şi fără să prive sc ce-i în spatele meu. Mi-crobuzul-amfibi e, neprevăzînd inteligenta mea ma-nevră, nu mai izbuteşte să lovească minuscula a m-barcaţiune. Trece pe lîngă şalupă, la vr eo cîţiva cen-timetri.

Încîntat de succes, ţip în gura mare:

— Sîc, cretinilor, sîc! Nu m-aţi nimerit!

În clipa cînd rostesc ultima silabă, un t eribil şoc mă prăbuşeşte la podea. Şalupa se imobilizează, tre-murînd din toată tăb lăraia. Motorul se opreşte brusc, continuî nd însă să gîlgîie. Radiatorul fierbe în „fo r-cing", zvîrlind şuvoaie de aburi.

Năucit de căzătură, izbutesc totuşi să mă adun de jos. Examinez imediat şalup a, aruncîndu-i o pri-vire disperată, dar at otcuprinzătoare. Ambarcaţiunea zace într -o rînă, împotmolită pe un banc de nisip.

Apreciind just situaţia, îmi propun singu r, neavînd cu cine discuta în contradictor iu, abandonarea navei.

Microbuzul-amfibie, în ciuda parbrizul ui făcut ţăndări, porneşte să atace din no u. Acum se năpus-teşte iarăşi asupra şalu pei. Tardiv. Nu mai are ce-i face.

Socrate Cotoi, la volan, conduce cu cap ul scos pe fereastra portierei. Deşi îmi cr eşte tensiunea arte-rială cînd îi văd mutr a prefăcută, îmi extrag ba- tista din buz unar şi încep s-o flutur în semn de S.O.S …

Îmi dau seama însă că nu-mi pricep ge stul. Ce-i drept, nici batista nu mai e atît de albă. Atunci recurg la noi performanţe vocale:

— Ahoe! Ahoe! Opriţi, asasinilor! Şalup a s-a împotmolit, a eşuat!… Mă predau… Transbor- daţi-mă pe microbuz, să stăm de vorbă!…

Încărcarea mea la bordul amfibiei se p etrece cu destule dificultăţi şi peripeţii. Pîşu şi Romică asudă copios, ajutaţi inefi cient de Optimus, să mă treacă prin porti era de la spatele vehiculului. Gică Ben- di x-Telescop îmi ţine picioarele, pentru a n u mi le toca elicea „Evinrude”-ului.

La capătul puterilor, gata să leşin, mai

reuşesc să îngăim:

— Daţi-mi ceva de mîncare, că mor! Da r acu!

În timp ce mastichez un sandviş costeli v, insipid şi inodor, privesc la cvintetul ba ndiţilor. Dînşii aşij-derea, mirîndu-se de c apacitatea mea de recupe- rare. Căci, la t erminarea operaţiei, simt iarăşi c-am şap te vieţi în pieptu-mi de beton.

Fiind pentru prima oară invitat în inter iorul maşinii, profit de ocazie şi-i examine z uluit amena-jările. Au tot ce le trebuie. Şi paturi, şi laviţe laterale, şi măsuţă, şi aragaz.

— Îţi place, maestrule? — se umflă în pene Te-lescop. — Băiatul a construit tot ul. Motor de „Tra-bant”, de la casare, car oserie de „Mercedes”, de la fiare vechi, c elelalte chestii de la o rulotă acciden-tată şi abandonată, iar capul inteligent, mîna de lu-cru şi multele invenţii, de la nenea Gică Bendix-Telescop, admiratorul matal e. Numai din ciocan şi sudură, domnule s criitor. Ca să vezi de ce-i capa- bil un tal ent mecanic! Şi n-ai văzut încă anexele, c uşeta de lux, rezervată şefului expediţiei …

Lăudăroşenia auto-moto-cascadorului î ncepe să mă preseze pe nervi.

— Nu vreau să văd nimic. Sînt prizonierul vo-stru! — mă răstesc eu, ridi cîndu-mi mîinile. — Le-gaţi-mă!

— De ce, Conan băiete? — se interesează Socra-te. — Nu mai avem nimic de haleală, aşa că stai liniştit...

— Liniştit, printre ucigaşi?

— Noi sîntem ucigaşii? Pe cine-am omo rît? — continuă cinic Cotoi.

— Cine-a ajutat-o să moară, înainte de vreme, pe dirigintă? Eu? Parcă aşa aţi v rut să mă convin-geţi, nu? Cînd ştiaţi foar te bine că voi îi veniserăţi de hac... N-a ţi nut figura cu trăscăul otrăvit... Nu bă usem şi eu din el? De ce n-am decedat?

Socrate îşi scarpină preocupat favoriţi flocănoşi, apoi declară:

— N-am omorît pe nimeni, Conan băiet e! Diri-ginta trăieşte...

— Ha! Ha! Mă faci să rîd! Aş vrea s-o văd şi pe-asta! — rînjesc eu.

Regizorul (fals) priveşte deconcertat la colectivul de asasini, evident pus în încur cătură de propu- nerea mea. Întorcîndu-s e cu faţa spre colţul din fund al microbu zului, acolo unde se distingea uşiţa cuşet ei de lux, strigă sonor:

— Moira, Moira, maică dragă, ieşi din ascunză-toare! Hai să-ţi admiri idolul.

Diriginta, în carne şi oase, se strecoară mlădie (dificultos totuşi) şi se aşază lîngă

amiralul Pîrvuică.

— Bonjur bun, domnu Conan! Ce caşti ochii ăia la mine, ca un boulean debil şi a rierat mintal? Eu mi-s! Trăiesc! Şi încă b ine!

N-am crezut niciodată în strigoi, fanto me, năluci sau alte bancuri dintr-astea. D ar în clipa asta îmi vine să trec, cu arme şi bagaje, la misticism.

Socrate mă bate pe umăr, condescende nt:

— Conan băiete, fii cuminte şi nu te pie rde cu firea! Cum era să ucidem găina no astră cu ouă de aur? Hai, că eşti naiv, da că nu prostuţ! Moira, dacă reuşim operaţ ia „Caviar", va fi soţia mea! Că n-oi fi cu mva gelos?

18. „CÎNTA LA PRORĂ UN CLAXON ..."

Hăbăuc de cap, din pricina incredib ilei apa-riţii, simt cum mă ia cu leşin. De molat, şi pe di-năuntru şi pe dinafară, cau t disperat ceva de băut.

— Să-ţi dau un pahar de apă, domnu Conan? — se interesează Moira, cuprin să subit de un acces samaritenist.

— Orice, numai apă să nu fie! — răspu

nd eu gîfîind, sugrumat de necaz. — Mi-e rău. Mă lasă inima!

Diriginta se repede la cuşeta de lux. Pe ste cinci secunde se-ntoarce cu-o sticlă m ulticoloră.

— Te-ajută un whisky?

— Ba bine că nu! Chiar se recomandă! E-un to-nicardiac excelent.

Echipa prezumţilor asasini asistă curio asă la readucerea mea la viaţă. După al d oilea păhărel simt că renasc. Moira Gher gidap, probabil şi dînsa slă-bită de emoţi i, bea în schimb patru.

Grigulea Pîşu, după ce obţine asentime ntul lui Socrate, transmite dirigintei:

— Puică mică, noi trecem pe şalupă, po ate o pu-nem pe linia de plutire. Gică zice că nu-i cine ştie ce problemă. Rămîi sing ură cu maestrul. Fii atentă, să n-aibă cum va vreo iniţiativă; dacă mişcă, otînjeşte-l în cap cu asta! — şi-i întinde o pompă de automobil, dacă nu chiar de camion, atît mi se pare de uriaşă.

Socrate, pe cînd cobora pe portiera din stînga, di-rect pe bordul şalupei alăturate şi eşuate, îşi în- toarce privirea spre mine şi-mi comunică:

— Discutăm mai tîrziu, Conan băiete! Că avem ce!

Am senzaţia că Moira Ghergidap nu se prea simte la îndemînă. Intimidată, fie de

prezenţa mea, fie de insolitul situaţiei, se adapă insistent la gîtul sti-clei de „Joh nnie Walker”. La ora actuală, nivelul li-ch idului atinge cota de alarmă, apropiindu-se spec-taculos de fund. Văzîndu-mă că p rivesc îngrijorat la flacon, diriginta mă li nişteşte:

— Stai blînd, domnu Conan, că mai au băieţii. Aşa trăscău mai zic şi eu. Vrei o d ză de cardioton, sau cum l-ai botezat, că n-am reţinut, tonocord, toni-cardan?

— Aş refuza din partea unei agente de-a bandiţi-lor, dar nu-mi îngăduie starea i nimii. Toarnă-mi şi mie! Un deget, nu mai mult…

Diriginta se întristează vizibil. Cînd exe cută ope-raţia de transvazare, îi tremură mîna.

— De ce mă jigneşti, maestre, doar te-a m apre-ciat? Ce-i aia agentă? Oare eu n-a m dreptul la viaţă? Să posed un bărbat c u maşină şi plin de marafeţi? Toată viaţa, pînă la pensie, şi poate şi după aceea, să beau numai trăscău? Să n-am şi eu parte de un strop de whisky, de-un astrahan si n- tetic, de-o mobilă modernă, cu tapiţeri e elastică?… Să mor în Delta asta nenoro cită, cînd aş putea le-nevi în alte Delte, m ai occidentale… O vară de-aş trăi vertigin os, ca-n filme, ajutîndu-l pe Socrate la marea lui lovitură, o vară, numai atît, şi-aş fi om făcut! N-am vorbit convingăto

r? Ce te uiţi bo-lînd la mine?...

Cred că-i cazul să declanşez acţiunea d e propa-gandă:

— Eşti chiar sigură că banditul ăsta de Cotoi te va lua de nevastă? De unde ştii că nu-ţi va face vînt, odată terminată op eraţiunea „Caviar”? Eşti încă tînără, Moi ra dragă. Ai viaţa în faţă! De ce să te l egi de-un om sortit puşcăriei?

Diriginta violează şi-a doua sticlă de w hisky. Mă priveşte ciudat, cîntărind cuvin tele mele, apoi bea direct din recipient. A proape cinci degete de trăs- cău englezes c.

— Draga mea, eşti o copilă nevinovată şi bună! — îmi continui eu munca de prel ucrare psiholo- gică. — Hoţii ăştia nu vor decît să te-amăgească. Ascultă ce-ţi prop un eu: răpim microbuzul şi fu- gim direct la cel mai apropiat post de miliţie. Dez-vă luim manevrele găinarilor, ajutăm la prin derea lor, apoi mai primim şi mulţumiri oficiale...

Diriginta începe să se clatine. Ori din p ricina ex-cesului de alcool, ori pentru că- şi pierde încrede- rea în escroci. Mai soa rbe o duşcă de whisky, de astă dată num ai patru degete, după care mă întreabă cu glas împleticit şi interesat:

— Numai mulţumiri?...

— Plus recompensa, pe care o oferă de obicei miliţia economică, 10% din valoare

a pagubelor!

— 10%? Cît o fi asta?

Moira ar vrea să găsească un răspuns în sticlă, dar aceasta îi alunecă din mînă, prăbuşindu-se pe banchetă. Bine că nu s-a spart. Poate va mai fi nevoie de ea. Deocamdată, fără să mai zăbovească, dirigint a se tolăneşte şi dînsa lîngă „Johnnie Walker". Peste o clipă sforăie lin, ca o mîţă lenevoasă.

Gata. Purced la acţiune. Privesc, prin parbriz, la şalupă. Băieţii sînt, probabil, în măruntaiele ambarcaţiunii, străduindu-se s-o readucă la linia de plutire. Asta-i o supoziţie, deoarece prin parbriz nu se vede nimic. E spart. Şi încă bine, arătînd ca un geam boit cu lapte bătut. Perfect opac. Atunci mă reped la fereastra din stînga. Vizibilitate la cinci sute de metri. Bandiţii nu-s pe punte. Minunat.

Închid repede toate portierele, coborînd siguranţele. Nu poate intra nimeni din afară. Smulg covoarele de cauciuc care acoperă podeaua microbuzului. Dopurile de scurgere a apei din condens ies la vedere. Cinci la număr. Le extrag, destul de anevoios. Am reuşit. Apa porneşte să pătrundă în maşină. Lent, dar sigur. Succes deplin! În mai puţin de două ceasuri îi las pe bandiţi fără mijloc de locomoţie.

Microbuzul se va scufunda, fără nici o în doială. Să-i văd ce-o să mai unelteasc㠆 lip siţi de tehnica auto-moto-acvatransportur ilor!

Clipocitul apei ce-mi udă încălţările de ocamdată nesatisfăcător, mă trezeşte la r ealitate. Cum de-am uitat o chestie atît d e esenţială? Nu-s şi eu în mi-crobuz? Ce-a m rezolvat dacă am să mă duc şi eu la fu nd, odată cu amfibia? O să mai am şi diri ginta pe conştiinţă! Şi nu mă incintă, c îtuşi de puţin, să mor înecat cu Moira lîn gă mine. Cine ştie cum se va interpreta!

Vorbă lui finu Gheorghe: „Naşule, neno rocire mare! Mi-am tăiat singur cracul de sub picioare!”

Dau să deschid portiera din stînga. E b locată. Definitiv. Nu răspunde nici cea di n dreapta. Nici celelalte. Sistemul de sig uranţă funcţionează per-fect. Nu se poate deschide decît numai din afară. Cu ajutor ul cheilor. Or cheile sînt toate la bordul maşinii. Le şi văd. Dar nu pot fi utilizate. Ca să mă folosesc de ele, ar trebui să mă aflu în exteriorul microbuzului. Şi, spre a dîncul meu regret, nu sînt. Şi nici nu pot ieşi!

Dacă va corespunde calculul meu, refe ritor la durata scufundării microbuzului, mai am 90 de mi-nute de viaţă. Cam puţi

n, dar n-am ce-i face!

Aşa după cum am mai afirmat, totdeau na în mo-mentele grele eman idei ce pot fi considerate ge-niale, fără exagerare.

Dacă nu pot ieşi din maşină, am totuşi posibili-tatea de-a comunica în exterior. De tînăr m-am îndeletnicit cu radio-amat orismul. Am studiat şi transmisiunea în al fabetul Morse. Nu cunosc chiar toate lite rele, dar un S.O.S. mai ştiu cum se semn a-lizează. Asta-i soluţia, asta-i salvarea!

Claxonul microbuzului funcţionează ex celent. „Vau!” „Vau!” „Vau!” Rage ca un bivol. Cred că se aude şi pînă la Tulcea.

Peste cel mult o jumătate de ceas, voi primi ajutoare. Prietenii îmi sînt la o dist anţă de maxi-mum un kilometru. Acuma mă aud. Esenţial însă ar fi să cunoască şi dumnealor alfabetul Morse. Chiar foart e esenţial!…

19. NAUFRAGIO CANTABILE, MA NON TROPO!

Dacă stau şi mă gîndesc mai bine,

aş fi pro-cedat mult mai inteligent renu nţînd la sabordarea microbuzului. N-aş m ai fi fost nevoit să aştept, aşa cum fac acu m, sosirea unor aleatorii ajutoare. Tre-bu ia să pornesc motorul, de vreme ce cheile erau la bordul maşinii, şi să cîrmesc a mfibia către cel mai apropiat mal, adică spre diadea Cuşeai sau Hristu Ferşampa nos. Dar numai cine nu munceşte nu gr eşeşte. În clipa de faţă-i tardiv să revin as u- pra deciziei iniţiale. Mai întîi, pentru că dopurile de etanşare nu mai pot fi i ntroduse în lăcaşurile lor decît cu-o uneal tă specială. Iar în al doilea rînd, din pri cina echipei escrocilor.

Alertaţi de claxonul microbuzului, cei c inci cre-tini magnifici năvălesc pe puntea minişalupei. Cîteva clipe rămîn interzişi, după care „boss”-ul se repede la fereastr a portierei, de unde-l privesc amuzat. Cîn d mă identifică, îi vine să-şi smulgă favor iţii. Cel pu-ţin aşa apreciez grimasele pe care le execută muş-chii feţei sale, scăpaţ i de sub controlul nervilor. Se aştepta s-o zărească pe Moira.

Intrigaţi de atitudinea lui Socrate, care zăboveşte cam mult, paralizat în faţa incr edibilei năluciri, restul echipei se apropie de el. Cotoi le arată per-sonalitatea mea. Moment de vizibilă derută. Apoi Grigulea Pîşu, dîndu-l la o parte pe „boss”, oferă un foarte microrecital:

— Ieşi afară, maestre, că te mănînc! Ai înnebu-nit? Unde-i Moira? Deschide, auz i?

Aud, dar nu cine ştie ce. Acompaniame ntul cla-xonului depăşeşte posibilităţile v ocale ale solistului.

Întărîtat de imbecilele ameninţări ale măgădanu-lui asistent de regie, încep să claxonez într-un ritm din ce în ce mai acc elerat. Stimulat, oarecum, şi de nivelul a pei care, în momentul de faţă, îmi scaldă picioarele pînă la genunchi. Pentru a spo ri eficienţa dispozitivului de răgete meca nice, renunţ la sem-nalizarea „Morse", şi mă urc pe scaunul şoferului, aşezîndu-mă cu spatele chiar pe butonul claxonului.

Acuma „vau-vau"-ul răsună încontinuu, fără in-termitenţe. Numai de m-ar ţine ba teria acumulato-rului! Căci microbuzul îşi face datoria; se scufundă înainte, încet, d ar sigur.

O furie demenţială se dezlănţuie pe pu ntea şalu-pei. Magnificii înşfacă tot ce le cade în mînă, şi încep să arunce în parbri zul microbuzului cu bi-doane de ulei, chei de metal (toate numerele de la 14 la 22), şuruburi, piuliţe, găleţi, leviere şi alt e materiale dure.

Nu-i înţeleg. Ce rost are să se îndîrjeas că asu- pra bietului parbriz, atîta vreme cît nu-l pot sparge mai mult decît este? Fi ind incasabil, geamul rezistă demn, nedîn

du-le decît satisfacţia de-a deveni din

ce în ce mai opac, împăienjenindu-se la m aximum. Doar atît, şi nimic mai mult.

— Opriţi-vă, idioţilor! — răcneşte deod ată ami-ralul Pîrvuică. Lăsaţi-mă să urc p e microbuz… Se poate intra înăuntru prin oblonul decapotabil…

Bubuiturile încetează brusc. Cotonog îl îmbrîn-ceşte pe Romică, apoi se întoarce către Socrate:

— Nea Cotoi, urcaţi-mă pe mine! Slăbă nogul ăsta nu-i bun de nimic…

Regizorul face un semn. Toată echipa s e vîră sub fundul lui Optimus, — destul d e încăpător, fie vorba între noi, — şi-i fac vînt, imprimîndu-i un elan apreciabil. Opt imus Cotonog, cît ar fi el de greu, zboară ca un satelit.

Traiectoria însă, calculată greşit, nu-i î ngăduie să se plaseze pe orbită. Plescăitu l pe care-l aud în cea-laltă parte a amfibie i mă îndrituieşte să conchid că Optimus a amerizat direct în apele canalului.

— Săriţi, fraţilor! Mă-nec! Nu ştiu să-n ot!

Pîşu, pesemne înotător mai experiment at, se aruncă în valuri.

Dar căpitanul Romică, profitînd de abs enţa riva-lului, năvăleşte de unul singur p e acoperişul mi-crobuzului. Ciudat, dar a devărat. Figura îi reuşeşte. Îl aud tropăin

d vertiginos deasupra capului.

Îmi ridic privirea către capota maşinii. Într-ade-văr, există decupat un oblon. Mă salt de pe scaun; claxonul tace. Nu-i bine. Mă aşez iarăşi. Am soluţia! Mă urc pe sca un, sprijinindu-mi piciorul pe bu- tonul di spozitivului. Rage fără de istov. Mă apuc cu amîndouă mîinile de mînerele oblonul ui, pentru a împiedica tentativa de invaz ie, din cer, a măr-ginitului marinar.

Cretinul ţipă şi trage de oblon:

— Deschide, domnu Conan! Nu te lăsa rugat! Nu-ţi fac nimic!

Simt că oblonul cedează. Mă las cu toa tă greu-tatea, atîrnîndu-mă de mînere.

Oblonul se deschide. Înăuntru. Din pric ina mea, care-i înlesnisem astfel sarcina căpitanului Romeo. De unde să bănuiesc direcţia de manevră a chepen-gului ăsta nenorocit?

Pîrvuică, neaşteptîndu-se nici el la aces t dezno-dămînt, crezînd că trebuie tras, şi nu împins, se prăbuşeşte, cu capul în jos, drept în băltoaca de pe podeaua microbu zului. Minimum 70 de centimetri. În înălţi me. Destul ca să-şi scufunde scăfîrlia-i ra să bilă. Pesemne din pricina şocului, emi nentul ma-rinar reapare la suprafaţă şi în cepe să urle:

— Ajută-mă, nene Conane! Nu mă lăsa să mor! Nu ştiu să-not!…

ÎI apuc de gît şi pornesc să-l extrag din

apă. Se-aude un trosnet sinistru. I-am rup t şira spinării, mă gîndesc eu.

— Domnule căpitan, răspunde, trăieşt i?

Simt o vibraţie bizară în mîini. Romeo vorbeşte:

— De ce să nu trăiesc?

— Slavă Domnului! Ţi-am auzit gîtul tr osnind şi credeam că ţi l-am detaşat co mplet de trunchi…

— Da de unde, pîrîie afurisita aia de sp ondiloză cervicală! — îmi răspunde magn ificul matroz, ră-sucindu-şi capul între pa lmele mele, pentru a-mi demonstra, print r-o altă serie de trosnituri, gravitatea afe cţiunii sale osoase.

Ceea ce nu-l împiedică însă, după ce-l r idic pe banchetă, să leşine ca o cîrpă, fleş căindu-se şi în-tinzîndu-se lîngă Moira Gh ergidap, prima ocupantă a terenului.

Bine c-am terminat şi cu marinarul!

Să văd acuma care-i situaţia cu restul bandei.

Mă reped la fereastra portierei, nu mai înainte de a-mi relua rolul de operator claxonist, deoarece dispozitivul fusese sc os un timp din funcţiune, cît durase salva rea de la înec a olandezului zburător.

Agitaţie mare pe puntea şalupei. Am vi zibilitate perfectă, cu atît mai mult cu cît

microbuzul se mai scufundase vreo zece centimetri, nivelul apelor apropiindu-se a cum de mînerul nichelat al uşii.

Pîşu îl scosese din apă pe Optimus Cot onog şi, ajutat de Cotoi şi de Bendix-Tele scop, îl agăţase cu picioarele în sus de f alsul microcatarg al ambar-caţiunii. Direc torul nu mai mişca deloc, însă slobo-zea l a apă din el, încît mă întrebam cum de pu tuse înghiţi atîta. Pe puţin trei deca de lic hid tulbure...

Claxonul, pe neaşteptate, îşi schimbă t onalitatea. Acuma sună ca sirena de alar mă a unei maşini de salvare. Cred că din pricina epuizării acumulato-rului.

Socrate Cotoi şi Bendix, intrigaţi de sc himbarea produsă în emisia dispozitivului de răgete, privesc uimiţi, nu spre mine, d upă cum era de aşteptat, ci către mal.

— Lasă-l pe Cotonog, Telescopică! Pîşu le, fuga pe microbuz! Poate mai avem tim p să-l punem în mişcare. Sus pe capotă. Văd că oblonul este des-chis...

Socrate îl îmbrînceşte pe Bendix, sare primul pe acoperişul amfibiei, urmat apoi de cascador şi de fostul său asistent de r egie.

Cotonog se trezeşte brusc, cască ochii cît nişte cepe, după care începe să urle:

— Vin caraliii! Fraţilor! Unde sînteţi?

Cam greu să-i răspundă. Fraţii cad unu l peste altul, de-a dreptul peste mine, răs turnîndu-ne cu toţii în apa de pe podea.

Mă zbat disperat, reuşesc să mă eliber ez, dar declanşez imediat alarma:

— Ne scufundăm! Afară! Pe sus, prin o blon!

Microbuzul, care-şi pierduse între timp calităţile de amfibie, coboară vertiginos s pre adîncuri, pe-semne din pricina greu tăţii suplimentare a noilor sosiţi.

În lipsa claxonului meu, sirenele creea ză o at-mosferă de panică indescriptibilă. Greşit le asemui-sem cu cele ale maşinilo r de salvare. Că ne salvează de la moarte prin înec, asta nu se poate contesta, dar după cum sună acum, astea-s sirenele mil iţiei.

Nu cred să fie de la circulaţie, pentru că trafi- cul fluvial încă nu oferă proble me, însă mai mult ca sigur că aparţin m iliţiei, de vreme ce Optimus Cotonog cont inuă să urle:

— Vin caraliii, vin caraliii!

Microbuzul este scuturat puternic de-u n şoc, după care se imobilizează, întreru pîndu-şi scufundarea. Recunosc simptom ele. Le mai trăisem şi pe mini-şalupă. Ne- am împotmolit. Sîntem eşuaţi pe acelaşi

banc de nisip.

Fiind primul care reuşesc să ies pe obl onul deca-potabil, operaţie întreprinsă de unul singur şi ne ajutat de nimeni, dar cu suficiente dificultăţi, în special din pricin a gabaritului meu depăşit, de la bun înce put identific în jurul nostru trei vedete ra pide.

Cuprins de-un entuziasm nestăvilit, fac semne cu braţele, strig, urlu plin de bucu rie:

— Bine aţi venit, tovarăşi!

De pe una din ambarcaţiile respective, un cetăţean albastru îmi răspunde coresp unzător:

— Bine v-am găsit! Că de cînd vă căută m! Cre-deaţi că veţi scăpa atît de uşor, d upă găinăriile voastre? Cine-a organizat t ot circul ăsta? Cine-i deşteptul?…

Deşi cu moralul cam scăzut, — şi nu ştiu care-i motivul, — arăt la personalitat ea subsemnatului şi îngăim:

— Eu! Al Conan Doi! Scriitor şi detecti v ama-tor…

— Îmi place că eşti glumeţ, grasule, ha i că-i drăguţ! Parcă făceai pe regizorul, pî nă nu demult!…

Paralizez total. Cu excepţia, totuşi, a c orzilor vocale:

— Mă confundaţi, tovarăşe! Altu-i regiz

orul...

— Nu contează, grasule! Regizor, scriitor, detec-tiv, le descurcăm noi...

20. FINE DEL PRIMO TEMPO

Sînt debarcat la postul de miliţie din satul „Mila 47” cu toate onorurile cuvenite. În fruntea coloanei. Dar cu brăţări la încheietura mîinilor. Ex-celente ca lucrătură şi material. Inoxidabile.

Peste mai puţin de trei ceasuri, la o măsuţă din biroul şefului postului, fumez un „Snagov” delicios şi sorb o cafea de excepţie.

Căpitanul, un băiat de zahăr, tînăr, deştept şi ci-tit, dealtfel mare amator de romane poliţiste (dar bune) mă cunoaşte din reportajele publicate în „Fapta”. Îi face însă reală plăcere să mă cunoască şi sub înfăţişarea (cam şifonată, ce-i drept) de scrii-tor, amator de aventuri detectivistice. Cu anumite rezerve, pe care şi le expri mă făţiş:

— Dragă domnule Conan, îmi permiteţi să vă spun pe numele cu care veţi semna romanele dum-neavoastră poliţiste, pe care le aştept nerăbdător şi cu dedicaţi

e, aţi fost angrenat fără voie într-o acţiun e de reale proporţii. Eram de mult pe ur mele escrocilor din Bucureşti. Fusesem a nunţaţi de por-nirea lor în expediţie. Tot aşa cum ştiam şi de so-sirea microbuzului -amfibie, la „Mila 41”. Numai că intruziu nile dumneavoastră ne-au cam dat peste cap anumite iniţiative... Chiar v-aş sfătui, pe viitor, să nu mai încercaţi a vă substit ui organelor de spe-cialitate. Veţi obţine mai multe succese în domeniul dumneavo astră de activitate, şi mult mai puţine cu-cuie, traumatizări şi stress-uri...

— Totuşi, n-am vrut să ies decît în întîmpinarea celor mai elementare datorii ce tăţeneşti. Împreju-rările nefavorabile, pe care acum le cunoaşteţi în detaliu, mi-au fost vremelnic potrivnice, ca să zic aşa. O anumită superficialitate, de care mă simt vi-novat, mi-a estompat văditele mele pos ibilităţi in-vestigatorice... Altminteri i-aş fi demascat din pri-ma zi pe membrii echi pei lui Socrate Cotoi.

Căpitanul zîmbeşte pe sub mustaţă, a dăugind la discursul său anterior:

— Poate că-i mai bine că n-aţi acţionat ime-diat... În felul acesta ne-aţi ajutat să punem mîna şi pe dirigintă... Este clar că nu-i decît o victimă întîmplătoare, dar foarte dispusă să colaboreze cu distinsul Socrate...

— Apropo de Socrate Cotoi! N-aţi vrea

să-mi co-municaţi şi mie cine-i, în realitat e, pretinsul regizor de filme publicitar-tur istice? Dacă nu încălcăm, cumva, litera le gii…

— Nu-i nici o problemă, maestre! — mă liniş-teşte amabilul cetăţean în albastru. — Mîine vor apărea în ziare toate datele. Poate mai rezumate. Întreprinzătorul Cot oi nu se află la prima cădere. E şi norm al, neposedînd reale calităţi cerebrale. M ai mult gura-i de el. A lucrat multă vreme în comer- ţul sătesc, în cadrul Cooperaţi ei. La fel ca şi Op-timus Cotonog. Numai că „directorul" avea o expe-rienţă mai va stă, dar specializată regional. Vala- bil numai pentru Ardeal. Căpitanul Romeo Pî r-vuică, de fapt simplu „marinar" pe Snag ov, le-a jucat cea mai formidabilă farsă es crocilor. Luîndu-se după afirmaţiile lui, n- au mai verificat legenda pe care şi-o crea se singur, mergînd pînă într-acolo în- cît să pretindă că fusese scos din marină pe ntru un naufragiu în rada portului Snago v. Telescop este un vechi hoţ de maşini, d ar şi un excelent mecanic auto. Nici nu ş tiu cum s-ar fi descurcat Socrate Co-toi fă ră microbuzul fabricat de „Cascador". Gri gu-lea Pîşu, în ciuda măreţiei sale fizice, poate fi con-siderat un debil mintal ceva mai ameliorat, dar nimic mai mult. Aşa s e explică faptul că, în repe- tate rînduri, a fost folosit la spaţiile verzi, ca lu-crător, d

ar în cadrul forţelor de muncă furnizate de penitenciare. Sapa-i singura lui vocaţi e. Neno-rocul său, dublu aş putea spune, este c-a dat peste Socrate şi Cotonog, a mîndoi internaţi în aceeaşi promoţie cu e l.

— Cine le-o fi sugerat ideea cu operaţi a „Caviar”, după cum îi zicea Socrate?

— Între noi fie vorba, o „operaţie” de-o imbeci-litate patentă. La această oră, nici în Deltă şi nici pe litoral, nu se poate re colta un singur gram de icre negre. Pur şi simplu pentru că nu-i sezonul lor. Iar pentru plasarea, la domiciliu, a morunulu i, păstrugăi sau nisetrului, cretinii îşi făce au iluzii deşarte. În primul rînd, din lipsa mijloacelor de congelare. Iar în al doilea rînd, pentru că străinii găsesc tot ce vor l a nenumăratele unităţi culinare specializ ate. Mult mai aprovizionate decît furnizo-rii clandestini ai clanului Cotoi. Socrate a re o sin-gură legătură cu cinematografia. A văzut prea multe filme cu gangsteri. Şi-a rămas un visător... Ca şi vrăbiile, care mălai visează... Dar cu un creier tot atît d e dezvoltat!

Privesc în gol, trăgînd zadarnic din „ Snagov”-ul

stins. Mare-i grădina Icoanei, şi multe-s cărările sale!...

Căpitanul îmi oferă pachetul de ţigări,

întrebîn-du-mă amabil:

— Mai doriţi o „Snagoavă”? O cafea?

— Mulţumesc! Nu mai doresc nimic! V reau să mă-ntorc la lucrul meu. Mă aştea ptă romanul ne-terminat, dar nici început …

Mă ridic din fotoliul comod, îmbrăcat î n skai maro, şi-i strîng călduros mîna ofiţ erului. Băiat pri-ceput! Ştie multe!

La indicaţiile mele, vedeta miliţiei mă debarcă la malul ogrăzii lui Stepan Cuşea i. Ograda-i plină de lume. Vecini, prieten i, cumetri. Cînd cobor, însoţit de plutonie rul major, Hristu Ferşampanos se adre-se ază acestuia, ca şi cum eu aş fi fost invizi bil:

— L-aţi adus pentru reconstituire, tova răşe maior?

Măgulit de înălţarea în grad, miliţianul îl lămu-reşte pe loc:

— Ai merita să faci puţină concentrare, cetăţene, poate înveţi şi descifrarea epol eţilor! Care reconsti-tuire? Maestrul Con an e liber, felicitat de conduce-rea noast ră. Aveţi grijă de dînsul, fiindcă nu-i un om obişnuit… Rămîneţi cu bine!

După plecarea vedetei, sînt înconjurat ca un ex-ponat din săptămîna artei culina re. Mi se pom- peazăă mîna în exces, încît simt cum se inflamează încheieturile deg etelor.

Prefăcîndu-mă că n-am observat impoli teţea cu-mătrului Hristu, îl chestionez dir ect:

— Ce-ar fi să reconstituim o gustare, si re de la Fère y Champenôise, cu ecsenbe curi şi salată de tomate. Mor de foame! Mai ţii minte reţeta?

Hristu, gentilom pînă în vîrful degetelo r, primeşte cu demnitate bobîrnacul. Îng hite în sec, în orice caz nu din pricina f aimoaselor bucate amintite, după care g răieşte:

— Domnu Conan, nici nu ştiţi ce bine aţi pi- cat! Tocmai ne-a poftit naş-Stepa n la masă, să discutăm între noi organiza rea nunţii. Mare nevoie am avea de auto mobilul matale. După petrecere îl înche găm la loc. N-avem scaune, maestre! Pe c e-ai să stai la masă? Pentru că va trebui să ne-ajuţi, nu numai la urări, ci şi la trecerea darurilor în ca-tastif...

Apoi se întoarce către Stepan Cuşeai:

— Ce facem, naşule!? Ne dai ceva de mîncare, sau plecăm cu buzele umflate? Maestrul abia se ţine pe picioare! Prin cîte-o fi trecut săracul!... Ce era să ba ge în dînsul, nenorociţii ăia de bandiţi? C onserve?

21. SECONDO (MINI) TEMPO!

Slavă Domnului! A trecut şi nunta a sta. Nădăjduiesc să fie ultima. Am prezid at, cu cinste şi onor, masa obştească, a plaudat frenetic de fiecare dată ce anunţ am darul oferit de cei peste o sută de invitaţi. Pe cumătră Veselina, fostă Mămă ligan, dar actualmente de la Fère y Cham penôise, am ju-cat-o cele mai moderne şi contemporane bîzdîgănii dansante neide ntificabile. După ce-am executat şi nişte geamparale-rock, cred că slăbisem a mîndoi, — oameni trupeşi de felul nostru, — pe puţin trei ocale. Separat, bi neînţeles.

Sînt trei zile de cînd zac la pat, în conv alescenţă post-nuntală. Sleit de puteri, cu maţele făcute praf şi pulbere de-o recru descenţă a vechii mele colite, zgîndărită vîrtos de chiftele de ştiucă, cărţălău şi co ntraindicate prăjeli, plăcinte sau repetate castroa-ne cu borş de peşte lipovenesc, î mi recitesc notele şi reperele romanului pe care trebuia să-l încep.

Mă simt, totuşi, parcă mai stenic. De vr eun sfert de ceas, de cînd am depistat în organismul meu cu-noscutele simptome a le foamei. O foame sănătoasă, bine marca tă. E şi normal, după zilele de cruţare, î n care n-am băut decît ceaiuri de pojarn

iţă, muşe- ţel şi rostopască. Privesc curio s la „Omega” de pe taburetul ce-mi serv eşte de noptieră. 9,55 h. Sper să arate or a exactă.

Dacă mă apuc de lucru, aşa cum am de cis încă de ieri, trebuie să mă scol, să mă-mbrac şi să iau ceva uşor în gură. Nu mi-ar strica nişte „eggs and bacon”. Cu p roduse naturale la bază.

În mai puţin de cinci minute sînt gata î nţolit. În uniformă de creaţie. Adică p antalonii de doc, cei care fuseseră cîrp iţi cu scotch, plus o cămaşă antijeg. Ies în bătătură şi-mi dreg vocea, răcnind cît mă ţine gura şi capacitatea pulmonară:

— Tioteaaaa Maşaaaa! Mi-e foameee! Mooor!

Îmi răspunde, însă, o voce bărbăteas că, de peste gard:

— Aşteaptă niţel, domnu Conan, nu te grăbi! Mori după aia; mai întîi să-mi sem nezi de primirea biletului!…

Mişa Negroponte, într-o perfectă stare de veghe, adică treaz de-a binelea, înaint ează spre mine.

— Cum venişi, cumetre Mişa, că nu ţi-a m auzit soneria de la velociped? Pe jos?

— Eu? — se indignă factorul frenetic. — Acum, cînd mi-am cumpărat motoretă „Mobra”? Mă pre-gătesc de nuntă, maest re… Iar dacă-mi vei fi naş, aşa cum te ru

găm, eu şi cu Liubaşa, poate că plă-teşti matale restul de rate... darul naşului! Pri ma am achitat-o eu... Darul finului!

— Dar n-am auzit zgomot de motor? — trec rapid şi neobservabil peste propuner ea lui Mişa.

— N-aveaţi cum, domnu Conan. Că nu vrea să meargă, fir-ar al dracului! I s-a as tupat jiglerul... Am suflat în el de mi-au p lesnit bucile obrajilor. A trebuit să pedale z pînă la matale. Sînt mort de obo-seală. Dacă aş bea un pahar de ceva, mi-aş recă păta puterile... Numai apă să nu fie, că b alonează!

Iarăşi evit aluzia, dacă-i pot spune aşa, deşi sună mai curînd a invitaţie autoservi tă:

— Dar benzină vine pe conductă?

— Eşti genial, maestre! — se bate factorul cu o palmă pe frunte. Iacă, la asta nu m-am gîndit. S-ar putea chiar să nu fie deloc. N-am pus ben- zină în r ezervor de cînd am cumpărat-o, zău aşa.

— Unde-i scrisoarea? — mă grăbesc să reduc din entuziasmul jovialului Mişa, pe ntru că ştiu ce ur-mează după asemenea manifestări.

Negroponte, puţin înciudat, mă examin ează rapid, apoi, sesizînd curiozitatea me a de-a cunoaşte conţi-nutul misivei, îmi în tinde un caiet şi-un bilet, invitîndu-mă să semnez de primire:

— Recomandată oficială, domnu Cona n!

— Fără plic? — mă mir eu.

— Fără! Că-i de la oficiul nostru. Ce să mai chel-tuim materialul cu localnicii! Ec onomii, maestre, economii! Poate căpătă m vreo primă, să cumpărăm şi noi o ţîră de samagon, că trăscău nu se mai găseşt e prin sector…

Citesc biletul. Scris frumos, lizibil, cu p ixul.

— „Stimate tovarăşe Conan! Vă rog să binevoiţi a mă vizita la oficiul poştal «MiI a 41», avînd a vă face comunicări import ante. După ora închiderii, în cazul cînd ti mpul dumneavoastră preţios nu vă permi te deplasarea înainte de 17,00 h, mă găs iţi la domiciliul fostei diriginte. Cu cele m ai sincere sen-timente de admiraţie, Vene ra Pascutti”.

— Cine-i tovarăşa, cumetre Mişa? — îl chestio-nez urgent pe factor.

Cuprins subit de amnezie, Negroponte dă din umeri:

— Parcă-s obligat să ştiu? Cîte am pe c ap, dru-murile astea care mă omoară, ini ma slabă…

— Hai, să bem un trăscău? Dar să nu mă re-fuzi…

Factorul, încă din mers, îndreptîndu-se spre odaia mea, începe să debiteze cu-o f recvenţă de cinci cu-vinte pe secundă:

— Pascutti Venera, noua dirigintă, că p e madam Ghergidap au pus-o să-şi scrie memoriile, fată dră-guţă, năltuţă, îmbrăc ată cuviincios, muncitoare, ne-căsătorită, transferată încă de alaltăieri de la „Mila 47”…

Bineînţeles, la cinci fără un sfert sînt la oficiul „Mila 41”. Liubaşa Convert, mai în floritoare ca nici-cînd, mă anunţă că Vene ra Pascutti mă aşteaptă la o cafeluţă. Apoi îmi zîmbeşte parşiv, strecurînd print re buze:

— Aţi auzit ce-are de gînd Mişa?

— Madam Convert, ştiu tot, dar pe min e nu vă bazaţi. Plec curînd din localitate, cred că pe la sfîr-şitul lunii…

— Păi facem mai întîi nunta! Dacă vă g răbiţi, sîntem dispuşi şi săptămîna viitoar e…

— E drept, mă grăbesc! Mă aşteaptă di riginta. Cu nunta mai vedem noi, dar nu promit nimic…

— Păcat! La întîi aveam a doua rată la moto-retă…

Încă din vestibul sînt întîmpinat de-un glas ama-bil şi stenic:

— Hai mai repede, domle Conan! Nu mai trage de timp! Intră şi trage uşa du pă dumneata, se-aude?

Mă-ntorc în mai puţin de-o secundă; ap

roape re-cord naţional. Vampirul, subingi nerul Babu Ursu, „părintele” magazineril or de la Céapéul piscicol se află în spatel e meu.

— Domnule Baba Ursa, — îi stîlcesc eu intenţio-nat numele, pentru a-i mai reduc e din aplomb, — nu-mi place tonul dumita le! Cum îţi permiţi?

Vampirul nu zîmbeşte, nu mişcă, ci mă priveşte fix, dementţial. Apoi se-ndură a-m i satisface curio-zitatea:

— Dacă nu mişti mai eficient, am să-mi permit şi mai multe! E bine? N-am să ur mez studii de canto, pentru ameliorarea vocii, n-ai teamă. Acum te-a apucat drago stea de muzică? Cînd sîntem cu toţi la un pas de catastrofă? Păşeşte înainte, şi vî-ră-te în salon…

Inginerul mă invită politicos, îmbrîncindu-mă le-jer în direcţia cerută. După ce deschid uşa living-room-ului nu mai cu trupul, din pricina inerţiei imprim ată de insistentul şi grosolanul gest al Va m-pirului, trec pragul în zbor, aterizînd pl anat în braţele lui Pilu Itanà Arambaşa. Malacul mă de- pune lent pe canapeaua d e lîngă perete.

— Ţi-am spus eu, domnişoară, că vine? Uite-l în carne şi oase, pe scumpul nostru maestru! Îţi place? Asta e, altul n-are ma ma, că ţi-ar da! Ce mai faci, domle Cona n? N-arăţi chiar vesel! Nu ţi-am spus să-ţ

i vezi de treabă, şi să nu te plimbi haial-m aial pe undele Dunării-Vechi? De ce te b agi unde nu-ţi fierbe oala? Taci?

Diriginta, fată drăguţă, tînără, bine pro iectată de natură, joacă tabinet cu Milopo c Papaşa, la masa din centrul living-roo m-ului.

— Va să zică dumneata eşti marele detectiv Co-nan? — se miră bizar Venera Pascutti. — Mare eşti, după cum se vede, dar de unde şi pînă unde ţi-a venit ideea asta să te joci de-a hoţii şi vardiştii? I a spune, maestre! Văd c-aşa îţi zic priete nii mei. Dar mai întîi să mă recomand sin gură: Venera Pas-cutti, noua dirigintă a o ficiului „Mila 41”, dar şi nepoata după m amă a nefericitei tanti Moira, pe care ai distrus-o cu maniile dumitale tîmpite…

Arambaşa îi face semn să tacă, după ca re se în-scrie el la cuvînt:

— Să trecem la obiect, că timpul se du ce şi pro-blemele rămîn nerezolvate. Da că mai zăbovim, în-cep să pută. Venerico, dragă, fă loc la masă, să-ncepem şedinţa …

Poftit la masa rotundă, suficient de viol ent pentru a simţi cum cedează unul din picioarele scaunului pe care sînt aşezat î

n „forcing”, examinez stupefiat chipurile partenerilor. Milopoc Papaşa se încruntă adunînd cărţile de joc. Vampirul continuă să pri-vească în neant, cu ochii arzînd de-o flacără ne-bună. Venerica, după cum i-a alintat numele Aram-başa, toarnă nişte sa magon în păhărele. Iar Pilu, prezidînd, tr ece la expunerea de motive:

— Domnule Conan, oricît ai fi matale d e scriitor başca dectectiv, nu cred să-ţi fi dat seama că ne-ai făcut un mare rău. Da că vrei să-ţi fie bine, dumi- tale şi urmaşi lor, trebuie să-ndrepţi pocinoagele. Va fi nevoie să colaborăm, — şi nu sîntem prea încîn-taţi, — şi să operezi în locul echipei de filmare. Ne-ai lăsat fără microbuz, şi n-ai procedat gentil, după părerea mea, dîndu-i în gît pe bieţii băieţi, acuma este cazul să pui „Fiat”-ul ăla la contribuţie, al tminteri vor fi oarece necazuri. Cărăm, la noapte, nişte marfă, din magazia oficiului poştal. Vreo 1500 de kilograme…

Sînt debili mintali. Trebuie să-i lămure sc:

— ”Fiat”-ul întreg, cu mine cu tot, plus roţile de rezervă, n-are mai mult de 900 d e kilograme… Unde să-ncapă marfa dumi tale?…

— Taci şi-aşteaptă! Ai să faci mai multe dru-muri! De ce nu ţi-ai cumpărat „Fiat” 2100?… Ia explică-i, Venerico, maestrului situaţia!

Diriginta se uită la mine semnificativ, a poi trece la detalii:

— Dacă nu transportăm marfa, tanti M oira se-alege cu nişte ani de muncă volun tară la recoltarea porumbului. Cînd nene a Pilu şi cu prietenii săi au aflat că-s nea m cu biata tanti, erau gata să mă pupe, că nu ştiau cine sînt. Dar acum lucrurile sînt în clar. Tataia Milopoc a şi făcut pl anul. Scoatem mar-fa şi împărţim. Eu iau partea lui tanti, iar dum- neata te-alegi cu maşina nevătămată. Dacă nu te-n-voi eşti, îi dăm foc, după ce te-nchidem înăun tru. Aşa zice Papaşa că-i mai sigur. Nu-i chiar atît de complicat să-ţi organizăm un groaznic accident de circulaţie…

Mă uit la fata asta drăguţă, şi mă gînde sc îndu-rerat: „ce naşte din pisică, ilicit mănîncă”.

— Şi ce-o să facem cu marfa? Unde trebuie s-o duc? — accept brusc propunerea escrocilor locali, mai înainte de toate pentru a căpăta bruma de timp, atît de necesară, în vederea adoptării un or măsuri corespunzătoare.

— Bravo, nene Conane! — mă felicită P ilu Arambaşa. — Ştiam eu că nu eşti chia r aşa de fraier, precum păreai! O mînă sp ală pe alta, iar amîndouă faţa lucrurilor! Asta-i viaţa!

Zîmbesc în sinea mea, zicîndu-mi că ni ci găinarii pe plan local nu-s mai dezvolt

aţi mintal, mai breji decît cei din import, de la Bucureşti. De-aia nu-i bine să subap reciem forţele provinciale…

— Sper că nu intenţionaţi, după ce ter minaţi por-căria asta, să-mi veniţi de hac!

Vampirul şi Babu Ursu, care tăcuse ma i tot tim-pul discuţiilor, izbucneşte într-u n chicotit bizar. Nu-mai Pilu şi cu socru-său, Milopoc Papaşa, rîd sănă-tos, în hoh ote.

— Ne crezi tîmpiţi, maestre? — întrea bă Pilu. — Om fi noi oameni de afaceri, dar criminali în nici un caz. Ce nevoie a vem de-un asasinat la „Mila 41”? După ce -ţi isprăveşti misiunea, poţi pleca sănăto s. Căci dacă-ţi dă prin cap să ne torni, e p rea tîrziu. Intri în zdup, odată cu noi, pen tru complicitate. Şi n-o să-ţi convie, dra gule!

King-Kong are dreptate. Ba chiar mi-a şi sugerat ideea ieşirii din această situaţi e primejdioasă pentru cariera mea de scr iitor şi detectiv. Trebuie acţionat rapid, e ficient. Înainte de efectuarea transporturi lor. Din păcate, voi fi nevoit „să lucrez” si ngur. Con-junctura nu-mi permite s-anu nţ în timp util organele de miliţie.

Un singur lucru mă nelinişteşte. Noua dirigintă. Venera Pascutti, spre deosebire de treimea Babu Ursu, Milopoc, Itanà, e s ingura care n-a luat în rîs întrebarea mea nevinovată, referitoare la lichidarea fizi

că a personalităţii Al Conan Doi. Şi-i de rău, cînd omul nu ştie nici măcar să zîmbească!...

22. ATACUL OFICIULUI POŞTAL (CONTRA CRONOMETRU...)

Abia pe la opt şi ceva, cînd se-ntun ecase de-a binelea, şnapanii reuşesc să încropească un plan mai realist. În orice caz, rămîne stabilit ca la ora 2,30, din no apte, să fiu cu „Bombiţa" în spatele oficiu lui.

Ajung acasă frînt de oboseală, răpus fiz ic şi psi-hic de ultimele evenimente. Dar ş i mort de foame.

Tiotea Maşa-Garafa nu-i acasă. Avînd î n vedere că mă aşteaptă clipe grele, mă p oftesc singur în că-mara gazdei. Timpul fi ind scurt, gust cîte ceva în picioare. Un p ic de slăninuţă afumată, nişte chiftele de ştiucă reci, o bucată de crap-şaran prăji tă în ulei de rapiţă, un dărăbel de pîine u scată şi cam atît.

Orice s-ar zice, altfel văd lucrurile acu m. Mai ales că-n vreme cît ciugulisem fr ugalul miniospăţ mai sus pomenit, chibzu isem serios la planul de ac-ţiune.

În linii mari, acesta consta într-un atac fulger, contra cronometru, asupra oficiul

ui poştal.

Fiind cu mult înaintea lor în clădirea o ficiului, în primul rînd mă voi ocupa de chestia mărfii, să văd despre ce-i vorba. Apoi pînă la sosirea bandi-ţilor, în jur de ora 2,30, să întind cursele, deoare- ce-i nevoie de patru, cîte una pentru, fiecare. Ideea-i pe cît de simplă, pe-atît de genia lă.

Cînd vor apare în spatele oficiului şi vo r con- stata absenţa „Bombiţei", precis a u să intre în pa-nică. Una la mînă. Urmea ză o goană nebună, ne-bună, spre clădire, pentru a lua noi măsuri, dar la adăpost d e priviri indiscrete. Atunci îmi vor cădea în mînă. Pentru că, de la gard şi pînă la uşă, din metru în metru, voi întinde patru frînghii subţiri, prinse în pripoane. Iată p rimul. Cade. Îi dau la cap cu pompa maşi nii, o pompă zdravănă de „Volgă", cumpă rată de ocazie. Leşină. Vine al doilea. Îl vede

pe primul. Fiind laş, ca orice şnapan, fug e spre ofi-ciu. Dar nu vede a doua frînghi e. Cade. Îi dau la cap. Leşină. Şi aşa mai departe! Totul depinde de neatenţia lor şi de iuţeala mea de mînă. Sper să funcţion eze satisfăcător ambele. Restu-i floare la ureche.

Sînt în spatele oficiului. Beznă cumpli tă. Becul felinarului nu arde. După cîteva trageri la ţintă ne-reuşite, în cele din ur mă l-am nimerit cu-o piatră convenabilă. Mă furişez lîngă uşă. După cum e şi norm al, trebuie să fie încuiată. Nici n-o mai în cerc. Va fi nevoie să pătrund în clădire pr in acoperiş, aşa cum am văzut în „Man nix". Cam greu, dar se va face şi asta.

S-a făcut. Sînt în pod. Am urcat la înce put pe un coteţ; dar s-a prăbuşit abia du pă ce eram pe acope-riş. Nici nu mai ave am nevoie de el. De ieşit, aveam să ies pe uşa din dos, în faţa căreia îmi lăsasem tr usa de unelte: pentru frînghiuţe, zece me tri de parîmă marinărească, împrumutată din magazia gaz-dei, pentru legarea prizo nierilor, două leviere îm-prumutate de la „Bombiţă", şi vreo cîteva chei, precum şi pompa de umflat caucioacele, bineînţeles fără furtunul de aer.

Mai dificilă s-a dovedit a fi intrarea pri n uşiţa gurii de aerisire a podului. Dar a m reuşit pînă la urmă. Pantalonii mi-i va r epara mîine tiotea Maşa-Garafa. Fără sco tch. Iar gura de aerisire o va repara

P.T.T.R.- ul, cînd va crede de cuvinţă. Pen tru că acum, nu mai are nici uşiţă, ni ci geamuri, şi nici scîndurile care o-njghe

bau.

Coborîrea n-a prezentat nici ea proble me specia-le. Scara era la locul ei, cu cîte va trepte lipsă, dar pe care le-am depăşit fără să-mi scrîntesc grav picioa-rele. Cam era în care mă aflu îmi este total necuno s-cută. Mai ales că nici nu pot s-o văd. Bîj bîi în în-tuneric, îndreptîndu-mă spre uşa care trebuie să dea în spatele clădirii. Nu găsesc uşa. Scapăr vreo cinci chibritu ri, din cele superioare, de 20 de bani. Abi a al cincilea se aprinde, explodîndu-mi lej er în-tre degete. Atît cît să-mi îngăduie a identifica lo- cul uşii. Care-i neîncuiată. Se deschide la simplă apăsare a clanţei...

Transfer în odaie trusa. Închid şi... încr emenesc. Vorbeşte cineva. În sala centra lă. Nu mai risc aprin-derea altor chibritur i. Trag cu urechea, deşi nu-i frumos.

— Ce zici, îl prindem sau nu-l prindem? — şopo-căieşte un glas de femeie.

— Păcat de el, că nu-i băiat rău, nici la bine, nici la greu...

Vocea bărbatului o recunosc instantan eu. Numai Mişa Negroponte vorbeşte îm pleticindu-şi limba. Dar şi în versuri apro ximate...

Peste cîteva clipe mă liniştesc. Stau de

tainã cu Liubaşa şi cu factorul. Îmi mărtu risesc, fără jenă, că-şi dăduseră întîlnire a la oficiu, pentru a pune la punct ultimel e detalii ale apropiatei nunţi. Nu-i ne-voie să mă concentrez excesiv, pentru a stabil i două lucruri. Primo: Mişa Negroponte e ste cherchelit (50%), şi secundo: convers aţia celor doi îndrăgostiţi, cu vechime în cîmpul iubirii, se petrecea pe întu-neric.

După ce relatez situaţia nou creată, Li ubaşa Con-vert are, în loc de ochi, o pere che de lasere. Iar cu-mătrul Mişa, viitorul meu fin, s-a trezit integral. Vrea să decla nşăm imediat prima fază a operaţiei.

— Unde păstrează diriginta cheile magaziei? — îl solicit pe Negroponte.

— Nicăieri! — răspunde în locul lui madam Con-vert. — Erau la mine, dar în că de-acum o lună mi le-a luat doamna Moira. Zicea că vrea să-şi pună nişte mu rături.

Bezna ne înconjoară de pretutindeni. C red că-i cazul să apelăm din nou la chibri te. Însă Mişa are o idee şi mai utilă.

— Dacă aprindem becul, ne văd band iţii, naşule! — mă lămureşte el, încadrînd u-mă de pe acum pe post de naş. — Motoreta este aici! Luminăm cu farul. Ch iar cu faza mare; tot e slăbit acumulatoru l.

În clipa cînd Mişa suceşte cheia de con tact, pen-tru a aprinde farul, acesta se ho tărăşte să lumineze imediat (dar palid), u rmat însă şi de inexplicabila pornire a mo torului. Învăluiţi de norul de fum pu-turos pe care-l emană toba de eşapament, tuşi m vîrtos, dar nu la aceeaşi intensitate cu pîrîiturile „Mobrei”.

— Formidabil! — se miră Negroponte. — Şi eu care ziceam că nu mai are benzi nă în rezervor! Ce i-o fi venit, aşa din se nin, cînd alteori mă chinuiesc minute de-a rîndul s-o pornesc?

Motorul se opreşte de la sine. Cu levier ele din trusa adusă de mine, în doi timpi şi trei mişcări spargem uşa magaziei.

Liubaşa, care cunoştea configuraţia loc ului, mă sfătuieşte:

— Naşule, dacă închidem uşa, putem s-aprindem becul. Magazia n-are fereastră.

Mai bine ar fi avut. Pentru că, după ce ne aflăm cu toţii în interiorul acesteia, ch iar mai înainte de-a aprinde lumina, îmi d au seama că ne paşte un pe-ricol de moar te. Arambaşa depozitase în oficiul poş-tal, cel puţin aşa cred deocamdată, o cantitat e imen-să de gaze toxice. Manevrez şalte rul. Şi deodată se face lumină. Şi-n maga zie, dar şi-n mintea mea.

Pereţii sînt tapetaţi, de sus şi pînă jos, cu sute de bucăţi de batog de morun. Pie se de-o rară fru-museţe, dar intrate sănăt os în putrefacţie. Put a hoit, a cîine mor t, a ţap, a picioare neumblate pe la bai e.

Simt că-mi vine rău. Iar pe chipurile ce lor doi asistenţi aceleaşi simptome. Mada m Convert, cel puţin, a şi-nceput să delir eze. Vorbeşte de una singu-ră, murmurîn d fără încetare: „Dumnezeule! Boje-moi! Cînd a băgat Moira atîta batog?”

Depozitul de materiale mi se pare dest ul de încăpător. Pretutindeni zac maldăre de sîrmă telefo-nică, zeci şi zeci de apara te, lădiţe cu baterii uscate, ziare nevîndut e, colete neridicate. Numai bucăţile de b atog sînt frumos orînduite, atîrnate acura t, cu cîte-o sforicică, de sutele de cuie băt ute în perete. Strălucesc verzui în bătaia becului, demonstrînd in-finitele posibili tăţi de expansiune ale mucegaiului.

— Fine Mişa! Deschide numaidecît uş a, că mu-rim! Încep eu să strig cuprins de panică. — Nu mai apucăm să facem nunt a! Grăbeşte-te!

Nicicînd n-aş fi crezut că viitorul meu fin este apt de-atîta rapiditate în acţiune. Încă mai înainte de-a ajunge la uşă, acea sta se deschide de perete, lăsînd să pătru ndă o pală de aer curat, plin de eflu- vii b enzino-uleioase, rămase pesemne de la m

otorul „Mobrei”.

Alergăm în întîmpinarea oxigenului. Da r sîntem siliţi să ne retragem. Nu Mişa fu sese cel care des-chisese uşa, ci sfînta tre ime Milopoc-Pilu-Babu Ursu.

— Ia te uită ce de lume? — se miră cini c Itanà. Ţi-ai adus ajutoare, maestre? Dar nu te-a rugat nimeni…

Babalîcul de Milopoc, apucat subit de-o criză de eficienţă, pune mîna pe-o bucată de batog şi-l poc-neşte în cap pe bietul N egroponte.

Liubaşa porneşte să urle. Vizibil indign ată de tra-tamentul la care este supus viit orul ei soţ, îi trage lui Papaşa un vîrf de pantof în ţurloaie. Pesemne că-i talpă zdr avănă, din duroflex, căci Milopoc se dezlă nţuie, ţopăind unijamb:

— Ce staţi, boilor! Puneţi mîna pe ei! V reţi să ne dea pe mîna caraliilor? M-a ne norocit prăpădita asta, şi voi staţi cu ochi i beliţi la ei? Atinge-l pe maestru, Pilule! Atinge-l, nu mai sta! Să-l învăţăm minte! …

Din dor de răzbunare, dar şi în numele sfintei dreptăţi, nu mai vreau să ţin seam a de nici un prin-cipiu umanitar. Înşfac u n colac de cablu telefonic, îl cîntăresc niţ el în mînă şi printr-o mişcare rapidă, îl petrec numaidecît peste capul namilei de

Aram-başa, după care îl îndes cu sete, pî nă ce-i cuprinde şi braţele. King-Kong n u mai poate acţiona decît cu picioarele. P entru a-i răpi orice poftă de replică, îi stri vesc metatarsul cu-o baterie uscată. Pe p uţin cinci kilograme.

— Ţine-l aşa, naşule! Mă solicită Mişa.

Fără să mai aştepte aprobarea mea, fa ctorul îi ar-de un telefon după ceafă. Adi că un aparat de tele-fon, din cele de servi ciu. Metalic. Pilu se fleşcăieşte în braţele mele, prăbuşindu-se lent lîngă raftul cu zi arele nevîndute. Zecile de baloturi, nedes făcute, îl înmormîntează definitiv sub el e.

De unul am scăpat. Milopoc Papaşa co ntinuă să dănţuiască de unul singur, tot î ntr-un picior.

— Mersi, finule! Ai mînă bună! Hai pe Vampir! Toţi pe el!

Babu Ursu neaşteptîndu-se la această desăvîrşire, cam neprevăzută, a evenime ntelor, priveşte năucit la evoluţiile balet istice ale babalîcului, apoi la mal-dărul de colete sub care zace Arambaşa.

— Madam Convert! Fugi la telefon. Înc earcă să obţii „Mila 47”. Cere postul de miliţie…

— Se face, naşule! — mă asigură Liub aşa. Şi, din fugă, îi mai trage un vîrf de p

antof lui Milopoc. Apoi se strecoară pe lîngă Babu Ursu şi-o tuleşte pe uşă afară.

Semnalizez optic, privindu-l semnificativ pe Mişa, şi ne repezim amîndoi cu pieptul în inginer. Babu Ursu se pomeneşte extraplat, lipit de peretele tapetat cu batog. Se agaţă descumpănit de prima bu-cată întîlnită, după care se culcă liniştit la poalele muntelui de afumături împuţite, munte generat de avalanşa bucăţilor desprinse, prin trepidaţie, din sfo-ricelele lor putrezite. Lipsa lui de combativitate mă întristează. Îl credeam şeful escrocilor pe plan local.

— Ce-i facem cu hodorogul? — mă trezeşte din contemplare Mişa. — Îl otînjim şi pe-ăsta?

— Lasă-l în pace, că-i bătrîn! — astîmpăr eu pornirile războinicului factor. — Mai bine ia nişte cablu şi leagă-l!

— Staţi la locul vostru! Nimeni nu miş că! Ce se-ntîmplă aici?

Venera Pascutti, în pragul uşii, examinează situa-ţia cu ochi reci, ucigaş. În mîna dreaptă ţine un revolver. Recunosc marca de la distanţă: un „Smith and Wesson Special Service.” Avea şi Mannix unul din tr-ăstea.

Deşi nu cunosc „close-combat”, şi nici karaté-ul, mă reped ca un tigru la picioar

ele dirigintei. Atît de fulgerător, încît n u mai apucă să apese pe tră- gaci decît d upă ce-o trîntesc la pămînt. Tardiv! De-oa rece de pe ţeava criminală a revolverului ţîşneşte doar un jet de apă. Confisc numa idecît arma şi-o cercetez imediat: nu-i, S mith and Wesson", ci un calibru „Lipscani 44 — Bucuria copiilor". Din plas-tic.

Mă ridic de la pămînt, cu oarece efort, la timp pentru a auzi ultimele cuvinte ale Venerei, mai îna-inte de-a leşina definitiv:

— Maestre Conan, nici nu bănuieşti cît mi-erai de simpatic! Nu trebuia să faci c e-ai făcut, zău aşa! Dacă mi s-au rupt c iorapii, unde-i remaiez la „Mila 47"? La r evedere! Ne vedem mîine dimineaţă, la p ostul de miliţie... Între 8 şi 12, camera 9!

23. MICRO AVANPREMIERĂ LA...

După un somn reînvigorător, în ca mera de oaspeţi a miliţiei, stăm la o cafel uţă de vorbă. Sîn-tem la postul din „Mila 47", încăperea nr 9. Aşa cum prea bine mă prevenise tovarăşa Venera, dar pe a cărei uşă citisem scris, cu litere de tipar: „Lt.- major Ioana Sfîntu".

Simpaticul căpitan, vechiul meu cunos cut, după ce mi-o prezentase pe temporar a dirigintă în reala ei postură, de gingaş lucrător al ministerului de in-terne, îmi a prinde ţigara oferită, ţăcănind dintr-un re volver brichetă.

— Nu vă mai astîmpăraţi odată cu pist oalele ăs-tea? — îl întreb eu. Niscaiva ar me de foc autentice, din cele care bubui e, aşa ceva n-aveţi în dotarea voastră?

— Se mai găsesc, dragă maestre! Dar n-avem prea dese prilejuri de-a le folosi… Preferăm jucă-riile!…

Căpitanul zîmbeşte şugubăţ, Ioana Sfîn tu zîm-beşte iertătoare, iar eu zîmbesc ve rde. Mai ales cînd mi-amintesc că era să produc grave vătămări corporale unui atît de drăguţ ofiţer al miliţiei.

— Sper că n-o să mă dojeniţi iarăşi, do mnule că-pitan! N-aveam nici o posibilita te de-a anunţa „Mi- la 47”. Doar astfel tre buie înţeleasă iniţiativa mea nefericită, cî nd m-am gîndit să acţionez de unul singu r… Poate că rezultatele vor scuza perfor man-ţele mele de înaltă clasă, atît în mat erie de echili-bristică gimnastică, precum şi-n domeniul investi-gatoric. În ceea ce p riveşte escrocii de la magazia Céapéului, să nu-mi spuneţi că n-aveţi cunoştinţă de spre manevrele lor! Greşesc cumva?

Căpitanul o invită pe tînăra colaborato are, prin- tr-un gest plin de amabilitate,

să ia cuvîntul în locul lui.

Ioana Sfîntu, palidă la chip, pesemne d in pricina manifestărilor mele intempesti ve, de neavizat prac-ticant al, ,,close-com bat”-ului şi karaté-lui, se în-toarce spre m ine:

— Maestre Conan, mai înainte de toate ţin să vă felicit pentru rapiditatea cu care aţi reuşit să mă scoateţi din luptă. Cu toa te că n-ar mai fi fost ne-cesar, dat fiind că anunţasem la timp echipa de in-tervenţie. După cum aţi constatat, tovarăşii înconju-raseră oficiul, aşteptînd doar sfîrşitul spe ctacolului dat de Arambaşa, Babu Ursu, Milopoc Papaşa şi ceilalţi vajnici combata nţi. Sesizaţi de multă vreme, datorită info rmaţiilor a nenumăraţi cooperatori şi ce tăţeni din „Mila 47”, despre furturile com ise în cadrul Céapéului de banda condusă de Pilu Aram-başa, nu ne-am grăbit să pr ocedăm la arestarea lor, întrucît aştepta m realizarea contactului cu echipa bucur eşteană. Eram convinşi că, după căderea cla-nului Cotoi, escrocii noştri vor intra în panică şi se vor autodemasca. Ceea ce n-am putut prevedea, era măsura lor disper ată, de-a folosi serviciile dumnea-voastră ca şofer de transporturi. Însă v-aţi descu r- cat de minune, demonstrînd iniţiativă, curaj, simţ de răspundere. Încă o dată vă felicit. Şi sper din toată inima că vom rămîne prieteni…

Jenat, mă înec cu fumul ţigării, motiv p entru a tuşi zdravăn vreo cîteva minute. Î n care să ticluiesc, deconectat, o frază m ai acătării de scuze, atît faţă de locoten entul major Ioana Sfîntu, cît şi faţă de mi ne.

— S-ar putea zice, dragii mei, că n-am prea do-vedit excepţionale calităţi anchet atorice sau crimi-nalistice. Dar omul, cît t răieşte, învaţă. Pe viitor mă voi strădui intens, — şi-n romanele mele, pre-cum şi-n viaţa de toate zilele, — să dezvolt şi mai mult înclinaţiile subsemnatului, atît de pr egnante, precise şi neobişnuite, şi spun fără falsă modestie, din domeniul travaliu lui investigatoric… Fie-mi iertate pocinoa gele pricinuite, dar nu erau prevă- zute î n planurile mele de activitate. Doream să -mi valorific aptitudinile, nu să stînjenesc acţiunile dumneavoastră. Am avut ghinio n. Ar fi trebuit să descopăr, încă de la înc eput, caracterul infracţional al întîlnirilor dintre colectivele Cotoi-Arambaşa. Poate că n-a fost chiar ghinion, ci şi-o oarecare doză de supraapreciere a posibilităţilor … Am să

cuget, am să studiez problema, am să iau măsuri, vă promit!

— Ne-ar bucura şi mai mult, — mă asig ură că-pitanul, cerînd totodată şi asentim entul Ioanei Sfîn-tu. — Dacă v-aţi direcţio

na eforturile dumneavoas-tră „investigat orice” în munca de creaţie literară. Lăsaţ i în grijă-ne investigaţia de rutină. Asta-i munca noastră. Tot de creaţie!

Nu-mi prea surîde sugestia (plină de su bînţele-suri) a comandamentului. Parcă e u n-aş fi gelos, dacă l-aş auzi că intenţion ează să scrie romane poli-ţiste? E-n firea lucrurilor şi-a naturii umane. Pe-semne că-l supără puţin aptitudinea şi preocupă rile mele, atît de tangenţe cu profesia do mniei sale.

Dar Al Conan Doi, după cîte-l cunosc, n u se la- să chiar aşa de uşor demontat. O viaţă întreagă a jinduit să fie detectiv am ator. Şi, oricît de extrava-gant ar părea, e ste şi va rămîne.

24...EPILOG?!

Aşa mi se întîmplă totdeauna, dar fără ex-cepţie, cînd suprapun sărbătorile. Mă pricopsesc cu cîte-o indigestie. Dar n u una simplă, oareşcare. Ci-o infamă de i ndigestie care mă chinuie subtil, suge-rîn du-mi momente de foame cumplită, de tip buli-mic, cu clipe de răgaz, cînd mă mulţ umesc cu cele mai obişnuite nutrimente,

de la carne, peşte, legu- me şi pînă la fru cte cu brînzeturi.

Rareori mi s-a oferit ocazia să particip, în acelaşi timp, la o nuntă, la o sărbătoar e obştească, şi la sărbătorirea mea perso nală.

Nunta cu pricina, unde activez pe post de naş, e nunta lui Mişa Negroponte ş i-a Liubaşei Convert, actualmente trecută pe numele lui bărbatu-său. Sărbătoarea o bştească, la care se distrează aproape to ată uliţa, e prilejuită de plecarea într-o lu ngă că-lătorie de studii economice a sfint ei treimi Aram-başa — Milopoc — Babu Ursu. Iar sărbătorirea mea e determina tă de contribuţia la munca de de-mascare a infractorilor.

Curtea lui Stepan Cuşeai, specializată recent în asemenea festivităţi, poate fi co nfundată, destul de uşor, cu fostul talcio c. Oameni pretutindeni, mese peste tot, mîncare la discreţie, băutură aşijderea.

Mişa, care s-a prezentat la nuntă gata beat, căla- re pe „Mobra”, cu Liubaşa la s pate, strigă fără în-cetare:

— Vreau să ciocnesc un naş-Conan! Ci ne mă o-preşte? Haide naşule! Toarnă, măi Stepane, nu te zgîrci, că naşu plăteşt e!

Pretenţiile proaspătului meu fin, în pofi da fap-tului că, de cînd a-nceput nunta şi pînă acum, la strîngerea darului, n-a mai

acceptat să coboare de pe motoretă, nu mi s-ar părea exagerate. Dar nu pot fi de acord să ciocnesc cu el, şi s-o mai şi dau de duşcă, o cască de motociclist plină cu cărţălău.

În cele din urmă, după tratative îndelu ngate, obţin un „bruderschaft" simbolic. Mişa din cască, eu din stacan.

— Să-mi trăieşti, naşule! — răcneşte e ntuziasmat

Negroponte. — Rămîne aşa cum am vorbi t? Chestia cu ratele, ştii matale!

— Bineînţeles!

— Atunci, naşule, fii sănătos, şi călare şi pe jos… Eu mă-ntorc la bicicletă, o vîn d mîine pe procletă!

În ziua a patra, dar şi ultima, lumea abi a se mai tîrăşte la masă.

Numai tineretul se ţine vîrtos. Pînă acu m au schimbat patru magnetofoane. Li se prăjiseră mo-toarele. Al cincilea, însă con tinua să susţină moralul acestor dansator i minunaţi şi neastîmpărul picioare-lor lor zburătoare.

Un claxon insolent tulbură petrecerea. La gardul bătăturii, la un moment dat, hă rămălaie cum- plită! Gălăgia se-nteţeşt e. Iar din uliţă, dominînd vacarmul, răsu nă asurzitor o chemare disperată:

— Nu pot să-l opresc! Mi s-a blocat cla xonul… Tot aşa o ţine într-una de la „Mila 37”!

— „Doamne Dumnezeule, Doamne A-T ot-Putin-ţe, nu mă lăsa, dă să nu fie ade vărat ceea ce aud, ro-gu-te din suflet, mil uieşte-mă!” — pornesc eu să mă rog, de străbălat de mistic.

Căci tanti Raliţa clamează fără întreru pere, la concurenţă cu nenorocita aia de trompetă mecani- că-auto:

— Al, băiatule, ce te faci că n-auzi! Aşa -ţi pri-meşti mătuşa? Vină, bezmeticule, să-ţi întîmpini oaspeţii! I-am adus şi pe Ţ uţu şi Alecu!

Succesul lui tanti Raliţa depăşeşte oric e aşteptări. După îmbrăţişările de rigoar e, noii veniţi se inte-grează imediat şi bru tal în ambianţa nunţii. Mă- tuşă-mea de monstrează, la cei şaptezeci şi ceva de an i ai ei, ultimele cuceriri în materie de „Ca la Breaza”. Ţuţu s-a îmbătat de la primul pahar, şi-acuma discuta probleme literar e cu diadea Stepan Cuşeai, în timp ce Ale cu duce tratative cu tiotea Maşa-Garafa, pentru achiziţionarea unei cantităţi mai s erioase de pastramă de raţă sălbatică.

Bairamul descris de Coşbuc în ***Nunta Zamfirei***, fără discuţie, e un fleac pe lin gă ce se petrece la nunta noastră.

Abia în dimineaţa celei de-a doua zile, socotind de la înfiinţarea mătuşă-mi la „ Mila 41”, reuşesc să stau de vorbă cu dîn sa. După un somn, de şaptespre-zece cea suri, tanti Raliţa arată ca o garofiţă. Din cele perene. Cît despre Alecu şi Ţuţu, ulti mul zvon public era c-ar fi plecat la pescu it, pe canalul Şontea.

— Ce te-a apucat, tanti Raliţo, de te-ai deplasat pîn-aici?

— Păi bine, măi omule, vroiai să ne bag i în mor-mînt? Să nu scrii un rînd nevesti- ti? Nu-i uman ce se-ntîmplă, Al, băiat ule! Dacă nu era Alecu Ti- lea care să cun oască drumul şi casa gazdei, aveam de gî nd să ne adresăm miliţiei; eu propusesem să dau şi-un anunţ la radio-publicitate! A cuma, spu- ne-mi drept, nu te jena, ai vr eun necaz?

— Da! Abia acum îmi dau seama cît e d e grav.

— Din pricina asta n-ai scris? Ai păţit c eva?

— Nu! Dar am toate şansele s-o pat! M ai ales dacă nu pleci cît mai curînd din „ Mila 41”! Cum vrei să-mi termin romanu l, dacă te-ai înfiinţat pe capul meu… spun e-mi? Plus pescomaniacii ăştia de Alecu şi Ţuţu!

— Bine! — suportă cu demnitate ofens ată tanti Raliţa. — O să-ţi pară rău că vor

beşti astfel cu biata şi bătrîna ta măt uşă! Dacă ne scriai barem o misivă, cît de mititică, nu te mai supăram cu pre-zenţa mea…

— V-am scris, în fiecare zi… Zece epist ole, în zece zile! Nu-i de-ajuns? Însă mi-a u înterceptat ban-diţii corespondenţa… T oată!

Cînd a auzit de bandiţi, n-am mai putut să scap de tanti Raliţa. A trebuit să-i pov estesc totul, cu de-a măruntul. Mătuşă-mea însă nu se mulţumeşte. Mă întreabă mereu, insistînd:

— Şi mai departe? Mai departe…

Deşi ţin foarte mult la tanti Raliţa, sînt silit să-i stăvilesc curiozitatea maladivă:

— Vrei să afli ce-a fost după aceea?…

— Da…

— Ei, păi după aceea am murit!…

— Cum? De ce? Gîfîie mătuşă-mea.

— De foame!

Spre părerea de rău generală, va trebu i să părăsesc „Mila 41”. Şi, spre ruşinea mea, remorcat de „Trabant”-ul mătuşi-m i. Pînă la debarcaderul „Milei 37”, şi apo i, pe vapor, pînă la Tulcea. Cu nădejdea că voi găsi acolo benzină de 90 CO.

Ceremonia despărţirii… În mai puţin d e-o jumă-tate de ceas isprăvesc cu pompa

rea mîinilor. După care urmează puparea noilor neamuri, fini şi cu-metri. Altă jumă tate de oră.

Stepan Cuşeai, cu o damigeană de că rţălău în braţe, plînge la modul euforic (c ertă origină alco-olică):

— Domnu Conan. Ce greu o să fie fără matale! De ce nu mai rămîneţi? Iar m-am împăcat cu Maşa-Garafa… Poate mai face m o nuntă, la toamnă…

— Foarte bine, telegrafiaţi-mi şi-am să viu! — îl potolesc eu.

— Neapărat, domnu Conan, neapărat! I a şi dami-jonul ăsta, să-l ai de la mine… Ne-a mai rămas şi nişte vinişor… Dar să-mi aduci vasul înapoi… Poate-l umpli cu t răscăul ăla, ştii matale care…

Maşa-Garafa, amabila mea gazdă, îmi oferă un paneraş:

— Să ai la drum, dragule! Cînd ţi-o fi fo ame, gă-seşti înăuntru merindea, şi-ţi ami nteşti de tiotea Maşa…

Veselina (fostă Mămăligan) şi cu bărba tu-său, nenea Hristu de la Fère y Champe nôise, mă îmbră-ţişează călduros, cu forţ e reunite, deoarece altmin-teri nu mă put eau cuprinde, şi-mi întind un pachet:

— Ai un bec întreg, domnu Conan, ăsta -i bec de casă, afumat cu coji de nucă, ies nişte ecsenbecuri de te lingi pe degete!

Mişa Negroponte şi cu Liubaşa sosesc î n ultima clipă. De-o parte şi de alta a une

i biciclete noi nouţe, dar cu anvelopele de zumflate, pe geantă. Finul îmi întinde un teanc de hîrtii:

— Naşule, ai aici actele motoretei. Ştii matale, pentru rate... Că noi am vîndut-o ...

Manasie Ofiţeru, demn şi băţos, aproa pe pulbere de beat, îmi dăruieşte un bino clu de front, din răz-boiul de la 1913. Aft andil Viziru, la acelaşi nivel de îmbibare s pirtoasă, ţine cu orice preţ să-mi vîre sub braţ vreo cinci crapi-şarani afumaţi, prep araţi de mîna lui. Silică Ţoropoc, deocam dată treaz, îmi în-mînează un dosar volu minos.

— Fotografiile de la nuntă, cumetre! Sî nt groza-ve! Cînd te-oi vedea în pozǎ, dan sînd geamparalele cu fina Liubaşa, ai să mori de rîs!...

— Mulţumesc, mulţumesc din inimă! Îţ i rămîn îndatorat! — îl bat eu pe umăr, cu metreşte.

— Vai de mine, se poate, domnu Cona n, de ce să rămîi îndatorat? Îmi dai banii pe loc, şi sîntem chit şi balenă. Trei sutic i! Hîrtia-i tare scumpă. Mai ales cînd o cumperi de la hoţii ăştia de turişti! Cu fil mele fac eu cinste, că mi-au rămas din an ii tre-cuţi!... Cred că de-aia au ieşit copiil e cam şter- se... Dar matale le vezi de la distanţă!...

Tanti Raliţa îmi face semn că-i tîrziu. P e furiş, bineînţeles. Dar suficient de consi stent ca să mă doară toate coastele din s tînga pieptului. Toată lumea urcă în maşi ni.

Deoarece nu se găsise o ştangă coresp unzătoare, conformă tuturor regulilor de circulaţie rutieră improvizasem una la re pezeală, din oiştea harabalei lui diadea Ia şa, care venise şi el la festivitatea de răm as bun, însoţit de eternul său adjunct, Va sile.

Mîndră de rolul ei de pilot, tanti Raliţa, nerăbdătoare, fără să mai aştepte semnal ul meu, demarează în trombă!

Surprins, claxonez disperat, pentru a p reîntîmpi-na vreun accident. Tanti Raliţa, la auzul semnalu- lui, îşi întoarce capul. Mă întreabă din priviri ce s-a întîmplat. N u-i mai răspund. Din lipsă de timp. Pen-tr u că „Trabant”-ul, lipsit de şofer, se pupă în bot cu restul sălciei din uliţă, după ce mai întîi trecuse nepăsător prin scînduril e gardului.

Groaznicul accident se încheie în urale le asisten-ţei. Bucuroşi nespus de faptul că aveam să mai ră-mînem în mijlocul lor, prietenii noştri încep să ia măsurile de ri goare. Chiar îl aud răcnind pe diadea Ste pan:

— Maşa, Veselino! Puneţi repede de m asă! Tre-buie să-i fie o foame maestrului, mamă-mamă! Mi-şa, ajută-l pe naş-tu!... Şi scoate şi damijonul ăla din maşină... D acă nu s-o fi spart!... Liubaşa, fugi după n işte mălai extra... Pastramă avem, peşte avem, îi tragem un bairam de pomină... S ilică, demontează scaunele maşinilor, acu ma sînt două... o s-avem pe ce sta!...

Tanti Raliţa suportă cu demnitate situ aţia. Deşi e vinovată, mă ia tot pe mine la rost:

— Dacă nu te-apucai să claxonezi, acu ma eram departe!

— Lasă, tanti Raliţo, cine ştie unde aju ngeam, cu dumneata la volan? Prea depa rte, nu cred! Mai bine că s-a întîmplat aic i...

— Nu văd ce-i bine în asta. Accidentu-i tot ac-cident!...

— Nu-i chiar aşa! Aici sîntem între prie teni... Avem ce mînca! Dar unde-s Ţuţu şi cu Alecu? Nu-i văd...

— În maşină. Dorm.

— Dorm-dorm? Sau sînt morţi?

Tanti Raliţa mă priveşte superior:

— Nu mă mai plictisi cu prostiile tale c rimina-listice! Unde-ai pomenit morţi car e sforăie? Hai la masă, că mi s-a făcut şi

mie foame! Nu-i uman, bă-iatule, ce se-n tîmplă! Molipseşti lumea...

CUPRINS

1. Inevitabilul
prolog 5
2. Tentativa de
evadare.....23
3. Şi-a fost ziua
întîia.....29
4. Şi-a fost tot ziua întîia... dar după
masă.....35
5. Şi-a fost ziua a doua ... şi
ultima.....39
6. Cina cea de taină şi „breakfast”-ul de
împăcare.....45
7. Bonjour bun, „Mila
41”!.....50
8. O zi obişnuită în Deltă, dacă se poate
spune
şi aşa
.....
74
9. Moira
Ghergidap.....
98
10. Marş nupţial pentru magnetofon solo, la
patru
sau mai multe mîini
.....1
12
11. Vizită de compasiune, cu prilejul unui
moto-

daféu ratat
.....1
36
12. Bairam-party la 17,15 h cu posibilităţi de
extin-

dere .....
.....160
13. Hambar de zi, hambar de noapte —
„Non-
Stop-
Bar”!.....
179
14. Interogatorii pe diverse canale.....191
15. Să nu-ţi ghiceşti singur moartea în
cafea!.....202
16. Magistrala rezolvare a enigmei! (din
păcate

parţială).....
.....220
17. Bătălia navală din largul „Milei
41”.....228
18. „Cînta la prora un claxon... ”.....237
19. Naufragio cantabile, ma non
tropo!.....242
20.....
Fine del primo tempo
...249
21..... Secondo (mini)
tempo!.....253
22. Atacul oficiului poştal (contra
cronometru...).....261
23..... Microavanpremieră
la.....270

24.....epilo
g?!.....2
73

Redactor: MIRCEA OPRIȚĂ
Tehnoredactor: CONSTANTIN RUSU

Bun de tipar 31. 01. 1974 Apărut: 1974
Comanda
nr.: 1094 Coli de tipar: 9 Tiraj: 91.000+140
broşate Hîrtia: tip. înalt B. g/m². Format:
70X100/32 C.Z. pentru biblioteci: 859.0
—31

Tiparul executat sub comanda nr. 792/1974
la Întreprinderea Poligrafică Cluj
str. Brassai nr. 5—7
Republica Socialistă România

Lei 6,50